

การศึกษาออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกรุงเทพมหานคร

นายสุปิติ จันทร์ประสิทธิ์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเรขศิลป์ ภาควิชานฤมิตรศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-347-199-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STUDY DESIGN OF SIGNAGE STANDARD SYSTEM FOR BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION

MR. SUPITI CHANPRASIT

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Creative Arts in Graphic Design

Department of Creative Arts
Faculty of Fine & Applied Arts
Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-347-199-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับ กรุงเทพมหานคร
โดย	นายสุปิติ จันทร์ประสิทธิ์
ภาควิชา	นฤมิตรศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์เอื้อเอ็นดู ดิศกุล ณ อยุธยา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	ผศ. ดร. พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(อ. จรรมนง แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผศ. ดร. ศุภกรณ์ ดิษยพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ เอื้อเอ็นดู ดิศกุล ณ อยุธยา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)
(ผศ. ดร. พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง)

..... กรรมการ
(อ. อาณัติ พุ่มวิเศษ)

..... กรรมการ
()

นายสุปิติ จันทรประสิทธิ์ : การศึกษาออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกรุงเทพมหานคร.
(STUDY DESIGN OF SIGNAGE STANDARD SYSTEM FOR BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์เอื้อเอ็นดู ดิศกุล ณ ออยุธยา, อ. ที่ปรึกษาร่วม :
ผศ. ดร. พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง, 211 หน้า. ISBN 974-347-199-5.

วิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. 2) หาความสัมพันธ์ของป้ายสัญลักษณ์ของกทม. กับป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศ 3) หาแนวทางการใช้งานป้ายสัญลักษณ์กทม. เพื่อให้ใช้งานร่วมกับป้ายอื่นๆ และสภาพแวดล้อมของกทม. อย่างมีประสิทธิภาพ 4) หามาตรฐานและรูปแบบการออกแบบเพื่อเป็นคู่มือแนวทางการออกแบบมาตรฐานสำหรับกทม.

จากการรวบรวมข้อมูลป้ายสัญลักษณ์กทม. ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการของป้ายสัญลักษณ์กทม. สมัยแรกๆ คือ 1) การเติบโตของเมืองหลวง 2) ความจำเป็น 3) รูปแบบจากตะวันตก และปัจจัยหลักในปัจจุบันคือต้องการให้มีเอกลักษณ์ ป้ายสัญลักษณ์กทม. ทั้งหมดมี 5 หมวด 1) บอกทิศทาง 2) บอกกล่าว 3) แบ่งเขต 4) บอกสถานที่โบราณ 5) เตือน ตามการจัดเพื่อการใช้งาน แต่สำหรับการศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดให้เหลือเพียง 4 หมวด เพื่อให้เข้ากับเกณฑ์มาตรฐานของต่างประเทศ ดังนี้ 1) ชี้ทาง 2) แนะนำสถานที่ 3) บอกข่าวสาร 4) เตือน

การเลือกตย. งานตามการแบ่งทั้ง 4 หมวดดังกล่าว ได้อาศัยคุณประวิทย์ มหาครุฑ ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบของกทม. เป็นผู้เลือกแบบ

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศเพื่อนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. อีกครั้ง มี 2 หมวด 1) เกณฑ์วิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์ 2) เกณฑ์การวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์

ได้แนวทางแก้ไขดังนี้ ป้ายชี้ทางควรเป็นป้ายรูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวนอน มีมุมตัดมน ใช้พื้นป้ายสีเข้ม ตัวอักษรและสัญลักษณ์กลับค่า ควรใช้มากที่สุดไม่เกิน 4 ข้อความ ป้ายแนะนำสถานที่ควรเป็นรูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวนอน ใช้พื้นป้ายสีเข้ม ตัวอักษรและสัญลักษณ์กลับค่า ควรใช้เพียง 1 ข้อความ ป้ายเตือนควรใช้รูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง มุมตัดมน ใช้พื้นป้ายสีเข้ม ตัวอักษรและสัญลักษณ์กลับค่า ควรใช้มากที่สุด 1 ข้อความ และได้นำผลที่ได้ไปทำการออกแบบหนังสือคู่มือแนวทางการออกแบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม. โดยประกอบไปด้วย ประวัติพัฒนาการการวิเคราะห์ และแนวทางการออกแบบ

ภาควิชา นฤมิตรศิลป์
สาขาวิชา เรขศิลป์
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

AN ABSTRACT

4086561035 : MAJOR Creative Arts

KEY WORD: SIGNAGE / SYSTEM / STANDARD / BANGKOK / METROPOLITAN

Mr. Supiti Chanprasit : Study Design of Signage Standard System for Bangkok Metropolitan Administration. (การศึกษาดอกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกรุงเทพมหานคร) THESIS ADVISOR : Master Uaendoo Diskul, THESIS COADVISOR : Asst. Prof. Dr. Pornsanong Vongsingdong, 211 pp. ISBN 974-347-199-5.

The Objective of this thesis were (1) to study Bangkok Metropolitan Administration signage design elements, (2) to relate the Bangkok Metropolitan Administration signage system, (3) to generate design concepts for the Bangkok Metropolitan Administration signage in order to effectively use with other existing signage and Bangkok Metropolitan Administration environment and (4) to design Bangkok Metropolitan Administration signage design manual. From Bangkok Metropolitan Administration signage data collected, factors that effected the development of early days Bangkok Metropolitan Administration signage were (1) growth of capital, (2) necessities, (3) western designs while the major factor of today is unity. While the Bangkok Metropolitan Administration signage is classified into 5 categories : (1) direction, (2) information, (3) zoning, (4) ancient site and (5) warning. This author eliminated zoning from this study. Signage samples from those categories were selected by The Bangkok Metropolitan Administration signage design expert and international signage design criterion were used to analyze and evaluate those samples selected.

The conclusions indicated that signage should be rectangular with round corner shape, dark color background with reverse color in letters and symbols used. While directional signage should use not more than 4 statements, signage for introduction to place category and earning category should use only one statement. Finally, these conclusions were use in designing the Bangkok Metropolitan Administration signage design manual.

ภาควิชา Creative Arts

สาขาวิชา Graphic Design

ปีการศึกษา 2000

ลายมือที่อนิสิต

ลายมือที่อาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือที่อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือของทุกท่านในที่นี่

พ่อแม่ ผู้มอบทั้งพลังกาย พลังใจมาตลอด
น้ำทั้งสาม ผู้คอยห่วงใยและพุ่มพักมาโดยตลอด
พี่สาว ผู้คอยช่วยเหลืออยู่เบื้องหลัง

อาจารย์เอื้อเอ็นดู ติศกุล ณ อยุธยา ผู้มากทั้งความรู้และความกรุณา
ผศ. ดร. พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง ผู้กรุณา และแนะนำการวิจัยมาโดยตลอด
ผศ. ดร. ศุภกรณ์ ดิษยพันธุ์ ผู้ให้คำแนะนำอยู่เสมอ
อาจารย์วิไล อัครเดชศักดิ์ ผู้กรุณาด้านสื่อคอมพิวเตอร์

อาจารย์อาณัติ พุ่มวิเศษ ผู้กรุณาให้ความรู้และตัดสินผลงาน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายออกแบบป้ายสัญลักษณ์จราจร กองจราจร สำนักงานเขตบางซื่อ
ทุกท่าน ผู้กรุณาด้านข้อมูล

พนักงานบริษัทครุโซ่ทุกคน ผู้ช่วยเหลือทั้งร่างกาย แรงใจในช่วงสุดท้าย

นางสาวเกสรี ศรีเตลาน ผู้ช่วยเหลือด้านงานออกแบบ

และภาควิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ผู้ให้ความรู้และส่งเสริมให้ก้าว
หน้ามาตลอดระยะเวลา 8 ปี

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

นายสุปิติ จันทร์ประสิทธิ์
นิสิตภาควิชาานฤมิตศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1- บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	4
วิธีดำเนินงานวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
คำจำกัดความ.....	6
บทที่ 2- วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
ส่วนที่ 1 ประวัติ	
พัฒนาการของป้ายสัญลักษณ์กทม.	7
เขต และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของกรุงเทพมหานคร.....	26
สรุปข้อมูลส่วนที่ 1.....	29
ส่วนที่ 2 การทำงานในอดีตของกทม.	
ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ในปัจจุบัน.....	30
ข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ของระบบป้ายสัญลักษณ์กับเมืองใหญ่ในปัจจุบัน.....	43
ข้อมูลของชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศที่หน่วยงานกทม. อิงรูปแบบ.....	49
ข้อมูลลักษณะการออกแบบของหน่วยงานออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. และต่าง ประเทศ.....	50
ข้อมูลแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับป้ายสัญลักษณ์.....	53
สรุปข้อมูลส่วนที่ 2.....	59
บทที่ 3- การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	60
ส่วนที่ 1 ข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ของกทม.	

ระบบป้ายสัญลักษณ์กทม.....	61
วิธีเลือกตัวอย่างป้ายสัญลักษณ์.....	62
ส่วนที่ 2 ข้อมูลระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศ	
ระบบป้ายสัญลักษณ์เพื่อการขนส่ง (Transportation).....	63
ระบบป้ายสัญลักษณ์ของเมืองเมดิสัน (Madison).....	64
ระบบป้ายสัญลักษณ์ของเมืองฟุกุโอกะ.....	65
ส่วนที่ 3 เกณฑ์การวิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์	
การสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพและลูกศร.....	68
ตัวอักษรและข้อความ.....	69
การใช้งานป้ายสัญลักษณ์.....	70
ส่วนที่ 4 เกณฑ์การวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์	
เกณฑ์การออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์.....	71
เกณฑ์ในการสร้างคำและข้อความในระบบป้ายสัญลักษณ์.....	72
เกณฑ์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ.....	72
เกณฑ์การแบ่งหมวดป้ายสัญลักษณ์.....	73
องค์ประกอบหลักของป้ายสัญลักษณ์.....	74
การจัดวาง.....	76
สรุป.....	77
บทที่ 4- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์	
สื่อความหมายของสัญลักษณ์ภาพ.....	83
ลูกศร.....	99
ตัวอักษร.....	101
ข้อความ.....	105
การใช้งานป้ายสัญลักษณ์.....	110
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์	
องค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์.....	117
การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ.....	119
การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ.....	122

การจัดวาง.....	134
บทที่ 5- ข้อสรุปเพื่อใช้ในการออกแบบ.....	138
<u>ส่วนที่ 1</u> ข้อสรุปการใช้งานป้ายสัญลักษณ์	
การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ภาพ.....	139
การใช้สัญลักษณ์ลูกศร.....	156
การใช้ตัวอักษร.....	158
การใช้ข้อความ.....	162
การใช้ป้ายสัญลักษณ์	167
<u>ส่วนที่ 2</u> ข้อสรุปการออกแบบชุดป้ายสัญลักษณ์	
องค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์.....	173
การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ.....	175
การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ.....	177
การจัดวาง.....	188
ข้อเสนอแนะ.....	190
บทที่ 6- การออกแบบ.....	191
<u>ส่วนที่ 1</u> งานออกแบบคู่มือแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐาน สำหรับกทม.	
บทที่ 1 ประวัติและพัฒนาการป้ายสัญลักษณ์ของกทม.....	192
บทที่ 2 ข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ของกทม.....	192
บทที่ 3 ข้อมูลการวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. และของต่างประเทศ.....	192
บทที่ 4 ข้อมูลแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม.....	192
<u>ส่วนที่ 2</u> งานออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ตามแนวทางจากหนังสือคู่มือ สัญลักษณ์ภาพ.....	192
สัญลักษณ์ลูกศร.....	193
ตัวอักษรและข้อความ.....	193
การจัดวาง.....	193
ป้ายสัญลักษณ์.....	193
รายการอ้างอิง.....	212
ประวัติผู้เขียน.....	213

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
1 วิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 1 ตาราง 1.....	91
2 วิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 1 ตาราง 2.....	92
3 วิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 2 ตาราง 1.....	93
4 วิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 2 ตาราง 2.....	94
5 วิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 3 ตาราง 1.....	95
6 วิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 3 ตาราง 2.....	96
7 วิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 4 ตาราง 1.....	97
8 วิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 4 ตาราง 2.....	98
9 วิเคราะห์ลูกศร.....	100
10 วิเคราะห์ตัวอักษร ตาราง 1.....	103
11 วิเคราะห์ตัวอักษร ตาราง 2.....	104
12 วิเคราะห์ข้อความหมวด 1.....	107
13 วิเคราะห์ข้อความหมวด 2.....	108
14 วิเคราะห์ข้อความหมวด 3.....	109
15 วิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์ ตาราง 1.....	114
16 วิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์ ตาราง 2.....	115
17 วิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์ ตาราง 3.....	116
18 วิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์ ตาราง 4.....	117
19 วิเคราะห์องค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์.....	118
20 วิเคราะห์การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ.....	121
21 วิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 1 ตาราง 1.....	126
22 วิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 1 ตาราง 2.....	127
23 วิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 2 ตาราง 1.....	128
24 วิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 2 ตาราง 2.....	129
25 วิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 3 ตาราง 1.....	130
26 วิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 3 ตาราง 2.....	131
27 วิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 4 ตาราง 1.....	132
28 วิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 4 ตาราง 2.....	133
29 วิเคราะห์การจัดวางป้ายสัญลักษณ์.....	136

สารบัญ (ต่อ)

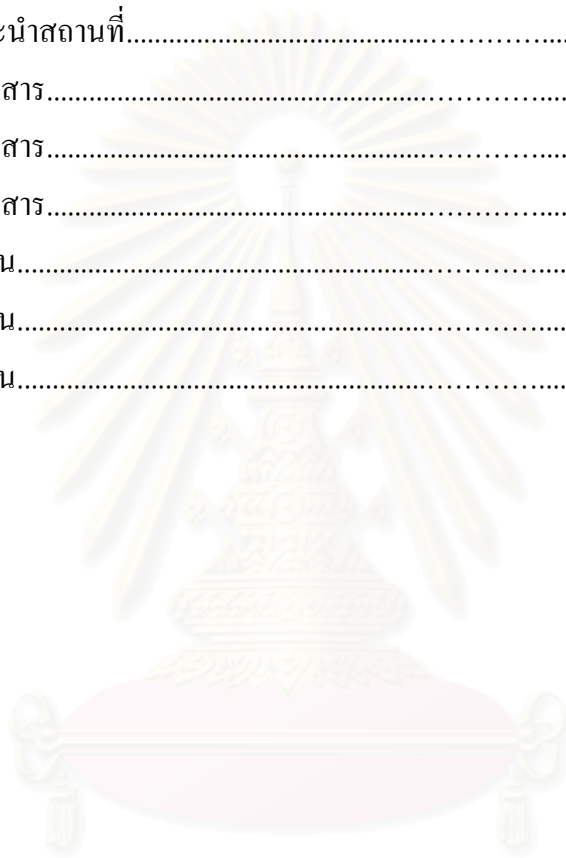
บทที่	หน้า
30 สรุปสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 1 ตาราง 2.....	147
31 สรุปสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 2 ตาราง 1.....	148
32 สรุปสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 2 ตาราง 2.....	149
33 สรุปสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 3 ตาราง 1.....	150
34 สรุปสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 3 ตาราง 2.....	151
35 สรุปสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 4 ตาราง 1.....	152
36 สรุปสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 4 ตาราง 2.....	153
37 สรุปการใช้สัญลักษณ์ลูกศร.....	157
38 สรุปการใช้ตัวอักษร ตาราง 1.....	160
39 สรุปการใช้ตัวอักษร ตาราง 2.....	161
40 สรุปการใช้ข้อความหมวด 1.....	164
41 สรุปการใช้ข้อความหมวด 2.....	165
42 สรุปการใช้ข้อความหมวด 3.....	166
43 สรุปการใช้งานป้ายสัญลักษณ์ ตาราง 1.....	170
44 สรุปการใช้งานป้ายสัญลักษณ์ ตาราง 2.....	171
45 สรุปการใช้งานป้ายสัญลักษณ์ ตาราง 3.....	172
46 สรุปองค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์.....	174
47 สรุปการแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ.....	176
48 สรุปการออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 1 ตาราง 1.....	180
49 สรุปการออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 1 ตาราง 2.....	181
50 สรุปการออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 2 ตาราง 1.....	182
51 สรุปการออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 2 ตาราง 2.....	183
52 สรุปการออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 3 ตาราง 1.....	184
53 สรุปการออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 3 ตาราง 2.....	185
54 สรุปการออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 4 ตาราง 1.....	186
55 สรุปการออกแบบสัญลักษณ์ภาพหมวดที่ 4 ตาราง 2.....	187
56 สรุปการจัดวางป้ายสัญลักษณ์.....	189

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ป้ายชื่อถนน.....	10
ป้ายสะพาน.....	10
ป้ายลูกศรชี้ทางรถยนต์.....	12
ป้ายชื่อสะพานใหม่.....	12
ป้ายกำหนดเขตจอดรถ.....	14
ป้ายบอกตำแหน่งรถประจำทาง.....	14
สัญลักษณ์ภาพหน้าที่บังคับ.....	17
สัญลักษณ์ภาพหน้าที่เตือนภัย.....	17
ป้ายสัญลักษณ์จอดรถ (ใหม่).....	19
ป้ายที่แบ่งพื้นที่เขตการปกครอง.....	19
ป้ายแนะนำเส้นทาง.....	21
ป้ายแนะนำสถานที่ราชการขนาดเล็ก.....	21
ป้ายชื่อคลอง.....	22
ป้ายบอกกล่าวในการเดินทาง.....	22
ป้ายสำหรับสถานที่ทางศิลปะและวัฒนธรรม.....	23
เกาะรัตนโกสินทร์.....	23
บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์.....	24
บริเวณเขตเมืองเก่าชั้นใน.....	24
ป้ายบอกเส้นทางจราจรชนิดแวนเหนือผิวจราจร.....	35
ป้ายเส้นทางลัดชนิดแวนเหนือผิวจราจร.....	35
ป้ายเส้นทางลัดชนิดตั้ง.....	36
ป้ายแนะนำเส้นทางจราจรขนาดใหญ่.....	36
ป้ายเส้นทางลัดขนาดเล็ก.....	37
ป้ายแนะนำสถานที่ราชการขนาดเล็ก.....	37
ป้ายแนะนำช่องทางชนิดแวนเหนือผิวจราจร.....	38
ป้ายบอกชื่อคลอง.....	38
ป้ายบอกกล่าวในการเดินทาง.....	39
ป้ายหลักกิโลเมตร.....	40
ป้ายชื่อซอย ถนน ลีแยก ชุมชน และลานกีฬา.....	40

ป้ายแบ่งท้องที่และเขตการปกครอง.....	41
ป้ายสำหรับสถานที่ทางศิลปะวัฒนธรรมและโบราณสถาน.....	41
ป้ายเตือนและบังคับ.....	42
สตรีทเฟอร์นิเจอร์ของกทม.....	42
หนังสือคู่มือบทที่ 1.....	194
หนังสือคู่มือบทที่ 1.....	194
หนังสือคู่มือบทที่ 2.....	195
หนังสือคู่มือบทที่ 2.....	195
หนังสือคู่มือบทที่ 3.....	196
หนังสือคู่มือบทที่ 3.....	196
หนังสือคู่มือบทที่ 4.....	197
หนังสือคู่มือบทที่ 4.....	197
สัญลักษณ์ช่องทางจักรยาน.....	198
สัญลักษณ์ช่องทางจักรยาน.....	198
สัญลักษณ์ช่องทางจักรยาน.....	199
สัญลักษณ์ท่าเรือ.....	199
สัญลักษณ์ท่าเรือ.....	200
สัญลักษณ์ท่าเรือ.....	200
สัญลักษณ์ที่จอดรถ.....	201
สัญลักษณ์ที่จอดรถ.....	201
สัญลักษณ์ที่จอดรถ.....	202
สัญลักษณ์ห้ามจอดรถ.....	202
สัญลักษณ์ห้ามจอดรถ.....	203
สัญลักษณ์ห้ามจอดรถ.....	203
สัญลักษณ์ลูกศร.....	204
สัญลักษณ์ลูกศร.....	204
ตัวอักษรและข้อความ.....	205
การจัดวาง.....	205
ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง.....	206

ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง.....	206
ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง.....	207
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำสถานที่.....	207
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำสถานที่.....	208
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำสถานที่.....	208
ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร.....	209
ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร.....	209
ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร.....	210
ป้ายสัญลักษณ์เตือน.....	210
ป้ายสัญลักษณ์เตือน.....	211
ป้ายสัญลักษณ์เตือน.....	211

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้คนรู้จักใช้ป้ายสัญลักษณ์มาตั้งแต่สมัยเมโสโปเตเมีย¹ สมัยอียิปต์ ซึ่งแรกๆ ที่พบราว 300 ปีก่อนคริสตกาล คนใช้ป้ายสัญลักษณ์เพื่อแสดงความสำคัญของสถานที่ เช่น โรงเก็บธัญญาหาร สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และใช้เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของสถานที่เหล่านั้นด้วย

ป้ายสัญลักษณ์มีความแพร่หลายเป็นครั้งแรกในช่วงปี ค.ศ. 1899² เนื่องจากช่วงนั้นประเทศต่างๆ มีจำนวนประชากรในเมืองหนาแน่นมากขึ้น เช่น ทางตอนเหนือของทวีปอเมริกา ทางตอนใต้ของทวีปยุโรป เมื่อเมือง สถานที่ต่าง ๆ และการจราจรเริ่มเป็นระเบียบมากขึ้น ป้ายสัญลักษณ์จึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นในการชี้ทาง บอกสถานที่ ชื่อถนนและเส้นทางต่าง ๆ ต่อมาในช่วงปี ค.ศ. 1914 ในยุโรปมีการสร้างเมืองที่มีถนนตัดผ่านศูนย์กลางขึ้น เป็นนครหลวงเช่น กรุงปารีสในประเทศฝรั่งเศส กรุงลอนดอนในประเทศอังกฤษ และได้มีการออกแบบป้ายโลหะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในด้านการตกแต่ง ป้ายจึงมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับความสวยงาม และมีการ พัฒนาสานต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศญี่ปุ่น³ และประเทศจีนยังคงมีป้ายแบบดั้งเดิมใช้กันอยู่ เช่น ป้ายชื่อสะพาน ป้ายชื่อสลักบนหิน ป้ายชื่อบนแผ่นไม้ ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และมีป้ายใช้กันอยู่เพียงไม่กี่ชนิดเพราะยังไม่มีการสัญจรที่เป็นระเบียบเหมือนทวีปยุโรป

ป้ายสัญลักษณ์ในสมัยเดิมมีไม่กี่ชนิด เช่น⁴ ป้ายชื่อถนน และป้ายชื่อสะพาน และไม่มีทิศทางในการออกแบบหรือขาดการควบคุมด้านการออกแบบ ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้งานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

¹ J. Abbott, Sign and Spaces, (Newyork : Rockport Allworth Editous). 1994, PP 9-10.

² Ibid, PP 11-13.

³ Yamasaki Jiro, TOWN & SIGN, (Tokyo : Kadansha). 1995, P 18.

⁴ Ibid, PP 54 -55

ในปัจจุบันจึงมีการวางกฎเกณฑ์การออกแบบป้ายสัญลักษณ์ขึ้นเป็นระบบมาตรฐาน ซึ่งมีอยู่หลายระบบ เนื่องจากองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ต้องการระบบป้ายที่เหมาะสมกับการใช้งาน ในสถานที่ต่างกัน แต่ทุกระบบก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันก็คือเป็นการควบคุม การวางแผน การออกแบบ และการใช้งาน⁵ รวมไปถึงองค์ประกอบของป้ายสัญลักษณ์เอง ได้แก่ ภาพสัญลักษณ์ ตัวอักษร ลูกศร ข้อความ และการแยกประเภทป้ายสัญลักษณ์ ได้แก่ป้ายสัญลักษณ์ภายนอกและ ภายใน เป็นต้น

ระบบป้ายสัญลักษณ์คือ⁶ ระบบที่ใช้ในการชี้ทาง แนะนำทาง หรือสถานที่ต่าง ๆ เพื่อความสะดวกปลอดภัย ในการเดินทางและในการดำเนินชีวิตที่เป็นระบบที่ไม่ก่อให้เกิดความวุ่นวายและเสียหาย และยังช่วยให้เมืองดูมีระเบียบซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพทางกายและใจของประชากร ระบบป้ายสัญลักษณ์ที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป ได้แก่ ป้ายในเมือง ถนน ทางสัญจร ป้ายภายใน ภายนอกอาคาร และสถานที่สำคัญต่าง ๆ

เนื่องจากป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ไม่มีทิศทางในการออกแบบ มีความแตกต่าง และมีความ หลากหลาย ในปัจจุบันจึงมีป้ายสัญลักษณ์หลายรูปแบบ หลายหน้าที่ และมีองค์ประกอบที่แตกต่างกัน มากขึ้น ซึ่งทุกป้ายล้วนมีความสำคัญต่อความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิต⁷ เช่น ป้ายแนะนำทางและ สถานที่ป้ายแบ่งเขตการปกครอง ป้ายการท่องเที่ยวหรือป้ายเทศกาล ป้ายเตือนและป้ายบังคับ นอกจากนี้ยังมี การออกแบบป้ายชนิดอื่น ๆ เสริมขึ้นมาอีกมาก เช่น ป้ายโฆษณา ป้ายเตือนภัย ซึ่งมีเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้มีการควบคุม ให้มีประสิทธิภาพหรือมีความสัมพันธ์ร่วมกับป้ายอื่น ๆ

กรุงเทพมหานคร เมืองหลวงในปัจจุบัน เป็นเขตการปกครองพิเศษซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกทม. ที่ทำหน้าที่ในการปกครองและบริหารงานต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล อันได้แก่⁸ การดูแลปกครองส่วนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ การกำหนดและควบคุมเส้นทางสัญจร การพัฒนา และควบคุมสภาพแวดล้อมของเมือง (แม่น้ำลำคลอง สถานที่สาธารณะ ฯลฯ) และการออกแบบ ป้ายสัญลักษณ์หน้าที่ต่าง ๆ เช่น ป้ายแนะนำเส้นทาง ป้ายบอกกล่าว ป้ายแบ่งท้องที่ และเขตการ ปกครอง เป็นต้น ป้ายที่กทม. เป็นผู้ออกแบบจะเป็นแบบอย่างให้กับ หน่วยงานในจังหวัดอื่น ๆ เช่น กรมทาง

⁵ Richard Austin. Graphic standard for architecture. (New York : Vannoston). 1992, P. 14.

⁶ Todd Pierce. The International Pictograms Standard. (Ohio : Riddle Press). 1996, PP 3 – 4.

⁷ Ibid, P 25.

หลวง กรมศิลปากร สำเนาว่าการจังหวัดต่าง ๆ นำไปใช้ด้วยเช่นกัน ดังนั้นป้ายของกทม. จึงเป็นที่ใช้กัน อย่างอย่างแพร่หลายทั่วไป

เมืองหลวงที่กำลังเติบโตอย่างกรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาการใช้ป้ายสัญลักษณ์เช่นกัน ป้ายสัญลักษณ์ที่ใช้ในกรุงเทพฯ มีหลายรูปแบบ⁸ และมีหน้าที่แตกต่างกันมาก อีกทั้งขาดการวางแผน ควบคุม ไม่ว่าจะป็นทั้งขนาดองค์ประกอบ ลักษณะการติดตั้ง ทำให้เกิดปัญหาต่อประสิทธิภาพ ของป้าย เนื่องจากทางกทม.⁹ ไม่ได้รวบรวมและออกแบบป้ายสัญลักษณ์ขึ้นเป็นระบบมาตรฐาน สำหรับก ทม. แต่ละฝ่ายเช่น ฝ่ายจราจร ฝ่ายโยธาจึงได้ผลิตป้ายสัญลักษณ์ออกมาโดยอิงแบบจากหลาย แหล่ง เช่น จากสหรัฐ จากอังกฤษ จากฝรั่งเศส และจากเยอรมัน และทำการติดตั้งใช้งานโดยไม่ได้ทำ ตามกฎเกณฑ์ ของฝ่ายใด ทำให้ป้ายไม่มีความสัมพันธ์กัน ขาดทิศทาง วันนี้นอกจากจะทำให้ ประสิทธิภาพของป้าย ลดลงแล้ว ยังก่อให้เกิดความสูญเสียทรัพย์สินไปอย่างไม่คุ้มค่างับผลที่ได้ และก่อให้เกิดความเสียหาย ในการ ดำเนินชีวิต ขาดความปลอดภัย ขาดความสะดวกรวดเร็วในการ ทำงาน ทำให้ต้องเดินทางเพิ่ม ขึ้น ขาดระเบียบ มีการจราจรที่วุ่นวายขึ้น เป็นผลเสียต่อ สุขภาพจิตและคุณภาพชีวิตของผู้คนในเขต กรุงเทพฯ และยังมีผลต่อทัศนียภาพของเมืองอีกด้วย

เนื่องจากหน่วยงานกทม. ได้นำเอารูปแบบและระบบป้ายของต่างประเทศมาใช้ร่วมกัน หลาย ระบบ แต่ระบบที่ใช้ก็ยังไม่เหมาะสมเพราะทางกทม. นำระบบหลาย ๆ อย่างมาใช้ร่วมกัน โดยที่ยังไม่มี วิธีที่จะควบคุมหรือใช้งานร่วมกันให้เป็นระบบเดียวกันได้ ป้ายไม่สัมพันธ์กันตามสัญลักษณ์ แต่ละหน้า ที่ ป้ายไม่มีความสัมพันธ์กับสภาพเมือง และป้ายไม่สามารถใช้งานร่วมกับป้ายของ หน่วยงานอื่น ๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อม ของกรุงเทพมหานคร

การวิจัยนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการออกแบบจะเป็นการหาระบบที่ เป็นมาตรฐานขึ้นเป็นแนวทางในการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม. โดยอาศัย การศึกษาข้อมูลของป้ายสัญลักษณ์ที่ทางกทม. มีอยู่และการศึกษาระบบป้ายสัญลักษณ์ มาตรฐานของ ต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อแตกต่างขององค์ประกอบของป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ที่มีอยู่หลากหลาย

⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 125-127.

⁹ประวิทย์ มหากรฐ. นายช่างศิลป์ 4 ประจำฝ่ายออกแบบเครื่องหมายจราจร กองจราจร สน. บางซื่อ. สัมภาษณ์, 23กรกฎาคม 2541.

2. เพื่อหาความสัมพันธ์ของระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศกับระบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม.
3. เพื่อหาแนวทางในการใช้ระบบป้ายสัญลักษณ์กทม. ร่วมกับป้ายอื่นๆ และสภาพแวดล้อม ในกรุงเทพฯ อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อวางแผนแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับหน่วยงานต่างๆ ในกทม.

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้มีขอบเขตรอบคลุมป้ายของกทม. ทุกประเภทที่ใช้ตั้งแต่พ.ศ. 2450-2540

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาพัฒนาการและความสำคัญของป้ายสัญลักษณ์ในกรุงเทพฯ
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ทางกทม. ออกแบบ
3. ศึกษาข้อมูลของกทม. สภาพแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร เส้นทางสัญจรต่าง ๆ เพื่อหาความสัมพันธ์และวางแผนการใช้ป้าย
4. ศึกษาป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานที่ใช้ในต่างประเทศ เพื่อศึกษาวิธีและกฎเกณฑ์ในการวางระบบ
5. นำข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ของกทม. มาเปรียบเทียบกับป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกัน
6. วิเคราะห์การใช้งานกับกลุ่มผู้ใช้
7. วิเคราะห์ระบบป้ายเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างป้ายชนิดต่างๆ
8. ศึกษาป้ายสัญลักษณ์ต่างประเทศ และนำมาวิเคราะห์ร่วมกับป้ายสัญลักษณ์ ภาพสัญลักษณ์ ของกทม.
9. วิเคราะห์ภาพสัญลักษณ์ของกทม. และของต่างประเทศ
10. สรุปเป็นผลการวิเคราะห์
11. นำประเภทป้ายอื่นและข้อมูลทางสภาพแวดล้อมมาทดสอบหาแนวทางในการใช้งานร่วมกัน
12. นำข้อสรุปและแนวทางที่ได้ไปใช้ในการวางมาตรฐานการออกแบบป้ายสัญลักษณ์กทม.

13. สรุปผลการวิจัย และนำเสนอระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับหน่วยงานกทม.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มาตรฐานการจัดองค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์ของกทม.
2. มาตรฐานการจัดระบบป้ายสัญลักษณ์ต่างประเทศ
3. แนวทางการใช้งานระบบป้ายร่วมกับสภาพแวดล้อมและประเภทป้าย อื่นๆ ในกรุงเทพฯ อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มาตรฐานและรูปแบบการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์สำหรับกทม.

คำจำกัดความ

- ป้ายสัญลักษณ์ (Signage)¹⁰ - ป้ายที่ใช้ในการชี้ทาง บังคับหรือแนะนำสถานที่ต่างๆ ในเมือง หรือในสถานที่ต่างๆ
- ระบบป้ายสัญลักษณ์ (Signage System)¹¹ - ระบบมาตรฐานที่ใช้ในการวางแผน ออกแบบ และใช้งานป้ายสัญลักษณ์ เพื่อให้สามารถใช้ร่วมกับป้ายหลายรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ภาพสัญลักษณ์ (Pictogram)¹² - สัญลักษณ์ที่อ้างอิงถึงวัตถุ อากัปกิริยา กระบวนการหรือความคิดรวบยอด ใช้แทนภาษาท้องถิ่น เป็นภาษาที่เป็นสากล และมักถูกใช้ในการจราจร
- ระบบโครงสร้าง (Grid) - ระบบตารางที่ออกแบบเพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานหรือ ข้อบังคับในการออกแบบซึ่งทำให้เกิดความเป็นระเบียบหรือความเป็นหนึ่งเดียวกัน
- เรขศิลป์เพื่อสภาพแวดล้อม¹³ - งานออกแบบเรขศิลป์ ที่เป็นสภาพแวดล้อม ใช้ร่วมกับสภาพแวดล้อมอื่นๆ

¹⁰ J. Abbott Miller. **Sign & Spaces**. (Rockport: Rockport Allworth Press). 1994, P 74.

¹¹ Fred T. Knowles. **Handbook of speciality Elements in Architecture**. (New York: Van nostrand Reinhold Co). 1977, P 10.

¹² Todd Pierce Design Pacific Inter. **The International Pictograms Standard**. (Oregon: Riddle Press). 1996, PP 3-4.

¹³ Way Hunt. **Design and Planning Environmental Graphics**. (New York: Madison Square Press). 1981, PP 28-29.

- สตรีทเฟอร์นิเจอร์ (Street Furniture) - สิ่งปลูกสร้างขนาดเล็กซึ่งเป็นสาธารณูปโภคหรือ สิ่งปลูกสร้างที่ช่วยส่งเสริมทัศนียภาพของถนน เช่น กระจาดต้นไม้ที่ค้ำน้ำ ตู้โทรศัพท์
- ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง (Directional Sign)¹⁴ - ป้ายที่ใช้ชี้ทิศทางไปสถานที่ต่างๆ สำหรับ ยานพาหนะและคนเดินถนน
- ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ (Identifying Sign) - ป้ายที่ใช้แนะนำสถานที่หรือ เส้นทางต่างๆ สำหรับยานพาหนะและคนเดินถนน
- ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร (Information Sign) - ป้ายที่ใช้บอกข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ หรือการบริการในเมือง
- ป้ายสัญลักษณ์เตือนและบังคับ (Restrictive Sign) - ป้ายที่ใช้บอกคำเตือนหรือกฎข้อปฏิบัติ ต่างๆ ในเมืองหรือสถานที่ต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁴ Masaru Sato. City Planning and Signs. (Tokyo: Hakusensha Inc).. 1992, PP 68-70.

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงข้อมูลและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบป้ายสัญลักษณ์และกทม. เพื่อเป็นการศึกษาป้ายสัญลักษณ์และการออกแบบที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของกทม. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ประวัติ

1. พัฒนาการของป้ายสัญลักษณ์ของกทม.
2. ประวัติ เขต และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของกทม.
3. สรุปข้อมูลส่วนที่ 1

ส่วนที่ 2 การทำงานในอดีตของกทม.

1. ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ในปัจจุบัน
2. ข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ของป้ายสัญลักษณ์กทม. กับเมืองใหญ่ในปัจจุบัน
3. ข้อมูลชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศที่หน่วยงานกทม. อิงรูปแบบ
4. ข้อมูลลักษณะการออกแบบของหน่วยงานออกแบบสัญลักษณ์ของกทม. และต่างประเทศ
5. ข้อมูลแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับป้ายสัญลักษณ์
6. สรุปข้อมูลส่วนที่ 2

ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ประวัติ

1. ประวัติและพัฒนารของป้ายสัญลักษณ์ของกทม.

ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 ว่าป้ายสัญลักษณ์ได้เกิดขึ้นและมีการใช้งานอย่างแพร่หลายควบคู่ไปกับช่วงเวลาในเมืองใหญ่ต่าง ๆ ได้เติบโตขึ้น เมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานครก็เป็นลักษณะเดียวกัน

กรุงเทพมหานครเริ่มมีถนนและเส้นทางการสัญจรเหมือนอย่างประเทศทาง ตะวันตกเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2437¹ การเสด็จเยือนยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทำให้ พระองค์ทรงมีโอกาสได้ชมมหานครใหญ่ ๆ ของฝรั่งเศส อังกฤษ และเยอรมัน ซึ่งมีถนน และเส้นทางการสัญจรที่เป็นระเบียบ พระองค์จึงได้มีพระราชดำริให้สร้างถนนและเส้นทางการสัญจรขึ้นในประเทศไทย เพื่อให้มีการสัญจรและการคมนาคมที่เป็นระบบทัดเทียมนานาอารยประเทศ ซึ่งจะทำให้ไทย คบค้ำกับนานาประเทศที่ได้ลงนามในสนธิสัญญาเบาวริงในฐานะที่เท่าเทียมกันได้ และในขณะนั้น อังกฤษและฝรั่งเศสกำลังแผ่ขยายอาณานิคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมักอ้างว่าต้องการนำความ เจริญเข้ามาสู่อาณานิคมที่ตนยึดครอง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงปรับปรุงบ้าน เมืองในด้านต่างๆ ให้ทันสมัย เพื่อมิให้มหาอำนาจใช้ความล้ำสมัยมาเป็นข้ออ้างได้ แต่ในสมัยแรก ๆ ถึงจะเป็นเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานคร การสัญจรส่วนใหญ่ก็ยังคง เป็นการเดินเท้าและรถลากแบบ จีนอยู่ รถยนต์มักมีใช้ในหมู่เจ้านายหรือผู้มีฐานะเท่านั้น และสภาพเมืองสมัยแรก ๆ ก็ยังไม่มี ความซับซ้อนมากนัก ส่วนมากเป็นบ้านและชุมชนเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป ป้ายสัญลักษณ์สมัยแรก ๆ จึงเป็น เพียงป้ายชื่อถนน ชื่อสะพาน หรือชื่อสถานที่ต่าง ๆ เท่านั้น (เพราะการสร้างสะพานและเส้นทางการสัญจร จำนวนมากในเขตพระนคร)² จวบจนกระทั่งมีการสัญจร ที่ทันสมัยและหนาแน่นมากขึ้นในเวลาต่อมา จึงทำให้เกิดป้ายสัญลักษณ์แบบอื่น ๆ ตามมาและกลายเป็นระบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ในปัจจุบัน

เนื่องจากข้อมูลทางด้านพัฒนาการของป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรใด ทำการรวบรวมไว้ ข้อมูลที่ได้จึงมาจากจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือภาพเหตุการณ์สำคัญของ กรุงรัตนโกสินทร์ กองวิศวกรรม กทม. และข้อมูลจากฝ่ายออกแบบและผลิตเครื่องหมายจราจร กทม. สน. บางชื่อ เป็นหลักในการแสดงลำดับพัฒนาการของป้ายชนิดต่าง ๆ โดยจะอธิบายถึง การสร้างป้าย ชนิดต่าง ๆ ตามลำดับระยะเวลา ลักษณะป้าย ความสัมพันธ์กับกทม. และการเปลี่ยนแปลง รูปแบบจน มาถึงปัจจุบัน เพื่อให้สามารถศึกษาองค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อรูปแบบและ การสร้างป้าย สัญลักษณ์ของกทม. และเพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นแนวทางในการสร้างระบบ มาตรฐานต่อไป

ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. แบ่งได้ตามหน้าที่ดังนี้³

- ป้ายสัญลักษณ์บอกทิศทาง (Directional Sign)
- ป้ายสัญลักษณ์บอกกล่าวในการเดินทาง (Identification Sign)

¹ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม, ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์, (กรุงเทพมหานคร : ไม้ระบู่โรงพิมพ์, 2526), หน้า 156.

² เรื่องเดียวกัน หน้า 320.

³ ฝ่ายออกแบบและผลิตเครื่องหมายจราจร, กรุงเทพมหานคร, แบบมาตรฐานป้ายสัญลักษณ์ชนิดต่าง ๆ, กองจราจร, 2541, (อัดสำเนา).

- ป้ายสัญลักษณ์แบ่งท้องที่และเขตการปกครอง
- ป้ายสัญลักษณ์สำหรับสถานที่ทางศิลปวัฒนธรรมและโบราณสถาน
- ป้ายสัญลักษณ์เตือนและบังคับ (Restrictive Sign)

ป้ายสัญลักษณ์ของกมท. ปรากฏครั้งแรกในช่วงปี พ.ศ. 2450 โดยเป็นช่วงที่รัชกาลที่ 5⁴ ทรงดำเนินนโยบายในการสร้างถนน และสะพานเพื่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมต่าง ๆ ดังนั้นประวัติและพัฒนาการของป้ายสัญลักษณ์ของกมท. จะเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2450

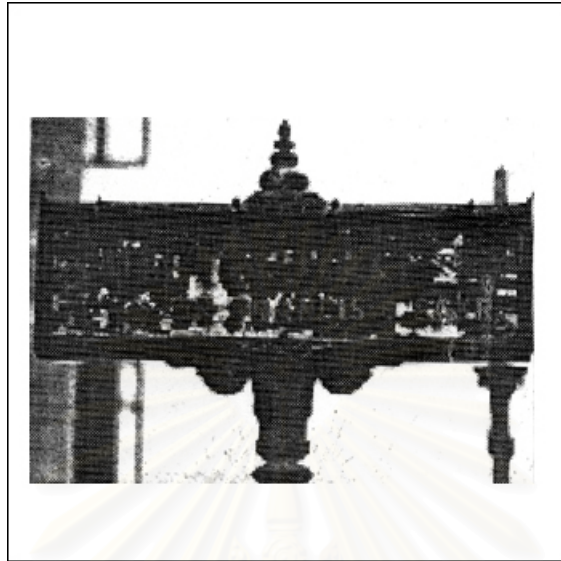
ป้ายสัญลักษณ์ในช่วงปี พ.ศ. 2450 – 2460 ในช่วงนี้อันที่จริง การตัดถนนและเส้นทางสัญจรต่าง ๆ ได้เริ่มมาก่อนหน้านี้กว่า 20 ปีแล้ว (รัชกาลที่ 4)⁵ การสร้างถนนเพื่อขยายการคมนาคมทางบก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างสะพานไปพร้อมกันเพื่อย่นระยะเวลาเดินทาง เช่น สะพานเฉลิมโลกข้ามคลองแสนแสบในปี พ.ศ. 2451 สะพานข้ามคลองวัดสระเกศ ในปีพ.ศ. 2444 การใช้รถม้าได้เริ่มขึ้นพร้อมๆ กับการสร้างถนน การเดินรถรางเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2430 ชื่อว่ารถรางกรุงเทพ การใช้รถลากแบบจีนเข้ามาราวต้นรัชกาลที่ 5 จากการใช้มีถนนเกิดขึ้นมากและมีเส้นทางสัญจรที่เชื่อมต่อกันด้วยสะพานทำให้มีการใช้ป้ายสัญลักษณ์ในช่วงนี้อยู่ประมาณ 2 แบบคือ

1. ป้ายชื่อถนน - เป็นป้ายในหน้าที่แนะนำเส้นทาง ซึ่งได้แบบอย่างมาจากทางยุโรป เพราะสมัยนั้นชาวยุโรปได้มีส่วนในการสร้างถนนและหน้าที่แนะนำเส้นทางต่างๆ มาก ป้ายนี้จะติดตั้งไว้ตามมุมถนนต่าง ๆ หรือทางลงจากสะพานเพื่อบอกว่าถนนนี้ชื่ออะไร เช่น ป้ายชื่อถนนอนุสรณ์ของ พระยา กัลยาณไมตรี (แผนภาพที่ 1)

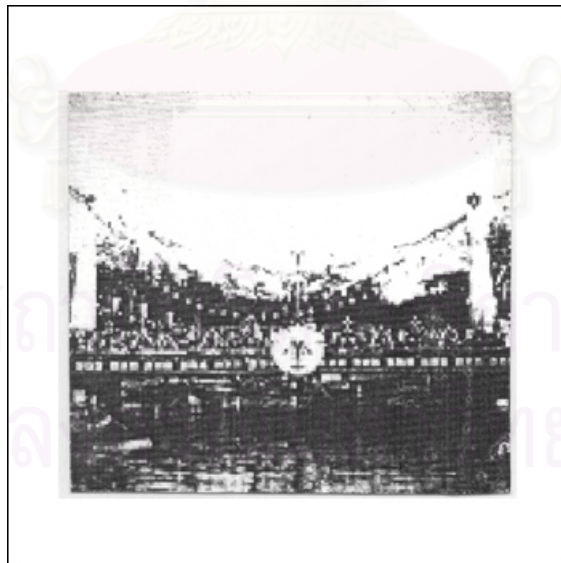
2. ป้ายสะพาน - เป็นป้ายในหน้าที่เดียวกัน โดยใช้เพื่อบอกชื่อสะพานซึ่งเป็นทางสัญจรสำคัญในสมัยนั้น ส่วนใหญ่สะพานจะสร้างตามชื่อคลองหรือตามชื่อผู้มีส่วนสนับสนุน จึงมีลักษณะเป็นป้ายที่ติดตั้งถาวรบนสะพาน หรือมีลักษณะเฉพาะเป็นอนุสรณ์มากกว่าแบบแรก เช่นมีการใส่ตราประจำตัวหรือสัญลักษณ์เฉพาะของผู้สร้างลงไปด้วย (แผนภาพที่ 2)

⁴ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม, ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์, (กรุงเทพมหานคร : ไม้ระบุงโรงพิมพ์, 2529), หน้า 252.

⁵ เรืองเดชาภรณ์ หน้า 319.

แผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 2

รูปแบบส่วนใหญ่ของป้ายเหล่านี้ยังคงเป็นรูปแบบจากทางตะวันตกอยู่ สร้างขึ้นจากเหล็ก ใช้ออกประกอบของศิลปะตามแบบยุโรป⁶ และสมัยนี้ผู้คนถือว่าป้ายเป็นของใหม่เหมือนกับรถยนต์ ซึ่งสมัยนั้นถือว่ายังไม่จำเป็นที่ต้องมีใช้ คนส่วนใหญ่ยังคงอาศัยการเดินเท้า รถลาก และรถรางอยู่⁷ ป้ายสัญลักษณ์ในสมัยนี้จึงมีใช้ไม่มากชนิดนัก และใช้รูปแบบของตะวันตกโดยตรง

ป้ายสัญลักษณ์ในช่วงปีพ.ศ.2460 – 2480 ในช่วง 20 ปีต่อมาเป็นช่วงสมัยรัชกาลที่ 6 มีการใช้รถยนต์ส่วนตัวกันมากขึ้น⁸ การนำรถยนต์เข้ามาในปีพ.ศ. 2447 ทำให้มีความสะดวกสบายมากขึ้น เพราะมีความรวดเร็วกว่ารถม้าพระที่นั่ง ขณะนั้น ถนนในกรุงเทพฯ มีอยู่หลายสาย จึงโปรดเกล้าให้กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ทรงสั่งซื้อรถยนต์เข้ามาพระราชทานแก่พระบรมวงศานุวงศ์และเสนาบดี เพื่อเป็นประโยชน์แก่แผ่นดินต่อไป นอกจากนั้น ผู้มีเงินก็นิยมใช้รถยนต์ เพราะสะดวกสบายกว่ารถม้า รถรางและรถลาก รถจักรยานยนต์เริ่มแพร่หลายตั้งแต่สมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา และได้เกิดรถยนต์โดยสารหรือรถเมล์ขึ้น โดยบริษัทนายเลิศจำกัดใช้ชื่อในสมัยนั้นว่ารถเมล์ขาว และด้วยเหตุการณที่การโดยสารและการสัญจรมีความหนาแน่นและทันสมัยมากขึ้น ทำให้ป้ายสัญลักษณ์เพิ่มขึ้น เพื่อทำให้เกิดความเด่นชัดและมีกฎระเบียบในการใช้บริการรถยนต์ชนิดต่าง ๆ จึงได้ทำให้เกิดป้ายขึ้นมาอีกหนึ่งประเภทคือ ป้ายแนะนำเส้นทาง ส่วนป้ายชื่อถนนและสะพานนั้นยังคงใช้กันอยู่ แต่มีการแยกป้ายชื่อสะพานมาทำเป็นป้ายตั้งเหมือนกับป้ายถนน

1. ป้ายลูกศรชี้ทางรถยนต์ - จัดเป็นป้ายแนะนำเส้นทางสำหรับยานพาหนะแต่เป็นรูปแบบที่เรียบง่าย มีเพียงการใช้ลูกศรสีอ่อนบนพื้นเข้ม ซึ่งเป็นหลักที่ได้มาจากทางยุโรปในเวลานั้น การที่ไม่มีข้อความอาจเกิดจากในสมัยนั้นสถานที่สำคัญมีเพียงไม่กี่แห่ง และส่วนใหญ่อยู่ใจกลางเมืองหลวง ทำให้ไม่ยากที่จะหา และต้องการเพียงบอกว่ามีเส้นทางไปหรือไม่เท่านั้น (แผนภาพที่ 3)

⁶ J. Abbott, *Sign and Spaces*, (Newyork : Rockport Alloworth Editions), 1994, P 12.

⁷ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม, *ประวัติศาสตร์กรุงเทพมหานคร*, (กรุงเทพมหานคร: ไบร่ระบุโรงพิมพ์, 2526), หน้า 252.

⁸ เรื่องเดียวกัน หน้า 257.

แผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 4

2. ป้ายชื่อสะพานใหม่ - เป็นป้ายประเภทเดิม แต่ได้สร้างเป็นแผ่นป้ายเหล็กเหมือนกับป้ายชื่อถนนในช่วงแรก แต่รูปแบบยังใช้การตกแต่งแบบเดิมอยู่ เพราะสิ่งสำคัญคือ ต้องการให้ชื่อสะพานเด่นชัดขึ้นบนถนนเท่านั้น เพื่อความสะดวกในการเดินทางด้วยรถส่วนตัวที่มีมากขึ้น (แผนภาพที่ 4)

ป้ายสัญลักษณ์ในช่วงปี พ.ศ. 2480 – 2490 ในช่วงเวลา 10 ปีต่อมาในช่วงสมัยรัชกาลที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในเรื่องของสภาพเมือง มีการสร้างสถานที่สำคัญทางราชการ⁹ สถานที่พักผ่อนและย่านการค้าแบบตะวันตก เนื่องจากรัฐบาลมีความต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรมและการค้ากับต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งในขณะนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลกับพระอนุชาได้ทรงเสด็จไปศึกษาที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ด้วย และมีการติดต่อและนำความรู้จากต่างประเทศมาใช้ เป็นอย่างมาก¹⁰ ในหมู่สังคมชั้นสูงมีรถยนต์ใช้กันมากขึ้น ในขณะที่ชนชั้นกลางก็เริ่มมีรถใช้กันมากขึ้นเช่นกัน ทำให้ในสถานที่แต่ละแห่งไม่ว่า สถานที่พักผ่อน หรือสถานที่ราชการ เช่น ศาลาว่าการ ต้องมีการจัดเขตจอดรถยนต์ส่วนตัวมากขึ้น ในขณะที่รถเมล์มีผู้ใช้บริการมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตสนามหลวง¹¹ ทำให้เกิดป้ายสัญลักษณ์ขึ้นอีก 2 ชนิดคือ ป้ายกำหนดเขตจอดรถ และป้ายบอกตำแหน่งรถประจำทาง ซึ่งป้ายทั้งสองชนิดนี้เป็นป้ายเดือนและบั้งกับ

1. ป้ายกำหนดเขตจอดรถ - เป็นป้ายที่มีลักษณะความเป็นมาตรฐานในยุโรปโดยตรง แต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปสู่รูปแบบที่เป็นมาตรฐานมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามุ่งเน้นการใช้งานมากขึ้น เพราะสภาพการจราจรที่หนาแน่นขึ้น

รูปแบบป้ายเป็นเสาโลหะ ส่วนบนเป็นแผ่นโลหะรูปร่างกลม ในรูปกลมใช้สีทาสลับกันคล้ายกับในปัจจุบัน ส่วนที่เป็นคำว่าการจอดรถใช้ตัวภาษาอังกฤษว่า P (Parking) ซึ่งยังคงใช้มาจนถึงปัจจุบัน (แผนภาพที่ 5)

⁹ เรื่องเดียวกัน หน้า 260.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน หน้า 283.

¹¹ เรื่องเดียวกัน หน้า 77.

แผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 6

2. ป้ายบอกตำแหน่งรถประจำทาง - เป็นป้ายที่ใช้ในการบอกขึ้นลงรถประจำทางให้ชัดเจนขึ้น มีลักษณะคล้ายคลึงกับป้ายจอดรถ ซึ่งรูปแบบที่กล่าวมานี้เป็นแบบมาตรฐานที่แม้ในปัจจุบันก็ยังคงเห็นอยู่ ที่ต่างกันคือใช้ภาษาไทยในการบอกกล่าว เพราะผู้คนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า ป้ายชนิดนี้จะมีผู้ใช้มากในชุมชนชั้นกลางและระดับล่างเท่านั้น ในขณะที่ป้ายจอดรถนั้นใช้กับชนชั้นสูง ผู้มีการศึกษา และผู้ใช้รถส่วนตัว นั่นอาจเป็นสาเหตุว่าทำไม ป้ายจอดรถจึงใช้ภาษาอังกฤษเหมือนของยุโรป (แผนภาพที่ 6)

ป้ายสัญลักษณ์ในช่วงปี 2490 – 2508 ในช่วงเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา เป็นสมัยรัชกาลที่ 9 หลังจากที่ประเทศได้ผ่านช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และเข้าสู่การฟื้นฟูเศรษฐกิจ รัฐบาลในขณะนั้นส่วนมากจะเป็นกลุ่มผู้มีอำนาจทางการเมือง เช่น จอมพลแปลก พิบูลสงคราม จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์¹² ซึ่งมีนโยบายผลักดันประเทศให้มีการพัฒนาเป็นอย่างมาก มีเส้นทางการคมนาคมที่ทันสมัยมากขึ้น ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มชนชั้นกลางมีรถยนต์ส่วนตัวกันมากขึ้น แต่จากจุดนี้ก็ทำให้เกิดปัญหาการเติบโตที่รวดเร็วมากของการจราจร และการคมนาคม รัฐบาลพยายามผลักดันให้ประชาชนใช้ยานพาหนะให้ถูกต้องตามแบบสากล มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นทุกที มีคำพูดติดปากสมัยนั้นว่า “นักซิ่งลงนรก”¹³ เนื่องจากมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นมาก ปัญหาที่แท้จริงอยู่ที่ประชาชนจำนวนมากยังไม่เข้าใจกฎจราจร ซึ่งกรมตำรวจนำมารวบรวมและออกเป็นหนังสือข้อบังคับ¹⁴ และได้แจ้งประเภทของตราสัญลักษณ์และแบบของป้ายที่ใช้กันในทางคมนาคมไว้เป็นจำนวนมาก ทำให้ได้ทราบว่ป้ายที่ใช้ส่วนใหญ่มีหน้าที่แนะนำเส้นทางและบังคับ เป็นส่วนใหญ่¹⁵

ในขณะนั้นป้ายอื่น ๆ เช่น ป้ายชื่อสะพานยังคงใช้ของเดิม คือเป็นแบบติดบนสะพาน กับเป็นแบบเสาเหล็ก และป้ายอื่น ๆ ที่กล่าวมาก็ยังคงถูกใช้กันอยู่ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ค่อนข้างเป็นมาตรฐานอยู่แล้วในการใช้งาน เป็นที่น่าสังเกตว่าป้ายใดที่ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการใช้งานแล้ว ก็แทบจะไม่มีมีการตกแต่งเลย หากแต่ทาสีที่ตัดกันเพื่อให้เกิดความชัดเจนเท่านั้น

¹² เรื่องเดียวกัน หน้า 281.

¹³ สมบัติ หลายน้อย, เล่าเรื่องบงกช, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บำรุงสานส์, 2524), หน้า 85.

¹⁴ กระทรวง กรมตำรวจ, ข้อบังคับอย่างปลอดภัย, (กรุงเทพมหานคร : ไ่ม่ระบุโรงพิมพ์, 2501), หน้า 24 – 25.

¹⁵ กรมตำรวจ, คู่มือการใช้ยานพาหนะและการคมนาคม, (กรุงเทพมหานคร : ไ่ม่ระบุโรงพิมพ์, ไ่ม่ระบุปีที่พิมพ์), หน้า 2.

ในสมัยนี้ สิ่งที่ซัดมากขึ้นคือการกำหนดหน้าที่ของสัญลักษณ์ภาพ (Pictogram) ขึ้นเป็นชุดเป็นครั้งแรก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ สัญลักษณ์ภาพที่ใช้ในการบังคับและเตือนภัย ในขณะที่สัญลักษณ์เพื่อการอื่น ยังไม่เกิดขึ้นเลย เพราะเป็นช่วงที่การจราจรมีการให้ความสำคัญมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องทำให้การจราจรและการคมนาคมเป็นระเบียบและปลอดภัยขึ้น

1. สัญลักษณ์ภาพใช้บังคับ - เป็นกลุ่มชุดสัญลักษณ์ภาพชุดแรกที่กรมตำรวจรวบรวมและนำมาใช้งานในป้ายสัญลักษณ์ของกทม. มีรูปแบบที่เป็นแผ่นกรอบกลม และใช้เส้นหนาขีดล้อมภายในเป็นรูปสัญลักษณ์ ซึ่งรูปแบบนี้ใช้กันตามมาตรฐานยุโรปและอเมริกา แต่มีการเปลี่ยนแปลงโดยออกแบบให้เป็นที่เข้าใจของคนไทยมากขึ้น เช่น ภาษาอังกฤษเปลี่ยนเป็นภาษาไทย ยานพาหนะในภาพ เปลี่ยนเป็นพาหนะที่คนไทยคุ้นตามากขึ้น เช่น รถสามล้อ รถบรรทุกเป็นต้น (แผนภาพที่ 7)

2. สัญลักษณ์ภาพใช้เตือนภัย - เป็นสัญลักษณ์ภาพที่ถูกรวบรวมขึ้นพร้อม ๆ กัน โดยมีความแตกต่างกันคือเป็นรูปกรอบสี่เหลี่ยมจัตุรัส แสดงให้เห็นประเภทการใช้งานที่ต่างไป ส่วนรูปแบบก็ยังคงใช้มาตรฐานเดิม แต่รูปนี้ก็ไ้เป็นรูปแบบมาตรฐานของป้ายสัญลักษณ์อีกหลายแบบในปัจจุบัน แสดงให้เห็นจุดเด่นของป้ายที่กทม. ใช้คือเน้นการใช้งานแบบตะวันตก และอ่านง่ายสำหรับคนไทย (แผนภาพที่ 8)

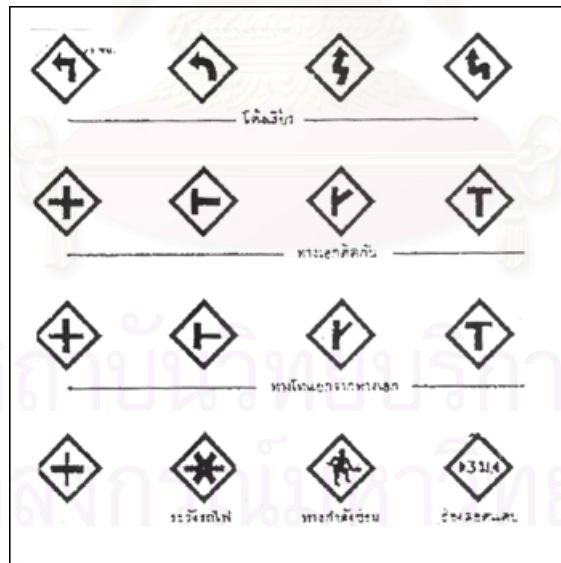
3. ป้ายสัญลักษณ์จราจร (ใหม่) - เป็นป้ายจราจรที่ใช้เหมือนเมื่อปี พ.ศ. 2480 – 2490 ช่วงรัชกาลที่ 8 แต่ได้มีการออกแบบให้สามารถใช้งานได้หลากหลายขึ้น และเป็นที่เข้าใจได้ง่ายขึ้นสำหรับผู้ใช้นานยนต์ ดังนั้นรูปแบบโดยรวมจึงยังคงเหมือนเดิม มีการใช้ตัวอักษรที่เหมือนเดิม แต่ได้ช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้นโดยแบ่งประเภทของการจราจรไว้ชัดเจน (แผนภาพที่ 9)

ป้ายสัญลักษณ์ในช่วงนี้เป็นรูปแบบที่คล้ายคลึงกันมากขึ้น แต่ก็ยังเป็นรูปแบบเก่า นำมาออกแบบให้เข้าใจง่ายขึ้นสำหรับคนไทย จะสังเกตได้ว่าความเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ป้ายอื่น ๆ ที่ผ่านมาก็ยังคงใช้ของเดิมอยู่ หากแต่ได้มีการบูรณะเท่านั้น เช่น ป้ายชื่อสะพานต่าง ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 8

ป้ายสัญลักษณ์ช่วงปี พ.ศ. 2509 – 2524 ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 9 กรุงเทพฯ ซึ่งได้กลายเป็นเขตปกครองตนเอง ก็มีการแบ่งเขตต่าง ๆ ชัดเจนมากขึ้น และเพื่อให้สามารถดูแลเขตปกครองต่างๆ ได้สะดวกยิ่งขึ้น ทางกรมตำรวจจึงได้มีนโยบายการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ โดยที่ทางกทม. ได้มีการเห็นชอบ และได้เสนอวิธีการแบ่งเขตการปกครองตนเองออกเป็น 36 เขตซึ่ง จะได้อธิบายในส่วนตัวไป¹⁶

จากการแบ่งปกครองที่ชัดเจนขึ้นนี้ จึงมีการออกแบบป้ายอีกประเภทหนึ่งขึ้น คือใช้เพื่อแบ่งเขตการปกครอง ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่ต่างจากป้ายอื่นที่ผ่านมา โดยมีการออกแบบที่ดูเป็นเอกลักษณ์มากขึ้น เช่น สี เรขศิลป์บนป้าย และส่วนตกแต่ง

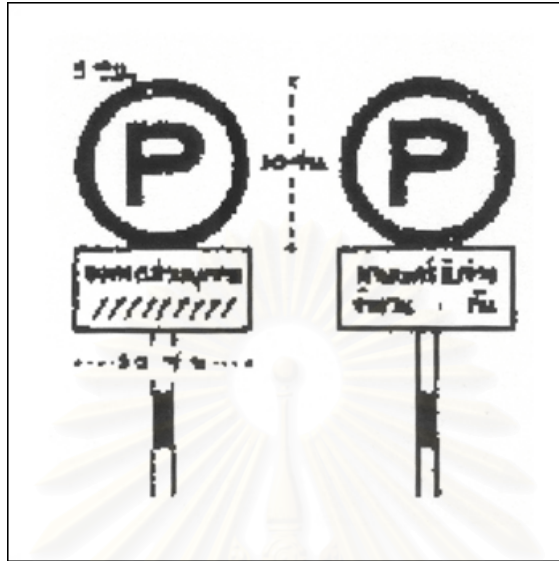
ป้ายที่แบ่งพื้นที่เขตการปกครอง - เป็นป้ายที่ออกแบบขึ้นเพื่อแบ่งเขตการปกครองให้ชัดเจนขึ้นตามนโยบายของกรมตำรวจ จึงได้ใส่ลักษณะที่ชัดเจนของตำรวจเข้าไป เช่น ตราดำรวจ และมีการตกแต่งส่วนบนของป้ายด้วยหมุดโลหะ ใช้ตัวอักษรไทยซึ่งมีรูปแบบที่ต่างจากป้ายที่ผ่านมา ทำให้เป็นป้ายหน้าแรกที่ดูมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมากที่สุด และเป็นป้ายแรกที่สามารถใช้ป้าย 2 แผ่น รวมกันได้ในเวลา 1 ต้น (แผนภาพที่ 10)

ป้ายสัญลักษณ์ช่วงปี พ.ศ. 2525 – 2530 สมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ป้ายสัญลักษณ์ ในช่วงนี้นับเป็นช่วงที่มีรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากที่สุด เพราะมีเส้นทางสัญจรใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากเช่น ทางด่วน เส้นทางลัด ทำให้ต้องใช้ป้ายสัญลักษณ์มากขึ้นสำหรับกรรมการขนส่งและ เส้นทางขนส่งต่าง ๆ ใน กรุงเทพฯ เพื่อความสะดวกในการนี้ทางกทม. จึงได้ออกแบบป้าย เพื่อแนะนำเส้นทางเพิ่มขึ้นอีกหลายชนิด แต่ป้ายบังคับ ป้ายแบ่งพื้นที่ยังคงใช้ของเดิมอยู่

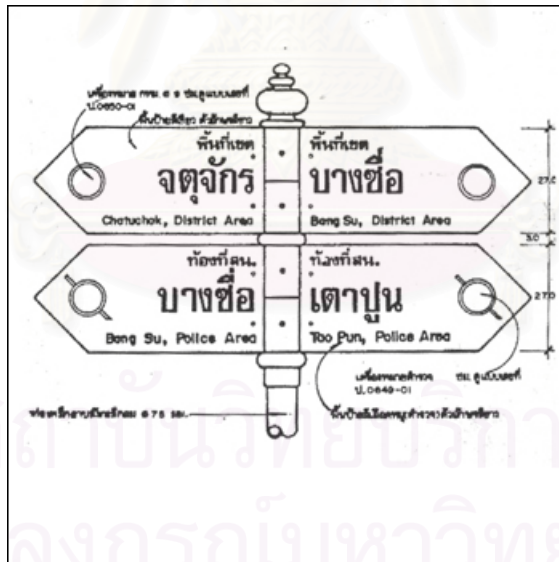
1. ป้ายแนะนำเส้นทาง - เป็นป้ายที่ถูกออกแบบเพื่อใช้แนะนำทางสำหรับยานพาหนะ และ ยังออกแบบให้ใช้สำหรับบนทางด่วนอีกด้วย มีลักษณะที่เรียบง่าย แต่ต่างจากป้ายแบ่งพื้นที่ปกครองด้วยสี รูปแบบกรอบ และ การใช้ตัวหนังสือภาษาไทยร่วมกับภาษาอังกฤษเป็นครั้งแรก แต่รูปแบบป้าย

¹⁶ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม, ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์, (กรุงเทพมหานคร : ไร่หญ้าโรงพิมพ์, 2529), หน้า 304.

¹⁷ เทียนฉาย ศิระนันท์ และ ไพศาล เล็กอุทัย, กรุงเทพมหานคร 2525, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 145.

แผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 10

ชนิดนี้มีความคล้ายคลึงกับป้ายแนะนำเส้นทางที่ใช้กันในประเทศทางตะวันตกที่มีการคมนาคมทันสมัย เช่น เยอรมัน สหรัฐฯ แต่แม้จะมีส่วนที่ลอกเลียนแบบมา แต่ก็ทำให้ป้ายแนะนำเส้นทางมีเอกลักษณ์ที่ต่างจากเดิม ทั้งรูปแบบ สี และตัวอักษร (แผนภาพที่ 11)

2. ป้ายแนะนำสถานที่ราชการขนาดเล็ก - เป็นป้ายที่ใช้เพื่อแนะนำสถานที่ราชการสำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะ ซึ่งต้องมองเห็นได้ขณะขับขี่ยานพาหนะ เป็นป้ายที่ออกแบบขึ้นอย่างง่าย ๆ เหมือนป้ายแนะนำเส้นทางแต่ใช้สีต่างกัน โดยใช้เส้นสีขาวบนพื้นสีน้ำเงิน และมีกรอบเป็นสีขาว (แผนภาพที่ 12)

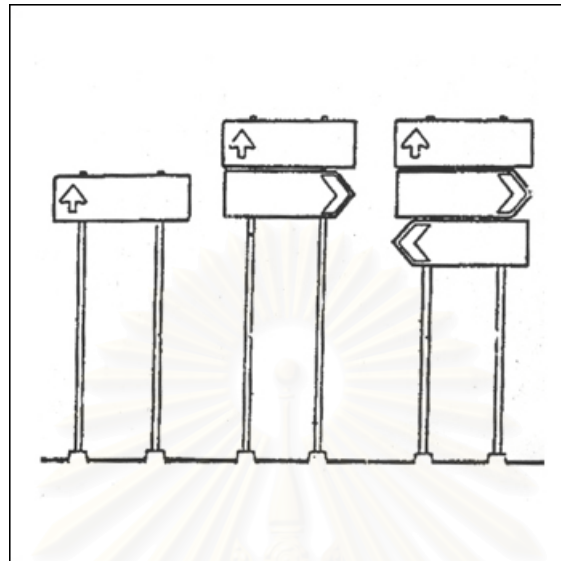
3. ป้ายชื่อคลอง - เป็นป้ายหน้าที่แนะนำสถานที่เช่นกัน เนื่องจากมีการสร้างเส้นทางผ่านคลองเป็นจำนวนมาก แต่ไม่ได้มีการวางชื่อไว้ให้เห็นชัดเจน ในภายหลังจึงได้ออกแบบป้ายร่วมกับหน้าที่แนะนำสถานที่ และได้รูปแบบที่คล้ายคลึงกับป้ายแนะนำสถานที่ราชการ (แผนภาพที่ 13)

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า รูปแบบของป้ายได้มีความแตกต่างไปจากรูปแบบเดิมมากขึ้น แต่ก็ยังคงมุ่งเน้นการใช้งาน จึงเน้นการใช้ตัวอักษรเป็นอย่างมาก แต่ได้เริ่มมีการตกแต่งมากขึ้นโดยโลหะดัดและหมุดโลหะ

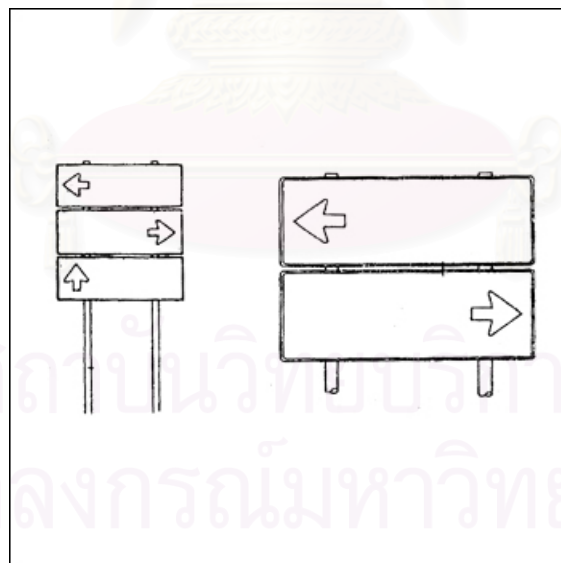
ป้ายสัญลักษณ์ช่วงปี พ.ศ. 2531 – 2538 ในช่วงสมัยปัจจุบัน รูปแบบต่าง ๆ ของป้ายสัญลักษณ์ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงแล้ว แต่จะมีป้ายหลายชนิดมากขึ้นในแต่ละประเภท โดยที่แต่ละประเภทก็จะใช้ การออกแบบที่คล้ายคลึงกัน เช่น ป้ายเตือน มักใช้สัญลักษณ์ภาพประกอบ และใช้โทนสีหลัก เช่น สีดำ ขาว เหลือง แดง ป้ายแบ่งพื้นที่การปกครองใช้สีเขียวและน้ำเงิน และมีรูปแบบกรอบแผ่นป้ายเป็นรูป 5 เหลี่ยม ป้ายแนะนำสถานที่ยังคงใช้กรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้า ตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีน้ำเงิน มีกรอบสีขาว เสาใช้โลหะชุบสีเงิน เป็นต้น

ป้ายสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงนี้คือประเภทที่ใช้บอกกล่าวในการเดินทางและหน้าที่ทางศิลปะและโบราณสถาน ที่จริงแล้วป้ายทั้งสองประเภทนี้เกิดขึ้นเพราะสภาพแวดล้อมและเศรษฐกิจที่เฟื่องฟู นั่นคือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวและศิลปะวัฒนธรรม ต่างจาก 3 ประเภทที่ผ่านมาที่เกิดขึ้นเพราะสภาพการสัญจรและการปกครอง

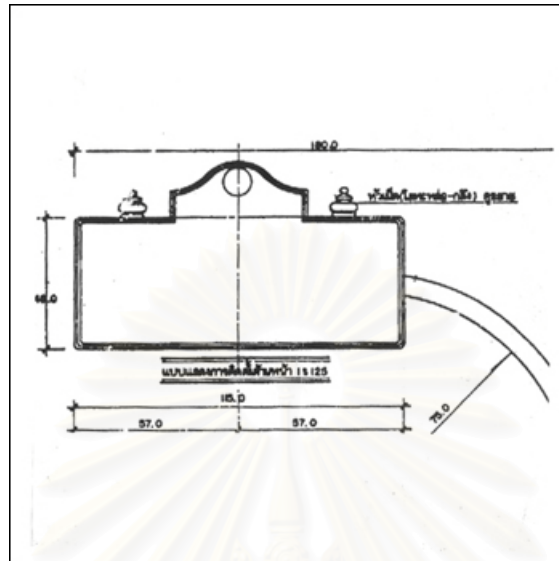
1. ป้ายบอกกล่าวในการเดินทาง - เป็นป้ายที่ออกแบบมาเพื่อบอกกล่าวในการเดินทางเชิงอวยพร และการท่องเที่ยวโดยมีการใช้องค์ประกอบที่แสดงถึงความโดดเด่นของกรุงเทพฯ เช่น สถานที่สำคัญต่าง ๆ และมีคำบอกกล่าวอวยพรเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้พื้นสีน้ำเงินเข้ม และลาย เรขาคณิตสีขาว (แผนภาพที่ 14)

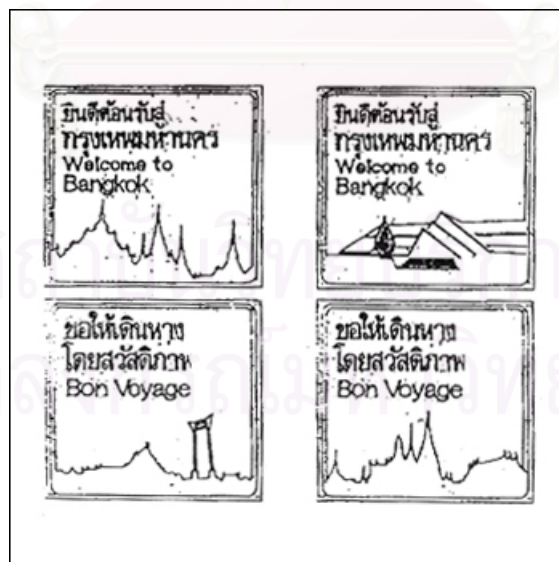
แผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 14

แผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 16

แผนภาพที่ 17

แผนภาพที่ 18

2. ป้ายสำหรับสถานที่ทางศิลปะและวัฒนธรรม - เป็นป้ายที่ถูกออกแบบขึ้นเพื่อใช้ในการแสดงและแนะนำสถานที่ที่มีความสำคัญทางศิลปะวัฒนธรรม ซึ่งทำออกมาน้อยมาก เนื่องจากการใช้สอยค่อนข้างแคบ แต่ก็จัดเป็นประเภทหนึ่งของป้ายที่ทางกทม. ออกแบบขึ้นมา (แผนภาพที่ 15)

หลังจากนี้ ป้ายสัญลักษณ์กทม. ก็ได้แบ่งออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ ตามการใช้งานและมีจำนวนป้ายเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นป้ายทั้งหมดที่กทม. ใช้ในปัจจุบันซึ่งจะได้กล่าวในส่วนที่ 4 ต่อไป จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจะพบว่า เหตุปัจจัยหลักที่มีผลต่อการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของป้ายสัญลักษณ์กทม. มีอยู่หลายประการ ซึ่งสามารถสรุปได้ตามลำดับยุคสมัยดังนี้

- การเติบโตของเมืองหลวง
- ความจำเป็นในชีวิตประจำวัน
- การรับรูปแบบจากตะวันตก
- การเริ่มใช้ยานพาหนะใหม่ๆ
- สภาพการสัญจรที่เปลี่ยนไป
- การออกกฎหมายจราจร
- นโยบายในการปกครอง
- ความต้องการป้ายสัญลักษณ์ที่มากขึ้น
- การปรับปรุงให้มีเอกลักษณ์ของเมือง

ในส่วนของลักษณะการออกแบบที่ได้มีการพัฒนาการขึ้นจากเหตุปัจจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้

- การเติบโตของเมืองหลวง และความจำเป็นในชีวิตประจำวัน เป็นปัจจัยที่ทำให้มีการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ขึ้นเป็นครั้งแรก
- การรับรูปแบบจากตะวันตก และการออกกฎหมายจราจร เป็นปัจจัยที่มีผลให้การออกแบบส่วนใหญ่มีรูปแบบที่อิงกับป้ายของทางยุโรป
- นโยบายในการปกครองและเอกลักษณ์ของเมือง เป็นปัจจัยที่มีผลให้การออกแบบป้ายมีความแตกต่างจากทางยุโรปและแสดงถึงเอกลักษณ์ของเมืองได้
- กทม. ขาดการใช้ปัจจัยทางด้านเอกลักษณ์มาก เพราะตลอดมาเป็นการอิงรูปแบบกับ

ทางยุโรปจากปัจจัยแรกๆ ดังนั้นสิ่งที่ขาดอยู่ในขณะนี้คือการขาดการออกแบบที่ช่วยสร้างเอกลักษณ์ของเมืองด้วย

2. เขต การปกครองและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของกทม.

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงของประเทศไทยจากการวางแผนย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรี ซึ่งในขณะนั้นมีชัยภูมิที่ไม่เหมาะสมสำหรับการป้องกันประเทศ เพราะมีลักษณะเป็นเมืองอกแตกแม่น้ำไหลผ่ากลาง และได้ย้ายมาอยู่อีกฝั่งหนึ่งของแม่น้ำเจ้าพระยาแทนนั้นคือบริเวณที่เรียกกันว่า “เกาะรัตนโกสินทร์” ในปัจจุบัน ซึ่งในภายหลังก็ได้เป็นราชธานีที่ถาวรและแผ่ขยายอาณาเขตออกไปมากกว่าเดิม และได้รับการสถาปนาเป็นเมืองหลวงของประเทศ (แผนภาพที่ 16)

สมัยรัชกาลที่ 5 กรุงเทพมหานคร ได้กลายเป็นกรุงเทพฯ ๑ อย่างแท้จริง เป็นพระนครหลวงของอาณาจักรสยามหรือประเทศไทยเพียงแห่งเดียว พร้อมกันนั้นก็มีความทันสมัยเกิดขึ้น ตึกรามบ้านช่องและสถานที่ราชการเป็นแบบตะวันตกมากขึ้น รวมทั้งการตัดถนนหนทางเพื่อการสัญจรไปมาเพิ่มมากขึ้น มีรถยนต์ รถรางและรถไฟใช้งานอย่างแพร่หลาย มีการให้กรรมสิทธิ์ที่ดินแก่คนทั่วไป ทำให้อาณาเขตของพระนครมีการขยายตัวในด้านธุรกิจ และแหล่งเกษตรกรรมอย่างกว้างขวาง กรุงเทพมหานครในสมัยรัชกาลที่ 5 คือการเริ่มต้นของการเป็นบ้านเมืองอย่างที่เห็นในปัจจุบัน การเชื่อมต่อกับอดีตที่รุ่งเรืองนั้นเห็นได้จากปราสาทราชวังและวัดวาอาราม ที่เป็นสัญลักษณ์ของศาสนา กษัตริย์ การปกครอง ถ้ามองข้ามสิ่งเหล่านี้ไป และลองเรือไปตามเจ้าพระยาดั้งแต่สะพานพระรามหก ผ่านพระนคร และธนบุรีไปจนถึงสะพานกรุงเทพ ๑ ก็จะแลเห็นความหลากหลาย อาทิเช่น บ้านเรือนมุสลิม โรงสี कुด้เก็บข้าว ดีกจิน โบสถ์ฝรั่ง และอาคารแบบตะวันตก สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการตั้งแต่รัชกาลที่ 5 ทั้งสิ้น

การแบ่งเขตของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครมีบทบาทเป็นศูนย์กลางทางการค้า การศึกษา การปกครอง และอุตสาหกรรมที่สำคัญ มีเนื้อที่ประมาณ 980,460.625 ไร่¹⁸ สามารถแบ่งเป็นบริเวณหลัก ๆ ได้ 5 บริเวณซึ่งยังคงรักษาเขตเมืองดั้งเดิมของรัตนโกสินทร์ไว้เป็นศูนย์กลาง และขยายเขต บริเวณออกไปสู่เมืองรอบนอกและชานเมือง ดังนี้

1. บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ (แผนภาพที่ 17)
2. บริเวณเขตเมืองเก่าชั้นใน (แผนภาพที่ 18)

¹⁹ สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร, “การศึกษาและความเหมาะสมในการพัฒนา”, การศึกษาเพื่อกำหนดกรอบการวางแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร, ฉบับที่ 4, สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2534), หน้า 327 – 335.

3. บริเวณเขตเมืองชั้นใน
4. บริเวณเขตเมืองชั้นกลาง
5. บริเวณเขตเมืองชั้นนอก

สภาพแวดล้อมของกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับประวัติและการแบ่งเขตของกทม. เพราะยังคงความหลากหลายทางประวัติศาสตร์ และการขยายเขตจากศูนย์กลางไว้โดยในกรุงเทพฯ ๗ มีการแบ่งสภาพแวดล้อมออกเป็น ลักษณะต่าง ๆ 11 ส่วนดังนี้¹⁹

1) **บริเวณอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ** ได้แก่ กรุงรัตนโกสินทร์พื้นที่ส่วนใหญ่ของ พระนคร เป็นบริเวณเมืองเก่า พระบรมมหาราชวัง วัดสำคัญ ตลอดจนสถานที่สำคัญทางโบราณ ราชประเพณีซึ่งในจุดนี้จะได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างสมบูรณ์

2) **บริเวณการค้าปลีกส่ง ผสมพักอาศัยหนาแน่นมาก** ได้แก่ เขตธุรกิจดั้งเดิม ระหว่างคลองโอ่งอ่าง บางลำพู และคลองผดุงกรุงเกษม ประกอบไปด้วยเขตพระนคร ส่วนที่อยู่นอก กรุงรัตนโกสินทร์ เขตป้อมปราบ และสัมพันธ์วงศ์ เมื่อเปรียบเทียบกับย่าน CBD ใหม่ที่จะเกิดขึ้น พื้นที่บริเวณนี้อาจลดความสำคัญไปบ้าง

3) **บริเวณย่าน CBD ผสมพักอาศัยหนาแน่นมาก (City Business District)** นอกจากเขตบางรัก ซึ่ง ทำหน้าที่ CBD ปัจจุบันแล้วเขตคลองเตยจะเริ่มทวีบทบาทและความสำคัญมากขึ้นจนกลายเป็น CBD ควบคู่กันกับเขต บางรัก ปริมาณการจราจรจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

4) **บริเวณธุรกิจการค้าผสมพักอาศัยหนาแน่นมาก** ได้แก่ เขตปทุมวัน สาทร ราชเทวี พญาไท ห้วยขวาง และ คลองสาน ซึ่งต่อเนื่องกับ CBD ทั้งสองแห่งอิทธิพลของ CBD ทั้งเก่าและใหม่ จะทำให้เกิดการพัฒนาการด้านธุรกิจการค้าที่ต่อเนื่องออกไปทั้ง 2 เขตนี้ ปริมาณการจราจรในเขตนี้ จะเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

5) **บริเวณธุรกิจการค้าผสมพักอาศัยหนาแน่นปานกลาง** ได้แก่ เขตจตุจักร ซึ่งอยู่ติดจากบริเวณธุรกิจการค้าผสมพักอาศัยหนาแน่นมากออกไป และเป็นที่ตั้งของตลาดนัดจตุจักร สถานีขนส่งสายเหนือ และสายตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งเป็นจุดต้นทางรถไฟขนส่งมวลชน ส่วนที่ 1 ชั้นที่ 1 ปริมาณการจราจรที่ติดขัดอยู่แล้วจะเพิ่มมากขึ้นในบริเวณนี้

6) **บริเวณพักอาศัยหนาแน่นมาก** ได้แก่เขตต่าง ๆ ในบริเวณกรุงเทพมหานครชั้นในรวม 7

²⁰ เรื่องเดียวกัน : 360 – 362

เขตด้วยกัน ซึ่งปัจจุบันก็มีการอยู่อาศัยหนาแน่นอยู่แล้ว ได้แก่ เขต บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ ธนบุรี บางกอกน้อย บางพลัด

7) **บริเวณที่พักอาศัยหนาแน่นปานกลาง** ได้แก่ เขตยานนาวา พระโขนง ดอนเมือง ภาษีเจริญ และจอมทอง

8) **บริเวณที่พักอาศัยหนาแน่นน้อย** ประกอบไปด้วย เขตประเวศ ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางส่วนของเขตบางเขน มีนบุรี ลาดกระบังและตลิ่งชัน

9) **บริเวณอุตสาหกรรมชานเมืองผสมพักอาศัยเบาบาง** ประกอบไปด้วย เขตลาดกระบัง ราษฎร์บูรณะ และหนองแขม เขตเหล่านี้ต้องมีการดูแลเรื่องสภาพแวดล้อมเป็นพิเศษ

10) **บริเวณอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม** ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของเขตมีนบุรี บางส่วนของลาดกระบัง ตลิ่งชัน และหนองแขม

11) **บริเวณชนบทและเกษตรกรรม** ได้แก่ เขตหนองจอก บางส่วนของบางขุนเทียน ตลิ่งชัน การขยายตัวทางอุตสาหกรรมต่อเนื่องเข้ามาในเขตนี้จึงค่อนข้างมีแนวโน้มสูง

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปความสัมพันธ์กับป้ายสัญลักษณ์ได้ดังนี้

- การแบ่งเขตส่วนใหญ่อาศัยความสำคัญของสถานที่ในทางประวัติศาสตร์และทางการค้า เป็นหลัก การออกแบบป้ายนอกจากจะต้องตอบสนองต่อหน้าที่ในการแนะนำทาง บอกทางแล้ว ควรที่จะต้องแสดงเอกลักษณ์ของเขตหรือสถานที่นั้นๆ ด้วย เพื่อความชัดเจนในการแสดงการแบ่งเขต และความสำคัญของสถานที่ในกทม.

- การออกแบบป้ายควรจะสามารถสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของเมืองในด้านประวัติศาสตร์ด้วย เพื่อแสดงความสำคัญของเขตต่างๆ

- ลักษณะเฉพาะของสภาพแวดล้อมในกทม. สามารถนำไปใช้ในการออกแบบป้ายแบ่งเขตหรือป้ายแนะนำสถานที่ได้ เพื่อแสดงความชัดเจนในการแบ่งเขตหรือสถานที่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

- การแบ่งเขตหรือสถานที่หากได้อาศัยการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ที่มีลักษณะพิเศษทางสภาพแวดล้อมแล้ว จะสามารถแสดงเขตหรือสถานที่ได้ง่ายขึ้น

4. สรุป

จากการศึกษาข้อมูลส่วนที่ 1 ทั้งหมด สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. กทม. ได้ทำการแบ่งหน้าที่ของป้ายออกเป็น 5 ประเภท ซึ่งเป็นการเพิ่มเติมเข้าไปที่ละประเภทตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งไม่ได้มีการอิงเกณฑ์ใดๆ ในการแบ่งจากระบบของต่างประเทศเลย แสดงให้เห็นว่าเป็นการออกแบบเพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นในชีวิตประจำวันในกทม. ที่เพิ่มขึ้นตามกาลเวลา ขาดทิศทาง และไม่สามารถออกแบบพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งประเภทไว้ดังนี้

- ป้ายบอกทิศทาง
- ป้ายบอกกล่าว
- ป้ายแบ่งท้องที่ เขตปกครอง
- ป้ายสำหรับสถานที่ทางศิลปะและโบราณสถาน
- ป้ายเตือนและบังคับ

2. ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ไม่มีรูปแบบและแนวทางการออกแบบที่เป็นแนวทางเดียวกัน มาตั้งแต่อดีต มีความหลากหลาย ขาดระบบ จึงไม่สามารถออกแบบให้เป็นมาตรฐานได้

3. ป้ายสัญลักษณ์กทม. ส่วนใหญ่ออกแบบเพื่อความจำเป็นในชีวิตประจำวัน โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมของกทม. ทำให้ขาดความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ หรือเอกลักษณ์เฉพาะของเขตต่างๆ ในกทม. ป้ายสัญลักษณ์ส่วนใหญ่จึงขาดเอกลักษณ์ซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยแสดงเอกลักษณ์และความเป็นระบบเดียวของเมืองไป

4. ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ถูกออกแบบมาพร้อมๆ กับการพัฒนาเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความหลากหลายทางประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมมาก ทำให้ป้ายที่ออกแบบมีลักษณะที่หลากหลาย ไม่ไปในแนวทางเดียวกัน การออกแบบให้มีเอกลักษณ์และสามารถแสดงลักษณะเฉพาะของเขตต่างๆ ได้ เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึง

ส่วนที่ 2 การทำงานในอดีตของกรม.

1. ป้ายสัญลักษณ์ของกรม. ในปัจจุบัน

ในส่วนนี้ จะกล่าวถึงป้ายสัญลักษณ์ที่ทางกรม. ออกแบบขึ้นมาใช้ในปัจจุบันเพื่อแสดงถึงลักษณะการออกแบบ องค์ประกอบ เพื่อจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ข้อดี ข้อเสียร่วมกับป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศ ข้อมูลในส่วนนี้ รวบรวมจากหลาย ๆ แหล่ง เช่น จากศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร จากกองจรรยา จากฝ่ายออกแบบ ผลิตภัณฑ์เครื่องหมายจรรยา บางชื่อ ซึ่งสรุปได้ว่าไม่มีฝ่ายใดทำการรวบรวมข้อมูล สัญลักษณ์ ป้ายสัญลักษณ์ และหลักการออกแบบ สำหรับกรม. ไว้เป็นการเฉพาะกิจแม้ว่าป้ายทั้งหมดจะอยู่ภายใต้การออกแบบของกรม.เอง แต่ป้ายสัญลักษณ์แต่ละประเภทก็ยังคงมีความแตกต่างกัน ไม่มีแนวทางหรือมาตรฐานหนึ่งเดียว

ภาพสัญลักษณ์ (Pictographs) ที่กรม. ผลิตขึ้น และใช้ประกอบระบบป้ายสัญลักษณ์ ของกรม.

มีดังนี้²⁰

1) ห้องน้ำ	ผู้ผลิตคือ	ฝ่ายออกแบบและผลิตภัณฑ์เครื่องหมาย กองจรรยา
2) ท่าเรือ	“	“
3) โรงพยาบาล	“	“
4) ที่จอดรถ	“	“
5) พระที่นั่งวิมานเมฆ	“	“
6) โรงละครแห่งชาติ	“	“
7) สนามหลวง	“	“
8) พระราชวัง	“	“
9) วัดพระแก้ว	“	“
10) ป้ายรถเมล์	“	ฝ่ายออกแบบและผลิตภัณฑ์เครื่องหมายจรรยา กองจรรยา
11) ป้ายช่องทางรถเมล์	“	“
12) ป้ายจอดจักรยาน	“	“
13) ป้ายสนามบิน	“	“

²¹ ฝ่ายออกแบบและผลิตภัณฑ์เครื่องหมายจรรยา, กรุงเทพมหานคร, แบบมาตรฐานป้ายสัญลักษณ์ชนิดต่าง ๆ, กองจรรยา, 2541, (อัครสำเนา)

14) ทางด่วน	“	กองขนส่งทางบก
15) ป้ายก่อสร้าง	“	กรมโยธา
16) ห้ามทิ้งขยะ	“	กรมโยธา

สัญลักษณ์ภาพทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถแบ่งหมวดหมู่ตามสีและประเภทการใช้งานได้อย่างกว้างๆ 3 หมวดดังนี้

1. สัญลักษณ์หมวดสีเขียว
 - สนามบิน
 - ที่จอดรถ
2. สัญลักษณ์หมวดสีน้ำเงิน
 - ท่าเรือ
 - โรงพยาบาล
 - พระที่นั่งวิมานเมฆ
 - โรงละครแห่งชาติ
 - สนามหลวง
 - พระราชวัง
 - วัดพระแก้ว
 - ป้ายรถเมล์
 - ป้ายช่องทางรถเมล์
 - ทางด่วน
 - ป้ายจอดรถจักรยาน
3. สัญลักษณ์หมวดสีเหลืองแดง
 - ป้ายก่อสร้าง
 - ห้ามทิ้งขยะ

จากข้อมูลส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า ทางกทม. ได้ทำการแบ่งหมวดหมู่สัญลักษณ์ภาพไว้ตามสี แต่ไม่มีการควบคุมหรือกำหนดหน้าที่ในแต่ละหมวดให้ชัดเจน ทำให้การออกแบบป้ายแต่ละครั้งจะใช้สัญลักษณ์ซึ่งออกแบบขึ้นมาใหม่แต่ไม่ได้ออกแบบให้มีความสัมพันธ์เข้าสู่ หรือเป็นแนวทางเดียว กับภาพสัญลักษณ์อันก่อน ๆ จึงยังไม่สามารถระบุได้ว่าภาพสัญลักษณ์นั้นถูกต้องตามประเภท หรือครบถ้วนเพียงพอแล้ว เพราะเท่าที่กล่าวมาชนิดของภาพสัญลักษณ์ยังมีไม่เพียงพอต่อสภาพและความต้องการใช้งานของกทม.

ป้ายสัญลักษณ์ของกรม.

การแยกประเภทป้ายสัญลักษณ์ของกรม. นั้นสามารถแบ่งได้ตามประเภทการใช้งานและสีเป็นการใช้อย่าง กว้าง ๆ ได้ 5 ชนิดดังนี้²¹

1. ป้ายสีเขียว - แนะนำสถานที่และเส้นทางต่าง ๆ
2. ป้ายสีเลือดหมู - แบ่งเขตการปกครอง
3. ป้ายสีน้ำเงิน - บอกล่าว
4. ป้ายสีน้ำตาลแดง - แนะนำสถานที่ทางศิลปะและโบราณสถาน
5. ป้ายสีเหลือง - เตือน

ป้ายสัญลักษณ์ที่ทางกรม. ออกแบบขึ้นใช้ในขณะนี้ส่วนใหญ่ จะมีลักษณะเป็นแผ่นอลูมิเนียมแบบสี่เหลี่ยม ติดตั้งแบบ 2 ขา หน้าป้ายจะใช้ตัวหนังสือบอกรายละเอียด มีการใช้ภาพ สัญลักษณ์ ประกอบเพียงบางป้ายเท่านั้น เช่น ป้ายท่าเรือ ทางด่วน เป็นต้น และในป้ายแต่ละหน้าที่ ที่ได้กล่าวมานั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ป้ายแนะนำสถานที่และเส้นทางต่าง ๆ เป็นป้ายที่ใช้เพื่อแนะนำสถานที่ ถนน และเส้นทางสัญจร มีป้ายที่ถูกออกแบบมา 8 ชนิด ได้แก่

- 1.1) ป้ายบอกเส้นทางจราจรชนิดแวนเหนือผิวจราจร (แผนภาพที่ 19)
- 1.2) ป้ายเส้นทางลัดชนิดแวนเหนือผิวจราจร (แผนภาพที่ 20)
- 1.3) ป้ายเส้นทางลัดชนิดตั้ง (แผนภาพที่ 21)
- 1.4) ป้ายแนะนำเส้นทางจราจรขนาดใหญ่ (แผนภาพที่ 22)
- 1.5) ป้ายเส้นทางลัดขนาดเล็ก (แผนภาพที่ 23)
- 1.6) ป้ายแนะนำสถานที่ราชการขนาดเล็ก (แผนภาพที่ 24)
- 1.7) ป้ายแนะนำช่องทางชนิดแวนเหนือผิวจราจร (แผนภาพที่ 25)
- 1.8) ป้ายบอกชื่อคลอง (แผนภาพที่ 26)

2. ป้ายแสดงลักษณะพิเศษของพื้นที่ เป็นป้ายที่ใช้ในการแสดงเขตติดต่อของกรุงเทพฯ กับจังหวัดใกล้เคียง ได้ทำการออกแบบไว้ 20 แบบดังรูป โดยทั่วไปได้ใช้สถานที่ที่เปรียบเสมือน

²² ประวิทย์ มหาศรฐ, นายช่างศิลป์ 4 ประจำฝ่ายออกแบบและผลิตเครื่องหมายจราจร, กองจราจร สน.บางซื่อ, สัมภาษณ์, 23 กรกฎาคม 2541.

สัญลักษณ์ของกรุงเทพฯ มาใช้ นำมาออกแบบลงบนป้ายลักษณะสี่เหลี่ยมจัตุรัส ใช้สี 2 สี นอกจากนั้น ยังมีป้ายหลักกิโลเมตรอีกแบบหนึ่งด้วย

มีลักษณะการออกแบบที่ง่าย ไม่โดดเด่นนัก ภาพบางภาพอาจดูไม่ออกว่าเป็นสถานที่ใดและอาจมองเป็นสถานที่อื่นๆ ได้ เช่น สุโขทัย หรืออยุธยา เป็นต้น

2.1) ป้ายบอกกล่าวในการเดินทาง (แผนภาพที่ 27)

2.2) ป้ายหลักกิโลเมตร มีลักษณะโดยรวมคล้ายป้ายแรก แต่รูปทรงต่างกัน (แผนภาพที่ 28)

2.3) ป้ายชื่อซอย ถนน ลีแยก ชุมชน และลานกีฬา (แผนภาพที่ 29)

เป็นป้ายที่ถูกออกแบบมาเพื่อแสดงชื่อถนน และสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจริง ๆ แล้วควรจะอยู่ในหมวดที่ 1 แต่ด้วยสีแล้วถือว่าเป็นป้ายหมวดที่ 2 เป็นป้ายที่ออกแบบใหม่พร้อม ๆ กับป้ายสี่แยก ในขณะที่ป้ายชื่อซอยนั้นเป็นป้ายที่ทำการออกแบบมานานแล้ว

3. ป้ายแบ่งท้องที่และเขตการปกครอง เป็นป้ายที่ถูกออกแบบเพื่อใช้แบ่งท้องที่ต่าง ๆ ตามแบบตำราวจและแสดงความรับผิดชอบของตำรวจนครบาลด้วย จึงใช้สีโทนของตำรวจและการออกแบบ ที่ง่าย มีการนำตราตำรวจไปประกอบด้วย (แผนภาพที่ 30)

4. ป้ายสำหรับสถานที่ทางศิลปวัฒนธรรมและโบราณสถาน เป็นป้ายที่ถูกออกแบบมาในช่วงหลังป้ายอื่น ๆ เพื่อใช้แสดงสถานที่ซึ่งมีความสำคัญในเชิงพิธีการ ศิลปวัฒนธรรม หรือสถานที่คู่ควรแก่การอนุรักษ์ มีรูปแบบการออกแบบที่หลากหลายกว่าป้ายอื่น ๆ (แผนภาพที่ 31)

5. ป้ายเตือนและบังคับ เป็นป้ายที่ใช้เตือนกฎข้อบังคับทางการจราจรใช้บนเส้นทางจราจรต่าง ๆ ถูกออกแบบมาเพียงแบบเดียว และยังไม่มีการวางว่าควรมีป้ายกี่แบบจึงจะเพียงพอแก่หน้าที่ มีลักษณะการออกแบบที่ง่าย แต่มีการใช้ตัวอักษรที่ต่างจากป้ายอื่น ๆ (แผนภาพที่ 32)

สตรีทเฟอร์นิเจอร์

ปัจจุบันกทม. ได้ผลิตสตรีทเฟอร์นิเจอร์ออกมามากมาย โดยที่กทม. จะเป็นผู้รับผิดชอบสร้างและดูแลเอง แต่ก็มียุติออกมาหลายประเภทจนไม่สามารถควบคุมได้ หากระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานถูกสร้างออกมา สตรีทเฟอร์นิเจอร์ก็จะเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งมีส่วนต่อสภาพแวดล้อมของเมืองด้วย ระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน ย่อมทำให้เกิดความสับสน มีประสิทธิภาพลดลง และไม่ส่งผลดีต่อ

สภาพของเมือง สตรีทเฟอร์นิเจอร์ก็สามารถส่งผลเช่นนั้นได้เช่นกัน จึงควรดึง สตรีทเฟอร์นิเจอร์เข้าสู่ การวิเคราะห์และออกแบบไว้ด้วย (แผนภาพที่ 33)

1. โคมไฟถนน
2. ตู้โทรศัพท์
3. ตู้ไปรษณีย์
4. ถังขยะ
5. น้ำพุ
6. หัวจ่ายน้ำดื่ม
7. หัวจ่ายดับเพลิง
8. กระจาดต้นไม้
9. ป้ายประกาศข่าว
10. ป้ายสัญลักษณ์ตามท้องถนน

จากที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปลักษณะการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ที่ผ่านมาได้ดังนี้
- ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. มีลักษณะการออกแบบที่หลากหลายมาก ตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน เพราะทางกทม. ไม่มีการวางแผนหรือรวบรวมป้ายสัญลักษณ์ที่ใช้อย่างจริงจัง ทำให้การออกแบบ ขาด ระเบียบ ไม่สัมพันธ์กัน ตัวอย่างเช่น กรอบป้ายที่มีรูปแบบหลากหลายทั้งสี่เหลี่ยม ห้าเหลี่ยม และรูป แบบที่ตลกตลกขึ้น

- ป้ายของกทม. ไม่มีการวางมาตรฐานในออกแบบของค้ประกอบป้ายที่แน่ชัด ทำให้ป้าย สัญลักษณ์แต่ละหน้าที่ใช้องค์ประกอบต่างกัน ทั้งที่เป็นสากลและไม่เป็นสากล ตัวอย่างเช่น สัญลักษณ์ ภาพที่ใช้ทั้งภาพลักษณะตัดทอนปนกับภาพประกอบ หรือมีการใช้ลูกศรมากถึง 3 แบบ โดยไม่กำหนด การใช้ให้แน่ชัด

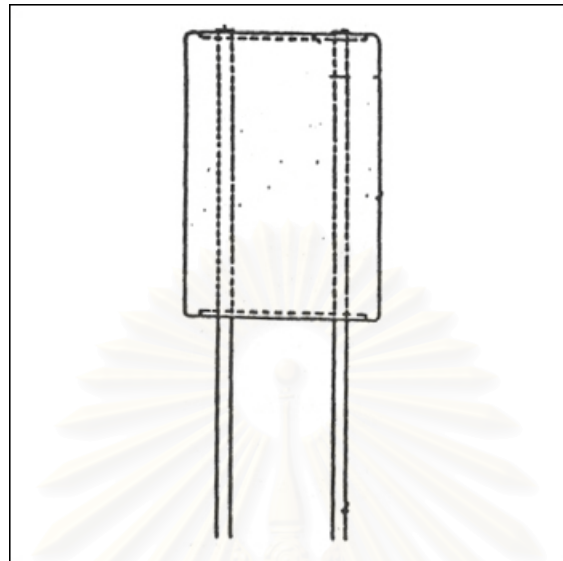
ในส่วนต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ที่มีต่อเมืองใหญ่ ว่ามี ความสัมพันธ์ในด้านใดบ้าง และมีปัจจัยอะไรที่สำคัญ ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนและปัจจัยสำหรับการ ออกแบบในบทต่อไป

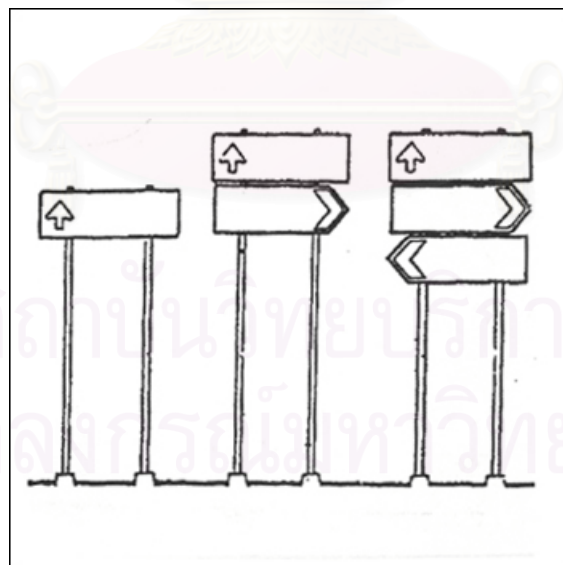
แผนภาพที่ 19

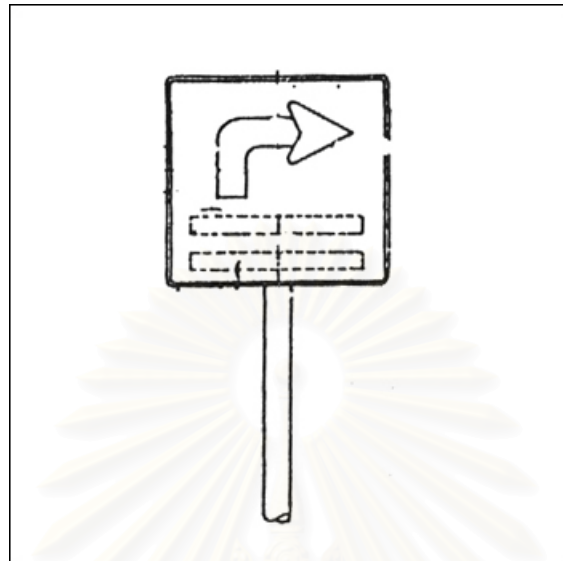
แผนภาพที่ 20

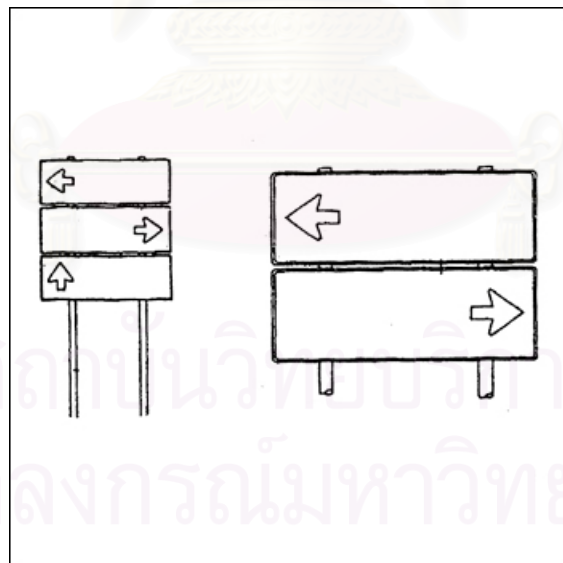
แผนภาพที่ 21

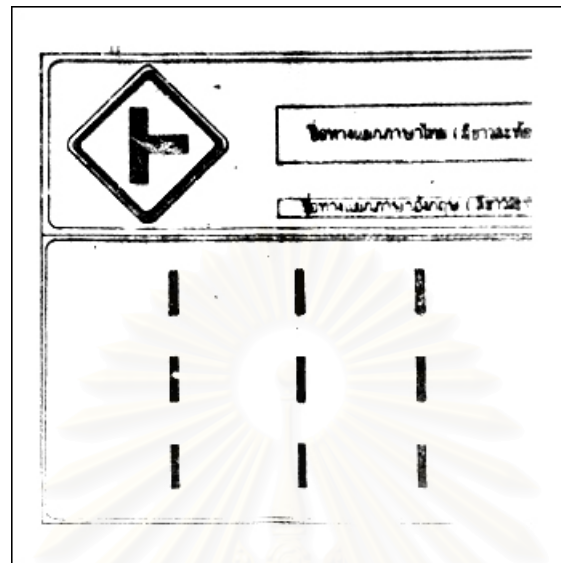
แผนภาพที่ 22

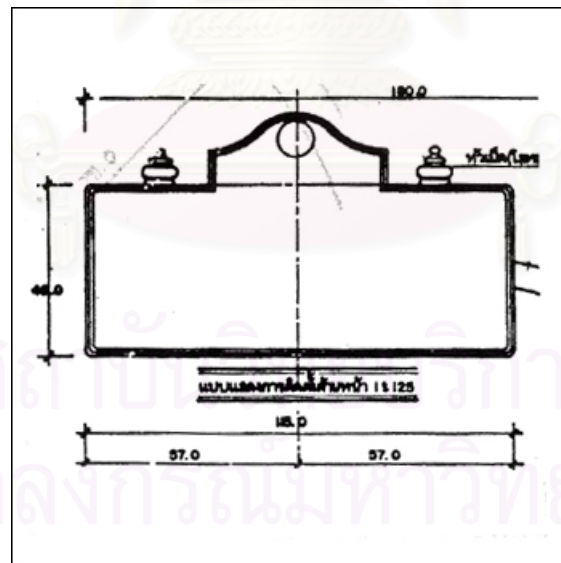
แผนภาพที่ 23

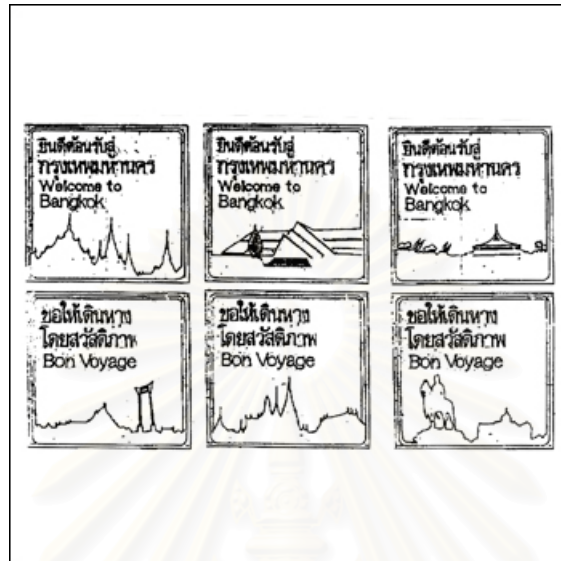
แผนภาพที่ 24

แผนภาพที่ 25

แผนภาพที่ 26

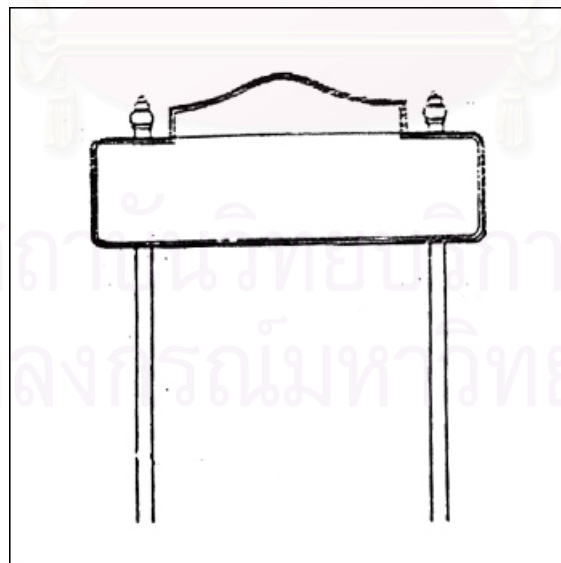

แผนภาพที่ 27

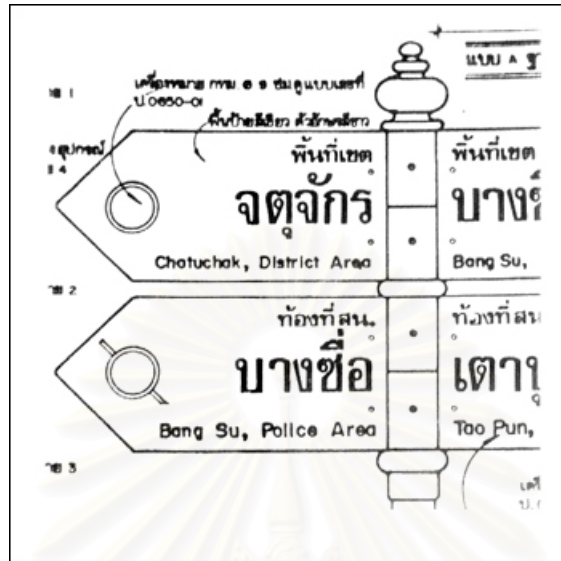
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

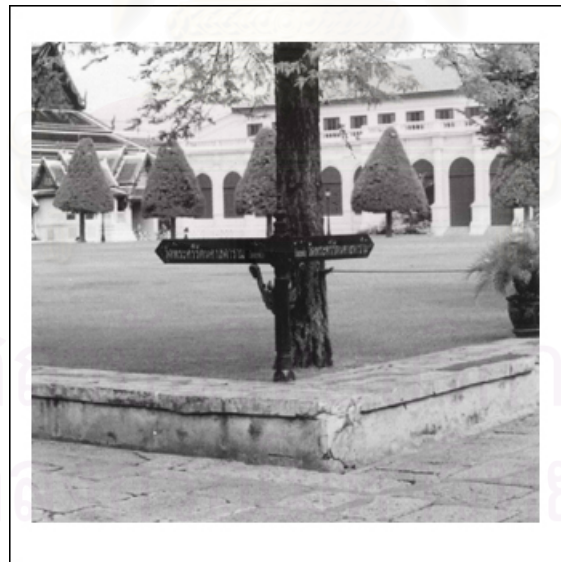
แผนภาพที่ 28

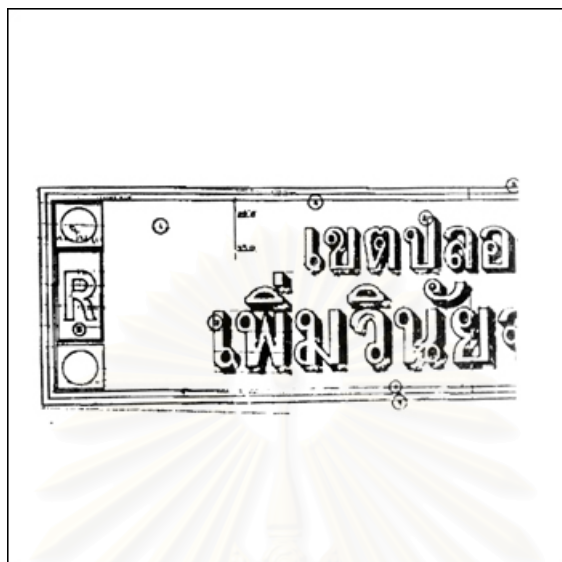
แผนภาพที่ 29

แผนภาพที่ 30

แผนภาพที่ 31

แผนภาพที่ 32

แผนภาพที่ 33

2. ข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ของป้ายสัญลักษณ์กม. กับเมืองใหญ่ในปัจจุบัน

กรุงเทพ ฯ ก็เหมือนกับนครหลวงอื่น ๆ ที่มีการเติบโตและมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูงมาก จึงมีการอาศัยเทคโนโลยีใหม่ ๆ มากขึ้น แต่การเติบโตอย่างรวดเร็วนี้ได้ทำให้สภาพแวดล้อมและ การสัญจรเปลี่ยนไปมาก และมีความซับซ้อนมากขึ้น ป้ายสัญลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการแนะนำ ทางสัญจรและสิ่งต่าง ๆ แต่การพัฒนาของการออกแบบและสภาพความเข้าใจของประชกรนั้นมัก ประสบปัญหา เพราะการออกแบบป้ายจำนวนมากของกม. ไม่มีการวางรูปแบบที่เป็นมาตรฐาน การออกแบบป้ายบางประเภทไม่ได้มีการประเมินว่ามีความเหมาะสมในการใช้งานสำหรับประชาชนในกม. หรือไม่ อย่างเช่น การอ่านข้อความนั้นภาษาไทยมักเป็นภาษาที่เป็นปัญหาในการออกแบบเสมอ ซึ่งอาจจะอ่านยาก หรือเรื่องของภาพสัญลักษณ์ซึ่งใช้สื่อความหมายต่าง ๆ นั้นมีผู้ที่มีการศึกษาคิดจึงจะ สามารถเข้าใจได้ แต่สำหรับประชกรทั่วไปแล้วอาจไม่เข้าใจและเกิดปัญหาได้

การจะศึกษาออกแบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับหน่วยงานกม. เพื่อนำไปใช้งานในกรุงเทพ ฯ นั้นจึงต้องมีข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์ของป้ายสัญลักษณ์กับประชกรและเมืองใหญ่เพื่อใช้เป็นข้อควรคำนึงในการศึกษาและออกแบบเพื่อเป็นมาตรฐานที่ดีต่อไป

2.1 ประโยชน์ใช้สอยของข้อความในป้ายสัญลักษณ์ เพื่อการบรรลุหน้าที่การใช้สอย จึงมีหลักการที่สำคัญในการใช้สอยหลัก ๆ 2 ประการดังนี้²²

- 1) ข้อความต้องง่ายแก่การอ่าน
- 2) ต้องสามารถอธิบายข่าวสารให้เป็นที่เข้าใจได้โดยง่าย

มีกฎสำหรับป้ายที่อ่านได้ง่ายเมื่อใช้ในเมืองใหญ่ดังนี้

- ไม่สูงเกินไปสำหรับอ่านจากยานพาหนะ
- ใช้ตัวหนังสือที่มีขนาดใหญ่พอสำหรับการอ่านในระยะมาตรฐาน และต้องไม่ใหญ่เกินไป

จนทำให้อัตราส่วนระหว่างป้าย ตัวหนังสือและท้องถนนเกิดความขัดแย้งจนทำลายทัศนียภาพได้

- ใช้ตัวอักษรที่มีรูปแบบง่าย ๆ เหมาะแก่การอ่านเป็นสากล
- สำหรับป้ายที่มีข้อความถึง 3 บรรทัด ข้อความทุกข้อความสั้นและกระชับที่สุด
- ระยะห่างระหว่างตัวอักษร ข้อความและเส้นบรรทัดต้องเหมาะสม

จะเห็นได้ว่าหลักการบางข้อเหมาะสมกับภาษาอังกฤษเป็นหลัก เช่น การใช้ตัวอักษรที่เรียบง่าย

²² Paul Prejza, "Sign for Cities", CITY SIGN, (New York : Madison Squarepress, 1994), PP 1-2.

เป็นสากล แต่ในภาษาไทยตัวอักษรที่อ่านได้ง่ายก็มีมาก แต่การจัดยุ่งยากกว่า จุดเด่นอีกประการคือ ข้อความภาษาไทยกับภาษาอังกฤษบางครั้งของไทยจะสั้นกว่า

2.2 การเลือกตัวอักษรกับกลุ่มประชากร²³ งานศึกษาออกแบบนี้เป็นหน่วยงานกทม. เพื่อเป็นมาตรฐานสำหรับประชากรในกรุงเทพฯ ฯ จึงต้องมีความสัมพันธ์กับกลุ่มประชากรดังนี้

1) ขนาดของตัวอักษรนั้นบางครั้งขนาดมาตรฐานจากเครื่องก็อาจไม่เหมาะสม หากแต่ต้องขึ้นกับแบบของตัวอักษรที่เลือกใช้ด้วย เช่น ตัวอักษรที่สูงเพียง 1 นิ้ว จะสามารถเห็นได้ไกลถึง 50 ฟุตได้ จะต้องมีความโดดเด่นจากพื้นหลังด้วย ซึ่งหากทำได้แล้ว นั้นหมายความว่าตัวอักษรที่เรียบง่ายแต่สูงเพียง 2 นิ้ว ก็จะสามารถเห็นได้ไกลถึง 100 ฟุตได้

2) การใช้ตัวอักษรที่มีประสิทธิภาพต้องใช้กลับคำสี่พื้นผิวด้วย เช่น ตัวอักษรและสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสีขาว อยู่บนพื้นสีดำนั้นจะให้ความรู้สึกที่ขยายใหญ่กว่าปกติประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งปรากฏการณ์นี้เป็นการกระจายแสงอย่างหนึ่ง

3) ตัวอักษรที่เลือกใช้ ควรออกแบบทั้ง 2 ภาษา ควรเลือกแบบที่อ่านง่ายและสะดวกไว้ก่อน รวมทั้งการจัดวางที่เหมาะสม แล้วจึงนำไปประยุกต์รวมกับแนวคิดในการออกแบบ

4) สายตาของคนนั้น ตามปกติมักให้ความสนใจกับวัตถุที่อยู่ทางด้านซ้ายมือมากกว่าที่อยู่ทางขวามือและตรงกลาง และในเวลาที่พักสายตาที่มักจะมาพักทางด้านซ้ายเสมอเช่นกัน

5) การมองเห็นของคนจะมีค่าเบี่ยงเบนได้ หากกลุ่มประชากรสายตาสั้น ใส่แว่นตา หรือมีข้อบกพร่องทางสายตาอื่น ๆ

6) ตัวหนังสือที่เล็กที่สุด ไม่ควรต่ำกว่า 8 พอยต์ เพราะหากเล็กกว่านี้จะให้ความรู้สึกไม่สบายตาแทน และยังส่งผลอย่างมากแก่กลุ่มประชากรที่เป็นผู้สูงอายุและเด็ก

7) ในกรณีที่มีการเคลื่อนไหวเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การมองจากยานพาหนะบนท้องถนน ผู้ใช้ยานพาหนะจะสามารถมองเห็นตัวอักษรได้นั้น ตัวอักษรจะต้องอยู่สูงกว่าขนาดที่กล่าวมาประมาณ 3 นิ้ว ในระยะ 100 ฟุต และต้องสูงขึ้นไปอีก 12 นิ้ว เพื่อการมองเห็นในระยะ 400 ฟุต คำที่นำมาใช้ต้องเรียบง่าย ภาพไม่เกิน 1 ภาพ ตัวอักษรไม่ควรเกิน 7 ตัว

หลังจากที่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของข้อความแล้ว จะเห็นได้ว่าการศึกษาและออกแบบ ตัวอักษรนั้นมีความสัมพันธ์กับทั้งประชากรและสภาพเมือง ซึ่งอาจจะเป็นหลักที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

²³ วิรุณ ตั้งเจริญ, “กลุ่มประชากร”, ออกแบบกราฟฟิค, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิมลวารสาร, 2531), หน้า 25 –27.

2.3) ข้อควรคำนึงการออกแบบสัญลักษณ์ที่มีประสิทธิภาพ การใช้สัญลักษณ์ภาพและสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อเตือนและแสดงกฎนั้นมีความจำเป็นและจัดเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของการออกแบบสัญลักษณ์ภาพในงานระบบป้ายสัญลักษณ์²⁴

1) ประโยชน์ใช้สอยที่สำคัญหลักของสัญลักษณ์ภาพและสัญลักษณ์ในปัจจุบัน เป็นการให้ความปลอดภัยแก่สถานที่ที่มีความสำคัญต่าง ๆ เช่น ในการจราจร ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่อาจเป็นอันตรายได้หาก ไม่มีการให้สัญญาณ มันประกอบไปด้วยสีและรูปทรงที่สามารถบ่งบอกและมีอำนาจในการบังคับ การกระทำและเตือนภัยอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

2) แม้แต่กลุ่มประชากรในวัยเด็ก ก็สามารถเข้าใจสัญลักษณ์เหล่านี้ได้โดยง่าย แต่ยังคงมีความต้องการอยู่ว่า ป้ายสัญลักษณ์ดังกล่าวมีขีดความสามารถเพียงพอในเวลาใดเวลาหนึ่ง ผลที่ได้จะเป็นอย่างไร มันอาจไม่มีผลกับคนเดินถนนหรือน้อยมาก

3) สำหรับในประเทศพัฒนาแล้ว การออกแบบระบบภาพสัญลักษณ์และสัญลักษณ์ต่าง ๆ จะเริ่มด้วยการหารูปสัญลักษณ์ภาพก่อน โดยรูปสัญลักษณ์ที่ได้จะผ่านการทดลองอย่างละเอียดจากคนทุกฐานะ และทุกกลุ่มในสังคม ทำให้ได้ภาพสัญลักษณ์ที่ดี แสดงความหมายได้ผลดี และใช้ได้อย่างทั่วถึงโดยทั่วไปแล้วงานส่วนใหญ่จะเริ่มจากการออกแบบสัญลักษณ์ภาพสำหรับสิ่งที่ใช้ร่วมกันหรือสิ่งที่เป็นสาธารณะเป็นต้น

2.4 การผสมผสานทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์ภาพที่ดีต้องผ่านการตรวจสอบทางการเชื่อมต่อทางวัฒนธรรมด้วยว่าสามารถอยู่ได้ในหลาย ๆ วัฒนธรรมและเชื้อชาติอีกด้วย

การผสมผสานทางวัฒนธรรมเป็นอีกวิธีการหนึ่งในการสร้างและออกแบบเพื่อมุ่งตอบสนองแก่กลุ่มผู้คนที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านภาษาและเชื้อชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เดินสัญจรไปมาในปัจจุบันไม่ได้มีแต่คนไทยเท่านั้น แต่ยังมีชาวต่างชาติทั้งนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางเข้ามาอาศัยและทำงานในกรุงเทพฯ มากขึ้น วิธีการนี้จึงควรมีประโยชน์ในการศึกษาโครงการนี้

การออกแบบและประยุกต์เพื่อการผสมผสานทางวัฒนธรรม²⁵ สามารถประยุกต์ใช้ได้กับ การออกแบบในโอกาสสำคัญต่าง ๆ หรือเพื่อให้สัญลักษณ์ที่ออกแบบขึ้นนี้ใช้ได้กับคนกลุ่มใหญ่ กว่าเดิม และยังสามารถพัฒนาจนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเมืองนั้นไป

²⁴ Walter Diethelm, SIGNAGE, SIGNAL, SYMBOL, (Zulich : ABC Edition Zulich, 1970), P 12.

การจะบรรลุเป้าหมายนี้ได้ สิ่งที่เราจะนำมาใช้คือ สัญลักษณ์ ซึ่งสัญลักษณ์ไม่ใช่เครื่องหมายภาพหรือสัญลักษณ์ที่เป็นรูปภาพเท่านั้น สัญลักษณ์ในที่นี้ คือสิ่งที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นที่รู้จักของคนกลุ่มใหญ่เป็นอย่างดี เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องหมายบนเครื่องคอมพิวเตอร์แมคอินทอช ลูกศร กระเป๋าสตางค์ ซึ่งในปัจจุบันถูกนำมาใช้สร้างป้ายของบริษัทด้วย

การออกแบบดังกล่าวอาศัยสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่รู้จักกันดีมารวมกับการออกแบบ ทำให้ได้สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ สามารถเข้าใจในความหมายเดียวกันได้ในหลาย ๆ วัฒนธรรม สำหรับป้ายสัญลักษณ์ของกทม. นั้น อาจหารูปแบบการออกแบบที่จะเป็นที่เข้าใจอย่างกว้างขวางในหมู่ประชากรได้มากขึ้น หากได้ศึกษาหลักดังกล่าว

2.5 อิทธิพลของสีต่อเมืองและประชากร สีเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมการออกแบบและช่วยให้โครงสร้างต่าง ๆ มีพลังมากขึ้นได้ ในทางสถาปัตยกรรมซึ่งมีผลต่อการออกแบบในงานวิจัยนี้ สีสามารถช่วยดึงความสนใจมาหาโครงสร้างและเรื่องราวของงานออกแบบได้ นอกจากนี้ยังแสดงถึงหนทางและเส้นทางต่าง ๆ ได้ด้วย

การที่จะใช้สีในการออกแบบเพื่อสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ ขึ้นอยู่กับ

- ขนาดของพื้นที่และอัตราส่วนที่จะใช้สีต่าง ๆ
- จัดวางบนวัสดุชนิดใด เช่น เหล็ก ไม้ ปูน

ในการออกแบบ สีควรได้รับการให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่าโครงสร้าง เพราะสีเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความหมายสื่อออกมาคล้ายกันที่สุดในแต่ละวัฒนธรรมเชื้อชาติทั่วโลก ในแต่ละเชื้อชาติ ย่อมมีจุดเด่นทางวัฒนธรรม ซึ่งบางครั้งทำให้นักออกแบบไม่ต้องให้ความสำคัญกับ ประวัติศาสตร์ ชนิดของสถาปัตยกรรมที่ล้อมรอบ หรือเรื่องราวต่าง ๆ มากนัก กล่าวคือ จุดเด่นทางวัฒนธรรม อาจถูกแสดงออกมาได้โดยสีและองค์ประกอบทางการออกแบบที่ดีก็ได้

ท้ายที่สุดแล้ว ผลที่พึงได้จากสีในการสร้างงานนั้นจะขึ้นอยู่กับผลที่ได้จากการใช้สีนั้น ๆ และข้อสำคัญที่สุดก็คือ สีที่นำมาใช้จะต้องผ่านการทดสอบทางความรู้สึกแล้วว่าสิ่งที่รู้สึกได้นั้นเป็น ความรู้สึกที่ถูกต้องจริง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สีเหล่านั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ ในโครงการ เดียวกันได้มากที่สุด²⁶

²⁵ LANCE WYMAN, "Multicultural Environmental Graphic Design", *Design & Planning Environmental Graphic*, (Hongkong : Madison Squard Press, 1994), P 235.

²⁶ DEBORAH SUSSMAN, "Color", *Design & Planning Environmental Graphic*, (Hongkong : Madison Square Press, 1994), P 117.

2.6 ป้ายบนทางด่วน ระบบป้ายลักษณะนี้มีความสำคัญและน่าสนใจที่สามารถให้ข่าวสารที่สำคัญได้ แม้ว่ายานพาหนะที่วิ่งจะใช้ความเร็วถึง 65 ไมล์ต่อชั่วโมง ในเรื่องป้ายสัญลักษณ์ สามารถหาข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน ในเวลาที่จำกัดได้ ซึ่งทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ที่จะได้กล่าว ต่อไป

ป้ายบนทางด่วนนับเป็นอุปกรณ์สำคัญในการชี้ถนน เส้นทาง และข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ สมบูรณ์ ซึ่งมีความจำเป็นกับเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพฯ เพราะในปัจจุบันกรุงเทพฯ มีเส้นทางการสัญจรที่ซับซ้อนมากขึ้น รวมทั้งทางด่วนด้วย การศึกษาเรื่องนี้จึงควรอยู่ในกระบวนการด้วย โดยระบบที่ใช้นี้เกิดจากการศึกษาและวิจัยเป็นเวลาหลายปีของกลุ่มผู้ออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์บนทางด่วนของแคลิฟอร์เนีย²⁷

1. ข้อความที่ถูกต้องเป็นเหตุเป็นผล กล่าวคือข้อความในป้ายจะได้ผลเมื่อผู้ขับรถเห็นป้ายแล้วสามารถเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาในการเข้าใจ เช่น ป้ายคำเตือนระยะไกล ป้ายบอกทางแยกเข้าออก และป้ายบอกเส้นทางต่าง ๆ

2. เมื่อจัดวางข้อความลงบนป้าย ไม่ควรใช้ประโยคเกินกว่า 2 ประโยค เพราะจะทำให้ยากแก่การอ่านในระยะเวลาที่จำกัด

3. ใช้ระยะห่างระหว่างตัวอักษรให้เหมาะสม โดยต้องอิงจากระยะและสรีระการมองของมนุษย์และการจัดวางของนักออกแบบ

4. ลักษณะของตัวอักษร ควรเลือกตัวอักษรที่รูปแบบเอื้อเพื่อแก่การมอง ทั้งในแบบตัวเดี่ยว และประโยคยาว ตัวอักษรดังกล่าวนี้ต้องสามารถย่อขยายได้โดยไม่เสียรูปเดิม ชุดตัวอักษรที่เป็นที่นิยมกันมากในภาษาอังกฤษและเป็นที่ยอมรับในสิ่งที่กล่าวมาแล้ว คือตัวอักษรในตระกูลอี แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับกรเอาไปใช้และการวิจัย

จะเห็นได้ว่าแนวทางในการจัดวางไม่แตกต่างจากระบบสัญลักษณ์ภาพมากนัก แต่ป้ายบนทางด่วนนี้ได้ให้ประสิทธิภาพที่สมบูรณ์ ซึ่งอาจเป็นหนทางที่ดีที่ช่วยส่งเสริมการออกแบบให้ได้ มาตรฐานมากขึ้น และสามารถใส่สอยได้ง่ายขึ้นอีก

2.7 ระบบป้ายกับเมืองเล็ก ๆ การออกแบบป้ายให้กับเมืองเล็ก ๆ หรือเขตปริมณฑลที่มีขนาด

²⁷ Ibid : P 154.

เล็ก มักถูกมองข้าม แต่ในหลายประเทศนั้นจะเป็นประโยชน์ในเชิงปกครอง และการท่องเที่ยวอีกด้วย สถานที่เล็ก ๆ เหล่านี้เรียกกันในภาษาอังกฤษว่า ทาวน์ (Town) แต่เมืองเล็ก ๆ เหล่านี้บางแห่ง ก็มีการโฆษณาภาพลักษณ์ที่โดดเด่นของตัวเองอย่างชัดเจน ทำให้เมืองนั้นดูโดดเด่นกว่าย่านอื่น ๆ ระบบป้ายที่เกิดขึ้นจากเมืองเหล่านี้สามารถสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวและเกิดเป็นหมวดหมู่ได้โดยนอกจากจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการใช้งานแล้ว ในเวลาเดียวกันก็เป็นการสร้างสรรค์ชื่อเสียงของย่านเล็กๆ นี้ไปด้วยโดยที่มีขนาดเล็ก ๆ เช่นนี้ สามารถทำให้ได้งานที่ทำหายมากกว่าการออกแบบเพื่อเมืองใหญ่ ๆ เสียอีก และยังทำให้เมืองนั้นดูมีกิจการที่เป็นส่วนตัวขึ้นอีกด้วย

2.8 ระบบป้ายกับสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ²⁸ ในกรุงเทพฯ ๑ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะเป็นที่ ๆ คนทั้งเมืองสามารถผ่อนคลายความเครียด และได้ความรู้สึกที่ต่างจากการทำงาน แต่ในกรุงเทพฯ ๑ สถานที่หลายแห่งถูกคุกคามจากความไม่เป็นระเบียบ เช่น ความเร็วของยานพาหนะ และสถานที่จอดรถซึ่งจะต้องเป็นที่เข้าใจโดยทั่วกัน

ระบบป้ายถูกสร้างขึ้นมาเพื่อการใช้งาน แต่สำหรับงานเทศกาลเป็นสิ่งที่ใหญ่กว่าและควรให้ความสำคัญที่จะเป็นเรขศิลป์ประกอบสภาพแวดล้อมสำหรับช่วงเทศกาลควรจะมีมากกว่าข่าวสารและความเข้าใจที่ไม่ใช่แค่การจอดรถ เรขศิลป์เหล่านี้สามารถออกแบบให้ดูน่าสนใจได้ แต่จะต้องมีประโยชน์ใช้สอยด้วย กล่าวคือ มันจะต้องเป็นป้ายที่คงทน ให้ข้อมูลที่จอดรถ และเป็นอาณาเขต ที่ให้ความรู้สึกรื่นเริงในการพักผ่อนหย่อนใจ เฉพาะก็สามารถทำให้ประวัติศาสตร์ของสถานที่นั้น ออกมาได้ หากให้ความสำคัญกับมันอย่างเหมาะสม

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ดังนี้

- การใช้ข้อความในการสื่อสารบนป้าย ข้อความจะต้องมีปริมาณที่พอเหมาะ ซึ่งทางป้ายสัญลักษณ์ที่กทม. ออกแบบ ข้อความบางอย่างมีปริมาณมากเกินไป และในป้ายแต่ละหน้าที่มีการใช้ข้อความหลายแบบ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร

- สัญลักษณ์ภาพของกทม. มีการอิงกับลักษณะการออกแบบของต่างประเทศ แต่ไม่มีการทดสอบในการนำไปใช้ ทำให้การออกแบบขาดทิศทางและมีความหลากหลายมากขึ้น

²⁸ -----, "Park & Festival" , City Sign, (New York : Madison Square Press, 1994), P 1-2.

- ป้ายสัญลักษณ์ของทอม. ที่ใช้บนทางด่วนหรือเส้นทางสำคัญของทอม. ยังคงมีปัญหาในการสื่อสารเนื่องจากข้อความและความชัดเจนในการอ่าน จึงควรต้องกลับมาวิเคราะห์หลักของการ ออกแบบบนทางด่วนอีกครั้ง

3. ข้อมูลชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศที่หน่วยงานทอม. อิงรูปแบบ

ระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ผู้วิจัยเสนอมานี้ประกอบไปด้วยชุดป้ายสัญลักษณ์ 3 ชุดที่ใช้ใน 2 ประเทศ คือ สหรัฐฯ และญี่ปุ่น ซึ่งชุดป้ายสัญลักษณ์ทั้ง 3 ที่นี้เป็นลักษณะที่ทางทอม. ได้อาแบบ อย่างมาใช้ในการออกแบบ²⁹ และป้ายเหล่านี้เป็นชุดป้ายที่ใช้มาตรฐานสากลที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

3.1 ชุดป้ายสัญลักษณ์ขนส่ง (Transportation)³⁰ - เป็นระบบป้ายที่ถูกออกแบบขึ้นเพื่อใช้งานในทาง การขนส่ง คมนาคมในสถานีโดยสารต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 1983 ในความจำเป็นจริงแล้วระบบนี้ ให้ความสำคัญกับเครื่องหมาย (Pictograms) มากที่สุด เพราะเป็นเครื่องหมายที่ง่ายในการสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจได้กับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มและรูปแบบมาตรฐานในการออกแบบจะเป็นรูปแบบที่ง่าย และเน้นความสำคัญในประสิทธิภาพการใช้งานมากที่สุด เช่น เรื่องของขนาดภาพ ความสัมพันธ์ของสี การจัดวาง และเป็นระบบที่แนะนำการทดสอบเครื่องหมายเพื่อให้ได้เครื่องหมายภาพที่มีประสิทธิภาพ สูงสุดในแต่ละหน้าที่

ทางทอม. ได้นำรูปแบบของการออกแบบสัญลักษณ์ภาพที่เป็นสากลมาใช้ปนกับลักษณะการออกแบบที่เป็นท้องถิ่น ทำให้งานออกแบบมีลักษณะปนกันระหว่างรูปแบบที่เป็นสากลและไม่เป็นสากล ขาดทิศทางและไม่มีกรวิเคราะห์เกณฑ์ที่ใช้ออกแบบ

3.2 ระบบป้ายสัญลักษณ์ของเมืองแมดิสัน (Madison) - ชุดป้ายสัญลักษณ์ที่ใช้ในเมืองที่มีเส้นทาง สัญจรหนาแน่นของสหรัฐฯ เป็นป้ายสัญลักษณ์ที่ให้ความสำคัญกับการออกแบบและใช้งานในระดับ เมือง ซึ่งยังสามารถสร้าง เอกลักษณ์ของเมืองได้

²⁹ ประวิทย์ มหากรุฑ, นายช่างศิลป์ 4 ประจำฝ่ายออกแบบและผลิตเครื่องหมายจราจร สท. บางซื่อ. สัมภาษณ์, 23 กรกฎาคม 2541.

³⁰ The American Institute of Graphic Arts, SYMBOL, SIGN, (Newyork : Hasting House Publisher, 1985), P 189.

ทางกทม. ได้นำรูปแบบหลายอย่างมาใช้ เช่น ลักษณะการออกแบบแผ่นป้ายที่มีความหลากหลาย แต่ทางกทม. ไม่ได้มีการแบ่งหน้าที่และการใช้รูปแบบแผ่นป้ายเหล่านั้นไว้ ทำให้การออกแบบคุณภาพทิศทาง

3.3 ชุดป้ายสัญลักษณ์ของเมืองฟูกูโอกะ (Fukuoka)³¹ ระบบนี้เป็นระบบที่ใช้กันในประเทศญี่ปุ่นเป็นการเฉพาะ มีรูปแบบของระบบที่เน้นประโยชน์ใช้สอยที่เข้าใจง่าย มีการออกแบบที่อิงมาตรฐานสากลจาก กระทรวงคมนาคมของสหรัฐ (US Ministry Transport) และสามารถเข้ากันได้กับสภาพแวดล้อมของสถานที่เหล่านั้นได้อีกด้วย

จุดเด่นที่สุดของระบบป้ายนี้คือ การสร้างมาตรฐานที่เรียบง่ายในการใช้งานซึ่งดูแล้วไม่ขัดตา ดูเป็นป้ายที่เข้าใจง่าย มีความเป็นชาตินิยมสูง และรูปแบบที่ดูเป็นแบบโบราณ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ก็ทำให้ระบบป้ายนี้เป็นระบบที่สร้างจุดสังเกต (Landmark) ของสถานที่ต่าง ๆ ในเมืองได้ดีเพราะญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมโดดเด่นมาก

ทางกทม. ได้นำเอารูปแบบหลายอย่างมาใช้ เช่น การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ แผ่นป้ายซึ่งได้นำมาใช้ปนกับ 2 ชุดที่ผ่านมา ทำให้รูปแบบการจัดวางบนแผ่นป้ายมีความหลากหลายมากขึ้นอีก และคุณภาพทิศทางในการใช้งาน

4. ข้อมูลลักษณะการทำงานของหน่วยงานออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. และต่างประเทศ

ในการศึกษาเพื่อออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม. สิ่งที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งคือ หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ เพราะการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ยึดเป็นแบบอย่างของตัวเอง ซึ่งขึ้นอยู่กับรูปแบบการทำงานของหน่วยงานนั้นว่าเหมาะสมกับระบบแบบใด หรือลูกค้า ผู้ว่าจ้างต้องการป้ายแบบไหนเป็นต้น

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบในการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ทั้งของกทม. และต่างประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ และแสดงความแตกต่างของการทำงาน ขั้นตอนการทำงานซึ่งจะได้นำไปวิเคราะห์ร่วมกับผลการวิเคราะห์ระบบป้ายสัญลักษณ์ ในบทที่ 4 เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนในการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐาน สำหรับกทม. ต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบหน่วยงานที่รับผิดชอบ

³¹ Yamasaki Jiro, TOWN & SIGN, (Tokyo : Kudansha, 1995), PP 64 – 73.

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบการออกแบบป้ายสัญลักษณ์สำหรับกทม. ในปัจจุบันคือ ฝ่ายออกแบบและผลิตเครื่องหมายจราจร ตั้งอยู่ที่ทำการสำนักงานเขตบางซื่อ ซึ่งเป็นฝ่ายหนึ่งในส่วนของการจราจรของกทม. หน่วยงานนี้เป็นฝ่ายขนาดเล็กซึ่งทำการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์ให้กับการจราจรทางท้องเที่ยว ฝ่ายปกครอง ฯลฯ โดยมีพนักงานประจำประมาณ 10 คน ประกอบไปด้วย 1)ช่างศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบป้ายสัญลักษณ์ 2) ผู้วางแผน ทำการวางแผนรูปแบบป้ายเบื้องต้นจากความต้องการของผู้ว่าจ้างแล้วจึงนำมาปรึกษากับช่างศิลป์ 3) ผู้ปฏิบัติงานทำการผลิตและสร้างป้ายสัญลักษณ์บางส่วนที่สามารถทำในสำนักงาน เช่น การติดตัวอักษร การประกอบเป็นป้ายในชั้นสุดท้าย 4) ผู้ติดต่อและประสานงานกับผู้ว่าจ้าง ทำหน้าที่รับงานและนำแบบที่ได้ไปทำการนำเสนอและแก้ไข 5) ผู้คุมบัญชีและงบประมาณ ทำการรวบรวมและควบคุมรายจ่ายในการผลิตป้ายในแต่ละโครงการ

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ในต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะมีตั้งแต่บริษัทออกแบบ ไปจนถึงหน่วยงานของรัฐบาลที่เดียว โดยส่วนใหญ่แล้วหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจะร่วมมือกันหากโครงการนั้นเป็นของสาธารณะหรือราชการ³² หน่วยงานที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ มักจะมอบให้บริษัทออกแบบเป็นผู้รับเหมาในส่วนของการทำงานไปจนถึงการผลิต ซึ่งภายในบริษัทออกแบบนี้มีผู้ทำหน้าที่วางแผน ออกแบบ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เสนองาน แต่ส่วนใหญ่ในกระบวนการผลิตจะอาศัยหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ไม่ผลิตเอง เพราะงานส่วนใหญ่จะมีงบประมาณสูง และผู้ว่าจ้าง ผู้ออกแบบ ผู้ผลิตจะมีการติดต่อกันตลอดช่วงที่ทำการว่าจ้าง

ขั้นตอนและวิธีการทำงาน

ในส่วนของขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานออกแบบ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงลักษณะการทำงานและการติดต่อประสานงาน และทำงานอย่างไรจนถึงขั้นสุดท้าย และบอกถึงขั้นตอนที่ใช้กันใน หน่วยงานเหล่านี้เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาต่อไป

1. หน่วยงานออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ทำหน้าที่ขึ้นตรงกับกทม. โดยตรง การทำงานจึงเป็นลักษณะเหมือนการผลิตในตัวเอง ซึ่งในการเริ่มงาน 1) งานจะถูกส่งมาจากฝ่ายต่าง ๆ ที่ต้องการใช้ป้ายสัญลักษณ์ในหน้าที่ต่าง ๆ บางครั้งผู้ว่าจ้างก็จะกำหนดรูปแบบของป้ายที่ต้องการหรือรูปแบบเอง 2) ช่างศิลป์จะรับงานและทำการออกแบบในขั้นที่ 1 คือเป็นแบบร่าง หยิบ ๆ ตามที่ต้องการ แล้วนำไปปรึกษากับผู้ติดต่อประสานงาน 3) ผู้ประสานงานจะนำงาน ไปนำเสนอผู้ว่าจ้าง ส่วนใหญ่จะเป็นการ

³² Wayhunt, Design & Planning Environmental Graphic, (Newyork : Graphicon, 1993), P 35.

ติดต่อแบบราชการซึ่งมีขั้นตอนต่างๆ ทำให้ไม่รวดเร็วนัก 4) ช่างศิลป์จะทำการ แกะไขแล้วติดต่อ ผู้ว่าจ้างต่อไป 5) เมื่อได้แบบที่ตกลงแล้วผู้จัดซื้อจะกำหนดงบประมาณ จากนั้นจะนำเสนอ ต่อผู้ว่าจ้างเกี่ยวกับวัสดุ และงบประมาณที่ต้องใช้ ผู้ว่าจ้างจะยอมรับได้หรือไม่ 6) ทำการผลิตส่วนใหญ่วัสดุบางประเภท เช่น เสาโครมเหล็กหรือชิ้นส่วนที่มีขนาดใหญ่จะถูกสั่งทำจากโรงงาน แล้วนำมาประกอบที่หน่วยงานในขั้นสุดท้าย 7) นำเสนอผู้ว่าจ้างแล้วกำหนดการติดตั้ง ซึ่งส่วนใหญ่มักจะนำไปติดตั้งแทนป้ายแบบเก่า หรือตำแหน่งเดิม ๆ ที่เคยติดตั้งมาแล้ว³³

2. หน่วยงานออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศ มีการทำงานที่เป็นขั้นตอนอยู่ประมาณ 4 ขั้นตอน ใหญ่ ๆ คือ 1) วางแผน (Planning) ซึ่งเป็นการพบปะผู้ว่าจ้างและทำการกำหนดวันเวลาในการปฏิบัติงานทั้งหมด ตั้งแต่การออกแบบ การนำเสนอ การผลิต และการติดตั้ง ในขั้นนี้ บริษัทส่วนใหญ่จะรับเหมาผู้ว่าจ้างมาวางแผนการทำงานเอง โดยมีผู้ว่าจ้างคอยควบคุมเป็นระยะมีการวิเคราะห์สถานที่หรือทำเลที่ต้องการติดตั้งป้ายเกี่ยวกับชิ้นงานที่จะติดตั้งและจำนวน 2) ออกแบบ (Design) เมื่อได้ทำการวางแผน และได้ทราบถึงความต้องการของผู้ว่าจ้าง แล้วก็เริ่มทำการออกแบบ โดยร่างภาพป้ายทั้งหมดเป็นรูปหลาย ๆ คร่าว ๆ โดยใส่ตัวเลข ชนิดของป้าย ไว้ทุกตัว นำเสนอลูกค้า เพื่อแจ้งถึงจุดบกพร่องต่าง ๆ 4) นำเสนองานสมบูรณ์โดยนำเสนองานเป็นป้ายที่ทำออกมาแล้วเป็นตัวอย่างพร้อมทั้งแสดงการติดตั้ง แล้วจึงนำเข้าสู่การผลิตในช่วงต่อไป³⁴

จากที่ได้กล่าวมาจะเห็นว่ามีความแตกต่างระหว่างลักษณะของหน่วยงานออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. และของต่างประเทศ 2 ประการใหญ่ ๆ ดังนี้

- ระบบการเตรียมงาน หน่วยงานของกทม. เป็นหน่วยงานราชการเล็ก ๆ ที่ตั้งขึ้นเพื่อใช้งานเองในหน่วยงานกทม. ซึ่งการทำงานจะเป็นแบบราชการ และงานส่วนใหญ่จะเป็นคำสั่งจากภายใน กทม. เองทำให้รูปแบบของ งานมักถูกจำกัด และไม่ค่อยได้มีรูปแบบงานใหม่ ๆ ออกมา และมีความล่าช้าในส่วนของหน่วยงานของต่างประเทศ มักจะมอบหน้าที่ให้กับหน่วยงานที่เป็นเอกชนหรือ ผู้รับเหมาที่มีประสิทธิภาพในการออกแบบสูง และมีการเตรียมงานทั้งการนำเสนอ การวางแผนที่ดี มีงบประมาณที่มาก ซึ่งเป็นปัญหาของกทม. อย่างไรก็ตามทางกทม. ก็อาจสามารถมีทางออกแบบป้ายสัญลักษณ์

³³ ประวิทย์ มหาศรุต. นายช่างศิลป์ 4 ประจำฝ่ายออกแบบและผลิตเครื่องหมายจราจร กองจราจร สน.บางซื่อ. สัมภาษณ์ 23 กรกฎาคม 2541.

³⁴ John Follis and Dave Hammer, ARCHITECTURAL SIGNING and GRAPHICS, (London : The Architectural Press Ltd., 1979), PP 24 – 79.

มาตรฐานที่ดีกว่านี้ได้ โดยการมีรูปแบบมาตรฐานหรือคู่มือกำหนดมาตรฐานในการออกแบบต่าง ๆ ไว้ เพื่อเป็นรูปแบบที่เชื่อว่าสามารถออกแบบได้ผล หรือใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องยึดติดกับรูปแบบเดิม ๆ หรือออกแบบป้ายต่างๆ ออกมาอย่าง แยกแยกเหมือนอย่างที่เป็นอยู่ ในปัจจุบัน

- ระบบการทำงาน ส่วนที่แตกต่างกันมากคือ การผลิตงานซึ่งทางททม. ทำการผลิตป้ายส่วนใหญ่ด้วยตัวเอง โดยทำการผลิตชิ้นสุดท้ายในสำนักงาน ในขณะที่ในขั้นตอนการผลิตส่วนใหญ่ในต่างประเทศ บริษัทจะทำการส่งผลิตไปยัง โรงงาน แล้วจึงนำมานำเสนอต่อลูกค้าอีกครั้ง ซึ่งทางส่วนใหญ่เป็นงานที่มีงบประมาณสูง ในขณะที่ป้ายของทางททม.มักถูกจำกัดทั้งรูปแบบการ ออกแบบ และงบประมาณวัสดุในการผลิต ทำให้ป้ายที่ออกมาในรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน และมีรูปแบบ ที่ไม่แตกต่างไปจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (แผนภาพที่ 39)

5. ข้อมูลแผนพัฒนากรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับป้ายสัญลักษณ์

ในส่วนของททม. เองก็มีการวางแผนพัฒนาและคำนวณสภาพททม. ในอนาคตเพื่อวางแผนพัฒนาเมืองให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับสภาพบ้านเมือง การสัญจร การใช้ที่ดินการสาธารณูปโภค เพื่อประชากรที่มากขึ้นในอนาคต ในส่วนนี้ได้มีความเกี่ยวข้องกับการออกแบบใช้งานป้ายสัญลักษณ์ อยู่ด้วย ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวต่อไปนี้

รูปแบบการใช้ที่ดินในกรุงเทพมหานคร 2545³⁵

เขตเมือง – ประชากรจะมีประมาณ 4 ล้านคน ถ้ามีการกำหนดให้เขตเมืองมีความหนาแน่นของประชากรสูงสุด 60 คนต่อไร่ จะสามารถรับประชากรได้เพียง 3.97 ล้านคน ซึ่งจะถึงจุดอิ่มตัวในปี 2544 อีกทั้งเขตเมืองไม่สามารถขยายเป็นเมืองแนวทราบได้ ทำให้การพัฒนาในทางสูงจึงเป็นสิ่งสำคัญ บทบาทของเมือง 11 เขต ส่วนใหญ่เป็นย่านการค้าบริการ มีเขตพระนครเป็นเขตที่มีบทบาท ด้านสถาบัน ศูนย์กลางวัฒนธรรม พญาไท ห้วยขวาง ธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่มีบทบาทด้านการ อยู่อาศัย เขตเมืองนี้จะได้รับการบริการด้านการคมนาคมสูงสุด ถึงแม้ว่าจะมีพื้นที่การสัญจรต่ำสุด 21.5 % แต่ก็มีรถโดยสารประจำทางให้บริการ 133 เส้นทาง ทางด่วนขึ้นลง 6 ทาง มีขนส่งมวลชนในอนาคต 39 สถานี สถานีรถไฟ 3 แห่ง รวมทั้งสถานีที่สำคัญคือสถานีหัวลำโพงและสถานีที่มีบริการด้านการสะดวก เข้าถึงและมีความหนาแน่นสูงนี้เอง ทำให้ภายในเขตเมืองมีศูนย์ชุมชน 14 ศูนย์ ทั้งยังเป็น ศูนย์กลางย่านธุรกิจสูงสุดถึง 9 ศูนย์ด้วยกัน

³⁵ เทียนฉาย กิระนันท์ และไพศาล เล็กอุทัย, กรุงเทพมหานคร 2545, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์), หน้า 128 – 131.

เขตเมืองนี้การเปลี่ยนแปลงที่ดินจะเป็นไปในรูปแบบการพัฒนาย่านเมืองเก่า เพราะการใช้ที่ดินราคาแพงในเมืองยังไม่คุ้มค่า การเปลี่ยนแปลงหรือถอนกำลังค่อย ๆ เกิดมากขึ้นทุกขณะ เป็นแหล่งการค้าหนาแน่นที่ทันสมัยใจกลางเมือง บริเวณที่น่าสนใจได้แก่ บางรัก สีพระยา และตามแถบริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตะวันตกที่มีการค้าหนาแน่น มีโรงแรมขนาดใหญ่ที่กำลังทรุดโทรมและกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรีบเร่ง ระหว่างถนนสีพระยา สุรวงศ์ และสุรวงศ์ - สาทร เป็นย่านที่พิกเก่าแก่ การใช้ที่ดินจะมีแค่บริเวณที่ติดถนนใหญ่เท่านั้น สิ่งที่เปิดโฉมหน้าของเขตชั้นในก็คือระบบขนส่งมวลชนที่กำลังจะเกิดขึ้น 3 สาย สถานีที่สำคัญ 5 จุดใหญ่ที่ติดกันก็คือ มักกะสัน - ประตูน้ำ สีแยกวิทยุ - พระราม 4 วงเวียนใหญ่ นางเลิ้ง และสถานีหัวลำโพง จะเป็นจุดตัดของการเดินทางภายในเมือง ที่จะเชื่อมต่อกับส่วนต่าง ๆ ของนอกเมืองและชานเมือง บริเวณทั้ง 5 จุดนี้จะมีการพัฒนายิ่งขึ้น ที่ดินจะราคาสูงยิ่งขึ้นในอนาคต บริเวณที่เปิดใหม่ของเขตเมืองก็คือ สาทรเหนือ - ใต้ ที่มีเส้นทาง สะพานพระเจ้าตากสินเชื่อมกับทางกรุงธนบุรี ที่ดินสองข้างถนนได้ถูกเปิดอนุญาตให้สร้างอาคาร พาณิชยกรรมได้ คือบริเวณย่านประตูน้ำ มักกะสัน ย่านอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ หัวลำโพง ปทุมวัน บริเวณเหล่านี้เป็นบริเวณที่มีการค้าหนาแน่นมาก มีลักษณะการค้าที่เป็นเชื้ออยู่แล้ว และยังมีศักยภาพ ที่จะเปิดเป็นศูนย์การค้าได้อีกในอนาคต ย่านการค้าเก่าอย่าง สำเพ็ง พาหุรัด ยางลำพู วังบูรพา เขาวราช เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาพื้นที่ค่อนข้างจะเต็มการขยายตัวของพื้นที่เป็นไปได้อย่างยากลำบากมาก ยิ่งกว่านั้นการค้าขายมาเป็นเวลานานที่สามารถเปลี่ยนโฉมหน้าให้เป็นแหล่งการค้าที่ทันสมัยขึ้นได้โดยง่าย ดังนั้นในแหล่งการค้าเก่าเหล่านี้ จะมีเพียงย่านบางลำพูและวังบูรพาที่ยังพอมีศักยภาพที่จะพัฒนา เพิ่มเติมให้เป็นย่านการค้าที่ดึงดูดผู้ซื้อและทันสมัยได้บ้าง การอพยพเข้ามาในเขตเมืองของผู้มีรายได้อุดม เป็นผลให้อาคารคอนโดมิเนียมเพื่อการอาศัยเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมทั้งอาคารคอนโดมิเนียมเพื่อ ธุรกิจการค้าด้วย ซึ่งจะเป็นส่วนที่เร่งการพัฒนาอย่างมาก

เขตต่อเมือง - จะมีประชากรประมาณ 4.22 ล้านคนในปี 2544 เป็นเขตเมืองที่มีพื้นที่ว่างเพื่อการขยายตัวสูงมาก เป็นเขตที่มีความหนาแน่นปานกลาง 40 คนต่อไร่ มีระบบการให้บริการด้านสาธารณูปโภคและคมนาคมดี จึงเป็นเขตที่ดึงดูดการขยายตัวของประชากรในอนาคต มีที่ว่างในทางราบสูง มีรถโดยสาร 130 เส้นทาง ทางด่วนสูงสุด 126 เส้นทางขึ้นลง มีขนส่งมวลชน 17 สถานี รถไฟ 4 สถานี และมีสถานีบางชื่อเป็นสถานีที่สำคัญ รวมทั้งจะมีถนนวงแหวนรอบในผ่านเกือบทุกเขต บทบาทต่อเมืองในปัจจุบันเป็นการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยกับการค้าบริการและตามด้วยสถาบันราชการ โดยมีเขตบางเขน บางกอกน้อยเป็นเขตที่มีการใช้สถาบันราชการสูง เขตยานนาวาและเขตพระโขนง เป็นเขตที่มีการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมสูง เขตชั้นกลางนี้มีชุมชน 15 ศูนย์ และมีศูนย์การค้า 2 ศูนย์ รวมทั้งเขต

มีบทบาทด้านการอยู่อาศัย การค้าเป็นหลัก และจะเป็นที่รองรับการูดซึมของประชากร กรุงเทพฯ ฯ ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

เขตต่อเมืองนี้มักเป็นเขตที่มีการพัฒนาในระยะเวลา 4 – 5 ปีอย่างรวดเร็ว เป็นย่านที่ใช้เป็น ที่อยู่อาศัย ในรูปแบบของบ้านจัดสรรที่มีการขยายตัวออกไป เช่น เขตบางกะปิ พระโขนง เป็นย่านที่มีการขยายตัวสูงสุดในกรุงเทพฯ ซึ่งขยายตัวไปมากกว่า 2 เท่าตัวในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา การขยายตัวในเขตต่อเมืองนี้มักเป็นการขยายตัวตามเส้นทางคมนาคมและตามแนวถนนวงแหวนชั้น กลางและชั้นนอก กระจายออกไปในเขตเกษตรกรชนเมือง โดยฝ่ายเอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดหา สาธารณูปโภค ทำให้เมืองสามารถกระจายออกไปได้อย่างรวดเร็วในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้าจะมีแนว โนม์การใช้ที่ดินสูงสุดในบริเวณนี้ และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยสำคัญ พื้นที่ที่น่าสนใจในเขตต่อเมืองได้แก่ หัวหมาก บางกะปิ พระโขนง ลาดพร้าว พหลโยธิน รวมทั้ง ฟังชนบุรี ที่กำลังมีบ้านจัดสรรเกิดขึ้นอย่าง มาก อีกทั้งระบบขนส่งมวลชนและเส้นทางด่วนที่ได้เกิดขึ้นบ้างแล้วและ กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต จะทำให้เขตต่อเมืองมีความหมายมากขึ้น ประชาชนจะสามารถใช้ระบบขนส่งนี้อยู่กระชับติดกับเมือง มากขึ้น และจะสามารถเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองได้อย่างรวดเร็ว

เขตชานเมือง – เป็นเขตที่น่าสนใจมาก มีปัญหาการไร้บ้าน โยบายที่ดินซึ่งเขตชานเมืองเป็น เขตเกษตรกรรมชั้นดีกำลังถูกรุกค้ำด้วยการขยายตัวของตัวเมือง จะมีประชากรกว่า 8 แสน 7 หมื่นคนในปี 2544 จะมีศักยภาพรองรับประชากรเพิ่มสูงถึง 7.9 ล้านคน มีความหนาแน่น 15 คนต่อไร่ มีการให้บริการด้านคมนาคมต่ำ มีพื้นที่การจราจรร้อยละ 31.65 ทางด่วนขึ้นลง 2 ทาง ไม่มีขนส่งมวลชน สถานีรถไฟขนาดเล็ก 2 สถานี แต่มีถนนวงแหวนรอบนอกผ่านเกือบทุกเขต บทบาทของเขตชานเมืองเป็นด้านที่อยู่อาศัย มีที่ว่างทำการเกษตรประมาณร้อยละ 80 - 90 มี อุตสาหกรรมเป็นบทบาทรอง มีศูนย์กลางชุมชน 7 แห่ง ไม่มีศูนย์การค้าเลย

เขตชานเมืองนี้ปัจจุบันเป็นแหล่งเกษตรชานเมืองแต่ยังขาดระบบคมนาคมที่ดีและ สาธารณูปโภคที่พอเพียง โครงการที่น่าสนใจก็คือ โครงการระบบขนส่งมวลชนชานเมือง 6 สาย ซึ่งจะทำหน้าที่ต่อเชื่อมระบบขนส่งในเมืองเข้ากับชานเมืองและปริมณฑลชั้นนอก ถ้าโครงการนี้สำเร็จในอนาคต จะทำให้พื้นที่ชานเมืองด้านนอกเหมาะแก่การตั้งเมืองอยู่อาศัยและเข้ามาทำงานได้ประจำวัน และสามารถในพื้นที่ตามปลายเส้นทางระบบขนส่งมวลชนชั้นนอกเป็นที่ตั้งของพื้นที่อุตสาหกรรมนอกเมืองได้เป็นอย่างดี เช่น สมุทรปราการและมีนบุรี

ข้อมูลแผนพัฒนากรุงเทพมหานครฉบับที่ 4 เพื่อสร้างกรุงเทพฯ ให้กลายเป็นเมืองที่น่าอยู่
จากที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนที่ 3 กรุงเทพมหานครสามารถแบ่งได้เป็น 5 บริเวณหลัก ๆ เพื่อทำ
การศึกษาออกแบบระบบปายัญลักษณะมาตรฐานที่เหมาะสมจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนา
กรุงเทพฯ ฉบับที่ 4 เพื่อสร้างกรุงเทพฯ ให้กลายเป็นเมืองที่น่าอยู่ ได้สรุปไว้ 3 เรื่องคือ

1. การรักษาความเจริญเติบโตและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
2. การกระจายรายได้
3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้จัดเรื่อง
ใหญ่ ๆ ไว้ 6 เรื่องดังนี้

1. สิ่งแวดล้อม

กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนปลายในเขตภูมิอากาศร้อนชื้นที่มีช่วงฤดู
แล้งยาวนาน เราจำเป็นต้องสร้างสีเขียวขึ้นในเมืองโดยการปลูกไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงาและความรู้สึกร่มรื่น
สนับสนุนด้วยไม้ดอกไม้ประดับและพืชคลุมดินอื่น ๆ ดำเนินการสร้างสวนสาธารณะให้เป็นปอดของ
กรุงเทพฯ ให้เป็นที่สวยงามสะอาดตาและพักผ่อนหย่อนใจ

ดำเนินการฟื้นฟูแม่น้ำคูคลองให้สะอาดและจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและกลิ่น
อย่างเร่งด่วน มาตรการที่ควบคู่กันไปก็คือ การปรับปรุงระบบขนส่งมวลชน ภายในเมืองให้มีประสิทธิ
ภาพเป็นที่นิยมของประชาชน รวมทั้งการขยายเส้นทางระบบขนส่งสู่ชานเมืองที่มีการขยายตัวอย่าง รวด
เร็ว

ปัญหาอีกด้านหนึ่งคือ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม นับว่ามีปัญหามาก แต่ถูกมองข้ามเลย
ไปกิจกรรมทางวัฒนธรรมของชาวกรุงเทพฯ ถูกแปรเป็นเชิงพาณิชย์ไปจนเกือบหมดสิ้น ชีวิตทาง วัฒน
ธรรมแสดงออกโดยเป็นผู้ดู เช่นเดินดูสินค้าตามห้างสรรพสินค้า คอนเสิร์ต หนังละคร หรือเล่นดนตรี
สถานที่เล่นกีฬาต่าง ๆ

กรุงเทพมหานครต้องเร่งสร้างศูนย์วัฒนธรรมให้กระจายไปอย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นสถาน
ที่ประชาชนได้พักผ่อนหย่อนใจ เพื่อแสดงกิจกรรมวัฒนธรรมต่าง ๆ

2. ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย

เป็นเสมือนหน้าตาของบ้านเมือง เป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดหรือจิตใจของชาว

เมื่อนั้นเป็นหน้าที่ของกรุงเทพฯ จะต้องนำไปปฏิบัติโดยด่วน ทั้งนี้ต้องอาศัยการจูงใจ การมีส่วนร่วม และการร่วมมือจากประชาชนยิ่งกว่าการบังคับอันเป็นมาตรการด้านลบ

ในเรื่องของความสะอาดได้มีการแก้ไขกันไปมากพอสมควร ทั้งจากที่เป็นผลงานของกทม. ชุดก่อน และการรณรงค์ของเอกชน เช่น โครงการตาวิเศษ หรือโครงการของดร. พิจิตต รัตกุล ผู้ว่า กรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2540-43) ยังมีงานที่ต้องรณรงค์อีกมาก เช่น กรณีการบ้วนน้ำลายในที่สาธารณะ หรือการขีดเขียนอักษรหรือรูปตามกำแพงต่าง ๆ

ในด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อยก็มีสิ่งที่จะต้องแก้ไขอีกไม่ใช่น้อย เมื่อเทียบกับสิงคโปร์นั้นก็เห็นได้ว่าเป็นระเบียบเรียบร้อยกว่ามาก ส่วนสภาพความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยดูได้จากการจราจร เช่น จอดรถไม่เป็นที่เป็นทาง แก่งแย่งกันชิงทาง การก่อสร้างอาคารบ้านเรือนที่ผิดแบบหรือ ลูกค้านานที่สาธารณะ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับความสะอาดและความเป็นระเบียบในการใช้ถนน และทางเท้าเป็นอู่ซ่อมรถรวมทั้งการเดินสายไฟที่กรุงรังเหล่านี้เป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและเข้มงวด

3. การบริการพื้นฐานที่เพียงพอ

สำหรับผู้ที่พำนักในกรุงเทพฯ ยังต้องการบริการทางด้านสาธารณสุขและการศึกษา การให้แสงสว่างในยามค่ำคืนและบริการอื่น ๆ อีก นอกจากนี้ยังมีบริการด้านน้ำประปาไฟฟ้าและ โทรคมนาคม บริการ 3 อย่างนี้มีรัฐวิสาหกิจอื่นเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง กรุงเทพฯ มีหน้าที่คอย อำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานเหล่านี้ในการบริการแก่ประชาชน

4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

บ้านเมืองใดมีอาชญากรรมมากมายนั้นย่อมไม่น่าอยู่ หน่วยงานหลักในการดูแลแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและโจรผู้ร้ายได้แก่ตำรวจ ทางกทม. สามารถมีส่วนได้ เช่น การติดตั้งไฟให้แสงสว่างในที่เปลี่ยว หรือตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุร้าย

ในระยะหลังมีปัญหาด้านความปลอดภัยมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่น อุบัติภัยที่เกิดจากการขนส่ง วัตถุอันตราย กทม. จะต้องร่วมมือกับหน่วยงานนั้น ๆ ในการควบคุมอุบัติภัยต่าง ๆ

5. ค่าครองชีพที่พอเหมาะกับชนชั้นต่าง ๆ

ค่าใช้จ่ายอยู่ 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ที่มีผลต่อการครองชีพได้แก่ ของกินของใช้ที่จำเป็น และที่อยู่อาศัย ในกทม. ถือว่าเป็นปัญหาอยู่ 2 เรื่องคือ ชุมชนแออัดและหาบเร่แผงลอย การแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายจะไม่ใช่วิธีการ

กวาดล้างหรืออนุรักษ์ชุมชนแออัดไว้ แต่ต้องใช้วิธีการจัดระเบียบ การพัฒนา การขยาย ตามการเปลี่ยนแปลงของกทม.

6. การมีความหวังและอนาคต

นครที่น่าอยู่ไม่ได้อยู่ที่แสงสีของนครนั้น หากแต่ว่านครแห่งนั้นได้สร้างความหวังและอนาคตแก่ผู้อาศัยหรือไม่ บรรยากาศแห่งความหวังและอนาคต สำหรับกรุงเทพฯ นั้นเท่ากับเป็นความหวัง และอนาคตของชาติด้วย

ข้อมูลในส่วนนี้แสดงถึงลักษณะการพัฒนาในอนาคตและสภาพที่เป็นอยู่ของเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพฯ ในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์และคัดเลือกเขตที่จะทำการวางระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ออกแบบขึ้นมา โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมเช่น ความหนาแน่นของการสัญจร ลักษณะทางสถาปัตยกรรมในอนาคต ความครบถ้วนของการคมนาคมทุกรูปแบบเพื่อที่จะสามารถออกแบบป้ายสัญลักษณ์ได้ครบถ้วนเป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ได้ดังนี้

- สิ่งแวดล้อมของกทม. กำลังจะถูกแปรสภาพไปในเชิงพาณิชย์เกือบทั้งหมด ความสำคัญทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องคงอยู่ ซึ่งป้ายสัญลักษณ์ที่สามารถส่งเสริมเอกลักษณ์ของเมือง ประวัติศาสตร์ หรือเอกลักษณ์ของสถานที่และสภาพแวดล้อมได้จะสามารถช่วยให้ความสำคัญทาง วัฒนธรรมและการแบ่งพื้นที่ที่ชัดเจนยังคงอยู่ และเป็นผลดีต่อสภาพจิตใจของผู้คน

- ความสะอาด เป็นระเบียบ การจราจรไม่เป็นที่เป็นทาง การขาดระเบียบในการจราจร ส่วนหนึ่งเกิดจากป้ายสัญลักษณ์ที่ขาดประสิทธิภาพในการใช้งาน และการมีความหลากหลายมากทำให้เกิดปัญหาทางความสะอาด ความเป็นระเบียบ

- การบริการพื้นฐาน ไฟฟ้า น้ำประปา ป้ายสัญลักษณ์จะให้ความสำคัญในส่วนนี้โดยแสดงลักษณะการบริการที่ชัดเจน พอเพียง

- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ป้ายสัญลักษณ์ที่ให้ความชัดเจน ย่อมให้ความปลอดภัยในการสัญจรและความสะดวกในการดำรงชีวิต ป้ายสัญลักษณ์จึงต้องมีความชัดเจน และมีปริมาณที่เพียงพอ

- ความหวังและอนาคต ป้ายสัญลักษณ์ที่สามารถให้ความชัดเจน ความมีเอกลักษณ์จะสามารถทำให้ผู้คนมั่นใจในความปลอดภัยและมีความหวังในอนาคตที่ดีได้

6. สรุป

จากข้อมูลทั้งหมดในส่วนที่ 2 ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ป้ายสัญลักษณ์ที่ทางกทม. ออกแบบใช้งานในปัจจุบัน ยังคงแบ่งหน้าที่ใช้งานออกเป็น 4 ประเภทเหมือนที่ผ่านมา โดยไม่ได้มีการอิงเกณฑ์ในการแบ่งประเภทกับชุดป้ายสัญลักษณ์หรือเกณฑ์การ ออกแบบของต่างประเทศที่กทม. นำมาใช้เลย โดยแบ่งได้ดังนี้

- ป้ายชี้ทาง
- ป้ายบอกกล่าว
- ป้ายแบ่งพื้นที่และเขตปกครอง
- ป้ายสถานที่ทางศิลปวัฒนธรรมและโบราณสถาน
- ป้ายเตือน บังคับ

2. ป้ายสัญลักษณ์ที่ทางกทม. ออกแบบอิงรูปแบบของต่างประเทศมาใช้เป็นหลัก โดยไม่ได้มีการศึกษา วิเคราะห์และขาดการกำหนดระบบมาตรฐานในการออกแบบ ทำให้ป้ายสัญลักษณ์บางตัวขาดประสิทธิภาพในการใช้งาน และไม่มีความสัมพันธ์ในการใช้งานใน เมืองใหญ่อย่างกทม.

3. กทม. ทำการออกแบบโดยขาดการรวบรวมและกำหนดแบบป้ายสัญลักษณ์ให้ชัดเจน ทำให้มีการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ออกมาอย่างหลากหลาย และไม่สามารถควบคุมได้ ทั้ง รูปร่าง สี

4. ลักษณะการทำงานของหน่วยงานกทม. ก็ขาดทิศทางและการวางแผนเช่นกัน เพราะหน่วยงานกทม. ทำการออกแบบป้ายโดยอิงแบบจากต่างประเทศมาปนกับรูปแบบของไทยเอง ไม่เคยมีการรวบรวม หรือกำหนดการออกแบบที่เป็นมาตรฐานไว้

4. ในส่วนของแผนพัฒนาป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ขาดสิ่งสำคัญ 2 อย่าง สิ่งแรกคือขาดเอกลักษณ์ซึ่งมีผลต่อวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความหวังในอนาคตของกทม. ที่ลดลงด้วย สิ่งที่สองคือขาดความชัดเจน ระเบียบและประสิทธิภาพในการออกแบบที่เป็นระบบ ซึ่งมีผลโดยตรง ต่อความสะอาด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากทั้งหมดที่ได้กล่าวมา ทางกทม. ยังคงมีปัญหาด้านการออกแบบป้ายซึ่งปัญหาดังกล่าว ส่งผลไปถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดำเนินชีวิต และความหวังในอนาคตของกทม. ซึ่งประเด็นที่ได้นี้จะได้นำไปทำการวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบมาตรฐานสำหรับกทม. เพื่อลดปัญหาเหล่านี้ในอนาคต

บทที่ 3

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ในบทนี้จะกล่าวถึงข้อมูลของชุดป้ายสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นมาตรฐานในต่างประเทศ ซึ่งกม. ได้ใช้เป็นแบบอย่าง และเกณฑ์การออกแบบป้ายสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์กม. และป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศ และจะได้สรุปข้อมูลนี้ เพื่อให้ได้แนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์สำหรับกม.ต่อไป เนื้อหาในบทนี้ครอบคลุมถึง

(1) ข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ของกม.

- 1.1 ระบบป้ายสัญลักษณ์กม.
- 1.2 วิธีเลือกตัวอย่างป้ายสัญลักษณ์

(2) ข้อมูลระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศ

- 2.1 ระบบป้ายสัญลักษณ์เพื่อการขนส่ง (Transportation) ของสถานีโดยสารต่าง ๆ
- 2.2 ระบบป้ายสัญลักษณ์ของเมืองเมดิสัน (Madison)
- 2.3 ระบบป้ายสัญลักษณ์ของเมืองฟูกูโอกะ (Fukuoka)

(3) เกณฑ์การวิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์

- 3.1 การสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพและลูกศร
- 3.2 ตัวอักษรและข้อความ
- 3.3 การใช้งานป้ายสัญลักษณ์

(4) เกณฑ์การวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์

- 4.1 เกณฑ์การออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์
- 4.2 เกณฑ์ในการสร้างคำและข้อความในระบบป้ายสัญลักษณ์
- 4.3 เกณฑ์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ
- 4.4 เกณฑ์การแบ่งหมวดป้ายสัญลักษณ์
- 4.5 องค์ประกอบหลักของป้ายสัญลักษณ์

(1) ข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ของกทม.

1.1 ระบบป้ายสัญลักษณ์กทม.

การวิเคราะห์ข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ที่ทางกทม. ออกแบบเพื่อให้ได้ทราบถึงข้อดี ข้อเสียต่างๆ ของชุดป้ายสัญลักษณ์ที่ใช้อยู่ และเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ร่วมกับป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศที่มีหมวดหมู่ ป้ายสัญลักษณ์ กทม. เมื่อแบ่งตามประโยชน์ใช้สอยเหมือนของต่างประเทศที่ได้ระบุไว้ในบทที่ 2 สามารถแบ่งได้ดังนี้

ป้ายชี้ทาง- ประกอบด้วยป้ายสัญลักษณ์ในกลุ่มสีเขียวที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 ซึ่งมีจำนวน 8 รูปแบบ ดังนี้

- 1) ป้ายบอกเส้นทางจราจรชนิดแฉวนเหนือผิวจราจร
- 2) ป้ายเส้นทางลัดชนิดแฉวนเหนือผิวจราจร
- 3) ป้ายเส้นทางลัดชนิดตั้ง
- 4) ป้ายแนะนำเส้นทางจราจรขนาดใหญ่
- 5) ป้ายเส้นทางลัดขนาดเล็ก
- 6) ป้ายแนะนำสถานที่ราชการขนาดเล็ก
- 7) ป้ายแนะนำช่องทางจราจรชนิดแฉวนเหนือผิวจราจร
- 8) ป้ายบอกชื่อคลอง

ป้ายแนะนำสถานที่- ประกอบด้วยป้ายสัญลักษณ์ในกลุ่มสีน้ำเงินดังที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 ซึ่งมี 3 รูปแบบ ดังนี้

- 1) ป้ายบอกกล่าวในการเดินทาง
- 2) ป้ายหลักกิโลเมตร
- 3) ป้ายชื่อซอย ถนน ชุมชน ลานกีฬา

ป้ายบอกข่าวสาร- ประกอบไปด้วยป้ายสัญลักษณ์ในกลุ่มสีแดงเลือดหมูและน้ำตาลแดง ที่ได้ อธิบายไว้ในบทที่ 2 ซึ่งมี 2 รูปแบบ ดังนี้

- 1) ป้ายแบ่งเขตปกครอง
- 2) ป้ายบอกสถานที่สำคัญทางศิลปะและโบราณสถาน

ป้ายเตือน- ประกอบไปด้วยป้ายสีเหลืองที่ได้อธิบายไว้แล้วในบทที่ 2 มี 1 รูปแบบ คือป้ายเตือน และบังคับ

1.2 วิธีเลือกตัวอย่างป้ายสัญลักษณ์

เนื่องจากการวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์เพื่อนำผลไปวิเคราะห์ร่วมกับป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศ ต้องมีการจัดระดับตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้ทัดเทียมกัน เพื่อให้สามารถนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกันโดยผลไม่ลำเอียง ในกรณีนี้ได้นำผลการคัดเลือกของผู้เชี่ยวชาญในด้านการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกรม. มาใช้เป็นแบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานในป้ายแต่ละชนิด เป็นตัวอย่างเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

ประวิทย์ มหาครู นายช่างศิลป์ 4 ประจำฝ่ายออกแบบเครื่องหมายจราจร กองจราจรสน. บางซื่อ ผู้รับผิดชอบออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกรม. ได้เสนอแบบมาตรฐานของป้ายสัญลักษณ์ 4 ชนิด ซึ่งใช้เป็นตัวอย่างในการออกแบบป้ายอื่นๆ ที่ใช้งานตัวอย่างเดียวกันไว้ เพื่อความสะดวกในการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ ดังนี้

- 1) ป้ายชี้ทาง ให้ใช้ป้ายบอกเส้นทางจราจรชนิดแฉกเหนือผิวจราจรเป็นแบบมาตรฐาน
- 2) ป้ายแนะนำสถานที่ ให้ใช้ป้ายชื่อสถานที่พาณิชยกรรมเป็นตัวอย่างเป็นแบบมาตรฐาน
- 3) ป้ายบอกข่าวสาร ให้ใช้ป้ายแบ่งเขตปกครองจตุจักร บางซื่อเป็นแบบมาตรฐาน
- 4) ป้ายเตือน ให้ใช้ป้ายคำเตือนห้ามหยุด กีดขวางทางเข้า-ออกเป็นแบบมาตรฐาน

จากการสรุปแบบมาตรฐานของป้ายสัญลักษณ์ในการใช้งานแต่ละอย่าง ผู้ออกแบบยังได้กำหนดแบบสัญลักษณ์ภาพที่ใช้เป็นแบบมาตรฐานไว้ตามการใช้งาน 3 อย่างไว้ด้วย ซึ่งการแบ่งประโยชน์ในการใช้งานของ สัญลักษณ์ของกรม. ได้แบ่งเป็น 3 สี ดังนี้

- สัญลักษณ์สีเขียว ใช้เพื่อการชี้ทาง แบบมาตรฐานคือ สัญลักษณ์ภาพจักรยาน ทางด่วน
- สัญลักษณ์สีน้ำเงิน ใช้เพื่อการแนะนำสถานที่และบริการ แบบมาตรฐานคือ สัญลักษณ์ภาพ

โรงพยาบาล ท่าเรือ ที่จอดรถ

- สัญลักษณ์สีเหลือง ใช้เพื่อการเตือน บังคับ แบบมาตรฐานคือ สัญลักษณ์ภาพห้ามทิ้งขยะ

ก่อสร้าง

(2) ข้อมูลระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศ

ระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นมาตรฐานในต่างประเทศมีหลายรูปแบบ ซึ่งเกิดจากความต้องการใช้งานป้ายสัญลักษณ์ให้เหมาะสมกับหน่วยงานของตนมากที่สุด บางระบบสร้างขึ้นและกำหนดเพื่อใช้กับการขนส่งและคมนาคม เช่น ระบบเพื่อการขนส่ง (Transportation) เป็นต้น

ชุดป้ายแต่ละระบบมีความสำคัญในการใช้งานในแต่ละสถานที่ ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็นระบบป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพจริงๆ นักออกแบบป้ายเหล่านี้ส่วนใหญ่ มาจากทางสหรัฐฯ เช่นกระทรวงคมนาคมสหรัฐอเมริกา และทางเอเชีย เช่นเมืองฟูกูโอกะ (Fukuoka) ทั้งสองนี้เป็นที่ซึ่งหน่วยงานออกแบบชุดป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ได้ใช้เป็นแบบอย่างในการออกแบบทั้งหมด ดังนั้นป้ายที่ทางกทม. ออกแบบมาจึงมีรูปแบบของทั้งสามที่รวมอยู่ด้วยกัน โดยไม่คำนึงถึงข้อกำหนดการออกแบบที่มีความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างป้ายแต่ละแบบและแต่ละสภาพแวดล้อมของกทม. เอง

ชุดป้ายทุกระบบมีความสำคัญและมีแนวทางหลายอย่างที่คล้ายคลึงกัน การศึกษาชุดป้ายเหล่านี้จึงเป็นประโยชน์ในการหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นระบบมาตรฐานสำหรับกทม.

1) ชุดป้ายสัญลักษณ์เพื่อการขนส่ง (Transportation)¹ เป็นระบบที่ออกแบบขึ้นเพื่อใช้งานในด้านการขนส่ง และการคมนาคมในสถานีผู้โดยสารต่าง ๆ ระบบนี้ให้ความสำคัญกับเครื่องหมายภาพ (Pictograms) มากที่สุด เพราะเป็นเครื่องมือที่ง่ายในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายแทบทุกกลุ่มให้เป็นที่เข้าใจได้ และมีรูปแบบมาตรฐานในการออกแบบ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ง่าย และเน้นความสำคัญในประสิทธิภาพการใช้งานมากที่สุด เช่น ขนาดภาพ ความสัมพันธ์ของสี การจัดวางองค์ประกอบและเป็นระบบที่ใช้ผลจากการทดสอบเครื่องหมายภาพที่ได้เครื่องหมายภาพที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้งานแต่ละอย่าง

ระบบนี้แบ่งขั้นตอนและวิธีการสร้างระบบป้ายสัญลักษณ์ดังนี้

- 1) การกำหนดเครื่องหมายภาพที่จะใช้ทั้งหมด และทำการทดสอบประสิทธิภาพ
- 2) การกำหนดการใช้เครื่องหมายภาพในพื้นที่ สี และรูปแบบกรอบที่ต่าง ๆ กัน
- 3) การกำหนดการใช้ลูกศร
- 4) การกำหนดจำนวนแบบการใช้ข้อความและภาษา
- 5) การกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ตามมาตรฐาน เช่น สี กรอบ ตัวหนังสือ
- 6) การกำหนดการใช้งานร่วมกันในตาราง (Grid)
- 7) การออกแบบรูปแบบแผ่นป้าย

¹ The American Institute of Graphic Arts, SYMBOL SIGNS, (New York : Hasting House Publisher , 1985), P 189.

ระบบป้ายสัญลักษณ์เพื่อการขนส่ง (Transportation) ประกอบไปด้วยป้ายสัญลักษณ์ 4 อย่าง ดังนี้

การใช้งาน	จำนวนแบบ
1) ป้ายบอกทิศทาง (Directional Sign)	2 แบบ
2) ป้ายระบุชื่อ สถานที่ (Identification Sign)	2 แบบ
3) ป้ายบอกข่าวสาร (Information Sign)	2 แบบ
4) ป้ายบังคับ (Restrictive Sign)	1 แบบ

สัญลักษณ์ภาพแบ่งตามการใช้งานออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

การใช้งาน	จำนวนแบบ
1) สัญลักษณ์ภาพให้บริการสาธารณะ	26 แบบ
2) สัญลักษณ์ภาพให้บริการธุรกิจ	8 แบบ
3) สัญลักษณ์ภาพกิจกรรมที่มีขั้นตอน	7 แบบ
4) สัญลักษณ์ภาพกฎระเบียบ	9 แบบ

2) ระบบป้ายสัญลักษณ์เมืองเมดิสัน (Madison) -² เป็นชุดมาตรฐานระดับเมือง โดยมีการผสมผสานระหว่างการใช้เส้นทางให้ยานพาหนะเข้าสู่จุดจอดรถในเมือง และนำทางสำหรับคนเดินถนนไปสู่เขตและสถานที่ต่างๆ ตามต้องการ นับเป็นระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ตอบสนองความต้องการของคนให้เดินทางเข้ามาในเมืองด้วยยานพาหนะได้โดยสะดวก ไม่หลงทางในการเข้าจุดจอดรถ และสามารถเดินทางไปจุดหมายต่อได้ทันที

ในเมืองนี้มีถนนตัดผ่านหลายแนว ทั้งทางตรงและเฉียงตัดกัน หากที่ผู้เดินทางหรือผู้มาจากที่อื่น จะจับทิศทางการเดินทางได้ง่าย จุดมุ่งหมายของระบบนี้คือ

- 1) เพื่อเชื่อมถนนกับถนน
- 2) เพื่อเชื่อมถนนกับลานจอดรถ

² Richard Helm, *CITY SIGNS*, (New York: Madison Square PressCo. Ltd, 1993), P47.

3) เพื่อแบ่งเขตต่างๆ เช่น ย่านธุรกิจ ย่านราชการให้เด่นชัด ด้วยสีพื้นฐาน 4 สี แดง เหลือง น้ำเงิน เขียว และสัญลักษณ์ภาพแต่ละหน้าที่

ระบบป้ายสัญลักษณ์นี้แบ่งตามการใช้งานและชนิดของป้ายได้ดังนี้

การใช้งาน	จำนวนแบบ
ป้ายสัญลักษณ์บอกทิศทาง (Directional Sign)	4
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำสถานที่ (Identifying Sign)	1
ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร (Information Signs)	2

สัญลักษณ์ภาพของชุดป้ายสัญลักษณ์นี้แบ่งตามสีได้ดังนี้

สี	ความหมาย
สีเขียว	ระบุเขตสำคัญ
สีน้ำเงิน	ระบุสถานที่ต่างๆ
สีแดง	ระบุกฎข้อบังคับ

3) ระบบป้ายสัญลักษณ์เมืองฟูกุโอกะ (Fukuoka)³ ป้ายระบบนี้เป็นระบบที่ใช้ในประเทศญี่ปุ่นเป็นการเฉพาะ มีรูปแบบเน้นประโยชน์ใช้สอยที่เข้าใจง่าย และสามารถเข้ากันได้กับสภาพแวดล้อมและสามารถส่งเสริมหรือเป็นจุดสังเกต (Landmark) ของสถานที่เหล่านั้นได้อีกด้วย สามารถจำแนกตามการใช้งานได้ดังนี้

1. การให้ข่าวสารในพื้นที่บริเวณต่าง ๆ (Information on Space Area)

- แนะนำและแสดงข่าวสารในสถานที่ต่าง ๆ
- การนำทาง ข่าวสารที่ใช้แสดงทิศทางหรือไขข้อสงสัย
- ป้ายชื่อของเมืองและสถานที่ต่าง ๆ

2. ข่าวสารบอกการปฏิบัติการ (Operational Information)

- บังคับ เพื่อความปลอดภัย เช่น เตือน
- การอธิบาย เพื่อบอกการใช้งานสิ่งต่าง ๆ

³ Yamashi Jiro, **TOWN & SIGN**, (Tokyo : Kudansha, 1995), PP 64-73.

- ประกาศ เช่น ป้ายประกาศ บอร์ดข้อความ ฯลฯ
3. การโฆษณา (Advertisement)
- ป้ายโฆษณาของหน่วยงานต่าง ๆ
4. สิ่งที่ต้องใช้ข่าวสารประกอบ (Objects of Informstion)
- ทางเดินเท้า ข่าวสารที่ต้องการเห็นได้โดยการเดินหรือสามารถยื่นดูได้
 - การใช้ทางจักรยาน เพื่อความปลอดภัยในการขับขี่
 - ยานพาหนะ ต้องใช้ข่าวสารเพื่อการขับขี่ ต้องมีรูปแบบที่เด่นชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งบน

ทาง Highway

- บุคคลที่มีหน้าที่เฉพาะทาง อาจต้องมีป้ายสำหรับหน้าที่เหล่านี้ เช่น จราจร
5. รูปแบบการให้ข่าวสารที่ใช้ทั่วไป (Classification of Information)
- ป้ายในเมือง นำทางในเมือง
 - ป้ายในสวน
 - ป้ายให้ข้อมูลในการสัญจร สำหรับการี่ใช้ยานพาหนะ การขนส่งมวลชน
 - ป้ายข่าวสารทางธุรกิจ
 - ป้ายสำหรับสถานที่สาธารณะ
 - Landmark ป้ายซึ่งเป็นเสมือนจุดสังเกตของสถานที่ต่าง ๆ

สัญลักษณ์ภาพของชุดป้ายสัญลักษณ์นี้ได้ใช้แบบอย่างการจัดแบ่งกระทรวงคมนาคมของสหรัฐ

อเมริกา และมีการลอกแบบมาใช้ด้วย เหมือนกับระบบป้ายสัญลักษณ์ขนส่ง (Transportation) แบ่งได้ตาม การใช้งานดังนี้

การใช้งาน	จำนวนแบบ
สัญลักษณ์ให้บริการสาธารณะ (Publics Services)	19
สัญลักษณ์การให้บริการธุรกิจ (Concession)	18
สัญลักษณ์กิจกรรมขั้นตอน(Processing Activities)	1
สัญลักษณ์กฏระเบียบ (Restrictive)	8

จากข้อมูลชุดป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศทั้งหมดที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- ชุดป้ายสัญลักษณ์ของทางเอเชียมีการลอกเลียนและนำเกณฑ์ของทางตะวันตกมาใช้ เช่นการแบ่งหมวดป้ายสัญลักษณ์ การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ โดยได้นำมาใช้ออกแบบให้มีเอกลักษณ์ของตนมากยิ่งขึ้น โดยที่ยังคงเกณฑ์เดิมไว้ แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทำไว้แล้วนี้สามารถนำมาประยุกต์ได้ รวมทั้งการใช้กับระดับของป้ายที่ใหญ่ขึ้นเช่นเมือง เกณฑ์เหล่านี้จึงควรนำมาใช้ใน การวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์ของกทม. และของต่างประเทศ

- การแบ่งหมวดป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศทั้ง 3 ชุดมีความแตกต่างกันเล็กน้อย ในการสุ่มกลุ่มป้ายเพื่อจะเลือกมาทำการวิเคราะห์เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลจากกทม. ควรใช้เกณฑ์ของกระทรวงคมนาคมของสหรัฐ ซึ่งใช้ในระบบป้ายการขนส่ง และเมืองฟุกุโอกะ มาเป็นหลักในการจัดหมวด เพื่อสุ่มกลุ่มป้ายและทำการวิเคราะห์ป้าย

3) เกณฑ์วิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์

ในการวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์ของทั้งกทม. และของต่างประเทศ ต้องวิเคราะห์ใน 2 ด้านคือ

1. การใช้งาน- เพื่อจะได้อ้างอิงข้อจำกัด และข้อดี ข้อเสียในการใช้งานป้ายของทั้งกทม. และของต่างประเทศ แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบได้ชัดเจน เพื่อหาแนวทางมาตรฐานต่อไป

2. การออกแบบ- เพื่อจะได้อ้างอิงข้อจำกัด ข้อดี ข้อเสียใน การออกแบบชุดป้ายของทั้งกทม. และต่างประเทศ แล้วนำมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นแนวทางในการออกแบบระบบมาตรฐานต่อไป

เกณฑ์ที่ได้ี้เป็นการรวบรวมจากเกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบชุดป้ายสัญลักษณ์ต่างประเทศทั้ง 3 ระบบซึ่งกทม. ได้ใช้อ้างอิง ในการวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์กทม. และชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานทั้ง 3 ระบบ ซึ่งเกณฑ์นี้ใช้วิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์ทั้งหลายที่ใช้งานในระดับเมืองได้

เกณฑ์เหล่านี้ จะนำมาใช้ในการเปรียบเทียบ ประเมินผลในข้อจำกัด ข้อดี ข้อเสีย ขององค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. และป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้รู้ข้อจำกัดและปัญหาของป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ในส่วนที่ต่างจากชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานต่างประเทศได้ เกณฑ์การออกแบบแยกออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

3.1 การสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพและลูกศร

จากแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบสัญลักษณ์ภาพเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพในการใช้งาน สามารถกำหนดได้จากการทดสอบโดยทฤษฎีสัญญวิทยา (Semiotic)⁴ มีระดับของการสื่อความหมายที่ต่างกันเป็น 3 ระดับดังนี้

1. The Semantic Dimension เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์ภาพ กับความหมาย คือเป็นการอ่านความหมายจากภาพโดยตรง มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- * ประสิทธิภาพของการสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพ
- * ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสัญลักษณ์ภาพ
- * ความแตกต่างในเรื่องของวัฒนธรรมที่จะมีผลต่อความเข้าใจสัญลักษณ์ภาพ
- * ความแตกต่างในเรื่องของวัยที่จะมีผลต่อความเข้าใจสัญลักษณ์ภาพ
- * ความยาก-ง่าย ที่จะมีการเรียนรู้สัญลักษณ์ภาพ
- * สัญลักษณ์ภาพนั้นได้รับการยอมรับใช้งานอย่างแพร่หลายไปก่อนแล้ว
- * การใช้ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับการสื่อความหมายของสัญลักษณ์ภาพ

2. The Syntactic Dimension เกิดจากสัญลักษณ์ภาพหนึ่งสัมพันธ์กับอีกสัญลักษณ์ภาพหนึ่ง จึงเป็นการสื่อความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์ทางด้านการออกแบบและใช้งาน จากภาพหนึ่งไปสู่ อีกภาพหนึ่งอย่างต่อเนื่อง และจัดเป็นระเบียบเพื่อให้เกิดเอกภาพ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- * ลักษณะของสัญลักษณ์ภาพตามที่ได้รับ
- * ความสัมพันธ์กันระหว่างส่วนต่างๆ ของสัญลักษณ์ภาพ
- * ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์ภาพหนึ่งกับสัญลักษณ์ภาพอื่นๆ เช่น โครงสร้างของสัญลักษณ์ภาพต้องมีความสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง ในเรื่องของการใช้ภาพและพื้นภาพ น้ำหนัก ภาพลายเส้น การซ้อนภาพความโปร่งใสของภาพ การหมุนหรือกลับภาพ รูปและขนาดของภาพ สัดส่วนสี และลักษณะของพื้นผิว

- * ลำดับขั้นในการเป็นที่จดจำของสัญลักษณ์ภาพ
- * การถ่ายทอดส่วนสำคัญที่สุดของสัญลักษณ์ภาพให้เป็นที่จดจำเป็นอย่างแรก
- * ความขัดแย้งในตัวสัญลักษณ์ภาพกับมาตรฐานหรือระเบียบที่มีอยู่แล้ว
- * สัญลักษณ์ภาพและส่วนประกอบของสัญลักษณ์สามารถนำมาปรับเข้ากับระบบ การใช้งาน และสามารถเข้ากับแนวความคิดแบบต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงและเกี่ยวข้องได้

⁴ Todd Pierce Design Pacific Inter, The International Pictograms Standard, (Oregon: Riddle Press, 1996), PP 12-13.

3. The Pragmatic Dimension ความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณและสัญลักษณ์ภาพ กับผู้ใช้ จึงเป็นการสื่อความหมายจากภาพไปยังผู้ใช้ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- * การมองเห็นสัญลักษณ์ภาพของกลุ่มเป้าหมาย
- * ข้อจำกัดจากตำแหน่ง มุมมองและสิ่งต่างๆ ที่สร้างมลทัศน์
- * ระยะเวลาในการมองเห็นของสัญลักษณ์ภาพ
- * ความคงทนต่อการถูกทำลายและเสื่อมสภาพของสัญลักษณ์
- * การถอดแบบเพื่อจำลองสัญลักษณ์ภาพ
- * การย่อ-ขยาย สัญลักษณ์ภาพ

3.2 ตัวอักษรและข้อความ

ตัวอักษรรวมทั้งรายละเอียดของตัวอักษรบนป้ายสัญลักษณ์มีความสำคัญในการถ่ายทอดข้อมูลไปสู่คนอ่าน มีหลักการดังนี้⁵

1. รูปแบบของตัวอักษร มีหลายรูปแบบให้เลือก แต่ละแบบก็ให้ความรู้สึกแตกต่างกัน ออกไปและอ่านได้ยากง่ายต่างกัน
2. ความหนาบางของตัวอักษร ความหนาของตัวอักษรจะช่วยเน้นย้ำข้อความที่มีความสำคัญมากกว่าตัวอักษรที่บางกว่า
3. การใช้ตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์ใหญ่ในภาษาอังกฤษ เหมือนกับการใช้ความหนาบาง ของตัวอักษร เพื่อเน้นความสำคัญมากกว่าตัวพิมพ์เล็ก และการใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ร่วมกับตัวพิมพ์เล็ก จะทำให้อ่านได้ง่ายมากขึ้น
4. ระยะความห่างของช่องไฟระหว่างตัวอักษร ทำให้เกิดความยากง่ายที่แตกต่างกัน และยังให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันด้วย การใช้ช่องไฟห่างจะให้ความรู้สึกสบายผ่อนคลายมากกว่า การใช้ช่องไฟแคบที่จะให้ความรู้สึกทึบและแน่น
5. รูปร่างของตัวอักษร ทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกัน รูปร่างสามเหลี่ยมจะให้ความรู้สึก ถึงพลังและความรวดเร็ว ตัวกลมให้ความรู้สึกนุ่มนวล ตัวแหลมให้ความรู้สึกรุนแรงก้าวร้าว ตัวกลมมาก ให้ความรู้สึกเชิงซ้ำ

⁵ Follis Hammer, *Architectural Signing and Graphic*, (New York: Watson-Guptill Publication, 1979), PP 125-128.

แนวความคิดในการออกแบบตัวอักษร ไม่ควรเน้นตัวอักษรหรือนำตัวอักษรมาใช้บนป้ายสัญลักษณ์โดยไม่จำเป็น การตัดสินใจนำมาใช้ควรพิจารณาให้เหมาะสม โดยมีรายละเอียดการใช้ตัวอักษรบนแผ่นป้ายสัญลักษณ์ดังนี้

1. การเลือกตัวอักษร ควรพิจารณาถึงภาพลักษณ์ที่ต้องการ การใช้ตัวอักษรมากกว่า 2 แบบในงานเดียวกันเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญในการออกแบบ
2. ตัวอักษร คำ และช่องไฟ ตัวอักษรแต่ละแบบมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ส่งผลในการมองแตกต่างกัน ดังนั้นการนำตัวอักษรแต่ละแบบมาใช้ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษรหรือคำ การเว้นช่องไฟต้องกระทำอย่างระมัดระวัง
3. การเลือกแบบลูกศร การใช้ลูกศรเพื่อบอกทิศทางควรเลือกรูปหรือออกแบบให้เข้ากันกับลักษณะตัวอักษร ความหนาของเส้นและขนาดลูกศรเห็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาร่วมกับตัวอักษร
4. การใช้คำ ข้อความบนแผ่นป้าย เพื่อใช้ประกอบกับเครื่องหมายสัญลักษณ์ ต้องสื่อความหมายให้ได้ครบถ้วน โดยใช้คำที่สั้นกระชับได้ใจความ เพราะมีช่วงเวลาในการมองเห็นที่สั้น
5. การจัดวางตัวอักษรบนแผ่นป้าย ควรเลือกรูปแบบการจัดวางตัวอักษรที่มีตำแหน่ง บน ล่าง กลาง ซิดขวา ซิดซ้าย กึ่งกลางของป้ายสัญลักษณ์
6. ขนาดของตัวอักษรบนแผ่นป้ายสัญลักษณ์ ควรกำหนดความสูงของตัวอักษรให้เหมาะสมกับสัญลักษณ์ภาพ ควรมีความชัดเจน อ่านง่าย มีการใช้สัดส่วนมาตรฐานที่สัมพันธ์กับกรอบป้าย เพื่อความง่ายในการปรับเปลี่ยนและคำนึงถึงการย่อขยายที่มีผลต่อความชัดเจนของตัวอักษรด้วย
7. การเลือกสีสำหรับข้อความและสีพื้นของป้าย ควรมีความแตกต่างที่ดี และเข้ากันได้กับสภาพแวดล้อม การเลือกสีระบบป้ายสัญลักษณ์ควรเป็นสีชุดเดียวกันทั้งหมด

3.3 การใช้งานป้ายสัญลักษณ์

ป้ายสัญลักษณ์เป็นส่วนหนึ่งของระบบนำทาง (Way Finding) เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและคนสัญจรไปมาได้ไปถึงที่หมายอย่างสะดวก ปลอดภัย แบ่งเป็น 3 แนวทางดังนี้⁶

1. คำนึงถึงสภาพแวดล้อมในตัวเมือง (Urban Area) ป้ายสัญลักษณ์ในเขตตัวเมืองที่ดีต้องมีความโดดเด่นเมื่ออยู่ร่วมกับสภาพแวดล้อมบริเวณนั้น และจากป้ายอื่นๆ ในบริเวณนั้นด้วย

* กำหนดให้มีระยะห่างจากพื้นดินเท่ากันเกือบทุกป้าย

* กำหนดตำแหน่งติดตั้งที่สม่ำเสมอ และติดตั้งด้านเดียวกันของถนน

⁶ เอื้อเอ็นดู คีตกุล ณ อยุธยา, ระบบป้ายสัญลักษณ์. (กรุงเทพมหานคร: บริษัทพลัสเพลส จำกัด, 2543), หน้า 28.

2. มีรูปทรงที่โดดเด่น และมีเอกลักษณ์แตกต่างจากป้ายอื่น เช่นการใช้สีเพื่อจดจำ
3. อ่านได้ง่าย
 - * มีตำแหน่งป้ายที่ไม่สูงเกินไป ผู้ใช้ยานพาหนะมองเห็นได้ และไม่ถูกบดบังจากรถที่จอดอยู่
 - * ตัวอักษรมีขนาดได้สัดส่วนกับระยะทาง
 - * รูปแบบตัวอักษรที่ใช้เรียบง่าย อ่านได้ง่าย
 - * ข้อมูลไม่มากไปกว่า 3 ข้อมูล และใช้ถ้อยคำที่สั้นกระชับ ได้ใจความที่สุด
 - * ระยะตัวอักษร ช่องไฟ เว้นวรรค และระยะห่างระหว่างบรรทัดเหมาะสม

4) เกณฑ์การวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์

4.1 เกณฑ์การออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์

1. ระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ดีต้องนำมาประยุกต์ ปรับเปลี่ยนใช้งาน เพื่อรองรับแผนโครงการที่เปลี่ยนแปลง แต่ต้องมีบางส่วนที่คงไว้ไม่เปลี่ยนแปลง และมีลักษณะเป็นถาวร ซึ่งสามารถคุมลักษณะที่เป็นส่วนร่วมสำคัญ เพื่อคงให้ระบบดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ระบบป้ายสัญลักษณ์ต้องมีความเป็นเอกภาพ มีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงและต่อเนื่องถึงกัน โดยใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งไม่ว่าจะเป็น สี รูปร่าง ขนาด ตัวหนังสือ ป้ายที่เล็กลงมาต้องมีลักษณะร่วมกับป้ายหลัก
3. ระบบป้ายสัญลักษณ์ จะต้องส่งเสริมและสร้างเอกลักษณ์สถานที่นั้นให้เด่นชัด และมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของสถานที่ทั้งภายนอก ภายใน
4. ระบบป้ายสัญลักษณ์ จะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับเนื้อหา ข้อมูล คือจากป้ายขนาดใหญ่ที่เป็นป้ายหลักแล้วจึงเกิดการแตกย่อยเป็นป้ายขนาดเล็ก ต้องกำหนดจำนวนป้ายให้เหมาะสมกับเนื้อหา
5. ระบบป้ายสัญลักษณ์จะต้องมีความชัดเจน ใหญ่ สะดุดตา สามารถดูแลรักษาได้ง่าย เพื่อให้ป้ายคงประสิทธิภาพในการใช้งาน ได้ตลอด
6. ระบบป้ายสัญลักษณ์จะต้องมีความชัดเจนในเนื้อหา ถ้าเป็นข้อความเดียวกันก็ให้จัดทำเป็นป้ายสัญลักษณ์เดียวกันเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน
7. ระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ดี จะต้องสามารถนำมาประยุกต์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ เช่น ประยุกต์ใช้กับพื้น เสา เพลดาน กำแพงของสถานที่

8. ระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ดีจะต้องมีความเป็นสากล อยู่เหนือภาษาและวัฒนธรรม เข้าใจได้ในวงกว้าง

4.2 เกณฑ์ในการสร้างคำและข้อความในระบบป้ายสัญลักษณ์

รูปร่างของป้ายสัญลักษณ์ขึ้นอยู่กับความยาวของข้อความรวมทั้งการตัดแบ่งข้อความออก เป็นบรรทัด จะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีกับรูปร่างป้ายชนิดอื่นๆ ในระบบป้ายสัญลักษณ์เดียวกัน เกณฑ์ในการสร้างคำและข้อความ คือ⁷

1. ความสม่ำเสมอของคำและข้อความในระบบป้ายสัญลักษณ์
2. คำและข้อความที่สั้น กระชับ อ่านได้รวดเร็ว
3. คำที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจของคนหมู่มาก
4. คำและข้อความที่ให้ ความหมายในเชิงบวก

ตัวอย่างการใช้คำและข้อความในระบบป้ายสัญลักษณ์เดียวกัน

การใช้งาน	ใช้	ไม่ใช่
Exterior	One way	Circulate (Arrow)
Vehicular	No Parking	Don't Park
Parking	Vertical Clearance 8 feet	Caution! low overhead
Pedestrian	Men	Gentlemen

4.3 เกณฑ์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ

เครื่องหมายภาพและสัญลักษณ์ภาพ เป็นการสื่อความหมายแทนการใช้คำพูดหรือประโยคยาวๆ เพื่อใช้ในป้ายสัญลักษณ์⁸ มีหลักการดังนี้

1. สื่อความหมายออกมาในทางบวก สัญลักษณ์ควรจะแสดงภาพลักษณ์ของบริษัท องค์กร สถานที่ในทางที่ดีน่าดึงดูดใจมากที่สุด
2. แสดงถึงความแปลกแตกต่าง สัญลักษณ์ที่จะสร้างเอกลักษณ์ได้นั้นต้องมีความ แตกต่างจากคู่แข่ง มีลักษณะเด่นเป็นที่รู้จักได้อย่างรวดเร็ว
3. มีจุดสนใจที่ชัดเจน ต้องมีจุดร่วมสายตาที่แน่นอน

⁷ เอื้อเอ็นดู ดิศกุล ณ อยุธยา, ระบบป้ายสัญลักษณ์, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทพลัสเพลส จำกัด, 2543), หน้า 106.

⁸ เรื่องเดียวกัน หน้า 34.

4. มีความเป็นนามธรรมเหมาะสมแก่กลุ่มเป้าหมาย สัญลักษณ์ต้องเป็นที่เข้าใจในระดับความคิดของกลุ่มเป้าหมาย
5. การลด-ย่อสัญลักษณ์ที่ออกแบบ ต้องไม่มีส่วนใดเสียหายเมื่อนำไปใช้งาน
6. สีเดียว สัญลักษณ์ที่ดีควรออกแบบด้วยสีเดียว ด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจในการนำไปใช้
7. พื้นที่ว่าง สัญลักษณ์ที่ดีต้องมีพื้นที่ว่างที่เหมาะสม
8. น้ำหนัก สัญลักษณ์ที่ประสบความสำเร็จนั้นให้ความรู้สึกหนักอยู่ด้วย มีผลดีกับการย่อ ขนาดเล็ก เพราะให้ความชัดเจนกับตัวหนังสือที่ประกอบ
9. การเดินไหล บริเวณพื้นที่ขาวไม่ควรออกแบบเหมือนปิดตาย ควรออกแบบให้มีความรู้สึกผ่านได้สะดวก ไม่หยุดอยู่แค่นั้น
10. ทิศทาง ปัญหาที่สำคัญของการออกแบบสัญลักษณ์ที่ดีคือ ทิศทางของรูปทรงที่จะทำให้เกิดความน่าสนใจ มีข้อสรุปทั่วไปคือ ทิศทางที่ชี้ไปทางขวามือและข้างบน จะเป็นทิศที่มีผลต่อการมองเห็นมากกว่าทางซ้ายและข้างล่าง
11. การผสมผสานของการออกแบบเครื่องหมาย ต้องกำหนดโครงสร้างบริเวณพื้นที่ว่าง ให้มีความสัมพันธ์กัน โดยไม่ให้เกิดความสับสนขึ้น

4.4 เกณฑ์การแบ่งหมวดป้ายสัญลักษณ์

ป้ายสัญลักษณ์และสัญลักษณ์ภาพแบ่งหมวดได้ตามประโยชน์ใช้สอยดังนี้⁹

1. บอกทิศทาง (Directional) คือป้ายประเภทพื้นฐาน ได้แก่ป้ายแผนที่ไปจนถึงป้ายชี้ทาง
2. ระบุชื่อ สถานที่ หรือสิ่งของ (Identifying) คือป้ายบอกชื่อตำแหน่งสถานที่และสิ่งของ ได้แก่ป้ายชื่อเมือง ป้ายชื่อห้อง
3. ให้ข้อมูลข่าวสาร (Informational) คือป้ายเพื่อบอกข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ป้ายบอกข้อมูลของนิทรรศการ ประกาศ
4. ควบคุม หรือบังคับ (Restrictive or Prohibitive) คือป้ายเพื่อบอกข้อจำกัดและข้อห้าม ได้แก่กฎข้อบังคับ ป้ายห้ามสูบบุหรี่ จนถึงป้ายเขตหวงห้าม

เครื่องหมาย ป้ายสัญลักษณ์จัดแบ่งตามข้อมูลโดยคำนึงถึงสถานที่ใช้งานดังนี้¹⁰

⁹ เรืองเดียวกัน หน้า 25.

¹⁰ Masaru Sato, *City Planning and Sign*, (Tokyo: Hakusensha), 1992, P 71.

1. ป้ายสัญลักษณ์ในเมือง (Sign in Towns) เป็นป้ายชี้ทางในเมือง
2. ป้ายสัญลักษณ์แสดงตำแหน่งของที่พักรถ (Housing Connected Sign) เป็นป้ายแสดงเขตที่พักรถ ชุมชนต่างๆ
3. ป้ายสัญลักษณ์ภายในสวนสาธารณะ (Sign In Parks) เป็นป้ายที่รวมถึงการดูแลรักษาควบคุมและจัดการในสถานที่สาธารณะ
4. ป้ายสัญลักษณ์แสดงข้อมูลจราจร (Information on Traffic) เป็นป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้ใช้รถใช้ถนน ป้ายสำหรับการคมนาคมขนส่งสาธารณะ
5. ป้ายสัญลักษณ์แสดงธุรกิจการค้า (Commercial and Business Signs) เป็นป้ายในเขต การค้า เพื่อแจ้งข่าว กิจกรรม ความเคลื่อนไหวทางธุรกิจ
6. ป้ายสัญลักษณ์บริการชุมชน (Sign for Public Facility) เป็นป้ายจัดทำในเขตชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกในที่สาธารณะแก่ส่วนรวม
7. ป้ายสัญลักษณ์แสดงลักษณะเด่นของสถานที่ (Landmarks) เป็นป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายอนุสาวรีย์ ปฎิมากรรมรูปสลัก

ป้ายสัญลักษณ์แบ่งตามขอบเขตของการให้บริการคือ¹¹

1. การให้บริการสาธารณะ (Public Service) เกี่ยวกับการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการคมนาคมขนส่ง
2. เกี่ยวกับการให้บริการธุรกิจ (Concession)
3. กิจกรรมที่มีขั้นตอนเกี่ยวกับผู้โดยสารมาเกี่ยวข้อง (Processing Activities)
4. กฎระเบียบ เกี่ยวกับกิจกรรมต้องห้าม (Regulation)

4.5 องค์ประกอบหลักของป้ายสัญลักษณ์¹²

องค์ประกอบหลักของป้ายสัญลักษณ์ มีสิ่งที่ควรคำนึงดังนี้

¹¹ เอื้อเอ็นดู ดิคุต ณ อยุธยา, ระบบป้ายสัญลักษณ์ (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพลัสเพลส จำกัด, 2543), หน้า 27.

¹² Follis Hammer, *Architectural Signing and Graphic*, (New York: Watson-Guption Publication, 1979), P 23.

1. รูปร่าง

รูปร่างแผ่นป้ายมีผลในการสื่อความหมาย เช่นป้ายรูปสี่เหลี่ยมจะให้ความรู้สึกมั่นคง แน่นหนา เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้มอง เหมาะสำหรับเป็นป้ายชื่อ หรือให้ข่าวสาร ป้ายรูปร่างกลมให้ความรู้สึกมั่นคง แต่ลื่นไหล ไปได้ เหมาะกับข้อความปฏิบัติต่างๆ ป้ายสามเหลี่ยมหรือขนมเปียกปูนให้ความรู้สึกไม่แน่นอน เหมาะสำหรับป้ายข้อห้าม ข้อควรระวัง ลูกศร

2. สี

สีมีผลในเชิงจิตวิทยา มีผลต่ออารมณ์และการรับรู้ของมนุษย์ การใช้สีต่างๆ มีผลต่อการรับรู้ทางสายตา จากการศึกษาการอ่านป้ายบนสีต่างๆ สรุปได้ว่าสิ่งสำคัญที่สุดคือ การตัดกันระหว่างสีพื้น และสีตัวอักษร

รายชื่อคู่สีที่มีประสิทธิภาพในการใช้งาน จัดลำดับจากคู่สีที่เห็นและอ่านได้ง่ายที่สุดไปถึง อ่านได้ยากที่สุดดังนี้

1. ดำบนเหลือง	9. ขาวบนน้ำตาล
2. ดำบนขาว	10. น้ำตาลบนเหลือง
3. เหลืองบนดำ	11. น้ำตาลบนขาว
4. ขาวบนน้ำเงิน	12. เหลืองบนน้ำตาล
5. เหลืองบนน้ำเงิน	13. แดงบนขาว
6. เขียวบนขาว	14. เหลืองบนแดง
7. น้ำเงินบนเหลือง	15. แดงบนเหลือง
8. ขาวบนเขียว	16. ขาวบนแดง

3. ตัวอักษร

ตัวอักษรรวมถึงรายละเอียดของตัวอักษรบนป้ายสัญลักษณ์มีความสำคัญในการถ่ายทอดข้อความไปสู่คนอ่าน มีหลักการดังนี้

1. รูปแบบตัวอักษร
2. ความหนาบางของตัวอักษร
3. การใช้ตัวอักษร
4. ระยะความห่าง
5. รูปร่างตัวอักษร
4. สัญลักษณ์และเครื่องหมาย

สัญลักษณ์ที่ดีต้องสามารถมองเห็นได้ง่าย สามารถเข้าใจได้ ไม่ก่อความสงสัย ความหมาย ไม่คลุมเครือ ควรใช้สัญลักษณ์เดียวแทนหนึ่งข้อความ เพื่อสามารถเรียนรู้และจดจำได้ง่ายในเวลาอันรวดเร็ว

ลูกศรถือเป็นส่วนสำคัญในการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ มีตำแหน่งในการจัดวางดังนี้¹³

1. ลูกศรทิศทางเดียว แบ่งออกเป็น

- ลูกศรวางเหนือข้อมูล
- ลูกศรวางระดับเดียวกับข้อมูล
- ลูกศรวางใต้ข้อมูล
- ตำแหน่งลูกศรและข้อความจัดเรียงชิดซ้าย
- ตำแหน่งลูกศรและข้อความ จัดเรียงซ้าย-ขวา-บน-ล่างตามทิศทางลูกศร
- ลูกศรหักมุม ใช้ในการบอกเปลี่ยนทิศทางเพื่อให้ไปถึงจุดหมายเช่น ลูกศรหักมุมซ้าย หมายถึงความว่าให้เลี้ยวซ้ายแยกถัดไป

2. ลูกศรบอกทิศทางตรงไปข้างหน้า ลูกศรประเภทนี้สร้างการรับรู้ที่คลุมเครือ ทำให้ไม่แน่ใจ เพราะปัญหาจากหนึ่งสัญลักษณ์ที่อาจหมายถึงสองทิศทาง คือล่างหรือบน แทนที่จะให้ตรงไปข้างหน้า

- ป้ายอยู่เหนือระดับสายตาให้ใช้ลูกศรชี้ลงล่าง
- ป้ายระดับสายตาหรือต่ำกว่าสายตาให้ใช้ลูกศรชี้ขึ้นข้างบน

3. ป้ายสัญลักษณ์แสดงหลายจุดหมาย ที่แสดงทิศทางเดียวกัน

- ป้ายเหนือระดับสายตา ระดับสายตาและต่ำกว่าระดับสายตานิยมใช้การเรียงชื่อตามลำดับ

อักษรจากบนลงล่าง

- ป้ายเหนือระดับสายตา ใช้การเรียงชื่อตามระยะทาง จัดตามชื่อจุดหมายที่มีระยะทางใกล้ที่สุด ในกลุ่มไว้บรรทัดล่างสุดและไล่ชื่อตามระยะทางจากล่าง ขึ้นบน สำหรับป้ายต่ำกว่าระดับสายตา ให้ทำตรงกันข้าม

5. การจัดวาง

การจัดวางทุกอย่างลงบนป้ายสัญลักษณ์ ได้แก่เครื่องหมายและสัญลักษณ์ภาพ ตัวอักษร และส่วนประกอบอื่นๆ ควรจัดองค์ประกอบให้กับสิ่งที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรก และควรมีพื้นที่ว่างในป้าย เพราะถ้าพยายามจัดองค์ประกอบมากไปในพื้นที่อันจำกัดจะทำให้เกิด ความสับสนและป้ายสัญลักษณ์ขาดประสิทธิภาพในการสื่อสาร

¹³ Ibid, PP 69-71.

สรุป

จากหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ที่ได้กล่าวมาในส่วนที่ 3 และ 4 ผู้วิจัยได้สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ในบทที่ 4 เนื่องจากเกณฑ์เหล่านี้มีเนื้อหา ครอบคลุมการออกแบบและใช้งานป้ายสัญลักษณ์ไปจนถึงการประสานงานและนำไปสู่การผลิตจริงซึ่งเกินกว่าขอบเขตการวิเคราะห์ที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกเกณฑ์มาวิเคราะห์ตามขอบเขตเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 1 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เกณฑ์การวิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์	ประเด็น
1. เกณฑ์การสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย - ความแตกต่างทางวัฒนธรรม - ความยากง่ายในการเรียนรู้ - ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับความหมาย - ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์ - ลำดับชั้นการจดจำ - ส่วนสำคัญ - ความขัดแย้งกับของเดิม - ส่วนสำคัญ - ความขัดแย้งกับของเดิม - ปรับใช้งาน - การมองเห็น - ข้อจำกัด - ระยะเวลาในการมองเห็น - ความคงทน - การถอดแบบ
2. การออกแบบลูกศร	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบ - ทิศทาง - ชนิด - การจัดวาง

<p>3. ตัวอักษร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบ - ความหนาบาง - ใช้ตัวอักษร - ระยะความห่าง ช่องไฟ - รูปร่าง - การเลือกตัวอักษร - ช่องไฟระหว่างคำ - การออกแบบลูกศร - การใช้คำและข้อความ - การจัดวางตัวอักษร - ขนาดตัวอักษรบนป้าย - การเลือกสี
<p>4. ข้อความ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความสม่ำเสมอ - สั้น กระชับรัด - เป็นที่เข้าใจกับคนหมู่มาก - ความหมายเชิงบวก - ลักษณะข้อความ
<p>5. การใช้งานป้ายสัญลักษณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดการติดตั้ง - กำหนดตำแหน่งติดตั้ง - สี รูปร่าง - ความสูง - ขนาดตัวอักษร - รูปแบบตัวอักษร - ข้อมูล - ระยะตัวอักษร
<p>6. องค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่าง - สี - ตัวอักษร ข้อความ

<p>7. การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์ภาพ - การจัดวาง - บอกทิศทาง - ระบุชื่อ สถานที่ - ให้ข้อมูล ข่าวสาร - ควบคุม บังคับ - บริการสาธารณะ - บริการธุรกิจ - กิจกรรมที่มีขั้นตอน - กฎระเบียบ
<p>8. การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตีความหมาย - สื่อความหมาย - มีความแปลกแตกต่าง - มีจุดสนใจ - มีความเป็นนามธรรม - สีเดียว - น้ำหนัก
<p>9. การจัดวาง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบ - องค์ประกอบที่สำคัญ - ขนาดตัวอักษร - ไม่เกิน 2 ประโยค - พื้นที่ระหว่างตัวอักษร
<p>10. การออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพ - จัดวางลูกศร - ปรับเปลี่ยนใช้งาน - ความเป็นเอกภาพ - ส่งเสริมเอกลักษณ์ของสถานที่ - ความเกี่ยวเนื่องของข้อมูล

	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อกำหนดการนำไปใช้ - กำหนดชนิดของป้าย - ข้อกำหนดด้านความแข็งแรง - การถูกทำลายหรือเสื่อมสภาพ - ข้อกำหนดด้านการประยุกต์ ปรับเปลี่ยน - ความชัดเจน สะดุดตา - ความชัดเจนในเนื้อหา - ประยุกต์ใช้งานในสภาพแวดล้อม - ความเป็นสากล
--	---

จากหลักการทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นหลักการของการสร้างชุดป้ายสัญลักษณ์ให้เป็นระบบที่ใช้งานจริงได้มาตรฐานซึ่งสามารถใช้วิเคราะห์ร่วมกับระบบป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศเพื่อหาความสัมพันธ์และข้อจำกัดของแต่ละชุดป้ายสัญลักษณ์สำหรับ กทม. ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออกแบบชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม. เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ตั้งแต่ระบบที่ใช้องค์ประกอบไปจนถึงวิธีการออกแบบทั้งหมด ดังนั้นในบทนี้ผู้วิจัยจะได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับชุดป้ายสัญลักษณ์ทั้งหมดเพื่อเป็นแนวทางนำมาใช้เป็นระบบมาตรฐานสำหรับกทม. ต่อไป

การวิเคราะห์นี้ ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมงานตัวอย่างจากชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศมาวิเคราะห์ประเมินความสัมพันธ์ ข้อดี ข้อเสียของชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานร่วมกับป้ายสัญลักษณ์ของกทม. เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม. ต่อไป

การวิเคราะห์งานชุดป้ายสัญลักษณ์จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ ตามเกณฑ์ที่ได้ระบุไว้ในบทที่ 3 เพื่อให้ครอบคลุมแนวทางการออกแบบทั้งหมด ดังนี้

1. การใช้งานป้ายสัญลักษณ์- วิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์ในการใช้งาน
2. ชุดป้ายสัญลักษณ์- วิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์ในการออกแบบที่เข้าชุด สัมพันธ์ต่อกันและกัน

ในการวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งหมวดป้ายสัญลักษณ์ตามประเภทและประโยชน์ใช้สอยตามที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 ซึ่งแบ่งเป็น 4 หมวดดังนี้

- หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง (Directional Sign)
- หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำสถานที่ (Identifying Sign)
- หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์บอกข่าวสารและการบริการ (Information Sign)
- หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน และข้อห้าม (Restrictive Sign)

โดยในการวิเคราะห์งานชุดป้ายสัญลักษณ์ทั้ง 4 หมวดนี้ จะวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวอย่างชุดป้ายสัญลักษณ์ของกทม. และของต่างประเทศดังต่อไปนี้

1. ชุดป้ายสัญลักษณ์การขนส่ง (Transportation)
2. ชุดป้ายสัญลักษณ์การสัญจรเมืองแมดิสัน (Madison)
3. ชุดป้ายสัญลักษณ์การสัญจรเมืองฟูกูโอกะ (Fukuoka)
4. ชุดป้ายสัญลักษณ์การสัญจรกทม.

จากที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้นำเอาการแบ่งหมวดนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์ในส่วนที่ต้องมีการวิเคราะห์องค์ประกอบตามประเภทการใช้งานเพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ตามหน้าที่ต่างๆ ได้ ซึ่งส่วนที่ต้องทำการวิเคราะห์โดยการแบ่งหมวดมีดังนี้

1. การสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพ
2. การสร้างข้อความ
3. การใช้งานป้ายสัญลักษณ์
4. การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ

(1) การวิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์

1. สื่อความหมายของสัญลักษณ์ภาพ (แบ่งเป็นป้ายสัญลักษณ์ 4 หมวด)
2. ลูกศร
3. ตัวอักษร
4. ข้อความ (แบ่งเป็นป้ายสัญลักษณ์ 3 หมวด)
5. การใช้งานป้ายสัญลักษณ์ (แบ่งเป็นป้ายสัญลักษณ์ 3 หมวด)

(2) การวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์

1. องค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์
2. การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ
3. การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ (แบ่งเป็นป้ายสัญลักษณ์ 4 หมวด)
4. การจัดวาง

งานป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

1. หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง และสัญลักษณ์ภาพจักรยาน
2. หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำสถานที่ และสัญลักษณ์ภาพท่าเรือ
3. หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์บอกข่าวสาร และสัญลักษณ์ภาพที่จอดรถ
4. หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน และสัญลักษณ์ภาพห้ามจอดรถ

การวิเคราะห์ข้อมูลระบบป้ายสัญลักษณ์ทั้งหมดนี้อาศัยหลักเกณฑ์การวิเคราะห์จากหลักความสัมพันธ์ของระบบป้ายสัญลักษณ์กับกลุ่มเป้าหมายและหลักความสัมพันธ์ระหว่างระบบป้ายสัญลักษณ์กับระบบป้ายสัญลักษณ์ที่ได้อธิบายไว้แล้วในบทที่ 3 ผู้วิจัยจึงไม่ขอกล่าวซ้ำในที่นี้

ลักษณะการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้แสดงการวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ไปพร้อมๆ กับชุดป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศเพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบให้เห็นข้อจำกัด ข้อดี ข้อเสียระหว่างชุดป้ายสัญลักษณ์ของกทม. กับชุดป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศ และในบทนี้ผู้วิจัยได้สรุปปัญหาของชุดป้ายสัญลักษณ์กทม. จากเกณฑ์การวิเคราะห์ไว้เพื่อสะดวกในการทำความเข้าใจ และจะนำไปใช้ในการสรุปร่วมกับผลวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียของชุดป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศในบทที่ 5 เพื่อแสดงแนวทางที่เหมาะสมสำหรับออกแบบเป็นระบบป้าย สัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม. ต่อไป

(1) การวิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์

1. สื่อความหมายของสัญลักษณ์ภาพ

สัญลักษณ์ภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญของป้ายสัญลักษณ์ซึ่งต้องผ่านการออกแบบด้วยกระบวนการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เพื่อให้ได้สัญลักษณ์ที่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์สัญลักษณ์ภาพในด้านการสื่อความหมายนี้ จะเริ่มตั้งแต่ตารางที่ 1 จนถึงตารางที่ 8 โดยสัญลักษณ์จะเรียงกันตามหมวดที่ระบุไว้ สัญลักษณ์แต่ละหมวดจะใช้ตารางต่อเนื่องกัน 2 ตาราง รวมทั้งสิ้น 8 ตาราง

การตีความหมาย

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- สัญลักษณ์ถูกตีความหมายโดยนัยแฝง ต้องอาศัยการตีความจากภาพเป็นคำพูดอีกครั้ง ทำให้เข้าใจได้ช้า - การเคลื่อนไหวของจักรยานในภาพถูกกั้นชิดด้วยกรอบ ทำให้การเคลื่อนไหวถูกกีดกัน ดูขาดความสะดวก
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- สัญลักษณ์ถูกตีความหมายโดยตรง แต่ในภาพใช้ส่วนประกอบทั้งภาพคน เรือ น้ำ และท่าเรือ ทำให้ดูสับสน ไม่มีจุดเด่นที่แน่ชัด
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- สัญลักษณ์ภาพถูกตีความหมายทั้ง โดยตรงและนัยแฝงปนกัน ใช้สัญลักษณ์ตัว P เป็นลักษณะนัยแฝง และรูปปรอทนต์มารวมกันเป็นความหมาย

หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	โดยตรง ไม่มีจุดเด่นที่แน่ชัด - สัญลักษณ์ภาพถูกตีความหมายโดยนัยแฝงเหมือนของต่างประเทศ - น้ำหนักเบากว่าของต่างประเทศ ขาดความหนักแน่นในการห้าม
------------------------------	---

สื่อความหมาย

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- สัญลักษณ์สื่อความหมายในทางลบเพราะการเคลื่อนไหวของจักรยานถูกหยุดด้วยกรอบ หูหยุดนิ่ง
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- สัญลักษณ์ดูไม่สะดวก รู้สึกกดดัน - สัญลักษณ์สื่อความหมายในทางลบ เพราะใช้องค์ประกอบหลายอย่าง ทั้งท่าเรือ คน น้ำ ท่าเรือไม่ชัดเจนว่าจุดเด่นคืออะไร
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- สัญลักษณ์สื่อความหมายในทางลบ เพราะใช้ทั้งสัญลักษณ์และสิ่งของปนกัน ต้องใช้เวลาในการมองให้เข้าใจ
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- สัญลักษณ์สื่อความหมายในทางลบ เพราะภาพที่ใช้ขาดความหนักแน่น ไม่น่าเชื่อถือ

ความแปลกแตกต่าง

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- สัญลักษณ์ไม่เป็นสากล มีการใช้น้อย เหมือนของต่างประเทศ - มีลักษณะเป็นท้องถิ่นไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- สัญลักษณ์ไม่เป็นสากล มีการใช้น้อย - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- สัญลักษณ์ไม่เป็นสากล มีการใช้น้อย

หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ลักษณะสากลมาปนกับท้องถิ่น - สัญลักษณ์ไม่เป็นสากล มีการใช้น้อย - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
------------------------------	--

มีจุดสนใจ

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด ทั้งกรอบและภาพจักรยาน จุดสนใจไม่ชัดเจน ทำให้คนดูสับสนได้ - การเคลื่อนไหวถูกกรอบกั้น การเคลื่อนไหวขาดตอน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด ทั้งคน เรือ น้ำ ทำเรือจุดสนใจไม่ชัดเจน ทำให้คนดูสับสนได้ - จุดรวมสายตาทั้งตรงกลางและด้านล่างไม่ชัดเจน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด ทั้งที่สัญลักษณ์และสิ่งของที่มีขนาดแตกต่างกันมาก จุดสนใจไม่ชัดเจน - จุดรวมสายตาทั้งด้านบนและด้านล่างไม่ชัดเจน
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีจุดสนใจชัดเจน ทั้งสัญลักษณ์ตัว P และการจัดทาบดูเบาไปหมด ไม่มีจุดเด่นที่ชัดเจน - จุดรวมสายตากระจายไปทั้งด้านบน ด้านล่าง และด้านข้าง ไม่ชัดเจน

มีความเป็นนามธรรม

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูปธรรม มองแล้วตีความได้โดยตรงจากภาพ - จักรยานไม่มีการเคลื่อนไหว ดูไม่ชัดเจน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูปธรรม

หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ใช้อีจ้ประกอบหลายอย่าง ทำให้สับสน - เป็นนามธรรมมากเพราะใช้ทั้งสัญลักษณ์และ สิ่งของปนกัน - ใช้สัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแบบสากลมาปนกับ สิ่งของทำให้สับสน
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- เป็นนามธรรมเหมือนของต่างประเทศ - แต่น้ำหนักเบา แสดงข้อห้ามไม่หนักแน่น

สีเดียว

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ใช้ 1 สี แต่ไม่กำหนดแน่ชัดว่าสีอะไร ไม่ สม่ำเสมอ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ใช้ 1 สี แต่ไม่กำหนดแน่ชัดว่าสีอะไร ไม่ สม่ำเสมอ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- กำหนดใช้ถึง 2 สี
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ใช้ทั้ง 2 สีและ 1 สี ไม่กำหนดแน่ชัด

น้ำหนัก

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- น้ำหนักพื้นภาพพอๆ กับรูปร่าง - ถูกกดดัน รูปร่างสำคัญไม่เด่นขึ้นมา
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- น้ำหนักพื้นภาพมากกว่ารูปร่าง - รูปร่างดูกระจาย ไม่ปลอดภัย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- น้ำหนักพื้นภาพมากกว่ารูปร่าง - รูปร่างดูเบา ไม่ปลอดภัย
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- น้ำหนักพื้นภาพมากกว่ารูปร่าง - รูปร่างดูเบา ไม่ปลอดภัย

ลื่นไหล

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- สัญลักษณ์แบบปิด - ไม่มีการลื่นไหลของรูปร่างออกนอกกรอบ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- การเคลื่อนไหวถูกปิดกั้น ดูขาดความสะดวก - สัญลักษณ์แบบปิด - มีการลื่นไหลของรูปร่างชัดเจนภายใน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	ดูสับสน - สัญลักษณ์แบบปิด - มีการเคลื่อนไหวของรถยนต์ ดูขัดกับ
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	สัญลักษณ์ตัว P ที่ดูนิ่ง - สัญลักษณ์แบบปิด - การเคลื่อนไหวถูกปิดกั้นไม่มาก ดูไม่ค่อย ควบคุม

ความขัดแย้งกับของเดิม

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ใช้ภาพลักษณะท้องถนน ขัดแย้งกับสากลเดิมที่เป็นภาพตัดทอน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ใช้ภาพลักษณะท้องถนน ขัดแย้งกับสากลเดิมที่เป็นภาพวาดตัดทอน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ใช้ภาพลักษณะท้องถนนมาปนกับสากลเดิม - ขัดแย้งกับสากลเดิม
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ใช้ภาพลักษณะท้องถนนปนกับสากลเดิม - ขัดแย้งกับสากลเดิม

ปรับใช้งาน

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ไม่เป็นสากล ประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ขนาดภาพ เส้น น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ สร้างเพิ่ม

หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	ได้ยาก - ไม่เป็นสากล ประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ขนาดภาพ เส้น น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ สร้างเพิ่มได้ยาก
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	ได้ยาก - ไม่เป็นสากล ประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ขนาดภาพ เส้น น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ สร้างเพิ่มได้ยาก
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	ได้ยาก - ไม่เป็นสากล ประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ขนาดภาพ เส้น น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ สร้างเพิ่มได้ยาก

การมองเห็น

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ขนาดใหญ่ ดัดบนเสา - มองเห็นได้ง่าย
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ขนาดใหญ่ ดัดบนเสา - มองเห็นได้ง่าย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ขนาดใหญ่ ดัดบนเสา - มองเห็นได้ง่าย
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ขนาดไม่สม่ำเสมอ วางบนพื้นป้ายสีอ่อน - มองเห็นได้ยาก

ข้อจำกัด

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- มองชัดจากมุมตรงเท่านั้น มุมเฉียงไม่ชัดเจน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- มองชัดจากมุมตรงเท่านั้น มุมเฉียงไม่ชัดเจน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- มองชัดจากมุมตรงเท่านั้น มุมเฉียงไม่ชัดเจน
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- มองชัดจากมุมตรงเท่านั้น มุมเฉียงไม่ชัดเจน

ระยะในการมองเห็น

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- จากยานพาหนะและการเดินเท้า - สัญลักษณ์ถูกกีดกัน ต้องมองจากการเดินเท้าจึงจะเห็นชัดเจน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- จากยานพาหนะและการเดินเท้า - สัญลักษณ์มีรายละเอียดมาก ต้องมองจากการเดินเท้าจึงจะเห็นชัดเจน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- จากยานพาหนะและการเดินเท้า - สัญลักษณ์มีรายละเอียดมาก ต้องมองจากการเดินเท้าจึงจะเห็นชัดเจน
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- จากการเดินเท้าเท่านั้น - สัญลักษณ์มีน้ำหนักเบา ต้องมองจากการเดินเท้าจึงจะเห็นชัดเจน

ความคงทน

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- มีรูปแบบที่ซับซ้อน ส่วนประกอบมากขึ้น - ไม่ทนต่อการเสื่อมสภาพ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- มีรูปแบบที่ซับซ้อน ส่วนประกอบมากขึ้น - ไม่ทนต่อการเสื่อมสภาพ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- มีรูปแบบที่ซับซ้อน ส่วนประกอบมากขึ้น - ไม่ทนต่อการเสื่อมสภาพ
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- มีรูปแบบที่ซับซ้อน ส่วนประกอบมากขึ้น - ไม่ทนต่อการเสื่อมสภาพ

การถอดแบบ

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- มีรูปแบบที่ซับซ้อน น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ - ถอดแบบยาก

หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- มีรูปแบบที่ซับซ้อน น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ - ถอดแบบยาก
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- มีรูปแบบที่ซับซ้อน น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ - ถอดแบบยาก
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- มีรูปแบบที่ซับซ้อน น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ - ถอดแบบยาก

การวิเคราะห์สื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพดังตารางที่ 1-8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	Department of Transport	Madison	Fukuoka	Analysis	Bangkok
ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจรูปสิ่งของ - ผู้เดินทาง 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจรูปสิ่งของ - ผู้เดินทาง 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจรูปสิ่งของ - ผู้เดินทาง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เข้าใจเพราะรูปสิ่งของ - ผู้เดินทาง 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจรูปสิ่งของ - ทิศทางชัดเจน - ไม่เข้าใจลักษณะเส้นทาง
ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสากล โดย AIGA - ผ่านการทดสอบแล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบคล้ายสากลจริงสามารถนำไปใช้ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบคล้ายสากลจริงสามารถนำไปใช้ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสากลเรื่องไปเป็นสากลก็ได้ - รูปแบบต้องคล้ายสากล จึงจะสามารถนำไปใช้ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบเป็นแบบท้องถิ่น - ให้ความเข้าใจที่ต่างกัน
ความยากง่ายในการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งของ คน - เรียนรู้ง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งของ - เรียนรู้ง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งของ - เรียนรู้ง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งของ - เรียนรู้ง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง หมดรายละเอียดออกมา - เรียนรู้ง่าย
เป็นที่ยอมรับไปแล้ว	<ul style="list-style-type: none"> - รับรองโดย AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะภาพสิ่งของเป็นสัญลักษณ์คล้ายสากล 	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะภาพเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้ลักษณะภาพสิ่งของเป็นสัญลักษณ์คล้ายสากล 	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะการออกแบบภาพเป็นท้องถิ่นมาก - ไม่เป็นที่ยอมรับ
ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งของและคนในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งของในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งของในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไร้สิ่งของในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งของในการสื่อความหมาย - มีจุดคล้ายเข้ามา มีสิ่งต่างกับของในรูปจริงและทิศทาง
ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้ภาพสิ่งของระบบ - สภาดภาพ เช่น น้ำหนักบีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้ภาพสิ่งของ - สภาดภาพ เช่น น้ำหนักบีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้ภาพสิ่งของ - สภาดภาพ เช่น น้ำหนักบีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไร้ภาพสิ่งของ - สภาดภาพ เช่น น้ำหนักบีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้ภาพสิ่งของ - สภาดภาพ เช่น น้ำหนักบีสัดส่วนที่ไม่สัมพันธ์กัน - ต่างหากไม่สัมพันธ์กัน
ลำดับชั้นจดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอันดับสองจากข้อความ ตามด้วยลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอันดับแรก ตามด้วยตัวอักษร ลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอันดับสองจากข้อความ ตามด้วยลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอันดับสองจากข้อความ ตามด้วยลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอันดับสองจากข้อความ ตามด้วยลูกศร - มีจุดคล้ายมากเกิน 1 จุดจดจำมาก
ส่วนสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งของและคนเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ไร้น้ำหนัก Positive 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งของเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ไร้น้ำหนัก Positive 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งของเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ไร้น้ำหนัก Positive 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งของเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ไร้น้ำหนัก Positive 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้ภาพสิ่งของเป็นส่วนสำคัญ - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด - น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ
ตนเองอย่าง			 BIKES FOR PEOPLE	 	

ผลการวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Madison	Hawaii	Analysis	Summary
ความชัดเจนกับของจริง	- สนิทสนามอยู่แล้ว	- ไม่เป็นสากล - จัดลักษณะสากล	- ไม่เป็นสากล - จัดลักษณะสากล	- ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - จัดลักษณะสากล	- ไม่เป็นสากล - จัดลักษณะภาพที่ดูเกิน - จัดตั้งเป็นสากลแล้ว
ผู้ปฏิบัติงาน	- เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ง่าย - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ง่าย - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ง่าย - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- ส่วนใหญ่คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ง่าย - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- ไม่เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ยาก - ขนาดภาพ เส้น น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ สร้างเพิ่มได้ยากมาก
การมองเห็น	- ขนาดเล็ก วางบนพื้นป้ายสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ วางบนพื้นป้ายสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ วางบนพื้นป้ายสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย	- ส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่ วางบนพื้นป้ายสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ ชัดบนพื้นป้ายสีเข้มและอ่อน - มองเห็นได้ยากในสีอ่อน
ค่าใช้จ่าย	- ผ่านการรับรองจาก AIGA	- ครอบคลุมตรงเท่านั้น	- ครอบคลุมตรงเท่านั้น	- ครอบคลุมตรงเท่านั้น	- ไม่ที่มีรถจอด ยางรถตกเป็นได้ยาก - ครอบคลุมตรงเท่านั้น
ระบบการมองเห็น	- จากยานพาหนะและเดินเท้า	- จากทางเดินเท้า	- จากยานพาหนะและเดินเท้า	- ส่วนใหญ่มองได้จากทั้งยานพาหนะและเดินเท้า	- จากยานพาหนะและเดินเท้า - สอดคล้องจากทางเดินเท้าจึงจะเห็นชัดเจน
ความทนทาน	- มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - หมดอายุการใช้งาน	- มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - หมดอายุการใช้งาน	- มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - หมดอายุการใช้งาน	- ส่วนใหญ่มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - หมดอายุการใช้งาน	- มีรูปเล่มที่เรียบร้อย อยู่นาน - ไม่หมดอายุการใช้งาน
การถอดแบบ	- มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - มีน้ำหนักเบาพอ - ถอดแบบง่าย	- มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - มีน้ำหนักเบาพอ - ถอดแบบง่าย	- มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - มีน้ำหนักเบาพอ - ถอดแบบง่าย	- ส่วนใหญ่มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - สอดคล้องน้ำหนักเบาพอ - ถอดแบบง่าย	- มีรูปเล่มที่เรียบร้อย - มีน้ำหนักเบา - ถอดแบบง่าย
งานตัวอย่าง					

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญญาณ				
	US Department of Transport	Madison	Fukuoka	Analysis	Bandok
ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจรูปสิ่งของ - รู้สถานที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจรูปสิ่งของ สถานที่ - รู้สถานที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจรูปสิ่งของ - รู้สถานที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เข้าใจรูปสิ่งของ - รู้สถานที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีรายละเอียดมากเกินไป - ไม่เข้าใจสิ่งของระบบ - ทำฟันทันผู้สแกนที่ยังดี
ระบบแตกต่างจากวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสากล โดย AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบเป็นเอกลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบเป็นเอกลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - ใช้รูปแบบเป็นเอกลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบเป็นแบบท้องถิ่นมาก - ไม่ระบุหลาย
ความยากง่ายในการรับรู้	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งล่อ - เรียบร้อยง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยนัยแฝง - ไร้สิ่งล่อ - เรียบร้อยง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งล่อ - เรียบร้อยง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่สื่อความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งล่อ - เรียบร้อยง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง แต่มีรายละเอียดมาก - เรียบร้อยง่าย
ฉันทิยธรรมไม่แล้ว	<ul style="list-style-type: none"> - ครอบคลุม AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะการสื่อสารที่เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ - ไม่เป็นที่ยอมรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะการสื่อสารที่เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ - ไม่เป็นที่ยอมรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ได้ถูกกำหนดการสื่อสารที่เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ - ไม่เป็นที่ยอมรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะการสื่อสารของระบบเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นท้องถิ่นมาก - ไม่เป็นที่ยอมรับ
ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับส่วนขยาย	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งล่อในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งล่อและสแกนในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งล่อในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งล่อในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้ลักษณะสื่อสิ่งล่อในการสื่อความหมาย - รายละเอียดตกทากันจำเป็น - ทำสื่อสัมพันธ์กับความหมาย
ความเชื่อมโยงระหว่างสัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้การสื่อสิ่งล่อ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักดี - สื่อส่วนที่สัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้การสื่อสิ่งล่อ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักดี - สื่อส่วนที่สัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้การสื่อสิ่งล่อ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักดี - สื่อส่วนที่สัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้การสื่อสิ่งล่อ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักดี - สื่อส่วนที่สัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้การสื่อสิ่งล่อ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักดี - สื่อส่วนที่สัมพันธ์กัน - รายละเอียดไม่สัมพันธ์กัน
ผังฉบับย่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ผังฉบับย่อสอง ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - ผังฉบับย่อแรก ตามด้วยตัวอักษร ลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - ผังฉบับย่อสอง ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นผังฉบับย่อ ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - ผังฉบับย่อแรก - มีรายละเอียดมาก จุดทำสำเนา
ส่วนสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งล่อเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ใส่น้ำหนัก Positive 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งล่อเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ใส่น้ำหนัก Positive 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งล่อเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ใส่น้ำหนัก Positive 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้สิ่งล่อเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ใส่น้ำหนัก Positive 	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้การออกแบบสื่อสิ่งล่อ - จุดรวมสายตาทำสื่อรวม - น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ
เช่นตัวอย่าง				 	

เกณฑ์การวิเคราะห์ **ระบบป้ายสัญญาณ**

	US Department of Transport	Madison	Fukuoka	Analysis	Penang
ความชัดเจนกับสองเดือน	- เป็นสากลอยู่แล้ว	- ไม่เป็นสากล - ไร้ลักษณะภาพเป็นเอกลักษณ์	- ไม่เป็นสากล - ไร้ลักษณะภาพเป็นเอกลักษณ์	- ไม่เป็นสากล - ไร้ลักษณะภาพเป็นเอกลักษณ์	- ไม่เป็นสากล - ไร้ลักษณะภาพที่มองเห็น - ชัดชัดกับสากลอื่นมาก
สัญลักษณ์งาน	- เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ - ภาพนกฟลามิงโก้ สามารถสร้างเป็นโลโก้	- ไม่เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ภาพนกฟลามิงโก้ สามารถสร้างเป็นโลโก้	- เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ภาพนกฟลามิงโก้ สามารถสร้างเป็นโลโก้	- ส่วนใหญ่แล้วสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ภาพนกฟลามิงโก้ สามารถสร้างเป็นโลโก้	- ไม่เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ภาพนกฟลามิงโก้ สามารถสร้างเป็นโลโก้
การมองเห็น	- ขนาดใหญ่ ว่างบนพื้นป้ายชัดเจน - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ ว่างบนพื้นป้ายชัดเจน - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ ว่างบนพื้นป้ายชัดเจน - มองเห็นได้ง่าย	- ส่วนใหญ่แล้วขนาดใหญ่ ว่างบนพื้นป้ายชัดเจน - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ ชัดเจน - มองเห็นได้ง่าย
ไม่จำกัด	- ผ่านการรับรองจาก AIGA	- ควบคุมองค์ประกอบ	- ไม่มีการลงทะเบียน	- ส่วนใหญ่แล้วผ่านการลงทะเบียน	- ไม่มีการลงทะเบียน - ควบคุมองค์ประกอบ
ผลในการมองเห็น	- จากภายนอกและระดับที่	- จากภายในที่	- จากภายนอกและระดับที่	- ส่วนใหญ่จากภายนอกและระดับที่	- จากภายนอกและระดับที่ - ชัดชัดจากการมองเห็นที่มองเห็นได้ง่าย
ความโดดเด่น	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - ง่ายต่อการสื่อสาร	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - ง่ายต่อการสื่อสาร	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - ง่ายต่อการสื่อสาร	- ส่วนใหญ่มีรูปแบบที่เรียบง่าย - ง่ายต่อการสื่อสาร	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - ง่ายต่อการสื่อสาร
การจดจำ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักภาพของ - ง่ายต่อการจดจำ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักภาพของ - ง่ายต่อการจดจำ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักภาพของ - ง่ายต่อการจดจำ	- ส่วนใหญ่มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักภาพของ - ง่ายต่อการจดจำ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักภาพของ - ง่ายต่อการจดจำ
ความน่าเชื่อถือ				 	

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	U. Department of Transport	Medisco	Tukutuku	Analyse	Thailand
ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย	- สัญลักษณ์สัญลักษณ์ - ผู้ให้บริการ	- สัญลักษณ์สัญลักษณ์ - ผู้ให้บริการ	- สัญลักษณ์สัญลักษณ์ - ผู้ให้บริการ	- ส่วนใหญ่มีสัญลักษณ์ - ผู้ให้บริการ	- มีรายละเอียดมากเกินไป - ไม่เข้าใจสิ่งของและตัวอักษร - ทำให้ไม่ผู้ให้บริการสมัคร
ความแตกต่างจากวัฒนธรรม	- เป็นภาษา ไทย AIGA	- ไม่เป็นสากล - รูปแบบคล้ายสากลจึง สามารถนำไปใช้ได้	- ไม่เป็นสากล - รูปแบบคล้ายสากลจึง สามารถนำไปใช้ได้	- ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - รูปแบบคล้ายสากลจึงสามารถนำไปใช้ได้	- ไม่เป็นสากล - รูปแบบเป็นแบบท้องถิ่นมาก - ไม่ชัดเจน
ความยากง่ายในการเรียนรู้	- สื่อความหมายโดยนัยพอ - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก - เรียบดูง่าย	- สื่อความหมายโดยนัยพอ - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก - เรียบดูง่าย	- สื่อความหมายโดยนัยพอ - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก - เรียบดูง่าย	- ส่วนใหญ่สื่อความหมายโดยนัยพอ - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก - เรียบดูง่าย	- สื่อความหมายที่ตรงต่อและ มีรายละเอียดมากเกินไป - มีตัวอักษรและสิ่งของปะปนกัน - ย่อตัวอักษร
เป็นที่จดจำไปแล้ว	- รับรองโดย AIGA	- ลักษณะภาพเป็นการสื่อ สัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จัก - ไม่เป็นที่จดจำ	- ลักษณะภาพเป็นการสื่อ สัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จัก - ไม่เป็นที่จดจำ	- ลักษณะภาพเป็นการสื่อสัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จัก - ไม่เป็นที่จดจำ	- ลักษณะภาพบางภาพจะเป็น สัญลักษณ์ที่เป็นที่จดจำมาก ได้ปนกับอักษรที่เป็นที่รู้จักแล้ว - ไม่เป็นที่จดจำ
ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับความหมาย	- ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อ ความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย	- ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อ ความหมาย ไม่เกี่ยวข้อง - สัมพันธ์กับความหมาย	- ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อ ความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย	- ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย	- ไม่เกี่ยวข้องและสื่อของ การสื่อความหมาย - รายละเอียดมากเกินไป - เกิดขัดแย้งกับความหมาย
ความสับสนระหว่างสัญลักษณ์	- ใช้ภาพสัญลักษณ์ - ขนาดภาพ เช่น น้ำหนักมี สัดส่วนที่สัมพันธ์กัน	- ใช้ภาพสัญลักษณ์ - ขนาดภาพ เช่น น้ำหนักมี สัดส่วนที่สัมพันธ์กัน	- ใช้ภาพสัญลักษณ์ - ขนาดภาพ เช่น น้ำหนักมี สัดส่วนที่สัมพันธ์กัน	- ส่วนใหญ่ใช้ภาพสัญลักษณ์ - ขนาดภาพ เช่น น้ำหนักมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน	- ใช้ภาพตัวอักษรและสื่อของ - ขนาดภาพ เช่น น้ำหนักมี สัดส่วนที่ไม่สัมพันธ์กัน - ตำแหน่งไม่สัมพันธ์กัน
ลำดับอันจดจำ	- เป็นอันดับสอง ต่อจาก ตัวอักษร ตามด้วยลูกศร	- เป็นอันดับสอง ต่อจาก ตัวอักษร ตามด้วยลูกศร	- เป็นอันดับสอง ต่อจาก ตัวอักษร ตามด้วยลูกศร	- เป็นอันดับสอง ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร	- เป็นอันดับแรก - มีรายละเอียดมาก จดจำ ลำบาก
ส่วนสำคัญ	- ใช้สัญลักษณ์เป็นส่วน สำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ใช้น้ำหนัก Positive	- ใช้สัญลักษณ์เป็นส่วน สำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ใช้น้ำหนัก Positive	- ใช้สัญลักษณ์เป็นส่วน สำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ใช้น้ำหนัก Positive	- ใช้สัญลักษณ์เป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ใช้น้ำหนัก Positive	- มีตัวอักษรปะปนสิ่งของ - จุดรวมสายตาไม่ตรงกัน - น้ำหนักไม่สัมพันธ์
ทงตัวอย่าง					

ผลการวิเคราะห์

ระบบป้ายสัญญาณ

	US Department of Transport	Madison	Falckner	Analytis	Bondus
ตามอัตราบังคับของวงเวียน	- เป็นสากลอยู่แล้ว	- ไม่เป็นสากล - ไร้ลักษณะภาพคล้ายของสากลเดิม	- ไม่เป็นสากล - ไร้ลักษณะภาพคล้ายของสากลเดิม	- ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - ไร้ลักษณะภาพคล้ายของสากลเดิม	- ไม่เป็นสากล - ไร้ลักษณะภาพที่มองเห็นบนพื้นผิวด้วยระบบสากล - สอดคล้องกับสากลเดิมมาก
ผู้ใช้งาน	- เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ - กำหนดภาพ เช่น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ - กำหนดภาพ เช่น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ - กำหนดภาพ เช่น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- ส่วนใหญ่คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ - กำหนดภาพ เช่น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- ไม่เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ยาก - ขนาดภาพ เช่น น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ สร้างเพิ่มได้ยากมาก
กรมจัดพิมพ์	- ขนาดใหญ่ วางบนพื้นผิวง่าย - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ วางบนพื้นผิวง่าย - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ วางบนพื้นผิวง่าย - มองเห็นได้ง่าย	- ส่วนใหญ่ขนาดใหญ่ วางบนพื้นผิวง่าย - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ ดึงดูดสายตา - มองเห็นได้ง่าย
ผู้จำกัด	- ผ่านการรับรองจาก AIGA	- ควบคุมโดยตรงเท่านั้น	- ไม่เกินสองนิ้ว ๑๗๖๐๐ เท่านั้นได้ยาก	- ควบคุมโดยตรงเท่านั้น	- ไม่เกินสองนิ้ว มองเห็นได้ยาก - ควบคุมโดยตรงเท่านั้น
ระบบการมองเห็น	- จากยานพาหนะและเดินเท้า	- จากยานพาหนะและเดินเท้า	- จากยานพาหนะและเดินเท้า	- จากยานพาหนะและเดินเท้า	- จากยานพาหนะและเดินเท้า - สอดคล้องจากทางเดินเท้าเรื่องการจัดวาง
ความคงทน	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - หมดโอกาสเสื่อมสภาพ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - หมดโอกาสเสื่อมสภาพ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - หมดโอกาสเสื่อมสภาพ	- ส่วนใหญ่มีรูปแบบที่เรียบง่าย - หมดโอกาสเสื่อมสภาพ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย ชัดเจน - ไม่หมดโอกาสเสื่อมสภาพ
การถอดแบบ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักเบาพอ - ถอดแบบง่าย	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักเบาพอ - ถอดแบบง่าย	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักเบาพอ - ถอดแบบง่าย	- ส่วนใหญ่มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักเบาพอ - ถอดแบบง่าย	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักเบาพอ ไม่สม่ำเสมอ - ถอดแบบยาก
ขนาดของป้าย				 	

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Madison	Tuluck	Analysis	Sanjaya
เวลาเข้าใจของจกกลุ่มเป้าหมาย	- เข้าใจสัญลักษณ์ - ผู้จัดทำ	- เข้าใจสัญลักษณ์ - ผู้จัดทำ	- เข้าใจสัญลักษณ์ - ผู้จัดทำ	- ส่วนใหญ่เข้าใจสัญลักษณ์ - ผู้จัดทำ	- เข้าใจสัญลักษณ์ - ผู้จัดทำ
เวลาแตกต่างทางวัฒนธรรม	- เป็นสากล โดย AIGA	- ไม่เป็นสากล - รูปแบบคล้ายสากลจึงสามารถนำไปใช้ได้	- ไม่เป็นสากล - รูปแบบคล้ายสากลจึงสามารถนำไปใช้ได้	- ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - รูปแบบคล้ายสากลจึงสามารถนำไปใช้ได้	- ไม่เป็นสากล - รูปแบบเป็นแบบท้องถิ่นมาก - ไม่สอดคล้อง
เวลายากง่ายในการเรียนรู้	- สื่อความหมายน้อยลง - ใช้สัญลักษณ์และสีที่ชัดเจน - เขียนดูง่าย	- สื่อความหมายน้อยลง - ใช้สัญลักษณ์และสีที่ชัดเจน - เขียนดูง่าย	- สื่อความหมายน้อยลง - ใช้สัญลักษณ์และสีที่ชัดเจน - เขียนดูง่าย	- ส่วนใหญ่สื่อความหมายน้อยลง - ใช้สัญลักษณ์และสีที่ชัดเจน - เขียนดูง่าย	- สื่อความหมายน้อยลง - ใช้สัญลักษณ์และสีที่ชัดเจน - เขียนดูง่าย
เป็นที่ยอมรับที่แปลแล้ว	- ลักษณะภาพเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแล้ว - ครอบคลุมโดย AIGA	- ลักษณะภาพเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแล้ว	- ลักษณะภาพเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแล้ว	- ส่วนใหญ่ลักษณะภาพเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแล้ว	- ลักษณะภาพสัญลักษณ์เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นที่ท้องถิ่น - ไม่เป็นที่ยอมรับ
ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับเวลาหมาย	- ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย	- ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย	- ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย	- ส่วนใหญ่ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย	- ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย - สัมพันธ์กับความหมาย
ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์	- ใช้ภาพสัญลักษณ์ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน	- ใช้ภาพสัญลักษณ์ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน	- ใช้ภาพสัญลักษณ์ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน	- ใช้ภาพสัญลักษณ์ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน	- ใช้ภาพสัญลักษณ์ - อนาคตภาพ เช่น น้ำหนักมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน - ต่างหากไม่สัมพันธ์กัน
ฉันทินฉันทจจ	- ฉันทินฉันทจจ ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร	- ฉันทินฉันทจจ ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร	- ฉันทินฉันทจจ ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร	- ส่วนใหญ่จึงเป็นฉันทินฉันทจจ ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร	- ฉันทินฉันทจจ ตามด้วยตัวอักษร ลูกศร
ส่วนสำคัญ	- ใช้สัญลักษณ์เป็นส่วนสำคัญไว้ประกอบ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ไม่แน่นอน Positive	- ใช้สัญลักษณ์เป็นส่วนสำคัญไว้ประกอบ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ไม่แน่นอน Positive	- ใช้สัญลักษณ์เป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ไม่แน่นอน Positive	- ส่วนใหญ่ใช้สัญลักษณ์เป็นส่วนสำคัญไว้ประกอบ - จุดรวมสายตาตรงกลาง - ไม่แน่นอน Positive	- ใช้ภาพและฉันทินฉันทจจเป็นส่วนสำคัญ - จุดรวมสายตาไม่ชัดเจน - ปากหนักไม่แน่นอน
ทางตัวอย่าง				 	

เทคนิคการวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Nadson	Fukuoka	Analysis	Baripna
ความชัดเจนบังคับของเดิม	- เป็นสากลอยู่แล้ว	- ไม่เป็นสากล - ใช้ลักษณะภาพคล้ายของสากลอื่น	- ไม่เป็นสากล - ใช้ลักษณะภาพคล้ายของสากลอื่น	- ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - ใช้ลักษณะภาพคล้ายของสากลอื่น	- ไม่เป็นสากล - ใช้ลักษณะภาพท้องถิ่น - สอดคล้องกับสากลอื่น
ประโยชน์ใช้งาน	- เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ง่าย - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ง่าย - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ง่าย - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- ส่วนใหญ่คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ง่าย - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย	- ไม่เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ยาก - กำหนดภาพ เส้น น้ำหนักไม่สมบูรณ์ สร้างเพิ่มได้ยากมาก
การมองเห็น	- ขนาดใหญ่ วางบนพื้นป้ายสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ วางบนพื้นป้ายสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดใหญ่ วางบนพื้นป้ายสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย	- ส่วนใหญ่ขนาดใหญ่ วางบนพื้นป้ายสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย	- ขนาดไม่เหมาะสม วางบนพื้นป้ายสีอ่อน - มองเห็นได้ยาก
จัดทำ	- ผ่านการรับรองจาก AIGA	- ควบคุมโดยตรงเท่านั้น	- ควบคุมโดยตรงเท่านั้น	- ส่วนใหญ่ควบคุมโดยตรงเท่านั้น	- ไม่ที่มียุทธวิธี มองเห็นได้ยาก - ควบคุมโดยตรงเท่านั้น
ะยะในการมองเห็น	- จากยานพาหนะละอิมเก้	- จากยานพาหนะละอิมเก้	- จากยานพาหนะละอิมเก้	- ส่วนใหญ่จากยานพาหนะละอิมเก้	- จากอื่นเก้
ความคงทน	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - หมดการเสื่อมสภาพ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - หมดการเสื่อมสภาพ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - หมดการเสื่อมสภาพ	- ส่วนใหญ่มีรูปแบบที่เรียบง่าย - หมดการเสื่อมสภาพ	- มีเส้นน้ำหนักรวม - ไม่หมดการเสื่อมสภาพ
การถอดแบบ	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักมากพอ - ถอดแบบง่าย	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักมากพอ - ถอดแบบง่าย	- มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักมากพอ - ถอดแบบง่าย	- ส่วนใหญ่มีรูปแบบที่เรียบง่าย - มีน้ำหนักมากพอ - ถอดแบบง่าย	- มีน้ำหนักเบา ไม่สมบูรณ์ - ถอดแบบยาก
ชนิดตัวอย่าง				 	

2. ลูกศร

เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่เป็นการสื่อความหมายแทนการบอกทิศทางคือ ลูกศร ถือเป็น ส่วนสำคัญในการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ ต้องเลือกลูกศรให้เข้ากันได้กับตัวอักษรและองค์ ประกอบต่างๆ ของป้ายสัญลักษณ์ โดยมีผลการวิเคราะห์ปัญหาตามเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>รูปแบบ</u>	- เส้นของลูกศรมีความหนาหลายขนาด ไม่ กำหนดชัดเจน - หัวลูกศรมีหลายแบบทั้งเป็นเส้นและหัวทึบ
<u>ทิศทาง</u>	- มีเพียง 6 ทิศทาง ไม่พอแก่การใช้งาน
<u>ชนิด</u>	- ลูกศรทิศทางเดียวและลูกศรหักมุม ไม่กำหนด ชัดเจนว่าจะใช้แบบใด อย่างไร
<u>จัดวาง</u>	- ลูกศรวางกระจายทั้งชิดขวาซ้าย ล่าง และติด กับข้อความ - ไม่กำหนดตำแหน่งการจัดที่แน่ชัด จึงกระจัด กระจาย สับสน

การวิเคราะห์ลูกศรนี้เป็นการวิเคราะห์สัญลักษณ์ภาพแบบหนึ่ง จึงทำการวิเคราะห์ต่อเนื่อง กับสัญลักษณ์ภาพ โดยวิเคราะห์ให้เห็นในตารางที่ 9

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ตัวอักษร

ตัวอักษรรวมถึงรายละเอียดของตัวอักษรบนป้ายสัญลักษณ์มีความสำคัญในการถ่ายทอดข้อความไปสู่คนอ่านไม่ควรเน้นตัวอักษรหรือนำตัวอักษรมาใช้บนป้ายสัญลักษณ์โดยไม่มีควมจำเป็น การวิเคราะห์ตัวอักษรนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 10 ถึงตารางที่ 11

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>รูปแบบ</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรอังกฤษ ไม่มีฐาน มองง่าย - ตัวอักษรไทยมีหัว - กำหนดไว้หนึ่งแบบต่อหนึ่งภาษา
<u>ความหนาบาง</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรมีความหนาน้อย ไม่หนักพอกับการมองเห็นระยะไกล - ความหนาของเส้นตัวอักษรทั้งสม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ - ทำให้มองชัดจากมุมตรงเท่านั้น
<u>การใช้ตัวอักษร</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรไทยขนาดใหญ่ใช้ร่วมกับตัวขนาดเล็ก ทำให้อ่านยาก - ตัวอักษรอังกฤษขนาดใหญ่ปนกับขนาดเล็ก ใช้ปนกัน อ่านได้ยาก
<u>ระยะความห่าง ช่องไฟ</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวใหญ่ระยะความห่างมาก ตัวเล็กระยะความห่างทั้งมากและน้อย ไม่มีการกำหนดชัดเจน - อ่านยากเมื่อใช้ร่วมกัน
<u>รูปร่าง</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวเหลี่ยมและโค้ง - คู่มือน้ำหนัก หยุคนิ่งและซ้ำ
<u>การเลือกตัวอักษร</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เรียบง่าย ไม่คำนึงถึงการใช้งาน - 2 ภาษา

<p><u>การจัดช่องไฟระหว่างคำ</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรไทยขนาดใหญ่กว่า - ระยะความห่างทั้งมากและน้อย ไม่สม่ำเสมอ - ดูขาดความต่อเนื่อง อ่านยาก
<p><u>การออกแบบลูกศร</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - เส้นลูกศรมีความหนาหลายขนาดและหลายแบบ - หัวลูกศรมีหลายแบบ ทั้งแบบเส้น และหัวลูกศรทึบ - ขนาดเส้นลูกศรไม่สัมพันธ์กับขนาดเส้นตัวอักษร
<p><u>การใช้คำและข้อความ</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความใช้ทั้งคู่กับสัญลักษณ์ภาพและแยกต่างหาก - ใช้ประธาน กิริยา คำนามร่วมกัน - 3 คำเป็น 1 ข้อความ ในการใช้งานถือว่ามากไป
<p><u>การจัดวางตัวอักษร</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความ 3 บรรทัดร่วมกับสัญลักษณ์ภาพ - เป็นทั้งแนวนอนและแนวตั้ง ไม่ชัดเจน - จัดวางหลายแบบ ไม่แน่ชัด
<p><u>ขนาดตัวอักษรบนป้าย</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนไม่แน่นอน เช่น 2/3 1/2 และทั้งที่ใหญ่กว่าสัญลักษณ์ภาพ - น้ำหนักไม่แน่นอน
<p><u>การเลือกสี</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ทั้งการกลับค่าและไม่กลับค่าตัวอักษรกับพื้นภาพ มองยาก - ระยะช่องไฟไม่แน่นอน ไม่ชัดเจนเวลาอ่าน

ผลการวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Madison	Furukawa	Analysis	Bangkok
รูปแบบ	- ตัวอักษรไม่มีฐาน - กำหนดไว้แบบเดียว (Helvetica) - รูปแบบที่ใช้แพร่หลาย	- ตัวอักษรไม่มีฐาน - กำหนดไว้แบบเดียว (Helvetica) - รูปแบบที่ใช้แพร่หลาย	- ตัวอักษรตั้งตรงไม่มีฐาน - ตัวอักษรที่เอียงไม่มีฐาน - กำหนดไว้แบบเดียว - รูปแบบที่ใช้แพร่หลาย	- ตัวอักษรเป็นตัวเลขไม่มีฐาน - กำหนดไว้แบบเดียว (Helvetica) - รูปแบบที่ใช้แพร่หลาย	- ตัวอักษรตั้งตรงไม่มีฐาน - ตัวอักษรไทยมีตัว - กำหนดไว้ที่เมืองแบบต่อ หนึ่งภาษา
ความหมาย	- ตัวอักษรมีความหมายมาก - ความหมายสม่ำเสมอ - มองชัดจากมุมมอง	- ตัวอักษรมีความหมายมาก - ความหมายสม่ำเสมอ - มองชัดจากมุมมอง	- ตัวอักษรมีความหมายมาก - ความหมายสม่ำเสมอ - มองชัดจากมุมมอง	- ตัวอักษรมีความหมายมาก - ความหมายสม่ำเสมอ - มองชัดจากมุมมอง	- ตัวอักษรมีความหมายน้อย - ความหมายที่หลายแบบ และสม่ำเสมอ - มองชัดจากมุมมอง
ใช้ตัวอักษร	- ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัว อักษรเล็ก อ่านได้ง่าย - สั้นตัวอักษรใหญ่	- ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัว อักษรเล็ก อ่านได้ง่าย - สั้นตัวอักษรใหญ่	- ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัว อักษรเล็ก อ่านได้ง่าย - ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัว อักษรเล็ก อ่านได้ง่าย	- ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัวอักษรเล็ก - ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัวอักษรเล็ก - ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัวอักษรเล็ก	- ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัวอักษรเล็ก - ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัวอักษรเล็ก - ตัวอักษรใหญ่ใช้ร่วมกับตัวอักษรเล็ก
ระยะความห่างของช่องว่าง ระหว่างตัวอักษร	- ระยะความห่างพอ ประมาณ - อ่านง่าย	- ระยะความห่างพอ ประมาณ - อ่านง่าย	- ระยะความห่างน้อย - อ่านยาก	- ระยะความห่างพอประมาณ - อ่านง่าย	- ระยะความห่างพอประมาณ - อ่านง่าย
รูปร่าง	- Helvetica - ตัวอักษรแบบหลาย ดูมีน้ำหนักและนุ่มนวล	- Helvetica - ตัวอักษรแบบหลาย ดูมีน้ำหนักและนุ่มนวล	- ตัวอักษรดูหนัก - ตัวอักษรดูนุ่มนวล	- ตัวอักษรใช้ Helvetica - ตัวอักษรใช้แบบหลาย ดูมีน้ำหนักและนุ่มนวล	- ตัวอักษรแบบหลาย ดูมีน้ำหนักและนุ่มนวล
การเลือกตัวอักษร	- เรียบง่าย เหมาะกับการ ใช้งาน - 2 ภาษา - ขนาดตัวอักษรเท่ากัน	- เรียบง่าย เหมาะกับการ ใช้งาน - 1 ภาษา	- เรียบง่าย เหมาะกับการ ใช้งาน - 2 ภาษา - ขนาดตัวอักษรดูใหญ่กว่า	- เรียบง่าย เหมาะกับการใช้งาน - 2 ภาษา - ขนาดตัวอักษรดูใหญ่กว่า	- เรียบง่าย ไม่เหมาะกับ การใช้งาน - 2 ภาษา - ขนาดตัวอักษรดูใหญ่กว่า
ช่องไฟระหว่างคำ	- ระยะความห่างพอ ประมาณ - ดูมีความต่อเนื่อง - อ่านง่าย	- ระยะความห่างพอ ประมาณ - ดูมีความต่อเนื่อง - อ่านง่าย	- ระยะความห่างน้อย - ดูมีความต่อเนื่อง - อ่านง่าย	- ระยะความห่างพอประมาณ - ดูมีความต่อเนื่อง - อ่านง่าย	- ระยะความห่างพอประมาณ - ดูมีความต่อเนื่อง - อ่านง่าย
การเลือกบนลูกกรง	- มีเส้นที่มีความหนา - หัวลูกกรงเป็นเส้นที่ทึบ - เรียบง่ายและดูมีน้ำหนัก - ขนาดเส้นลูกกรงสัมพันธ์กับ เส้นตัวอักษร	- มีเส้นที่มีความหนา - หัวลูกกรงเป็นเส้นที่ทึบ - เรียบง่ายและดูมีน้ำหนัก - ขนาดเส้นลูกกรงสัมพันธ์กับ เส้นตัวอักษร	- มีเส้นที่มีความหนา - หัวลูกกรงเป็นเส้นที่ทึบ - เรียบง่ายและดูมีน้ำหนัก - ขนาดเส้นลูกกรงสัมพันธ์กับ เส้นตัวอักษร	- มีเส้นที่มีความหนา - หัวลูกกรงเป็นเส้นที่ทึบ - เรียบง่ายและดูมีน้ำหนัก - ขนาดเส้นลูกกรงสัมพันธ์กับ เส้นตัวอักษร	- มีเส้นที่มีความหนา - หัวลูกกรงเป็นเส้นที่ทึบ - เรียบง่ายและดูมีน้ำหนัก - ขนาดเส้นลูกกรงสัมพันธ์กับ เส้นตัวอักษร
ขนาดตัวอย่าง					

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Mudros	Fukuoka	Analysis	Bangkok
การไว้ท่าและอ็อกวาม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม้ท่าท่าเรือและบาน - อ็อกวามไว้คู่กับสัญลักษณ์ - 2 ท่าเป็น 1 อ็อกวาม 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม้ท่าท่าเรือและบาน - อ็อกวามไว้คู่กับสัญลักษณ์ - 2 ท่าเป็น 1 อ็อกวาม 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม้ท่าท่าเรือและบาน - อ็อกวามไว้คู่กับสัญลักษณ์ - 2 ท่าเป็น 1 อ็อกวาม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้ท่าท่าเรือและบาน - อ็อกวามไว้คู่กับสัญลักษณ์ - 2 ท่าเป็น 1 อ็อกวาม 	<ul style="list-style-type: none"> - อ็อกวามไว้คู่กับสัญลักษณ์และแยกต่างหาก - ไม้ ประตูบาน ท่าเรือและบานเป็นกัน - 3 ท่าเป็น 1 อ็อกวาม
การจัดวางตัวอักษรบนป้าย	<ul style="list-style-type: none"> - อ็อกวาม 2 บรรทัดพร้อมกันสัญลักษณ์ท่า - มีขนาดของ - จัดวางที่กลางป้าย 	<ul style="list-style-type: none"> - อ็อกวาม 2 บรรทัดพร้อมกันสัญลักษณ์ท่า - มีขนาดของ - จัดวางชิดซ้ายและขวา 	<ul style="list-style-type: none"> - อ็อกวาม 2 บรรทัดพร้อมกันสัญลักษณ์ท่า - มีขนาดของและระดับ - จัดวางที่กลางป้าย 	<ul style="list-style-type: none"> - อ็อกวาม 2 บรรทัดพร้อมกันสัญลักษณ์ท่า - มีขนาดของและระดับ - จัดวางที่กลางป้าย 	<ul style="list-style-type: none"> - อ็อกวาม 3 บรรทัดพร้อมกันสัญลักษณ์ท่า - มีขนาดของและระดับ - จัดวางเป็นกัน ไม่ชิด
ขนาดตัวอักษรบนป้าย	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนของสูงอักษรต่อสัญลักษณ์ท่าคือ 1:2, 2:3, 3:5 - ป้ายมีขนาดกว้างสัญลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนของสูงอักษรต่อสัญลักษณ์ท่าคือ 1:2 - ป้ายมีขนาดกว้างสัญลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนของสูงอักษรต่อสัญลักษณ์ท่าคือ 1:2 - ป้ายมีขนาดกว้างสัญลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่อัตราส่วนของสูงอักษรต่อสัญลักษณ์ท่าคือ 1:2 - ป้ายมีขนาดกว้างสัญลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนไม่แน่นอน เช่น 2/3, 1/2 และทั้งอัตราส่วนใหญ่กว่าสัญลักษณ์ท่า - ป้ายมีไม่แน่นอน
การเรียงสี	<ul style="list-style-type: none"> - สีขาวติดบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษรกลับดำมีน้ำหนักมากขึ้น - ระยะห่างไฟจะดูน้อยลง 	<ul style="list-style-type: none"> - สีขาวติดบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษรกลับดำมีน้ำหนักมากขึ้น - ระยะห่างไฟจะดูน้อยลง 	<ul style="list-style-type: none"> - สีขาวติดบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษรกลับดำมีน้ำหนักมากขึ้น - ระยะห่างไฟจะดูน้อยลง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้สีขาวติดบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษรกลับดำมีน้ำหนักมากขึ้น - ระยะห่างไฟจะดูน้อยลง 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ทั้งการกลับดำและสีเข้ม - คำสั้นภาพ - น้ำหนักตัวอักษรไม่แน่นอน ระยะห่างไฟไม่แน่นอน
งานตัวย่อ					
	Baggage Baggage Lockers	Convention Center	日本橋 Nihonbashi	Baggage 日本橋 Nihonbashi	วิจิตรพล WATER PAVILION วิจิตรพล

4. ข้อความ

ข้อความ เป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับป้ายสัญลักษณ์ต่อจากตัวอักษร โดยขนาดของป้ายสัญลักษณ์จะต้องคำนึงถึงความยาวของข้อความ และระยะทางที่ใช้ในการอ่านข้อความด้วย¹

การวิเคราะห์ข้อความนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 12 ถึงตารางที่ 14 โดยได้แบ่งข้อความที่ใช้บนป้ายตามหน้าที่ใช้สอยที่ได้แบ่งไว้ในการวิเคราะห์สัญลักษณ์ภาพ เนื่องจากป้ายสัญลักษณ์บางหน้าที่จะไม่มีข้อความเลย ผู้วิจัยจึงตัดการวิเคราะห์ ข้อความเหลือ 3 หมวด หมวดละตาราง

ความสม่ำเสมอ

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- จำนวนคำเกิน 3 คำ อ่านยากในเวลาจำกัด - ข้อความที่ใช้ต่างกัน ไม่สม่ำเสมอ - มีการใช้ 1 ภาษา 2 ภาษา ไม่สม่ำเสมอ
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- จำนวนคำเกิน 3 คำ อ่านยากในเวลาจำกัด - ข้อความที่ใช้ต่างกัน ไม่สม่ำเสมอ - มีการใช้ 1 ภาษา 2 ภาษา ไม่สม่ำเสมอ
ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- จำนวนคำเกิน 3 คำ อ่านยากในเวลาจำกัด - ข้อความที่ใช้ต่างกัน ไม่สม่ำเสมอ - มีการใช้ 1 ภาษา 2 ภาษา ไม่สม่ำเสมอ

สั้น กระชับ

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- จำนวนคำเกิน 3 คำ ต่อข้อความ - มีทั้งข้อความสั้นและยาว ให้ข้อมูลมากเกินไป
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- จำนวนคำเกิน 3 คำ ต่อข้อความ - มีทั้งข้อความสั้นและยาว ให้ข้อมูลมากเกินไป
ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- จำนวนคำเกิน 3 คำ ต่อข้อความ - มีทั้งข้อความสั้นและยาว ให้ข้อมูลมากเกินไป

¹ Follis Hammer, **ARCHTECTURAL SIGNING & GRAPHICS**, (New York : Watson-Guption), 1979, P 11 - 35

เป็นที่เข้าใจกับคนหมู่มาก

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- เป็นที่เข้าใจยากแก่คนหมู่มาก - ข้อความเป็นคำนามและกิริยาปนกัน
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- เป็นที่เข้าใจยากแก่คนหมู่มาก - ข้อความเป็นคำนามและกิริยาปนกัน
ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- เป็นที่เข้าใจยากแก่คนหมู่มาก - ข้อความเป็นคำนามและกิริยาปนกัน

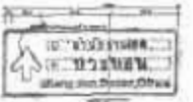
ความหมายเชิงบวก

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- มีหลายข้อความมากไป สับสน - ลบ
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ข้อความมีทั้งเข้าใจยากและง่าย สับสน - ลบ
ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ข้อความมีทั้งเข้าใจยากและง่าย สับสน - ลบ

ลักษณะข้อความ

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ใช้คำนาม เกิน 3 คำ ต้องใช้เวลาในการอ่าน - ใช้เกิน 2 ข้อความ ยากในการอ่านเวลาจำกัด
ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ใช้คำนาม เกิน 3 คำ ต้องใช้เวลาในการอ่าน - ใช้เกิน 2 ข้อความ ยากในการอ่านเวลาจำกัด
ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ใช้คำกิริยากับคำนามปนกัน ทั้งสั้นและยาว - ใช้เกิน 3 ข้อความ ยากในการอ่านเวลาจำกัด

การวิเคราะห์ข้อความดังตารางที่ 12-14

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	UK Department of Transport	Multisign	FUNCTION	Analysis	
ความสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคำไม่เกิน 2 คำ - สีข้อความที่ใช้เป็นสีพาสเทลเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคำไม่เกิน 3 คำ - สีข้อความที่ใช้เป็นสีพาสเทลเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคำไม่เกิน 2 คำ - สีข้อความที่ใช้เป็นสีพาสเทลเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่จำนวนคำไม่เกิน 2 คำ - สีข้อความที่ใช้เป็นสีพาสเทลเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคำเกิน 3 คำ - สีข้อความที่ใช้ต่างกับสีสม่ำเสมอ - มีกรัฟฟิ 1 ภาพ 2 ภาพ ไม่สม่ำเสมอ
สี กรัฟฟิ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนไม่เกิน 2 คำ - กรัฟฟิชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนไม่เกิน 3 คำ - กรัฟฟิชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนไม่เกิน 2 คำ - กรัฟฟิชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่จำนวนไม่เกิน 2 คำ - กรัฟฟิชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเกิน 3 คำ - มีทั้งข้อความสั้นและยาว - ไร้ข้อมูลมากเกินไป
เป็นที่เข้าใจกับคนหูหนวก	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่เข้าใจกับคนหูหนวก - สีความเป็นกันชน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่เข้าใจกับคนหูหนวก - สีความเป็นกันชน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่เข้าใจกับคนหูหนวก - สีความเป็นกันชน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่เข้าใจกับคนหูหนวก - สีความเป็นกันชน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่เข้าใจกับคนหูหนวก - สีความเป็นกันชน
ความหมายเชิงบวก	<ul style="list-style-type: none"> - สีความเข้าใจง่าย ไม่สับสน - ชัด 	<ul style="list-style-type: none"> - สีความเข้าใจง่าย ไม่สับสน - ชัด 	<ul style="list-style-type: none"> - สีความเข้าใจง่าย ไม่สับสน - ชัด 	<ul style="list-style-type: none"> - สีความเข้าใจง่าย ไม่สับสน - ชัด 	<ul style="list-style-type: none"> - สีความเข้าใจง่าย สีความละเอียดชัดเจน คำที่ไม่สับสน - สบ
Direction Sign	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กันชนไม่เกิน 2 คำ - ใช้สีข้อความไม่เกิน 4 สีข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กันชนไม่เกิน 3 คำ - ใช้สีข้อความไม่เกิน 4 สีข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กันชนไม่เกิน 2 คำ - ใช้สีข้อความไม่เกิน 4 สีข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กันชนไม่เกิน 2 คำ - ใช้สีข้อความไม่เกิน 4 สีข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กันชนเกิน 3 คำ - ใช้สีข้อความเกิน 2 สีข้อความ
จดตัวอักษร				 	

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Malaysia	Thailand	Analysis	Paradise
ความสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนค่าไม่เกิน 2 ค่า - ข้อความที่ใช้เป็นลักษณะเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนค่าไม่เกิน 3 ค่า - ข้อความที่ใช้เป็นลักษณะเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนค่าไม่เกิน 2 ค่า - ข้อความที่ใช้เป็นลักษณะเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่จำนวนค่าไม่เกิน 2 ค่า - ข้อความที่ใช้เป็นลักษณะเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนค่าเกิน 3 ค่า - ข้อความที่ใช้ต่างกันไม่สม่ำเสมอ - มีการใช้ 1 ภาษา 2 ภาษา ไม่สม่ำเสมอ
สี กระดาษ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - กระดาษ ใต้อาจความ 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนไม่เกิน 3 ค่า - กระดาษ ใต้อาจความ 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - กระดาษ ใต้อาจความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - กระดาษ ใต้อาจความ 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเกิน 3 ค่า - มีทั้งข้อความสั้นและยาว - ใช้สีแตกต่างกันไป
พื้นที่ใช้ร่วมกับคนหูหนวก	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่ใช้ร่วมกับคนหูหนวก - ข้อความเป็นคำง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่ใช้ร่วมกับคนหูหนวก - ข้อความเป็นคำง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่ใช้ร่วมกับคนหูหนวก - ข้อความเป็นคำง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นที่ใช้ร่วมกับคนหูหนวก - ใช้ข้อความเป็นคำง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่ใช้ร่วมกับคนหูหนวก - ข้อความเป็นคำที่ซับซ้อน - ใช้ภาษาเป็นกัน
ความหมายเชิงบวก	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความเชิงวิจัย ไม่สับสน - ชัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความเชิงวิจัย ไม่สับสน - ชัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความเชิงวิจัย ไม่สับสน - ชัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความเชิงวิจัย ไม่สับสน - ชัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความที่ทั้งเชิงวิจัยและเชิงปฏิบัติ ทั้งใช้สับสน - ลม
Identification Sign	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำง่าย ไม่เกิน 2 ค่า - ใช้ข้อความสั้นเกิน 1 ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำง่าย ไม่เกิน 3 ค่า - ใช้ข้อความสั้นเกิน 1 ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำง่าย ไม่เกิน 2 ค่า - ใช้ข้อความสั้นเกิน 1 ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้คำง่าย ไม่เกิน 2 ค่า - ใช้ข้อความสั้นเกิน 1 ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำง่าย เกิน 3 ค่า - ใช้ข้อความเกิน 2 ข้อความ
งานตัวอย่าง					

เกณฑ์การวิเคราะห์

ระบบป้ายสัญลักษณ์

	Mo Department of Transport	Machon	Fabrika	Analysis	Example
ความสูงป้าย	- จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - ข้อความที่ใช้เป็นลักษณะเดียวกัน	- จำนวนค่าไม่เกิน 2 ค่า - ข้อความที่ใช้เป็นลักษณะเดียวกัน	- จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - ข้อความที่ใช้เป็นลักษณะเดียวกัน	- ส่วนใหญ่จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - ข้อความที่ใช้เป็นลักษณะเดียวกัน	- จำนวนค่าเกิน 3 ค่า - ข้อความที่ใช้ต่างกันไม่ซ้ำซ้อน - มีทั้ง 1 ภาษา 2 ภาษา ไม่ซ้ำซ้อน
สี	- จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - กระดาษสี ฟ้า/ขาว	- จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - กระดาษสี ฟ้า/ขาว	- จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - กระดาษสี ฟ้า/ขาว	- ส่วนใหญ่จำนวนไม่เกิน 2 ค่า - กระดาษสี ฟ้า/ขาว	- จำนวนเกิน 3 ค่า - มีทั้งข้อความสั้นและยาว ให้ข้อมูลมากเกินไป
เป็นที่เข้าใจกับคนทุกชนชาติ	- เป็นที่เข้าใจกับคนทุกชนชาติ - ข้อความเป็นคำกริยา	- เป็นที่เข้าใจกับคนทุกชนชาติ - ข้อความเป็นคำกริยา	- เป็นที่เข้าใจกับคนทุกชนชาติ - ข้อความเป็นคำกริยา	- เป็นที่เข้าใจกับคนทุกชนชาติ - ข้อความเป็นคำกริยา	- เป็นที่เข้าใจกับคนทุกชนชาติ - ข้อความเป็นทั้งคำกริยาและคำนามปะปน
ความหมายเชิงบวก	- ข้อความเชิงวิจัย ไม่ลบหลู่ - นวล	- ข้อความเชิงวิจัย ไม่ลบหลู่ - นวล	- ข้อความเชิงวิจัย ไม่ลบหลู่ - นวล	- ข้อความเชิงวิจัย ไม่ลบหลู่ - นวล	- ข้อความที่ดูเข้าใจยาก และอ่านยาก ทำให้ลบหลู่ - ลม
Restrictive	- ไม่ทำกริยา ไม่เกิน 2 ค่า - ไม่ใช้ข้อความเกิน 1 ข้อความ	- ไม่ทำกริยา ไม่เกิน 2 ค่า - ไม่ใช้ข้อความเกิน 1 ข้อความ	- ไม่ทำกริยา ไม่เกิน 2 ค่า - ไม่ใช้ข้อความเกิน 1 ข้อความ	- ไม่ทำกริยา ไม่เกิน 2 ค่า - ไม่ใช้ข้อความเกิน 1 ข้อความ	- ไม่ทำกริยาทั้งที่อ่านและเขียน ทั้งนี้เพราะละเอียดย - ไม่ใช้ข้อความเกิน 3 ข้อความ
ขนาดตัวอย่าง					

5. การใช้งานป้ายสัญลักษณ์

ป้ายสัญลักษณ์เป็นส่วนหนึ่งของระบบนำทาง (Way Finding System) เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและคนสัญจรไปมาได้สะดวก ป้ายสัญลักษณ์จึงต้องคำนึงถึงการใช้อย่างเหมาะสมในเมือง ซึ่งเป็นข้อควรคำนึงในการสร้างความโดดเด่นและประสิทธิภาพให้กับป้ายในการใช้งาน

การวิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์นี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 15 ถึง ตารางที่ 17 โดยเป็นการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ ใ้ใช้การแบ่งหมวดป้ายสัญลักษณ์ตามการวิเคราะห์ ข้อความที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นการใช้งานป้ายสัญลักษณ์ทุกหน้าที่

กำหนดการติดตั้ง

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ความสูงระดับเหนือศีรษะจนถึงเสาไฟฟ้า ไม่แน่ชัด
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ความสูงระดับสายตาจนถึงเหนือศีรษะ ไม่แน่ชัด
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ความสูงระดับสายตาจนถึงเหนือศีรษะ ไม่แน่ชัด

กำหนดตำแหน่งติดตั้ง

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ติดตั้งหลายแบบ เช่นเสาขาตั้ง เสาแขวน ไม่เข้า ชุดกัน ติดตั้งทั้ง 2 ด้านถนน มองลำบาก
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ติดตั้งหลายแบบ เช่นเสาขาตั้ง เสาแขวน ไม่เข้า ชุดกัน ติดตั้งทั้ง 2 ด้านถนน มองลำบาก
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ติดตั้งหลายแบบ เช่นเสาขาตั้ง เสาไฟฟ้า ไม่เข้า ชุดกัน ติดตั้งทั้ง 2 ด้านถนน มองลำบาก

สีรูปร่าง

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ใช้คู่สีเข้มตัดกับสีขาว เห็นได้เด่นชัด
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- รูปร่างป้ายสีเหลี่ยมผืนผ้า มั่นคง แต่ไม่น่าจดจำ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ใช้คู่สีเข้มตัดกับสีขาว เห็นได้เด่นชัด แต่แข็ง

<p>หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน</p>	<p>กับรูปร่างป้าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างป้ายเป็นแบบผสม ไม่แน่ชัด - ใช้คู่สีเข้มตัดกับสีขาว เห็นได้เด่นชัด แต่ใช้หลายสีเกินไป - รูปร่างป้ายสีเหลี่ยมผืนผ้า แบ่งเป็น 3 ส่วน มองยากในเวลาจำกัด
-------------------------------------	--

ความสูง

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
<p>หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สูงหลายระดับ แต่สามารถเห็นได้จากถนน - บางระดับต่ำไป อาจถูกบดบังได้
<p>หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สูงหลายระดับ แต่สามารถเห็นได้จากถนน - บางระดับต่ำไป อาจถูกบดบังได้
<p>หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สูงหลายระดับ แต่สามารถเห็นได้จากถนน - บางระดับต่ำไป อาจถูกบดบังได้

ขนาดตัวอักษร

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
<p>หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดเล็กและเล็กเกินไป ไม่สัมพันธ์กับการมองระยะไกล - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน
<p>หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดเล็กและเล็กเกินไป ไม่สัมพันธ์กับการมองระยะไกล - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน
<p>หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดเล็กและเล็กเกินไป ไม่สัมพันธ์กับการมองระยะไกล - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน

รูปแบบตัวอักษร

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ตัวอักษรไทยมีหัว อังกฤษไม่มีฐาน - ความหนาทั้งสม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ อ่านยาก
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ตัวอักษรไทยมีหัว อังกฤษไม่มีฐาน - ความหนาทั้งสม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ อ่านยาก
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ตัวอักษรไทยมีหัว อังกฤษไม่มีฐาน - ความหนาทั้งสม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ อ่านยาก

ข้อมูล

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- กำหนดไว้มากที่สุด 3 ข้อมูล - บอกสถานที่ใช้ข้อความยาว - ต้องใช้เวลาในการอ่านให้ละเอียด
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- กำหนดไว้มากที่สุด 3 ข้อมูล - บอกสถานที่ใช้ข้อความยาว - ต้องใช้เวลาในการอ่านให้ละเอียด
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- กำหนดไว้มากที่สุด 3 ข้อมูล - บอกสถานที่ใช้ข้อความยาว - ต้องใช้เวลาในการอ่านให้ละเอียด

ระยะตัวอักษร

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ระยะช่องไฟมากและน้อย คู่สับสน - เว้นวรรคพอประมาณ - ระยะบรรทัดค่อนข้างกว้าง ข้อมูลขาดช่วง
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ระยะช่องไฟมากและน้อย คู่สับสน

หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - เว้นวรรคพอประมาณ - ระยะบรรทัดทั้งกว้างและน้อยเกินไป อ่านยาก - ระยะช่องไฟมากและน้อย ดูสับสน - เว้นวรรคพอประมาณ - ระยะบรรทัดทั้งกว้างและน้อยเกินไป อ่านยาก
------------------------------	--

การวิเคราะห์การใช้งานป้ายสัญลักษณ์ดังตารางที่ 15-17

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Madison	Fukuoka	Analysis	Bangkok
กำหนดการติดตั้ง	- ความสูงอยู่ในระดับเหนือศีรษะเหมือนกัน	- ความสูงอยู่ในระดับศีรษะเหมือนกัน	- ความสูงอยู่ในระดับเหนือศีรษะเหมือนกัน	- ส่วนใหญ่ความสูงอยู่ในระดับศีรษะเหมือนกัน	- ความสูงติดตั้งอยู่ในระดับเหนือศีรษะ จุดติดตั้งไม่เท่ากัน
กำหนดตำแหน่งติดตั้ง	- ติดตั้งที่ตำแหน่งเหมือนกัน - ติดตั้งชิดด้านเดียวกัน	- ติดตั้งโดยระนาบเหมือนกัน - ติดตั้งชิดบนด้านเดียวกัน	- ติดตั้งโดยระนาบเหมือนกัน - ติดตั้งชิดบนด้านเดียวกัน	- ติดตั้งโดยระนาบเหมือนกัน - ติดตั้งชิดบนด้านเดียวกัน	- ติดตั้งที่ตำแหน่งเหมือนกัน - ติดตั้งชิดบนด้านเดียวกัน - ติดตั้งทั้งสองด้านถนน
สี รูปแบบ	- ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นได้เด่นชัด - รูปแบบป้ายสีเหลี่ยมผืนผ้า รูปนูนสูง สะท้อนน้ำจางๆ	- ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นได้เด่นชัด - รูปแบบป้ายสีเหลี่ยมผืนผ้า รูปนูนสูง สะท้อนน้ำจางๆ	- ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นได้เด่นชัด - รูปแบบป้ายสีเหลี่ยมผืนผ้า รูปนูนสูง สะท้อนน้ำจางๆ	- ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นได้เด่นชัด - รูปแบบป้ายสีเหลี่ยมผืนผ้า รูปนูนสูง สะท้อนน้ำจางๆ	- ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นได้เด่นชัด - รูปแบบป้ายสีเหลี่ยมผืนผ้า รูปนูนสูง สะท้อนน้ำจางๆ
ความสูง	- สูงระดับสายตา สามารถเห็นได้จากทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบังได้	- สูงระดับเหนือศีรษะสามารถเห็นได้จากทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบังได้	- สูงระดับเหนือศีรษะสามารถเห็นได้จากทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบังได้	- ส่วนใหญ่สูงระดับเหนือศีรษะสามารถเห็นได้จากทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบังได้	- สูงกว่าระดับสายตา สามารถเห็นได้จากทางเดิน - บางระดับต่ำไป อาจถูกบดบังได้
ขนาดตัวอักษร	- สามารถสังเกตเห็นระยะทางไกล - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน	- สามารถสังเกตเห็นระยะทางไกล - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและถนน	- สามารถสังเกตเห็นระยะทางไกล - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและถนน	- สามารถสังเกตเห็นระยะทางไกล - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและถนน	- สามารถสังเกตเห็นระยะทางไกล - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน
รูปแบบตัวอักษร	- ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอ	- ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอ	- ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอ	- ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอ	- ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอและสม่ำเสมอ
ข้อมูล	- กำหนดไว้มากที่สุด 3 ข้อ - บอกสถานที่อย่างสั้นๆ - ได้ใจความ	- กำหนดไว้มากที่สุด 4 ข้อ - บอกสถานที่อย่างสั้นๆ - ได้ใจความ	- กำหนดไว้มากที่สุด 4 ข้อ - บอกสถานที่อย่างสั้นๆ - ได้ใจความ	- ส่วนใหญ่กำหนดไว้มากที่สุด 4 ข้อ - บอกสถานที่อย่างสั้นๆ - ได้ใจความ	- กำหนดไว้มากที่สุด 3 ข้อ - บอกสถานที่ไว้ข้อความยาว - ติดตั้งข้อความการอ่านที่ละเอียด
ระยะตัวอักษร	- ระยะห่างพอประมาณ - เว้นวรรคพอประมาณ - ระยะบรรทัดกว้างพอ	- ระยะห่างพอประมาณ - เว้นวรรคพอประมาณ - ระยะบรรทัดกว้างพอ	- ระยะห่างเล็กน้อย - เว้นวรรคพอประมาณ - ระยะบรรทัดกว้างพอ	- ระยะห่างพอประมาณ - เว้นวรรคพอประมาณ - ระยะบรรทัดกว้างพอ	- ระยะห่างไม่มากและน้อย - เว้นวรรคพอประมาณ - ระยะบรรทัดค่อนข้างกว้าง
งานตัวอย่าง					

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Madison	Fukuoka	Analysis	Conclusion
กำหนดการติดตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงอยู่ในระดับเหนือศีรษะเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงอยู่ในระดับเหนือสายตาเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงอยู่ในระดับเหนือศีรษะเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ความสูงอยู่ในระดับเหนือศีรษะเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงนึ่งอยู่ในระดับสายตาและเหนือศีรษะ
กำหนดตำแหน่งติดตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งที่สถานีเท่านั้น - ติดตั้งชิดด้านซ้ายเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งที่สถานีเท่านั้น - ติดตั้งชิดด้านซ้ายเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งที่สถานีเท่านั้น - ติดตั้งชิดด้านซ้ายเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งที่สถานีเท่านั้น - ติดตั้งที่ถนนด้านซ้ายเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งที่ริมทางแยกแบบสามทางหรือสี่ทาง - ติดตั้งที่สถานี - ติดตั้งที่จอดรถ
สี รูปร่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นสีเข้ม - รูปร่างป้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า - พื้นสีเข้ม สีขาว 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นสีเข้ม - รูปร่างป้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า - พื้นสีเข้ม สีขาว 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นสีเข้ม - รูปร่างป้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า - พื้นสีเข้ม สีขาว 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นสีเข้ม - รูปร่างป้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า - พื้นสีเข้ม สีขาว 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สัญลักษณ์สีขาว พื้นสีเข้ม - รูปร่างป้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า - พื้นสีเข้ม สีขาว
ความสูง	<ul style="list-style-type: none"> - สูงระดับสายตา สามารถเห็นได้ง่ายจากถนน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบัง 	<ul style="list-style-type: none"> - สูงระดับเหนือศีรษะสามารถเห็นได้ง่ายจากถนน ทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบัง 	<ul style="list-style-type: none"> - สูงระดับเหนือศีรษะสามารถเห็นได้ง่ายจากถนน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบัง 	<ul style="list-style-type: none"> - สูงระดับเหนือศีรษะสามารถเห็นได้ง่ายจากถนน ทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบัง 	<ul style="list-style-type: none"> - สูงระดับเหนือศีรษะสามารถเห็นได้ง่ายจากถนน - บางระดับต่ำไป อาจถูกบดบัง
ขนาดตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดพออ่านส่วนประกอบ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดพออ่านส่วนประกอบ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดพออ่านส่วนประกอบ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ขนาดพออ่านส่วนประกอบ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดเล็ก และเล็กเกินไป ไม่สัมพันธ์กับทางเดิน - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายและทางเดิน
รูปแบบตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรไม่มีฐาน เรียบง่าย - มีความหนาไม่สม่ำเสมอและสัมพันธ์
ข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดไว้ 1 ข้อมูล - บดกลายกึ่งอย่างสิ้นขาด - ไร้ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดไว้ 1 ข้อมูล - บดกลายกึ่งอย่างสิ้นขาด - ไร้ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดไว้มากที่สุด 2 ข้อมูล - บดกลายกึ่งอย่างสิ้นขาด - ไร้ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่กำหนดไว้ 1 ข้อมูล - บดกลายกึ่งอย่างสิ้นขาด - ไร้ข้อความ 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดไว้มากที่สุด 3 ข้อมูล - บดกลายกึ่งอย่างสิ้นขาด - ติดตั้งไว้หลายครั้ง
ระยะตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างพอสมควร - เว้นวรรคพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างพอสมควร - เว้นวรรคพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างพอสมควร - เว้นวรรคพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างพอสมควร - เว้นวรรคพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างไม่เหมาะสม - เว้นวรรคพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ
งานตัวอย่าง					

เกณฑ์การวัดผลกระทบ	ระบบนิเวศสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Medium	Placards	Analysis	Design
กำหนดการติดตั้ง	- ความสูงอยู่ในระดับสายตาคนเดินเท้า	- ความสูงอยู่ในระดับสายตาคนเดินเท้า	- ความสูงอยู่ในระดับสายตาคนเดินเท้า	- ส่วนใหญ่ความสูงอยู่ในระดับสายตาคนเดินเท้า	- ความสูงอยู่ในระดับสายตาคนเดินเท้า
กำหนดตำแหน่งติดตั้ง	- ติดตั้งที่สายตาคนเดินเท้า - ติดตั้งชิดถนน	- ติดตั้งที่สายตาคนเดินเท้า - ติดตั้งชิดถนน	- ติดตั้งที่สายตาคนเดินเท้า - ติดตั้งที่ถนนด้านเดียว	- ติดตั้งที่สายตาคนเดินเท้า - ติดตั้งชิดถนน	- ติดตั้งที่สายตาคนเดินเท้า - ติดตั้งที่สวนด้านนอก
สี รูปแบบ	- ใช้สีที่มองเห็นง่าย สีสันชัดเจน - รูปแบบป้ายที่สื่อความหมายชัดเจน สีสันง่าย	- ใช้สีที่มองเห็นง่าย สีสันชัดเจน - รูปแบบป้ายที่สื่อความหมายชัดเจน สีสันง่าย	- ใช้สีที่มองเห็นง่าย สีสันชัดเจน - รูปแบบป้ายที่สื่อความหมายชัดเจน สีสันง่าย	- ใช้สีที่มองเห็นง่าย สีสันชัดเจน - รูปแบบป้ายที่สื่อความหมายชัดเจน สีสันง่าย	- ใช้สีที่มองเห็นง่าย สีสันชัดเจน - รูปแบบป้ายที่สื่อความหมายชัดเจน สีสันง่าย
ความสูง	- สูงระดับสายตา สามารถเห็นได้ง่ายจากทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบัง	- สูงระดับสายตา สามารถเห็นได้ง่ายจากทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบัง	- สูงระดับสายตา สามารถเห็นได้ง่ายจากทางเดิน - ต่ำเกินไป อาจถูกบดบัง	- ส่วนใหญ่สูงระดับสายตา สามารถเห็นได้ง่ายจากทางเดิน - ไม่ต่ำเกินไป ไม่ถูกบดบัง	- สูงระดับสายตา สามารถเห็นได้ง่ายจากทางเดิน - บางระดับต่ำ อาจถูกบดบัง
ขนาดตัวอักษร	- ขนาดให้มองเห็นจากระยะทางไกลพอ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายประเภทอื่น	- ขนาดให้มองเห็นจากระยะทางไกลพอ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายประเภทอื่น	- ขนาดให้มองเห็นจากระยะทางไกลพอ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายประเภทอื่น	- ขนาดให้มองเห็นจากระยะทางไกลพอ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายประเภทอื่น	- ขนาดให้มองเห็นจากระยะทางไกลพอ - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้ายประเภทอื่น
รูปแบบตัวอักษร	- ตัวอักษรไม่วิจิตร หรืออ่านยาก - มีความหมายที่ชัดเจน	- ตัวอักษรไม่วิจิตร หรืออ่านยาก - มีความหมายที่ชัดเจน	- ตัวอักษรไม่วิจิตร หรืออ่านยาก - มีความหมายที่ชัดเจน	- ส่วนใหญ่เป็นแบบตัวอักษรไม่วิจิตร หรืออ่านยาก - มีความหมายที่ชัดเจน	- ตัวอักษรไม่วิจิตร หรืออ่านยาก - มีความหมายที่ชัดเจน
สีของ	- กำหนดไว้ 1 สีของ - บดบังกับพื้นอย่างสิ้นเชิง - ให้อ่านง่าย	- กำหนดไว้ 1 สีของ - บดบังกับพื้นอย่างสิ้นเชิง - ให้อ่านง่าย	- กำหนดไว้ 1 สีของ - บดบังกับพื้นอย่างสิ้นเชิง - ให้อ่านง่าย	- ส่วนใหญ่กำหนดไว้ 1 สีของ - บดบังกับพื้นอย่างสิ้นเชิง - ให้อ่านง่าย	- กำหนดไว้ 3 สีของ - บดบังกับพื้นอย่างสิ้นเชิง - ต้องใช้วิธีการอ่านที่ชัดเจน
ระยะตัวอักษร	- ระยะห่างพอสมควร - เว้นระยะพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ	- ระยะห่างพอสมควร - เว้นระยะพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ	- ระยะห่างพอสมควร - เว้นระยะพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ	- ระยะห่างพอสมควร - เว้นระยะพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ	- ระยะห่างพอสมควร - เว้นระยะพอสมควร - ระยะบรรทัดกว้างพอ
อ่านตัวอย่าง					

(2) การวิเคราะห์ชุดป้ายสัญลักษณ์

1. องค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์

คุณสมบัติของป้ายสัญลักษณ์ที่ดีจะต้องมองเห็นได้ง่าย อ่านและเข้าใจง่าย คือ ป้ายจะต้องมีความโดดเด่นแยกจากสภาพแวดล้อม และป้ายจะต้องสามารถทำให้ผู้มองเห็นสามารถอ่าน เนื้อความได้อย่างครบถ้วน ดังตารางที่ 18

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>รูปร่าง</u>	- กรอบป้ายหลายแบบ เป็นรูปร่างผสมซับซ้อน - เป็นรูปร่างที่ถูกแต่งเติมมาก ไม่ชัดเจน
<u>สี</u>	- กำหนดการใช้สีไม่ชัดเจน ทั้งอ้างตามหน้าที่และองค์กร - สีหลักน้ำเงิน ดง แสด และใช้เหลืองดำปนกันขัดกับสากล
<u>ตัวอักษร ข้อความ</u>	- กำหนด 2 ภาษาๆ ละ 1 แบบ อังกฤษไม่มีฐานไทยมีหัว - ข้อความใช้เกิน 3 บรรทัด อ่านยากในเวลาจำกัด
<u>สัญลักษณ์ภาพ</u>	- การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ไม่ชัดเจน ทำให้สับสนในการออกแบบ - การออกแบบสัญลักษณ์ไม่เข้าชุดกัน - ใช้ลักษณะภาพวาดประกอบ ไม่อิงสากล - ถ่ายทอดเลียนแบบของจริงปนความคิด ไม่กำหนดให้ชัดเจน
<u>การจัดวาง</u>	- ไม่กำหนดแน่นอน เว้นพื้นที่ว่างโดยรอบไม่สม่ำเสมอ - การจัดวางแบบกระจายองค์ประกอบไปทั่วไม่ควบคุม

ผลการวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	Is Department of Transport	Multisat	SAKKA	Analysis	Remarks
รูปร่าง	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบป้ายรูปสี่เหลี่ยม - สีพื้นอ่อนเป็นสีน้ำเงิน - เป็นพื้นอ่อนรูปวงกลม 	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบป้ายรูปสี่เหลี่ยม - สีพื้นอ่อนเป็นสีน้ำเงิน - เป็นรูปวงกลม 	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบป้ายรูปสี่เหลี่ยม - สีพื้นอ่อนเป็นสีน้ำเงิน - เป็นรูปวงกลม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนที่กฎกรอบป้ายรูปสี่เหลี่ยม สีพื้นอ่อนเป็นสีน้ำเงิน - เป็นรูปวงกลม 	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบป้ายมีลักษณะ รูปสี่เหลี่ยมที่อ่อนนุ่ม - เป็นรูปวงกลมที่ดูแปลก
สี	<ul style="list-style-type: none"> - ไม้สีตามเกณฑ์ ISO - สีพื้น: ป่าเขียว สดสี ๓๐๖ และ สดสี ๓๐๖ - ไม้สีเทา-ดำอ่อน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม้สีตามเกณฑ์ ISO - สีพื้น: ป่าเขียว สดสี ๓๐๖ และ สดสี ๓๐๖ - ไม้สีเทา-ดำอ่อน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม้สีตามเกณฑ์ ISO - สีพื้น: ป่าเขียว สดสี ๓๐๖ และ สดสี ๓๐๖ - ไม้สีเทา-ดำอ่อน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนที่กฎไม้สีตามเกณฑ์ ISO - สีพื้น: ป่าเขียว สดสี ๓๐๖ และ สดสี ๓๐๖ - ไม้สีเทา-ดำอ่อน 	<ul style="list-style-type: none"> - ถ้าพบการใช้สีไม่ชัดเจน อาจทำให้มองเห็นยาก - สีพื้นอ่อน สีเขียว สดสี ๓๐๖ สดสี ๓๐๖ อาจทำให้มองเห็นยาก
ตัวอักษร ข้อความ	<ul style="list-style-type: none"> - ทั้งหมด 1 แถบ ไม้ขีด - ข้อความใช้ไม้ขีด 2 บรรทัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ทั้งหมด 1 แถบ ไม้ขีด - ข้อความใช้ไม้ขีด 2 บรรทัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ทั้งหมด 2 แถบ แถบละ 1 แถบ ไม้ขีด - ข้อความใช้ไม้ขีด 2 บรรทัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนที่กฎทั้งหมด 1 แถบ 1 แถบ ไม้ขีด - ข้อความใช้ไม้ขีด 2 บรรทัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ทั้งหมด 2 แถบ แถบละ 1 แถบ ข้อความใช้ไม้ขีด - ข้อความใช้ไม้ขีด 3 บรรทัด
สัญลักษณ์ภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - สมุดหมวดตามการบริการ - สมุดสัญลักษณ์เป็นชุดอักษร - ใช้ภาพวาดลักษณะชัดเจน - ภาพชัดเจนบนจอจอ 	<ul style="list-style-type: none"> - สมุดหมวดตามหน้าที่ บริการ - สมุดสัญลักษณ์เป็นชุดอักษร - ใช้ภาพวาดลักษณะชัดเจน - ภาพชัดเจนบนจอจอ 	<ul style="list-style-type: none"> - สมุดหมวดตามหน้าที่ บริการ - สมุดสัญลักษณ์เป็นชุดอักษร - ใช้ภาพวาดลักษณะชัดเจน - ภาพชัดเจนบนจอจอ 	<ul style="list-style-type: none"> - สมุดหมวดตามหน้าที่ บริการ - สมุดสัญลักษณ์เป็นชุดอักษร - ใช้ภาพวาดลักษณะชัดเจน - ภาพชัดเจนบนจอจอ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระดาษหมวดไม้ขีด - สมุดสัญลักษณ์เป็นชุดอักษร - ใช้ภาพวาดลักษณะภาพประกอบ - ภาพชัดเจนบนจอจอ
การจัดวาง	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสัญลักษณ์การบริการ - เป็นพื้นที่ว่างโล่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นข้อความชัดเจน - จัดวางชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นข้อความชัดเจน - เป็นพื้นที่ว่างโล่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นข้อความชัดเจน - จัดวางชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นข้อความชัดเจน - การจัดวางบนจอจอ
งานตัวอย่าง					

2. การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ

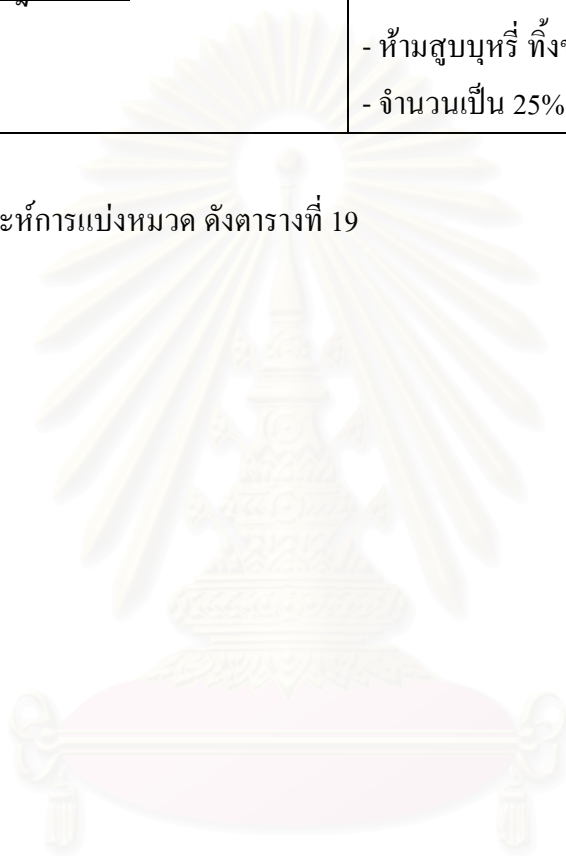
สัญลักษณ์ภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญบนป้ายสัญลักษณ์ ซึ่งมีการแบ่งหมวดหมู่ไว้ตามลักษณะการใช้งาน ประโยชน์ใช้สอย ข้อมูล² สำหรับสัญลักษณ์ภาพของกทม. ต้องมีการแบ่งหมวดที่เป็นระเบียบมากขึ้นกว่าที่เห็นในปัจจุบัน จึงต้องทำการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาวิธีการแบ่งหมวดที่เหมาะสม หรือแนวทางที่จะสามารถกำหนดหมวดที่ครบถ้วนสำหรับกทม.

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>บอกทิศทาง</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่กำหนดแน่ชัดว่าทำอะไรบ้าง ทั้งบอกเส้นทาง ทาง สถานที่ - ทางด่วน รถยนต์ รถเมล์ - จำนวนเป็น 10% ของระบบ
<u>ระบุชื่อ สถานที่</u>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการระบุสถานที่ในเมือง - สถานที่ท่องเที่ยว ราชการ - จำนวนเป็น 40% ของระบบ
<u>ให้ข้อมูลข่าวสาร</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มี
<u>ควบคุม บังคับ</u>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการบอกข้อห้าม - การใช้ถนน ที่สาธารณะ - จำนวนเป็น 50% ของระบบ
<u>บริการสาธารณะ</u>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทั่วไปในเมือง - โทรศัพท์ ร้านอาหาร ห้องน้ำ - จำนวนเป็น 30% ของระบบ
<u>บริการธุรกิจ</u>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทางธุรกิจ มีน้อยมาก - ตลาด

² เอื้อเอ็นดู ดิศกุล ณ อยุธยา, ระบบป้ายสัญลักษณ์, (กรุงเทพฯ: บริษัทพลัสเพลส จำกัด, 2543), หน้า 22-25.

<p style="text-align: center;"><u>กิจกรรมที่มีขั้นตอน</u></p> <p style="text-align: center;"><u>กฎระเบียบ</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเป็น 10% ของระบบ - ไม่มี - เป็นการแนะนำข้อห้ามและกฎ - ห้ามสูบบุหรี่ ที่ขยะ - จำนวนเป็น 25% ของระบบ
---	---

การวิเคราะห์การแบ่งหมวด ดังตารางที่ 19

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	Ex Department of Transport	Mission	Fukuoka	Analysis	Barry's
บอกทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูปรถโดยสารในสถานีขนส่ง - รหัสสี เรือ เครื่องบิน - จำนวนเป็น 25% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูปรถโดยสารในเมือง - รถจักรยาน รถโดยสาร - จำนวนเป็น 25% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูปรถโดยสารในเมือง - รหัส จักรยาน ทางรถยนต์ - จำนวนเป็น 25% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นรูปรถโดยสารในเมือง - ทางจักรยาน รถโดยสาร - จำนวนเป็น 25% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่กำหนดสี - ทางเดิน ทางรถยนต์ - จำนวนเป็น 10% สอดรับ
ระบุชื่อ สถานี	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูประบุสถานที่ในทางสัญจร - สนามบิน สถานีขนส่ง - จำนวนเป็น 40% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูประบุสถานที่ในเมือง - ทางเรือ รถโดยสาร - จำนวนเป็น 45% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูประบุสถานที่ในเมือง - สถานีที่จอดรถ รถจักรยาน - จำนวนเป็น 30% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นรูปสถานที่ในเมือง - ทางเรือ รถโดยสาร สถานีรถจักรยาน - จำนวนเป็น 45% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูประบุสถานที่ในเมือง - สถานีที่จอดรถ รถจักรยาน - จำนวนเป็น 40% สอดรับ
ให้ข้อมูล ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการบอกกล่าว - การให้บริการสถานที่ - จำนวนเป็น 10% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการบอกกล่าว - การให้บริการสถานที่ - จำนวนเป็น 5% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการบอกกล่าว - การให้บริการสถานที่ - จำนวนเป็น 5% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นการบอกกล่าว - การให้บริการสถานที่ - จำนวนเป็น 5% สอดรับ มีน้อยมาก 	- ไม่มี
ควบคุม นิ่งคืบ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการบอกจำกัด - การเตือน ที่สาธารณะ - จำนวนเป็น 25% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการบอกจำกัด - การเตือน ที่สาธารณะ - จำนวนเป็น 25% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการบอกจำกัด - การเตือน ที่สาธารณะ - จำนวนเป็น 40% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นการบอกจำกัด - การเตือน ที่สาธารณะ - จำนวนเป็น 25% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการบอกจำกัด - การเตือน ที่สาธารณะ - จำนวนเป็น 50% สอดรับ
บริการสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทั่วไป - สถานีขนส่ง - ภัตตาคาร ร้านอาหาร ที่จอดรถ - จำนวนเป็น 40% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทั่วไป - ภัตตาคาร บริการสาธารณะ - จำนวนเป็น 50% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทั่วไป - ภัตตาคาร ร้านอาหาร ที่จอดรถ - จำนวนเป็น 50% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นการแนะนำบริการทั่วไป - ภัตตาคาร บริการสาธารณะ - จำนวนเป็น 50% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทั่วไป - ภัตตาคาร ร้านอาหาร ที่จอดรถ - จำนวนเป็น 30% สอดรับ
บริการธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทางธุรกิจ - ร้านค้าปลีก เสื้อผ้า - จำนวนเป็น 20% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทางธุรกิจ - ร้านค้าปลีก เสื้อผ้า - จำนวนเป็น 10% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทางธุรกิจ - ร้านค้าปลีก เสื้อผ้า - จำนวนเป็น 10% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทางธุรกิจ - ร้านค้าปลีก เสื้อผ้า - จำนวนเป็น 10% สอดรับ มีน้อยมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำบริการทางธุรกิจ มีน้อยมาก - ตลาด - จำนวนเป็น 10% สอดรับ
กิจกรรมที่อื่นตอน	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำกิจกรรมในการใช้รถ - รีดตัว ตรวจกระเป๋า - จำนวนเป็น 20% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำกิจกรรมในการใช้รถ - รีดตัว - จำนวนเป็น 10% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำกิจกรรมในการใช้รถ - รีดตัว ตรวจกระเป๋า - จำนวนเป็น 5% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำกิจกรรมในการใช้รถ - รีดตัว - จำนวนเป็น 10% สอดรับ มีน้อยมาก 	- ไม่มี
กฎ ระเบียบ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำกฎระเบียบ - ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามดื่ม - จำนวนเป็น 20% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำกฎระเบียบ - ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามดื่ม - จำนวนเป็น 30% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำกฎระเบียบ - ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามดื่ม - จำนวนเป็น 35% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นการแนะนำกฎระเบียบ - ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามดื่ม - จำนวนเป็น 30% สอดรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการแนะนำกฎระเบียบ - ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามดื่ม - จำนวนเป็น 25% สอดรับ
งานตัวอย่าง					

3. การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ

เครื่องหมายและสัญลักษณ์ภาพ เป็นการสื่อความหมายแทนการใช้คำพูด หรือประโยคยาวๆ เพื่อใช้ในป้ายสัญลักษณ์ จึงมีหลักการออกแบบที่สามารถใช้ร่วมกันในการวิเคราะห์ให้ได้ ซึ่งสัญลักษณ์ภาพจะต้องผ่านการออกแบบที่มีเกณฑ์เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพควบคู่ไปกับความสามารถในการสื่อความหมายดังที่ได้กล่าวไว้ในการวิเคราะห์ส่วนที่ 1

ตีความหมาย

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ตีความหมายโดยตรงจากภาพ - ใช้สิ่งของ - การเคลื่อนไหวถูกหยุด
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ตีความหมายโดยตรงจากภาพ - ใช้สิ่งของ คน สถานที่ ส่วนประกอบมากไป
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ตีความหมายโดยตรงและนัยแฝงปนกัน - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จักแล้วมาปนกับสิ่งของ เข้าใจยาก
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ตีความหมายโดยนัยแฝง - การห้ามไม่หนักแน่น ไม่ชัดเจน

สื่อความหมาย

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- สื่อความหมายในทางลบ - การเคลื่อนไหวถูกหยุดด้วยกรอบ ดูหยุดนิ่ง - ดูไม่ชัดเจน กัดค้น
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- สื่อความหมายในทางลบ - ไม่แสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ ใช้ องค์ประกอบหลาย อย่างปนกัน เข้าใจยาก
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- สื่อความหมายในทางลบ - ดูไม่ผ่อนคลายในการให้บริการ
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- สื่อความหมายในทางลบ

	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพที่ใช้ขาดความหนักแน่น - ทิศภาพไม่สัมพันธ์กัน ไม่น่าเชื่อถือ
--	---

มีความแตกต่าง

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีการใช้น้อย - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีการใช้น้อย - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีการใช้น้อย - ใช้ลักษณะสากลมาปนกับท้องถิ่น
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีการใช้น้อย - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่

มีจุดสนใจ

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุดทั้งกรอบและรูปไม่ชัดเจน - ไม่มีการเคลื่อนไหว - กรอบรบกวนจุดรวมสายตา
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุดทั้งคน เรือ น้ำ ทำเรือไม่ชัดเจน - จุดรวมสายตาตรงกลางและด้านล่าง
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - จุดสนใจหลายจุด ที่อักษร สิ่งของซึ่งขนาดต่างกันมาก - จุดรวมสายตาแยกเป็น 2 จุด
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีจุดสนใจชัดเจน ทั้งท่าทาง คน สิ่งของปนกัน - น้ำหนักคำเบา ไม่มีจุดรวมสายตาที่แน่ชัด

มีความเป็นนามธรรม

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- เป็นรูปธรรม - ไม่มีการเคลื่อนไหวในภาพ ดูไม่ชัดเจน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- เป็นรูปธรรม ใช้องค์ประกอบหลายอย่าง - ไม่สามารถสื่อสารได้ชัดเจน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ความเป็นนามธรรมมาก - ใช้สัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแล้วมาปนกับสิ่งของ ทำให้เกิดการสับสน
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ความเป็นนามธรรมมาก - ใช้สัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแล้วมาปนกับสิ่งของ ทำให้เกิดการสับสน

สีเดียว

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ใช้ 1 สีแต่ไม่กำหนดว่าเป็นสีอะไร ทำให้ไม่สม่ำเสมอ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- กำหนดใช้ 1 สี สีเดียวกันทั้งหมด
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- กำหนดใช้ 2 สี
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ใช้ทั้ง 2 สีและ 1 สี ไม่สม่ำเสมอ

น้ำหนัก

ประเภทป้าย	ผลการวิเคราะห์
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- น้ำหนักพื้นภาพพอๆ กับรูปร่าง - เน้นน้ำหนักของรูปร่าง ดูชัดเจน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- น้ำหนักพื้นภาพมากกว่ารูปร่าง - เน้นน้ำหนักของพื้นภาพ ดูเบา ไม่ปลอดภัย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- น้ำหนักพื้นภาพมากกว่ารูปร่าง - เน้นน้ำหนักพื้นภาพ ดูเบา ไม่ปลอดภัย
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- น้ำหนักพื้นภาพน้อยกว่ารูปร่าง

	- เน้นนำนักทำทาง สิ่งของ ดูกระจาย เบา ไม่ ชัดเจน
--	---

การวิเคราะห์การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ ดังตารางที่ 20-27

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์	จุดบิกาสัญลักษณ์				
	Transportation	Measurin	Information	Analysis	Symbol
ดีความหมาย	- ดีความหมายโดยตรง - ใช้สิ่งของ คน	- ดีความหมายโดยตรง - ใช้สิ่งทาง	- ดีความหมายโดยตรง - ใช้สิ่งของ เช่นทาง	- ส่วนใหญ่ใช้ดีความหมายโดยตรง - ใช้สิ่งของเป็นหลัก รองลงไปที่อื่นทาง และคน	- ดีความหมายโดยตรง - ไม่มีสิ่งของ - ไม่แสดงการเคลื่อนไหว
สื่อความหมาย	- สื่อความหมายในทางบวก มีการเคลื่อนไหวตามเส้น ทาง ให้ความหวัง สื่อความ สะอวด	- สื่อความหมายในทางบวก มีการเคลื่อนไหวตามเส้น ทาง สื่อความสะอวด	- สื่อความหมายในทางบวก มีการเคลื่อนไหวตามเส้น ทาง ไม่ถูกจับกุม สื่อความ สะอวด	- ส่วนใหญ่สื่อความหมายในทางบวกของใบเกาะแต่ดูมี ทิศทางการเคลื่อนไหว - ภาพไปถูกปิดกั้นมาก ถ้าผู้ใช้รถไม่ถูกหยุดนิ่ง สื่อความ สะอวด	- สื่อความหมายในทางลบ - ไม่มีการเคลื่อนไหว ถูกหยุด ด้วยกรอบ ถูกหยุดนิ่ง - ดูไม่ชัดเจน กับคน
มีความแปลกแตกต่าง	- เป็นสากล - ผ่านเกณฑ์ของ AIGA	- ไม่เป็นสากล มีการใช้สีน้อย - ข้อลักษณะ AIGA	- ไม่เป็นสากล มีการใช้สีน้อย - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของ สถานที่ - ข้อลักษณะ AIGA	- ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล ของเอกลักษณ์:สากล - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะสถานที่	- ไม่เป็นสากล มีการใช้สีน้อย - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะ ของสถานที่
มีจุดสนใจ	- มีจุดสนใจชัดเจนที่สิ่งของ - มีทิศทางการเคลื่อนไหว - จุดรวมสายตารองกลาง	- มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด - มีทิศทางการเคลื่อนไหว - จุดรวมสายตารองกลาง	- มีจุดสนใจชัดเจนที่สิ่งของ - มีทิศทางการเคลื่อนไหว - จุดรวมสายตารองกลาง	- ส่วนใหญ่มีจุดสนใจชัดเจนที่สิ่งของ - มีทิศทางการเคลื่อนไหว - จุดรวมสายตารองกลาง	- มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด ทั้งกรอบและรูป - ไม่มีการเคลื่อนไหว - กรอบรบกวนจุดรวมสายตา
มีความเป็นมาตรฐาน	- ผ่านการรับรองจาก AIGA	- เป็นมาตรฐานหลายระบบ - สามารถสื่อความเคลื่อนไหว ในภาพได้	- เป็นมาตรฐานหลายระบบ - สามารถสื่อความเคลื่อนไหว ในภาพได้	- ส่วนใหญ่เป็นมาตรฐานหลายระบบ - สามารถสื่อความเคลื่อนไหว ในภาพได้	- เป็นรูปธรรม - ไม่มีการเคลื่อนไหวในภาพ
สื่อด้วย	- ภาพน้อย 1 สี - ใช้สื่อด้วยทั้งหมด	- ภาพน้อย 1 สี - ใช้สื่อด้วยทั้งหมด	- ภาพน้อย 1 สี - ใช้สื่อด้วยทั้งหมด	- ส่วนใหญ่ใช้ภาพน้อย 1 สี - ใช้สื่อด้วยทั้งหมด	- ใช้ 1 สี แต่ไม่กำหนดว่า สีเหลือง ถ้าใช้สีไม่เหมาะสม
น้ำหนัก	- มีน้ำหนักเบาหนักกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ถูกนัก ปัดออกกัน	- มีน้ำหนักเบาหนักกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของเส้นภาพ - ถูกนัก ปัดออกกัน	- มีน้ำหนักเบาหนักกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ถูกนัก ปัดออกกัน	- ส่วนใหญ่มีน้ำหนักเบาหนักกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ถูกนัก ปัดออกกัน	- มีน้ำหนักเบาหนักกว่า กับ รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ถูกนัก
งานตัวอย่าง					

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Motion	Fukuoka	Analysis	Singapore
สี/โทน	<ul style="list-style-type: none"> - สีสัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการใช้โทน - มีการเคลื่อนไหว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการใช้โทน - การเคลื่อนไหวรวดเร็ว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการใช้โทน - มีการเคลื่อนไหว 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้สัญลักษณ์บนพื้น - ทำหน้าที่ไม่มีการใช้โทน - ควรมีการเคลื่อนไหว ไม่รวดเร็ว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการใช้โทน - ไม่มีการเคลื่อนไหว
ทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางที่ชัดเจน - แสดงการสัญจรที่แน่นอน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางที่ชัดเจน - แสดงทิศทางที่ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางที่ชัดเจน - แสดงการสัญจรที่แน่นอน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ที่ชัดเจน - แสดงการสัญจรที่แน่นอน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางที่ชัดเจน - ทิศทางที่ชัดเจน
ขนาด/สัดส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดที่ชัดเจน - การแสดงของรูปจำนวน 1-2 ชิ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดที่ชัดเจน - การแสดงของรูปจำนวน 1-3 ชิ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดที่ชัดเจน - การแสดงของรูปจำนวน 1-2 ชิ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ที่ชัดเจน - มีการแสดงของรูปจำนวน 1-2 ชิ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดที่ชัดเจน - การแสดงของรูปจำนวน 1 ชิ้น
ความสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนที่สัมพันธ์กัน - ของทาง ขวางเดิน ป้าย - การจัดที่ว่างของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนที่สัมพันธ์กัน - ของทาง ขวางเดิน ป้าย - การจัดที่ว่างของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนที่สัมพันธ์กัน - ของทาง ขวางเดิน ป้าย - การจัดที่ว่างของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนที่สัมพันธ์กัน - ของทาง ขวางเดิน ป้าย - การจัดที่ว่างของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนที่สัมพันธ์กัน - ของทาง ขวางเดิน ป้าย - การจัดที่ว่างของพื้นที่
โครงสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ระบุรายละเอียด - โครงสร้างที่ชัดเจน - (Invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ระบุรายละเอียด - โครงสร้างที่ชัดเจน - (Invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ระบุรายละเอียด - โครงสร้างที่ชัดเจน - (Invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ที่ระบุรายละเอียด - ไม่ระบุรายละเอียด - (Invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ระบุรายละเอียด - โครงสร้างที่ชัดเจน - (Invisible Structure)
วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - รับรองจาก AIGA - เป็นสากล 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - เฉพาะท้องถิ่น - วัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - เฉพาะท้องถิ่น - วัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - ใช้การเขียนแบบท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - เฉพาะท้องถิ่น - วัฒนธรรม
จดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพด้านข้าง - แสดงจุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพด้านข้าง - แสดงจุดเด่นของรูปจำนวน 2 จุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพด้านข้าง - แสดงจุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้ภาพด้านข้าง - แสดงจุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพด้านข้าง - แสดงจุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด
ระยะเวลา	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะจากกรณีศึกษา - จุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะจากกรณีศึกษา - จุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะจากกรณีศึกษา - จุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะจากกรณีศึกษา - จุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะจากกรณีศึกษา - จุดเด่นของรูปจำนวน 1 จุด
งานตัวอย่าง				 	

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	UK Department of Transport	Malaysia	Thailand	Analysis	Review
ตีความหมาย	- ตีความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งอื่น	- ตีความหมายโดยตรงและ นัยแฝง - ไร้สิ่งอื่น สถานะ	- ตีความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งอื่น	- ส่วนใหญ่ตีความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งอื่น	- ตีความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งอื่น คน
สื่อความหมาย	- สื่อความหมายในทางบวก แสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ ให้มีความมีน้ำ	- สื่อความหมายในทางบวก แสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ ให้มีความมีน้ำ	- สื่อความหมายในทางบวก แสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ ให้มีความมีน้ำ	- สื่อความหมายในทางบวก แสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ ให้มีความมีน้ำ	- สื่อความหมายในทางลบ - ไม่แสดงเอกลักษณ์ของ สถานที่ ไร้องค์ประกอบหลาย อย่างเช่นกัน
ความแปลกตา	- เป็นสากล - ผ่านเกณฑ์ของ AIGA	- ไม่เป็นสากล มีการใช้บ่อย - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของ สถานที่	- ไม่เป็นสากล มีการใช้บ่อย - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของ สถานที่	- ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล มีการใช้บ่อย - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่	- ไม่เป็นสากล มีการใช้บ่อย - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะ ของสถานที่
มีจุดสนใจ	- มีจุดสนใจชัดเจนเพียงสอง - มีการใช้สิ่งของแทนลักษณะ สถานที่ - จุดรวมสายตารองกลาง	- มีจุดสนใจชัดเจนที่สถานที่ - มีการใช้สถานที่เป็นสัญลักษณ์ - จุดรวมสายตารองกลาง	- มีจุดสนใจชัดเจนเพียงสอง - มีการใช้สิ่งของแทนลักษณะ สถานที่ - จุดรวมสายตารองกลาง	- มีจุดสนใจชัดเจนเพียงสอง - มีการใช้สิ่งของแทนลักษณะ สถานที่ - จุดรวมสายตารองกลาง	- มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด ในรูปทรงเดียว - จุดรวมสายตารองกลาง และด้านข้าง
มีความเป็นมาตรฐาน	- ผ่านการรับรองจาก AIGA	- เป็นมาตรฐานมาก - สามารถสื่อสถานที่ได้ใน บางพื้นที่	- เป็นรูปทรง - สามารถสื่อสถานที่ได้ใน หลายพื้นที่	- ส่วนใหญ่เป็นรูปทรงแบบสากล - สามารถสื่อสถานที่ได้ในหลายพื้นที่	- เป็นรูปทรง ไร้องค์ ประกอบหลายอย่าง - ไม่สามารถสื่อสารได้ ชัดเจน
สีเดียว	- กำหนดสี 1 สี - ไร้สีเดียวเกินที่สุด	- กำหนดสี 1 สี - ไร้สีเดียวเกินที่สุด	- กำหนดสี 1 สี - ไร้สีเดียวเกินที่สุด	- กำหนดสี 1 สี - ไร้สีเดียวเกินที่สุด	- กำหนดสี 1 สี - ไร้สีเดียวเกินที่สุด
น้ำหนัก	- น้ำหนักเส้นภาพมากกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ดูหนัก ปัดออก	- น้ำหนักรูปร่างมากกว่า เส้นภาพ - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ดูหนัก ปัดออก	- น้ำหนักเส้นภาพมากกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ดูหนัก ปัดออก	- น้ำหนักเส้นภาพมากกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ดูหนัก ปัดออก	- น้ำหนักเส้นภาพมากกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของเส้นภาพ - ดูหนัก ไม่ปัดออก
งานตัวอย่าง				 	

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Mexico	Finland	Analysis	London
สีพื้น	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนเบ็ด - ไม่มีการสีพื้น - มีการเคลือบผิว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนเบ็ด - ไม่มีการสีพื้น - ไม่มีการเคลือบผิว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนเบ็ด - มีการสีพื้น - มีการเคลือบผิว 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นสัญลักษณ์บนเบ็ด - ไม่ควรมีการสีพื้น - มีการเคลือบผิว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนเบ็ด - มีการสีพื้น - ไม่มีการเคลือบผิว
ทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางหน้ารถ - แสดงลักษณะสถานที่จอดรถ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางหน้ารถ - แสดงลักษณะสถานที่ไม่จอดรถ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางหน้ารถ - แสดงลักษณะสถานที่จอดรถ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้ทิศทางหน้ารถ - แสดงลักษณะสถานที่จอดรถ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางหน้ารถ - สัญลักษณ์เบื้องต้นประกอบหลากหลายทั้งคน สัตว์คน นำแสดงลักษณะสถานที่ไม่จอดรถ
ผสมผสาน	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกปิดล้อมอยู่ตรงกลาง - การผสมกันของรูปร่างจำนวน 1-2 ชิ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกปิดล้อมอยู่ตรงกลาง - การผสมกันของรูปร่างจำนวน 1-2 ชิ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกปิดล้อมอยู่ตรงกลาง - การผสมกันของรูปร่างจำนวน 1-2 ชิ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกปิดล้อมอยู่ตรงกลาง - การผสมกันของรูปร่างจำนวน 1-2 ชิ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกปิดล้อมอยู่ตรงกลาง - การผสมกันของรูปร่างจำนวน 1-3 ชิ้น
ความสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเล็ก ป้ายหนัก - การจัดวางของชิ้นภาพเป็นระบบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเล็ก ป้ายหนัก - การจัดวางของชิ้นภาพเป็นระบบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเล็ก ป้ายหนัก - การจัดวางของชิ้นภาพเป็นระบบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเล็ก ป้ายหนัก - การจัดวางของชิ้นภาพเป็นระบบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนไม่สัมพันธ์กัน: ขนาดเล็ก ป้ายหนัก - การจัดวางของชิ้นภาพแสดงลักษณะภาพหลาย
โครงสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบตาราง: รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เม็ดกลม - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบตาราง: รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เม็ดกลม - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบตาราง: รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เม็ดกลม - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้ระบบตาราง: รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เม็ดกลม - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช้ระบบตาราง: เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็ก - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (invisible Structure)
วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - รับรองจาก AIGA - เป็นสากล 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ไม่เฉพาะสถานที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ไม่เฉพาะสถานที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ไม่เฉพาะสถานที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบมีเฉพาะในประเทศท้องถิ่น
จดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพหน้ารถ นำจดจำ - แสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพหน้ารถ นำจดจำ - แสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพหน้ารถ นำจดจำ - แสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้ภาพหน้ารถ นำจดจำ - แสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพหน้ารถ นำจดจำ - จุดเด่นของรูปร่างเด่นมากกว่า 1 จุด ไม่ชัดเจน
ระบบท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบจากการเดินเท้า: ข้ามสะพาน - จุดรวมสายตาตรงกลางพื้นได้จากระยะไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบจากการเดินเท้า: ข้ามสะพาน - จุดรวมสายตาตรงกลางพื้นได้จากระยะไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบจากการเดินเท้า: ข้ามสะพาน - จุดรวมสายตาตรงกลางพื้นได้จากระยะไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบจากการเดินเท้า: ข้ามสะพาน - จุดรวมสายตาตรงกลาง พื้นได้จากระยะไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบจากการเดินเท้า: ข้ามสะพาน - จุดรวมสายตาตรงกลาง พื้นได้จากระยะไกล
งานตัวอย่าง				 	

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Madison	Fukuoka	Analysis	Comparison
ข้อความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์แทนทรบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์แทนทรบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์แทนทรบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์แทนทรบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความหมายโดยนัยแฝงและนัยที่ตรงกัน - ไม่ถึงถึงระดับความชัดเจนเท่าที่ควร
สื่อความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ดูมีความปลอดภัยในทรบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ดูมีความปลอดภัยในทรบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ดูมีความปลอดภัยในทรบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ดูมีความปลอดภัยในทรบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางลบ - ดูไม่ปลอดภัยในทรบริการ
ความแปลกตต่าง	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสากล - ผ่านเกณฑ์ของ AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ยังลักษณะ: AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ยังลักษณะ: AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - ยังลักษณะ: AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีกรณีข้อยกเว้น - ใช้ลักษณะสากลมากขึ้นเมื่อเทียบกับพื้นที่ของตน
มีจุดสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจชัดเจนที่สัญลักษณ์ - ใช้สัญลักษณ์แทนทรบริการ - จุดรวมสายตารองกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจที่สัญลักษณ์และทรของกลาง - ใช้สัญลักษณ์แทนทรบริการ - จุดรวมสายตารองกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจชัดเจนที่สัญลักษณ์ - ใช้สัญลักษณ์แทนทรบริการ - จุดรวมสายตารองกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มีจุดสนใจชัดเจนที่สัญลักษณ์ - ใช้สัญลักษณ์แทนทรบริการ - จุดรวมสายตารองกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - จุดสนใจหลายจุด ที่ชัดเจนถึงของซึ่งขาดต่างกันมาก - จุดรวมสายตาตกเป็น 2 จุด ไม่เป็น 1 เดียว
มีความเป็นมาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ผ่านการรับรองจาก AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาตรฐานเหมาะสม - สามารถสื่อทรบริการได้ในสถานที่ทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาตรฐานเหมาะสม - สามารถสื่อทรบริการได้ในสถานที่ทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ความเป็นมาตรฐานเหมาะสม - สามารถสื่อทรบริการได้ในสถานที่ทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาตรฐานรองลงมา - ใช้สัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแล้วมาปรับกับสิ่งของ ทำให้เกิดการสับสน
สีฉูดฉาด	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดสี 1 สี - ใช้สีเดียวกับทั้งชุด 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดสี 1 สี - ใช้สีเดียวกับทั้งชุด 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดสี 1 สี - ใช้สีเดียวกับทั้งชุด 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดสี 1 สี - ใช้สีเดียวกับทั้งชุด 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดสี 2 สี
น้ำหนัก	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักเส้นภาพมากกว่ารูปร่าง - เส้นน้ำหนักของเส้นภาพ - ดูหนัก ปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักเส้นภาพมากกว่ารูปร่าง - เส้นน้ำหนักของเส้นภาพ - ดูหนัก ปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักเส้นภาพเท่ากับรูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ดูหนัก ปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เส้นน้ำหนักเส้นภาพมากกว่า รูปร่าง - เส้นน้ำหนักของเส้นภาพ - ดูหนัก ปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักเส้นภาพมากกว่ารูปร่าง - เส้นน้ำหนักของเส้นภาพ - ดูหนัก ปลอดภัย
งานตัวอย่าง					

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Mudra	Pictogram	Analysis	Symbol
สีพื้น	<ul style="list-style-type: none"> - สีสัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการเน้นสี - ไม่มีการเคลือบผิว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการเน้นสี - ไม่มีการเคลือบผิว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการเน้นสี - ไม่มีการเคลือบผิว 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นสัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการเน้นสี - ไม่มีการเคลือบผิว 	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์บนพื้น - ไม่มีการเน้นสี - มีการเคลือบผิว ผงดูดซับในตัวอักษร
ทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางนำร่อง - แสดงการบริการที่ชัดเจน ไม่สับสน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางนำร่อง - แสดงการบริการที่ชัดเจน ไม่สับสน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางนำร่อง - แสดงการบริการที่ชัดเจน ไม่สับสน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางนำร่อง - แสดงการบริการที่ชัดเจน ไม่สับสน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางที่นำร่อง กับป้ายบนพื้น - ทิศทางชัดเจน แสดงการบริการไม่สับสน
ผสมผสาน	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกจัดสีของจุดรองกลาง - รูปร่างจำนวน 1 สี 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกจัดสีของจุดรองกลาง - รูปร่างจำนวน 1 สี 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกจัดสีของจุดรองกลางและจุดรองล่าง - รูปร่างจำนวน 1 สี 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกจัดสีของจุดรองกลาง - รูปร่างจำนวน 1 สี 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างกระจายไปทั่วบนรถ - สีของบนและขอบล่าง - การผสมกันของรูปร่างจำนวน 1-3 สี
ความสัมพันธ์กัน	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเส้น น้ำหนัก - การจัดวางของสีภาพเป็นแบบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเส้น น้ำหนัก - การจัดวางของสีภาพเป็นแบบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเส้น น้ำหนัก - การจัดวางของสีภาพเป็นแบบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเส้น น้ำหนัก - การจัดวางของสีภาพเป็นแบบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเส้น น้ำหนัก - การจัดวางของสีภาพมีหลายแบบ
โครงสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบตาราง: รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ชุดซ้อน - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบตาราง: รูปวงกลม - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบตาราง: รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ชุดซ้อน - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบตาราง: รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ชุดซ้อน - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure) 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช้ระบบตาราง เป็นรูปสี่เหลี่ยม - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure)
วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - รับรองจาก AIGA - เป็นสากล 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - เกิดแบบท้องถิ่นวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - เกิดแบบท้องถิ่นวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - เกิดแบบท้องถิ่นวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบท้องถิ่นในประเทศไทยเท่านั้น
จุดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพนำร่อง นำจดจำ - แสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพนำร่อง นำจดจำ - แสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพนำร่อง นำจดจำ - แสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้ภาพนำร่อง นำจดจำ - แสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพนำร่องจะฉ้าม้าง - จุดเด่นของรูปร่างมีมากกว่า 1 จุด ไม่ชัดเจน
ระยะมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะการมองเห็นที่ละเอียดปานกลาง - จุดรวมสายตาตรงกลางเห็นได้จากระยะไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะการมองเห็นที่ละเอียดปานกลาง - จุดรวมสายตาตรงกลางเห็นได้จากระยะไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะการมองเห็นที่ละเอียดปานกลาง - จุดรวมสายตาตรงกลางและด้านล่าง เห็นได้จากระยะไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะการมองเห็นที่ละเอียดปานกลาง - จุดรวมสายตาตรงกลาง เห็นได้จากระยะไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะการมองเห็นที่ละเอียดปานกลาง - จุดรวมสายตาทั้งด้านบนและล่าง เห็นได้จากระยะไกล
งานตัวอย่าง					

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบป้ายสัญลักษณ์				
	ES Department of Transport	Malaysia	Philippines	Analysis	Sweden
ตีความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ตีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก - ใช้การยึดครองบังคับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก - ใช้การยึดครองบังคับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก - ใช้การยึดครองบังคับด้วยรางวัลสองสัญลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก - ใช้การยึดครองบังคับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้ข้อบังคับประเภทที่คล้ายกับระบบตรา
สื่อความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ดูมีความหนักแน่นในสื่อพิมพ์และปฏิทิน นำสื่อถือ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ดูมีความหนักแน่นในสื่อพิมพ์และปฏิทิน นำสื่อถือ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ดูมีความหนักแน่นในสื่อพิมพ์และปฏิทิน นำสื่อถือ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ดูมีความหนักแน่นในสื่อพิมพ์และปฏิทิน นำสื่อถือ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางบวก - ภาชนะใช้สารความหนักแน่น - ทัศนศิลป์ไม่ซับซ้อนในทำสื่อไม่นำสื่อถือ
ความแปลกแตกต่าง	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสากล 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ยังลักษณะสากลเหมือนอื่นด้วยธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ยังลักษณะสากลเหมือนอื่นด้วยธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไม่เป็นสากล - ยังลักษณะสากลเหมือนอื่นด้วยธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ไม่สอดคล้องลักษณะเฉพาะสองสถานะที่
มีจุดสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจสื่อพิมพ์สัญลักษณ์ - มีการยึดครองกัน - จุดรวมสายตาตรงกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจสื่อพิมพ์สัญลักษณ์ - มีการยึดครองกัน - จุดรวมสายตาตรงกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจสื่อพิมพ์สัญลักษณ์ - มีการยึดครองกัน - จุดรวมสายตาตรงกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มีจุดสนใจสื่อพิมพ์สัญลักษณ์ - มีการยึดครองกัน - จุดรวมสายตาตรงกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่จุดสนใจสื่อพิมพ์ - ภาชนะ สื่อของกัน - มีเทคนิคอื่นๆ ไม่มีจุดรวมสายตาที่สื่อ
มีความเป็นมาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ผ่านการรับรองจาก AIGA 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นมาตรฐานเฉพาะตน - สามารถสื่อถึงกันได้หนักแน่น 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นมาตรฐานเฉพาะตน - สามารถสื่อถึงกันได้หนักแน่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นมาตรฐานเฉพาะตน - สามารถสื่อถึงกันได้ หนักแน่น 	<ul style="list-style-type: none"> - มีเป็นมาตรฐานมาก - สื่อถึงกันไม่หนักแน่นและไม่นำสื่อถือ
สีเดียว	<ul style="list-style-type: none"> - 1 สี - ทั้งจุดสีสื่อเดียว 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 สี - ทั้งจุดสี 2 สี 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 สี - ทั้งจุดสีสื่อเดียว 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 สี - ทั้งจุดสีสื่อเดียว 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 สี: 1 สี - สื่อถึงกัน 1 ชุด
น้ำหนัก	<ul style="list-style-type: none"> - มีน้ำหนัก Negative มากกว่า Positive - มีน้ำหนักสีเทา - ดูหนัก ไม่อ่อนแอ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีน้ำหนัก Negative มากกว่า Positive - มีน้ำหนักสัญลักษณ์ - ดูมา ไม่หนักแน่น 	<ul style="list-style-type: none"> - มีน้ำหนัก Negative มากกว่า Positive - มีน้ำหนักสัญลักษณ์ - ดูหนัก ไม่อ่อนแอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มีน้ำหนัก Negative มากกว่า Positive - มีน้ำหนักสัญลักษณ์ - ดูมา ไม่หนักแน่น 	<ul style="list-style-type: none"> - มีน้ำหนัก Negative มากกว่า Positive - มีน้ำหนักเทา สื่อสอง - ดูเบา หนา ไม่ดูหนา
งานตัวอย่าง				 	

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบบัญชีลักษณะที่				
	US Department of Treasury	Madison	Florida	Analysis	Denmark
สินค้า	- สัญญาซื้อขายแบบปิด - ไม่มีการซื้อขาย - การเคลื่อนไหวถูกปิดกั้น แสดงการควบคุม	- สัญญาซื้อขายแบบปิด - ไม่มีการซื้อขาย - การเคลื่อนไหวถูกปิดกั้น แสดงการควบคุม	- สัญญาซื้อขายแบบปิด - ไม่มีการซื้อขาย - การเคลื่อนไหวถูกปิดกั้น แสดงการควบคุม	- ส่วนใหญ่เป็นสัญญาซื้อขายแบบปิด - ไม่มีการซื้อขาย - การเคลื่อนไหวถูกปิดกั้นแสดงการควบคุม	- สัญญาซื้อขายแบบปิด - ไม่มีการซื้อขาย - การเคลื่อนไหวถูกปิดกั้น ไม่มาก ดูไม่ชัดเจนควบคุม
ทิศทาง	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร - แสดงการรวมอำนาจ - ถูกจัดอันดับกับแสดงการ กำกับดูแล	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร - แสดงการรวมอำนาจ - ถูกจัดอันดับกับแสดงการ กำกับดูแล	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร - ถูกจัดอันดับกลาง แสดง การกำกับดูแล	- ส่วนใหญ่เป็นภาครัฐปล่อยพันธบัตร - แสดงการรวมอำนาจ - ถูกจัดอันดับกับแสดงการกำกับดูแล	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร - ไม่แสดงการรวมอำนาจ - การจัดอันดับมากจากว่าสัญญา ลักษณะ อาจความน่าเชื่อถือ
ผลประโยชน์	- ๓๓, ๕๐ ปล่อยตรงกลางด้วย ด้วย ๓๓, ๕๐ ปล่อย - แบ่งขึ้นกับระบบด้วย	- ๓๓, ๕๐ ปล่อยตรงกลางด้วย ด้วย ๓๓, ๕๐ ปล่อย - แบ่งขึ้นกับระบบด้วย	- ๓๓, ๕๐ ปล่อยตรงกลางด้วย ด้วย ๓๓, ๕๐ ปล่อย - แบ่งขึ้นกับระบบด้วย	- ๓๓, ๕๐ ปล่อยตรงกลางด้วย ๓๓, ๕๐ ปล่อย - แบ่งขึ้นกับระบบด้วย	- ๓๓, ๕๐ ปล่อยสัญญา ด้วย ๕๐ ปล่อย - สูงสัญญาถูกไม่สถานะ
ความสัมพันธ์	- ลักษณะทาง ธนาคาร เป็น หนัก มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน - การจัดขึ้นที่รัฐปล่อยและ ๓๓, ๕๐ เป็นระบบด้วย	- ลักษณะทาง ธนาคาร เป็น หนัก มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน - การจัดขึ้นที่รัฐปล่อยและ ๓๓, ๕๐ เป็นระบบด้วย	- ลักษณะทาง ธนาคาร เป็น หนัก มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน - การจัดขึ้นที่รัฐปล่อยและ ๓๓, ๕๐ เป็นระบบด้วย	- ลักษณะทาง ธนาคาร เป็นหนัก มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน - การจัดขึ้นที่รัฐปล่อยและ ๓๓, ๕๐ เป็นระบบด้วย	- ลักษณะทาง ธนาคาร เป็น หนัก มีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน - การจัดขึ้นที่หลายระบบ และมีขึ้นที่ต่างต่าง
โครงสร้าง	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร และวงกลมด้านใน - การสัญญาซื้อขายที่ชัดเจน	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร และวงกลมด้านใน - การสัญญาซื้อขายที่ชัดเจน	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร และวงกลมด้านใน - การสัญญาซื้อขายที่ชัดเจน	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร และวงกลมด้านใน - การสัญญาซื้อขายที่ชัดเจน	- ภาครัฐปล่อยพันธบัตร และวงกลมด้านใน - การสัญญาซื้อขายที่ชัดเจน
วัฒนธรรม	- รับรองจาก AIGA - เป็นสากล	- ไม่เป็นสากล - มีรูปแบบคล้ายสากล จึง ใช้กับต่างวัฒนธรรมได้	- ไม่เป็นสากล - มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ ไม่เฉพาะสากล	- ส่วนใหญ่ไม่ไม่เป็นสากล - มีรูปแบบคล้ายสากล จึงใช้กับต่างวัฒนธรรมได้	- ไม่เป็นสากล - มีรูปแบบที่ชัดเจน ประเทศต่าง
จดจำ	- แสดงกฎ ข้อความที่หนัก หนัก ๕๐ ปล่อย - บัญชีที่ชัดเจน ความสัมพันธ์ และจดจำ	- แสดงกฎ ข้อความที่หนัก หนัก ๕๐ ปล่อย - บัญชีที่ชัดเจน ความสัมพันธ์ และจดจำ	- แสดงกฎ ข้อความที่หนัก หนัก ๕๐ ปล่อย - บัญชีที่ชัดเจน ความสัมพันธ์ และจดจำ	- แสดงกฎ ข้อความที่หนัก หนัก ๕๐ ปล่อย - บัญชีที่ชัดเจน ความสัมพันธ์ และจดจำ	- แสดงกฎ ข้อความที่หนัก หนัก ๕๐ ปล่อย - บัญชีที่ชัดเจน ความสัมพันธ์ และจดจำ
ระบอบองค์กร	- ระบอบการดำเนินงานที่ ชัดเจน - จุดรวมสายการตรงกลาง เห็นได้จากระบอบ	- ระบอบการดำเนินงานที่ ชัดเจน - จุดรวมสายการตรงกลาง เห็นได้จากระบอบ	- ระบอบการดำเนินงานที่ ชัดเจน - จุดรวมสายการตรงกลาง และด้านซ้าย เห็นด้วยมาก	- ระบอบการดำเนินงานที่ ชัดเจน - จุดรวมสายการตรงกลาง เห็นได้จากระบอบ	- ระบอบการดำเนินงานที่
งานตัวอย่าง				 	

4. การจัดวาง

การจัดวางทุกอย่างลงบนแผ่นป้ายสัญลักษณ์ ได้แก่ เครื่องหมายภาพและสัญลักษณ์ภาพ ตัวอักษร และส่วนประกอบอื่นๆ ควรจัดองค์ประกอบให้กับสิ่งที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรก และควรจะมีพื้นที่ว่างในป้าย เพราะถ้าพยายามจัดวางองค์ประกอบต่างๆ มากเกินไป ภายในพื้นที่อันจำกัดจะมีผลเสียทำให้เกิดความสับสนและจะทำให้ป้ายสัญลักษณ์ขาดประสิทธิภาพในการสื่อสาร³

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>องค์ประกอบ</u>	- รูปร่างป้ายหลายแบบ ทั้งรูปร่างมาตรฐานและผสมปนกัน - สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษร - สัญลักษณ์และลูกศร
<u>องค์ประกอบที่สำคัญ</u>	- ไม่ทราบแน่ชัด
<u>ขนาดตัวอักษร</u>	- ขนาด 2:3 ของสัญลักษณ์ภาพ ใหญ่เกินไป
<u>ไม่เกิน 2 ประโยค</u>	- กำหนดไม่เกิน 3 ประโยค ต้องใช้เวลาในการอ่าน
<u>พื้นที่ระหว่างตัวอักษร</u>	- ระยะความห่างมาก อ่านยาก - ระยะความห่างมากและแคบ ไม่เท่ากัน มองเห็นยาก
<u>ข้อความคู่กับสัญลักษณ์</u>	- ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพทั้งแนวนอน ตั้งเฉียง บน ล่าง - ไม่กำหนดให้ชัดเจน
<u>จัดวางลูกศร</u>	- ลูกศรวางด้านล่าง บน และระดับเดียว

³ เรื่องเดียวกัน หน้า 40.

<u>กฎระเบียบ</u>	กับข้อความ - อยู่ข้างข้อความ
------------------	---------------------------------

การวิเคราะห์การจัดวาง ดังตารางที่ 28

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ระบบนิเวศสัญลักษณ์				
	US Department of Transport	Museum	F-Airline	Analysis	Feedback
องค์ประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> - รูปประกอบสัญลักษณ์ - สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษร - สัญลักษณ์และลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปประกอบสัญลักษณ์ - สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษร - สัญลักษณ์และลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปประกอบสัญลักษณ์ - สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษร - สัญลักษณ์และลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ใช้รูปประกอบสัญลักษณ์ - สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษร - สัญลักษณ์และลูกศร 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปประกอบสัญลักษณ์ - สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษร - สัญลักษณ์และลูกศร
องค์ประกอบที่สำคัญ	- ตัวอักษร	- ตัวอักษร	- ตัวอักษร	- ส่วนใหญ่ใช้ตัวอักษร	- ไม่ทราบชื่อ
ขนาดตัวอักษรและสัญลักษณ์ภาพที่จับคู่กัน	- กำหนดอัตราส่วน 1:2, 2:3, 3:5 ของสัญลักษณ์ภาพ	- กำหนดอัตราส่วน 1:2 ของสัญลักษณ์ภาพ	- กำหนดอัตราส่วน 1:2 ของสัญลักษณ์ภาพ	- กำหนดอัตราส่วน 1:2 ของสัญลักษณ์ภาพ	- ขนาด 2:3 ของสัญลักษณ์ภาพ
ไม่เกิน 2 ประโยค	- กำหนดไม่เกิน 2 ประโยค	- กำหนดไม่เกิน 2 ประโยค	- กำหนดไม่เกิน 2 ประโยค	- กำหนดไม่เกิน 2 ประโยค	- กำหนดไม่เกิน 3 ประโยค
พื้นที่ระหว่างตัวอักษร และความที่ใกล้เคียงกัน	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร - ระยะห่างระหว่างบรรทัด - ระยะห่างระหว่างตัวอักษร
ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพ	- ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพในบริเวณ	- ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพในบริเวณ	- ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพในบริเวณ	- ส่วนใหญ่ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพในบริเวณ	- ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพในบริเวณ
จัดวางลูกศร	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกศรวางระดับกับข้อความ - อยู่ข้างสัญลักษณ์ภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกศรวางด้านบนข้อความ - อยู่ข้างสัญลักษณ์ภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกศรวางด้านบน - ระดับเดียวกับข้อความ - อยู่ข้างสัญลักษณ์ภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกศรวางด้านบน - ระดับเดียวกับข้อความ - อยู่ข้างสัญลักษณ์ภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกศรวางด้านบน - ระดับเดียวกับข้อความ - อยู่ข้างสัญลักษณ์ภาพ
งานตัวอย่าง	 	 	 	 	

การวิเคราะห์ทั้งหมดที่แสดงไว้นั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบและประเมินผล ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. กับป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศ โดยรวบรวมเอาลักษณะเด่น จุดดี จุดเสียของทั้งสองระบบมาเปรียบเทียบและเลือกเอาลักษณะเด่น จุดดีร่วมของระบบป้าย สัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศเช่น การใช้งาน การออกแบบ มาตรฐานและประเมินร่วมกับป้าย สัญลักษณ์มาตรฐานของกทม. อีกครั้ง เพื่อจะได้สรุปเป็นแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์ มาตรฐานสำหรับกทม. ในบทที่ 5 ต่อไป ซึ่งสิ่งที่สามารถสรุปได้คือ

- ปัญหาของชุดป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ที่ได้จากการวิเคราะห์และผู้วิจัยได้เขียนอธิบายไว้ แล้วในหัวข้อการวิเคราะห์ตามเกณฑ์แต่ละหัวข้อที่ผ่านมา ซึ่งจะได้สรุปอีกครั้งในบทที่ 5 ร่วมกับ แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการออกแบบตามเกณฑ์เช่นกัน

- ข้อดีข้อเสีย และข้อจำกัดต่างๆ ในด้านการใช้งานและการออกแบบของชุดป้ายสัญลักษณ์ ต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาของป้ายสัญลักษณ์ของกทม. เพื่อจะสรุปเป็น แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการออกแบบในบทที่ 5 ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ข้อสรุปเพื่อใช้ในการออกแบบ

ในบทนี้ผู้วิจัยจึงขอสรุปประเด็นการแก้ไขปัญหามาจากผลการวิเคราะห์ปัญหาในบทที่ 4 ออกมาเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. โดยมีเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้

(1) ข้อสรุปการใช้งานป้ายสัญลักษณ์

1. การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ภาพ
2. การใช้สัญลักษณ์ลูกศร
3. การใช้ตัวอักษร
4. การใช้ข้อความ
5. การใช้งานป้ายสัญลักษณ์

(2) ข้อสรุปการออกแบบชุดป้ายสัญลักษณ์

1. องค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์
2. การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ
3. การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ
4. การจัดวาง

ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(1) ข้อสรุปการใช้งานป้ายสัญลักษณ์

1. การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ภาพ

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์สัญลักษณ์ภาพของต่างประเทศร่วมกับสัญลักษณ์ภาพของกทม. แล้ว สามารถสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขด้วยการออกแบบสำหรับสัญลักษณ์ภาพได้ทั้ง 4 หมวด คือ สัญลักษณ์ชี้ทาง สัญลักษณ์แนะนำ สัญลักษณ์ข่าวสาร และสัญลักษณ์เตือน

ปัญหาความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ภาพสิ่งของ หรือภาพจักรยานมาใช้โดยตรง เพราะสื่อได้ชัดเจน - สามารถสื่อลักษณะเส้นทางได้เร็ว - ไม่ต้องเสียเวลาตีความ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้รูปสิ่งของ โดยเฉพาะเรือ สื่อได้ชัดเจน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ลักษณะสัญลักษณ์มาใช้ดัดแปลง เช่น ตัว P เพราะเป็นที่เข้าใจได้เร็ว ไม่ต้องเสียเวลาตีความ
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สัญลักษณ์ตัว P มาดัดแปลง และใช้การขีดทับห้ามอย่างชัดเจน - สามารถสื่อข้อห้ามได้รวดเร็ว

ปัญหาความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	<ul style="list-style-type: none"> - การออกแบบจะไม่ใช่สากลก็ได้ - แต่ให้อิงลักษณะสากล เช่น เอรูปร่างจักรยาน มาดัดแปลงให้มีเอกลักษณ์ และยังสื่อสารได้ดี
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรออกแบบเป็นสากล เพราะควรมีเอกลักษณ์สำหรับกทม. เอง - แต่ให้อิงลักษณะสากล เช่น เอลายเส้นมาดัดแปลงให้มีเอกลักษณ์ และยังสื่อสารได้ดี
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรออกแบบเป็นสากล เพราะควรมี

หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<p>เอกลักษณ์สำหรับกทม. เอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - แต่ให้อิงลักษณะสากล เช่นเอาตัว P มาตัดแปลงให้มีเอกลักษณ์ และยังสามารถใช้ได้ - ไม่ควรออกแบบเป็นสากล เพราะควรมีเอกลักษณ์สำหรับกทม. เอง - แต่ให้อิงลักษณะสากล เช่นเอาตัว P มาตัดแปลงให้มีเอกลักษณ์ และยังสามารถใช้ได้
------------------------------	---

ปัญหาความยากง่ายในการเรียนรู้

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรใช้สิ่งของสื่อความหมายโดยตรง จะเรียนรู้ได้ง่ายกว่าการใช้สัญลักษณ์แทน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรใช้สิ่งของสื่อความหมายโดยตรง จะเรียนรู้ได้ง่ายกว่าการใช้สัญลักษณ์แทน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรใช้สัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักมาตัดแปลง จะช่วยให้เข้าใจได้เร็วขึ้นในเวลารีบเร่ง
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรใช้สัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักมาตัดแปลงและทับด้วยการขีดคร่อม จะช่วยให้เข้าใจได้เร็วขึ้นในเวลารีบเร่ง

ปัญหาในการเป็นที่ยอมรับ

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ใช้ลักษณะการอิงสิ่งของที่คล้ายกับสากล เพื่อให้สามารถเข้าใจในระดับสากล
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรใช้ภาพสิ่งของที่ตัดแปลงเป็นเอกลักษณ์แล้ว เพื่อให้เอกลักษณ์ที่เด่นชัดของสถานที่ในกทม. ออกมาเป็นที่ยอมรับ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรใช้ภาพสัญลักษณ์ที่รู้จักมาตัดแปลงเป็นเอกลักษณ์ เพื่อให้สามารถเข้าใจข่าวสารสำคัญได้เร็วขึ้น

หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรใช้ภาพสัญลักษณ์ที่รู้จักมาดัดแปลงเป็นเอกลักษณ์ เพื่อให้สามารถเข้าใจคำเตือนสำคัญได้เร็วขึ้น
------------------------------	---

ปัญหาในส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับความหมาย

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรใช้สิ่งของสื่อความหมายโดยตรง จะสัมพันธ์กับความหมายได้ดีกว่าการใช้สัญลักษณ์
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรใช้สิ่งของสื่อความหมายถึงสถานที่ เช่น เรือคือท่าเรือ จะสัมพันธ์กับความหมาย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรใช้สัญลักษณ์ที่รู้จักมาใช้ จะสัมพันธ์กับความหมายโดยตรง
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรใช้สัญลักษณ์ที่รู้จักมาใช้ จะสัมพันธ์กับความหมายโดยตรง

ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรกำหนดใช้สิ่งของเหมือนกัน เพื่อให้มีแนวทางที่สัมพันธ์กัน และสื่อความหมายในลักษณะเดียวกัน เช่น ใช้สิ่งของเหมือนกัน - กำหนดขนาดเส้น น้ำหนักให้สัมพันธ์กัน เพื่อให้ดูเข้าใจง่าย เป็นชุดกัน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรกำหนดใช้สิ่งของเหมือนกัน เพื่อให้มีแนวทางที่สัมพันธ์กัน และสื่อความหมายในลักษณะเดียวกัน เช่น ใช้สิ่งของเหมือนกัน - กำหนดขนาดเส้น น้ำหนักให้สัมพันธ์กัน เพื่อให้ดูเข้าใจง่าย เป็นชุดกัน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรกำหนดใช้สัญลักษณ์เหมือนกัน เพื่อให้มีแนวทางที่สัมพันธ์กัน และสื่อความหมายในลักษณะเดียวกัน เช่น ใช้ตัวอักษรเหมือนกัน

หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดขนาดเส้น น้ำหนักให้สัมพันธ์กัน เพื่อให้ดูเข้าใจง่าย เป็นชุดกัน - ควรกำหนดใช้สัญลักษณ์เหมือนกัน เพื่อให้มีแนวทางที่สัมพันธ์กัน และสื่อความหมายในลักษณะเดียวกัน เช่น ใช้ตัวอักษรเหมือนกัน - กำหนดขนาดเส้น น้ำหนักให้สัมพันธ์กัน เพื่อให้ดูเข้าใจง่าย เป็นชุดกัน
------------------------------	--

ปัญหาในลำดับชั้นการจดจำ

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดความสำคัญไว้อันดับสองต่อจากข้อความ ตามด้วยลูกศร - ควรใช้จุดเด่นที่สิ่งของเพียง 1 จุด จะช่วยให้จำง่ายสำหรับสัญลักษณ์ตัวอื่นๆ ด้วย
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดความสำคัญไว้อันดับสองต่อจากข้อความ ตามด้วยลูกศร - ควรใช้จุดเด่นที่สิ่งของเพียง 1 จุด จะช่วยให้จำง่ายสำหรับสัญลักษณ์ตัวอื่นๆ ด้วย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดความสำคัญไว้อันดับสองต่อจากข้อความ ตามด้วยลูกศร - ควรใช้จุดเด่นที่สัญลักษณ์เพียง 1 จุด จะช่วยให้จำง่ายสำหรับสัญลักษณ์ตัวอื่นๆ ด้วย
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดความสำคัญไว้อันดับสองต่อจากข้อความ ตามด้วยลูกศร - ควรใช้จุดเด่นที่สัญลักษณ์เพียง 1 จุด จะช่วยให้จำง่ายสำหรับสัญลักษณ์ตัวอื่นๆ ด้วย

ปัญหาการใช้ส่วนสำคัญ

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรใช้สิ่งของ 1 ชิ้นคือจักรยานเป็นส่วนสำคัญ

หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลางเพื่อแสดงความสำคัญที่ชัดเจน - ควรใช้สิ่งของ 1 ชิ้นคือเรือเป็นส่วนสำคัญ - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลางเพื่อแสดงความสำคัญที่ชัดเจน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สัญลักษณ์ตัว P เป็นส่วนสำคัญ - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลางเพื่อแสดงความสำคัญที่ชัดเจน
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สัญลักษณ์ตัว P และการปิดล้อมทับเป็นส่วนสำคัญในการห้ามให้ชัดเจน - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลางเพื่อแสดงความสำคัญที่ชัดเจน

ปัญหาความขัดแย้งกับของเดิม

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ภาพลักษณะสากลมาอิง เพื่อความชัดเจนในการสื่อความหมายในระดับสากล
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรออกแบบเป็นสากล เพราะควรมีเอกลักษณ์ที่ต่างกัน - ควรใช้ภาพลักษณะสากลมาอิง เพื่อความชัดเจนในการสื่อความหมาย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรออกแบบเป็นสากล เพราะควรมีเอกลักษณ์ที่ต่างกัน - ควรใช้ภาพลักษณะสากลมาอิง เพื่อความชัดเจนในการสื่อความหมาย
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรออกแบบเป็นสากล เพราะควรมีเอกลักษณ์ที่ต่างกัน - ควรใช้ภาพลักษณะสากลมาอิง เพื่อความชัดเจนในการสื่อความหมาย

ปัญหาการปรับใช้งาน

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรอิงการใช้สีของแบบสากลไว้ตลอดเพื่อให้ออกแบบมาเป็นแนวเดียวกัน - กำหนดขนาดเส้น น้ำหนักไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถออกแบบได้เป็นแนวทางเดียวกัน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรอิงการใช้สีของแบบสากลไว้ตลอดเพื่อให้ออกแบบมาเป็นแนวเดียวกัน - กำหนดขนาดเส้น น้ำหนักไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถออกแบบได้เป็นแนวทางเดียวกัน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรอิงการใช้สัญลักษณ์แบบสากลไว้ตลอดเพื่อให้ออกแบบมาเป็นแนวเดียวกัน - กำหนดขนาดเส้น น้ำหนักไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถออกแบบได้เป็นแนวทางเดียวกัน
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรอิงการใช้สัญลักษณ์แบบสากลไว้ตลอดเพื่อให้ออกแบบมาเป็นแนวเดียวกัน - กำหนดขนาดเส้น น้ำหนักไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถออกแบบได้เป็นแนวทางเดียวกัน

ปัญหาในการมองเห็น

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรมีขนาดใหญ่ ติดบนพื้นป้ายสีเข้ม - จะช่วยให้มองเห็นได้ง่าย และเข้าใจเร็ว
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรมีขนาดใหญ่ ติดบนพื้นป้ายสีเข้ม - จะช่วยให้มองเห็นได้ง่าย และเข้าใจเร็ว
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรมีขนาดใหญ่ ติดบนพื้นป้ายสีเข้ม - จะช่วยให้มองเห็นได้ง่าย และเข้าใจเร็ว
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรมีขนาดใหญ่ ติดบนพื้นป้ายสีเข้ม - จะช่วยให้มองเห็นได้ง่าย และเข้าใจเร็ว

ปัญหาในข้อจำกัด

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรกำหนดการมองจากมุมตรงเป็นหลัก - การมองจากมุมอื่นๆ รองลงไป
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรกำหนดการมองจากมุมตรงเป็นหลัก - การมองจากมุมอื่นๆ รองลงไป
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรกำหนดการมองจากมุมตรงเป็นหลัก - การมองจากมุมอื่นๆ รองลงไป
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรกำหนดการมองจากมุมตรงเป็นหลัก - การมองจากมุมอื่นๆ รองลงไป

ปัญหาระยะในการมองเห็น

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- จุดรวมสายตาต้องอยู่ตรงกลาง จะเห็นได้ชัด จากระยะไกล ทั้งยานพาหนะและการเดินเท้า
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- จุดรวมสายตาต้องอยู่ตรงกลาง จะเห็นได้ชัด จากระยะไกล ทั้งยานพาหนะและการเดินเท้า
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- จุดรวมสายตาต้องอยู่ตรงกลาง จะเห็นได้ชัด จากระยะไกล ทั้งยานพาหนะและการเดินเท้า
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- จุดรวมสายตาต้องอยู่ตรงกลาง จะเห็นได้ชัด จากระยะไกล ทั้งยานพาหนะและการเดินเท้า

ปัญหาความคงทน

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรมีความเรียบง่าย และรูปร่างเป็นกลุ่มก้อน- - จะทนต่อการเสื่อมสภาพ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรมีความเรียบง่าย และรูปร่างเป็นกลุ่มก้อน- - จะทนต่อการเสื่อมสภาพ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรมีความเรียบง่าย และรูปร่างเป็นกลุ่มก้อน- - จะทนต่อการเสื่อมสภาพ

หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรมีความเรียบง่าย และรูปร่างเป็นกลุ่มก้อน- - จะทนต่อการเสื่อมสภาพ
------------------------------	---

ปัญหาการถอดแบบ

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรเรียบง่ายและมีน้ำหนักมาก จะถอดแบบได้ง่าย
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรเรียบง่ายและมีน้ำหนักมาก จะถอดแบบได้ง่าย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรเรียบง่ายและมีน้ำหนักมาก จะถอดแบบได้ง่าย
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรเรียบง่ายและมีน้ำหนักมาก จะถอดแบบได้ง่าย

การสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพดังตารางที่ 29-36

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพบนพื้นฐานลักษณะของกรุงเทพมหานคร		
	ผลดี (ข้อดี)	งานวิจัย	ผลเสีย (ข้อเสีย)
ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดเด่นหลายจุด - มีการบูรณาการเชิงนโยบาย - ไม่ซ้ำซากกับทฤษฎีเชิงทฤษฎี 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนที่ทฤษฎีเชิงทฤษฎีเชิงทฤษฎี - ขาดเนื้อหา
ความสอดคล้องทางวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบสื่อเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสากลหรือไม่เป็นสากลก็ได้ - รูปแบบสื่อต่างภาษา จึงจะสามารถนำไปใช้ได้
ความยากง่ายในการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ใช้ส่วนประกอบที่สื่อถึงแก่นแท้ที่ศึกษาจากความต่อเนื่อง - เรียนรู้ง่าย 		<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ใช้สื่อสื่อ - เรียนรู้ง่าย
เป็นที่ยอมรับไปแล้ว	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะเป็นภาพประกอบ - เป็นที่จดจำง่าย ไม่เป็นที่ยอมรับ 		<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับความเข้าใจเป็นอย่างดี
ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สื่อในการสื่อความหมาย - มีส่วนประกอบอื่นมาสื่อถึงความหมายของสื่อ 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนที่ทฤษฎีเชิงทฤษฎีเชิงทฤษฎี - สัมพันธ์กับความหมาย
ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาพเชิงทฤษฎี - สื่อส่วนไม่สัมพันธ์กัน: ภาพ ขนาดเล็ก น้ำหนัก 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนที่ทฤษฎีเชิงทฤษฎีเชิงทฤษฎี - ขนาดภาพ เช่น น้ำหนักสื่อส่วนที่สัมพันธ์กัน
ลำดับชั้นจัดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์ภาพเป็นอันดับแรก - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด จัดจำลำบาก 		<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอันดับสองจากข้อความ ตามด้วยจุด
ส่วนสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาพเชิงทฤษฎีเชิงทฤษฎีเชิงทฤษฎี - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด สื่อเชิงทฤษฎีเชิงทฤษฎี - น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ 		<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สื่อสื่อเป็นส่วนสำคัญ - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด สื่อเชิงทฤษฎีเชิงทฤษฎี - ใช้น้ำหนัก Positive

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาระบบนิเวศสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	สภาพปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ
ความขัดแย้งกันของเดิม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีเส้นทาง - ไร้การรักษาระบบนิเวศเดิมมาก - จัดซื้อที่ดินราคาถูกมาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ไม่มีเส้นทาง - ดึงลักษณะสากล
ปรับเปลี่ยน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีส่วนนิเวศหลาย นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่น ๆ ได้ยาก - สีสันไม่ทันสมัยนัก: ฟ้า สีเทา สีน้ำเงิน น้ำหนัก สร้างขึ้นได้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่คล้ายสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่น ๆ ได้ง่าย - ทำยอดทาง เช่น น้ำหนักไว้แล้ว สามารถสร้างเพิ่มได้ง่าย
การมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดใหญ่ วางบนพื้นสีเข้ม - ไม่ตรงกับทิศทางป้าย ของถนนด้านขวา 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่ วางบนพื้นสีเข้ม - มองเห็นได้ง่าย
สื่อจำกัด	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพรูปสื่อกรอบมาก - มองได้เฉพาะหน้าตรงเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ครอบงอมตรงเท่านั้น
ระยะในการมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - จากการเดินทาง และขบวนพาหนะ - จุดรอบเสาตามด้านซ้าย ถึงขอบจากการเดินทางก็จะเห็นชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มองได้จากทั้งขบวนพาหนะและเดินเท้า
ความคงทน	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนประกอบในภาพมากขึ้น - ไม่ทนต่อการเสื่อมสภาพ 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มีรูปแบบที่เรียบง่าย - ทนต่อการเสื่อมสภาพ
การถอดแบบ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นลักษณะภาพประกอบ - นำมาใช้ไม่สะดวก - ถอดแบบได้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มีรูปแบบที่เรียบง่าย - ดึงดุน้ำหนักมาทาสี - ถอดแบบง่าย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบป็นสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	ผลการวิเคราะห์	องค์ประกอบ	หมายเหตุ
ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดเด่นหลายจุด - ไร้ส่วนประกอบที่งกย สิ่งของ หลายอย่าง - ไม่เข้าใจสถานที่ชนิด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้รูปสิ่งของ - รัฐสถานที่
ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบนี้ใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดแบบให้เป็นสากล - ควรเขียนแบบสากลเพื่อข้ามวัฒนธรรม
ความยากง่ายในการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายโดยตรง - ไร้ส่วนประกอบหลายอย่างปะปนกัน ไม่เน้นให้ชัด - เรียนรู้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสื่อความหมายโดยตรง - ควรกำหนดสิ่งของ - ควรให้ความหมายชัด เรียนรู้ง่าย
เป็นที่ยอมรับไปแล้ว	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะเป็นภาพประกอบ - เป็นที่จดจำยาก ไม่เป็นที่ยอมรับ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นภาพสิ่งของเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์
ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้คน และสิ่งของหลายอย่างในการสื่อความหมาย - มีส่วนประกอบมากเกินความจำเป็นในการสื่อความหมาย - เกิดการสับสนกับความหมาย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สิ่งของในการสื่อความหมาย - ควรเน้นการสื่อความหมายของสถานที่ - ควรให้สัมพันธ์กับความหมาย
ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาพคน สิ่งของหลายอย่าง - สื่อส่วนไม่สัมพันธ์กัน: ภาพ ขนาดเส้น น้ำหนัก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดใช้ภาพสิ่งของ - ควรกำหนดสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเส้น น้ำหนัก
ลำดับชั้นจดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์ภาพเป็นอันดับแรก - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด จุดจำลำบาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นอันดับสอง ต่อจากตัวอักษร ตามด้วยลูกศร - ควรแสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจนเพียง 1 จุด
ส่วนสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาพคน สิ่งของแสดงสถานที่ - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด เกิดการสับสน - น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สิ่งของเป็นส่วนสำคัญ - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลาง - ควรใช้น้ำหนัก Positive

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบนป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบนป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	มาตรการ	แนวทาง	ความถี่
ความชัดเจนของข้อความ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ใช้ภาษาถิ่นหรือท้องถิ่นมาก - สับสนกับสากลอื่นๆ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้เป็นสากล - ควรใช้ภาษาถิ่นที่ชัดเจน - ควรอิงลักษณะสากล
ปรับใช้งาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีส่วนเป็นสากลเลย นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ยาก - สื่อส่วนใหญ่ไม่สัมพันธ์กัน: ภาพ ขนาดสี น้ำหนัก สัดส่วนไม่ชัด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสื่อลักษณะสากล เพื่อสะดวกในการประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ - ควรกำหนดสื่อส่วนที่เป็นบริบท เพื่อสะดวกในการสร้างสื่อ
การมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดเล็ก วาดบนพื้นสีเข้ม - ไม่สัมพันธ์กับสีป้าย มองเห็นลำบาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดขนาดให้ใหญ่ วาดบนพื้นป้ายสีอ่อน - ควรสัมพันธ์กับสีป้าย มองเห็นได้ง่าย
สื่อจำกัด	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพสื่อสื่อค่อนข้างมาก - มองได้เฉพาะหน้าตรงเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรออกแบบให้ภาพถูกมองได้รอบทิศทาง - ควรกำหนดสีพื้นของจากพื้นป้ายให้ชัดเจน
ระยะในการมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - จากบริเวณกว้าง ของบางสถานที่ - จุดรวมสายตาด้านล่าง ต้องมองจากอาคารขึ้นจึงจะเห็นชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเห็นได้จากที่การเดินเท้าและยานสาธารณะ - ควรให้จุดรวมสายตารองกลาง จึงจะเห็นสื่อชัดเจนมากขึ้นด้วย
ความคงทน	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนประกอบในภาพมากเกินไป - ไม่ทนต่อการเสื่อมสภาพ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีส่วนประกอบที่น้อยชิ้น หรือง่าย - ควรใช้ทนต่อการเสื่อมสภาพ
การถอดแบบ	<ul style="list-style-type: none"> - สีสันลักษณะภาพประกอบ - น้ำหนักไม่คู่ไปเอง - ถอดแบบได้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นลักษณะภาพที่ชัดเจน - ควรเป็นน้ำหนักที่สัมพันธ์กัน - ควรให้ถอดแบบได้ง่าย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบนป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	WASTE (จุดเสีย)	STRENGTH (จุดแข็ง)	RECOMMENDATION (ข้อเสนอแนะ)
ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดเด่นหลายจุด - ได้รับความครอบคลุมทั้งสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ ข้อต่อของระบบ - ไม่ทำซ้ำบริการซ้อน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรปรับปรุงสัญลักษณ์ - ผู้ให้บริการ
ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ขู่มากกว่าใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเขตเป็นสากล - ควรกำหนดเขตเฉพาะสำหรับวัฒนธรรม
ความยากง่ายในการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายที่ชัดเจนและไม่มีข้อสงสัย - ได้ตัวสัญลักษณ์ที่ละเอียดชัดเจน ไม่เน้นที่พื้นผิว - เรียนรู้ง่าย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสื่อความหมายโดยตรง - ควรกำหนดสัญลักษณ์ที่รู้จัก - ควรสื่อความหมายเบื้องต้น เรียนรู้ง่าย
มีนัยยะจนนำไปสู่	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะเป็นภาพประกอบ - ใช้ภาพสื่อถึงสิ่งอื่นที่นอกเหนือจาก ไม่เน้นที่ของจริง หมาย - สื่อถึงลักษณะที่เป็นที่รู้จักแล้ว 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป้าหมายเฉพาะลักษณะชัดเจนที่เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นที่รู้จักแล้ว หรือเป็นของลักษณะ
ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สัญลักษณ์ และสื่อของหลายอย่างในการสื่อความหมาย - มีส่วนประกอบมากเกินไปจนทำให้เป็นการสื่อความหมาย - เกิดการสับสนกับความหมาย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย - ควรเน้นการสื่อความหมายของตัวบริการ - ควรสื่อสัมพันธ์กับความหมาย
ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการเชื่อมโยง สัญลักษณ์ของต่าง - สื่อสัมพันธ์สัมพันธ์กัน: กษย ขยดงน น้าพก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดใช้ภาพสัญลักษณ์ - ควรกำหนดสื่อส่วนที่สัมพันธ์กับของภาพ สยจขณ ป้าพก
ลำดับชั้นจดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์ภาพเป็นอันดับแรก - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด จดจำลำบาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นอันดับสอง ดังรายละเอียดตามด้วยลูกศร - ควรแสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจนเพียง 1 จุด
ส่วนสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการเชื่อมโยงสัมพันธ์ขององค์ประกอบบริการ - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด เกิดการสับสน - นำหนักไม่สม่ำเสมอ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สัญลักษณ์เป็นสำคัญ - ควรกำหนดจุดสนใจชัดเจนตรงกลาง - ควรใช้น้ำหนัก Positive

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาาระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	มาตรฐาน	ข้อตรวจพบ	แนวทางการแก้ไข
ความชัดเจนของข้อความ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ใช้ภาษาลักษณะเป็นท้องถิ่นปนกับสัญลักษณ์ระบบสากล - สัตว์เลี้ยงกับสากลอื่นมาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้เป็นสากล - ควรใช้ภาษาลักษณะชัดเจน - ควรอิงลักษณะสากล
ปรับใช้งาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล บ้างไม่ประยุกต์ใช้กับจำนวนอื่น ๆ ได้ยาก - สัตว์เลี้ยงกับสัญลักษณ์: กวาง ชวาตสิน น้ำหนัก สร้างเพิ่มได้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดลักษณะสากล เพื่อสะดวกในการประยุกต์ใช้กับจำนวนอื่น ๆ - ควรกำหนดสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน เพื่อสะดวกในการสร้างเพิ่ม
การมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดใหญ่ วางบนพื้นสีเงิน - ไม่สัมพันธ์กับพื้นป้าย มองเห็นลำบาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดขนาดใหญ่ วางบนพื้นสีอื่น - ควรสัมพันธ์กับพื้นป้าย มองเห็นได้ง่าย
สื่อจำกัด	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพผู้ถือครองสิ่งของ - มองเห็นเฉพาะหน้าตรงเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรออกแบบให้ภาพถูกบิดเอียงอยู่ตรงกลาง - ควรกำหนดสีของจากรุ่นตรง
ระยะในการมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - จากระยะเริ่มทำ และขนาดภาพ: - จุดรวมสายตาทิ้งด้านบนและล่าง ต้องมองจากการเริ่มทำ จึงจะเห็นชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเริ่มได้จากทั้งการเริ่มทำและขนาดภาพ: - ควรใช้จุดรวมสายตารองกลาง จึงจะเห็นได้ชัดจากระยะไกล
ความทนทาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนประกอบเกินภาพมากขึ้น - ไม่ทนต่อการเสื่อมสภาพ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีส่วนประกอบที่น้อยชิ้น เรียบง่าย - ควรใช้การป้องกันการเสื่อมสภาพ
การถอดแบบ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นลักษณะภาพประกอบ - น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ - ถอดแบบได้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นลักษณะภาพชัดเจน - ควรเน้นน้ำหนักให้สม่ำเสมอ - ควรใช้ถอดแบบที่ง่าย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหา-บนพื้นฐานสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	มาตรฐาน	พบปัญหา	ผู้เกี่ยวข้อง
ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจหลายจุด - ใต้ส่วนประกอบทั้งตัวนะ: สิ่งของ - ไม่ต่างจากจุดรวม 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้รูปสัญลักษณ์ - ผู้จัดทำ
ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบสีฉูดฉาดในประเทศไทยเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดแบบไม่เป็นสากล - ควรเรียนรู้แบบสากลเพื่อข้ามวัฒนธรรม
ความยากง่ายในการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายได้โดยตรง - ใต้ตัวนะและสิ่งของเป็นกัน ไม่เน้นใช้ตัวนะ - เรียนรู้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสื่อความหมายที่ตรงชัดเจน - ควรกำหนดใช้สัญลักษณ์ที่ชัดเจน - ควรใช้สื่อความหมายที่สื่อ เรียนรู้ง่าย
เป็นที่ยอมรับไปแล้ว	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะเป็นการประกอบ - ใช้ภาพสิ่งของที่ตัวนะเป็นทั้งตัวนะมาก ไม่เป็นที่ยอมรับ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นการวาดลักษณะที่ตัวนะเป็นทั้งตัวนะที่ผู้จัดทำ
ส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ใต้ตัวนะ: และสิ่งของในการสื่อความหมาย - มีส่วนประกอบมากเกินความจำเป็นในการสื่อความหมาย - สื่อการสัมพันธ์กับความหมาย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย - ควรเน้นการสื่อความหมายของตัวนะ - ควรใช้สื่อสัมพันธ์กับความหมาย
ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาพของตัวนะ: สิ่งของ - สื่อส่วนไม่สัมพันธ์กัน: ภาพ ขนาดเล็ก น้าหนัก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดใช้ภาพสัญลักษณ์ - ควรกำหนดสื่อส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ ขนาดเล็ก น้าหนัก
ลำดับชั้นจดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์ภาพเป็นอันดับแรก - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด จุดจำลำบาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นอันดับสองต่อจากข้อความ และตามด้วยลูกศร - ควรแสดงจุดเด่นของรูปวาดชัดเจนเพียง 1 จุด
ส่วนสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาพของตัวนะกับสิ่งของที่ตรงกัน - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด เกิดการสับสน - น้าหนักไม่เพียงพอ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สิ่งของหรือภาพที่วางไว้ในกรอบกลมในการแสดงตัวนะ - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลาง - ควรกำหนดน้ำหนัก Positive

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาระบบป้ายสัญลักษณ์ล่องกรุงเทมหานคร		
	เกณฑ์การวิเคราะห์	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ความชัดเจนกับของเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - ใช้ภาพลักษณะเป็นท้องถิ่นมาก - สอดคล้องกับสากลน้อยมาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้เป็นสากล - ควรใช้ภาพลักษณะท้องถิ่น - ควรอิงลักษณะสากล
ปรับใช้งาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล นำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ยาก - สีสอดคล้องกับสีอื่น: ภาพ สุนัขเดิน น้ำหนัก สร้างเพิ่มได้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดอิงลักษณะสากล เพื่อสะดวกในการประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ - ควรกำหนดสีที่สอดคล้องกัน เพื่อสะดวกในการสร้างเพิ่ม
การมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดใหญ่ วางบนพื้นสีเข้ม - ไม่กลมเท่ากับพื้นป้าย มองเห็นได้ง่าย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดขนาดใหญ่ วางบนพื้นสีอ่อน - ควรกลมเท่ากับพื้นป้าย มองเห็นได้ง่าย
สื่อจำกัด	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพประกอบรอบล่างชัดเจน - มองได้เฉพาะหน้าตรงเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรออกแบบให้ภาพถูกมองเห็นอยู่รอบภาพ - ควรกำหนดให้มองจากมุมรอบ
ระบบการมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - จากกรณีศึกษา สถานะภาพ: - จุดรวมสายตาต่างกันและล้น ถัดออกจากกรณีศึกษา จึงละทิ้งสื่อรวม 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเก็บไว้จากทั้งกรณีศึกษาสถานะภาพ: - ควรให้จุดรวมสายตาตรงกลาง จึงจะเก็บไว้ได้จากกรณีศึกษาเฉพาะ
ความคงทน	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนประกอบที่เกาะมากเกิน - ไม่ทนต่อการเสียดสีภาพ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีส่วนประกอบที่น้อยลง เริ่มง่าย - ควรหัดกับการเสียดสีภาพ
การถอดแบบ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นลักษณะภาพประกอบ - ยึดหนักไม่เปลี่ยน - ถอดแบบได้ยาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นลักษณะภาพที่ถอด - ควรเน้นน้ำหนักให้เปลี่ยน - ควรที่ถอดแบบได้ง่าย

2. การใช้สัญลักษณ์ลูกศร

สัญลักษณ์ลูกศรเป็นส่วนสำคัญในการนำทางสำหรับป้ายสัญลักษณ์ และมีความสัมพันธ์กับสัญลักษณ์ภาพ หลังจากที่ได้วิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไข ด้วยการออกแบบลงในตารางที่ 37

แนวทางแก้ไขการออกแบบ

ปัญหา	ทางแก้ไข
<u>รูปแบบ</u>	- เส้นของลูกศรควรเป็นแบบเส้นหนา - หัวลูกศรควรเป็นแบบเส้น เน้นทิศทางได้ง่าย
<u>ทิศทาง</u>	- ควรกำหนดให้ใช้งานได้ถึง 8 ทิศทาง
<u>ชนิด</u>	- ควรใช้ลูกศรทางเดียวเป็นหลัก เข้าใจง่าย
<u>จัดวาง</u>	- ลูกศรควรจัดวางระดับเดียวกัน หรือบน-ล่างของข้อความ

การใช้สัญลักษณ์ลูกศรดังตารางที่ 37

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาาระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	มาตรการ	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
รูปแบบ	<ul style="list-style-type: none"> - เส้นนิเวศแนวทแยงและหลายรูปแบบ - ตัวลูกศรมีหลายแบบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นเส้นหนา - ควรออกแบบหัวลูกศรมีเส้นเส้นทิศทาง - ควรดูริบซ์และมิติสื่อ
ทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - 6 ทิศทาง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนด 8 ทิศทาง
ชนิด	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกศรทิศทางเดียวและลูกศรกลับ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นลูกศรทิศทางเดียว
จัดวาง	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกศรชี้วงจราจร-รายทิศเดียวขวา ซ้าย และติดกับสื่อความ - อยู่ข้างสื่อความ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดวางลูกศรระดับเดียวกับสื่อความ หรือด้านซ้าย-บนของสื่อความ - ควรจัดอยู่ข้างสัญลักษณ์ทาง

ตารางที่ 37 สรุปการใช้สัญลักษณ์จราจร / 2

3. การใช้ตัวอักษร

ตัวอักษรเป็นส่วนประกอบสำคัญของป้ายสัญลักษณ์ในการบอกข้อมูลนำทางผู้สัญจรให้ไปถึงที่หมายอย่างสะดวก ถูกต้อง ไม่สับสน หลังจากที่ได้วิเคราะห์ไปแล้ว สามารถสรุปปัญหา และแนวทางแก้ไขด้วยการออกแบบลงในตารางที่ 38-39

แนวทางแก้ไขการออกแบบ

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>รูปแบบ</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ตัวอักษรอังกฤษ ไม่มีฐาน จะอ่านง่ายตั้งแต่ระยะไกล - ควรใช้ตัวอักษรไทยมีหัว จะอ่านง่ายตั้งแต่ระยะไกล
<u>ความหนาบาง</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ตัวอักษรที่มีความหนามาก เพื่อให้หนักพอกับการมองเห็นระยะไกล - ความหนาของเส้นตัวอักษรต้องสม่ำเสมอตลอดตัว เพื่อง่ายในการอ่านโดยรวม - ช่วยให้มองชัดจากทั้งมุมตรงและเฉียง
การใช้ตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ร่วมกับตัวพิมพ์เล็ก เพื่อช่วยแสดงความสำคัญให้ชัดเจนตามลำดับ - ควรเน้นความสำคัญด้วยตัวพิมพ์ใหญ่
ระยะความห่าง ช่องไฟ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดระยะห่างมากกว่าปกติ 1 ระยะ เพื่อให้เหมาะสมกับตัวภาษาไทยและการมองจากระยะไกล และอ่านได้ต่อเนื่อง
<u>รูปร่าง</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ตัวเหลี่ยมและกลม - เพื่อให้คูมิน้ำหนักและนุ่มนวล
<u>การเลือกตัวอักษร</u>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดแบบเรียบง่ายทั้ง 2 ภาษา

<p><u>การจัดช่องไฟระหว่างคำ</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดตัวอักษรไทยให้ขนาดใหญ่กว่า เพื่อเป็นภาษาสำคัญ - ควรกำหนดระยะมากกว่าปกติ 1 ระยะ - เพื่อให้ต่อเนื่อง และอ่านได้ง่าย
<p><u>การออกแบบลูกศร</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้แบบเส้นหนา - หัวลูกศรควรเป็นแบบเส้น เน้นทิศทาง - ขนาดเส้นลูกศรให้สัมพันธ์กับขนาดเส้นตัวอักษร
<p><u>การใช้คำและข้อความ</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดคำกริยาและคำนามร่วมกัน - ควรใช้ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ - จัดวางกึ่งกลางป้าย
<p><u>การจัดวางตัวอักษร</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ข้อความไม่เกิน 2 บรรทัดร่วมกับสัญลักษณ์ภาพ - เป็นแนวนอนหรือแนวตั้ง - จัดวางกึ่งกลางป้าย
<p><u>ขนาดตัวอักษรบนป้าย</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์ภาพควรมีขนาดเป็น 2:1 ของอักษร - น้ำหนักตัวอักษรควรเบากว่าสัญลักษณ์ภาพ
<p><u>การเลือกสี</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สีขาวตัดบนพื้นสีเข้ม

หลักการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการเขียนสัญลักษณ์สื่อของกรุงเทพมหานคร		
	เชิงประจักษ์ (เชิงรูป)	เชิงนามธรรม	เชิงความหมาย
รูปแบบ	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรอังกฤษไม่มีฐาน - ตัวอักษรไทยมีหัว - รูปแบบไม่ตรงกลาง 	วัชรพล Watcharaphon	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ตัวอักษรอังกฤษไม่มีฐาน - ควรใช้ตัวอักษรไทยมีหัว - ควรเลือกรูปแบบอักษรภาษาอังกฤษ Helvetica ที่ตรงกลาง
ความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรมีความหมายน้อย - ความหมายไม่สมบูรณ์ - มองผิดจากขนาดจริง 	พล	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ตัวอักษรที่มีความหมายมาก - ควรเลือกรูปแบบที่มีความหมายง่าย - ควรใช้ขนาดสื่อที่ตรงกลางพอดี
ใช้ตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ตัวอักษรภาษาไทยขนาดใหญ่ร่วมกับตัวอักษรอังกฤษและไทยขนาดเล็ก - ใช้ตัวอักษรอังกฤษเล็กกับใหญ่ปนกัน อ่านยาก 	วัชรพล Watcharaphon เศรษฐาธิราช กรุงเทพมหานคร	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ตัวอักษรไทยคู่ร่วมกับตัวพิมพ์เล็ก - ควรเป็นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่
ระยะความห่างของช่องว่างระหว่างตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรขนาดใหญ่ใช้ระยะความห่างมาก ตัวอักษรขนาดเล็กใช้ระยะห่างที่น้อยกว่าเล็กน้อย - อักษรบางตัวใช้ระยะห่าง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดระยะห่างของประมาณ 1 ระยะ - ช่องว่างให้พอดีด้วย
รูปร่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวเหลี่ยมและโค้ง - ถูกขุดร่องและร่อง 	วัช	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ตัวเหลี่ยมและกลม - ควรกำหนดให้ดูมีน้ำหนักและสมดุล
การเลือกตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - เลือกใช้ไม่เรียบร้อย ไม่คำนึงถึงการใช้งาน - ขนาดตัวอักษรไทยใหญ่กว่า 	วัชรพล Watcharaphon เศรษฐาธิราช กรุงเทพมหานคร	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดแบบที่ชัดเจนง่าย สบายกับการใช้งาน - ควรใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่มากกว่า
ช่องว่างระหว่างคำ	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะความห่างกึ่งกลางและน้อย ไม่สม่ำเสมอ - ความยาวของช่องว่าง - อ่านยาก 	กรุงเทพมหานคร Watcharaphon วัชรพล	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดระยะความห่างของประมาณ - ควรกำหนดให้ดูมีความชัดขึ้นในการอ่าน - อ่านง่าย
การเลือกแบบอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - เลือกการมีความหมายตามชื่อของหน่วยงาน - หัวลูกศรมีความหมาย - ขนาดเส้นลูกศรมีเส้นเส้นที่เส้นตัวอักษร 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้เส้นที่เส้นที่มีความหมาย - ควรใช้หัวลูกศรมีเส้นเส้นที่เส้นที่เส้น - ควรใช้หัวลูกศรมีเส้นเส้นที่เส้นที่เส้น - ควรกำหนดขนาดเส้นลูกศรมีเส้นเส้นที่เส้นเส้นที่เส้นตัวอักษร

บทบาทภารกิจ	ผลการวิเคราะห์ปัญหาระบบปาล์มปลูกของกรุงเทพมหานคร		
	ปัญหาของธุรกิจ	หน่วยงาน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การใช้งบประมาณ-ซื้อความ	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้งบประมาณ กิจการ และค่าขายร่วมกัน - ซื้อความนี้ก็จะใช้คู่กับสัญญาฉบับและแบบต่างหาก - 3 ค่าเป็น 1 ซื้อความ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดอัตราที่ปรึกษาสำนักงาน - ควรใช้ซื้อความคู่กับสัญญาฉบับ - ควรใช้ 2 ค่าต่อ 1 ซื้อความ
การจัดวางตัวอักษรบนป้าย	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ซื้อความถึง 3 บรรทัดร่วมกับสัญลักษณ์ภาพ - จัดวางทั้งบนบนและบนล่าง - จัดวางเช่นกัน ในลักษณะรูปบนบน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ซื้อความไม่เกิน 2 บรรทัดร่วมกับสัญลักษณ์ภาพ - ควรจัดวางเป็นบนบนและล่าง - จัดวางที่กลางป้าย
ขนาดตัวอักษรบนป้าย	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนระหว่างสัญลักษณ์ภาพและตัวอักษรไม่ชัด - นำหนักของตัวอักษรไม่แน่นอน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดอัตราส่วนที่บนบนที่ 1:2 - ควรกำหนดน้ำหนักตัวอักษรตามทฤษฎีสัญลักษณ์ภาพ
การเลือกสี	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้งบการกลับค่าและไม่กลับค่าสีในภาพ - นำหนักตัวอักษรไม่แน่นอน - ระยะห่างไม่แน่นอน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สีขาวตัวบนบนเป็นสีอื่น - ควรใช้ตัวอักษรที่กลับค่าแล้วมีน้ำหนักมากขึ้น ระยะห่างไม่แน่นอน

4. การใช้ข้อความ

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์ตัวอักษร ข้อความจะเป็นส่วนสำคัญส่วนต่อไปในการ บอกข้อมูลในการสัญญาไปมาอย่างชัดเจน ไม่สับสน สามารถสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขด้วยการออกแบบลงในตารางที่ 40-42

ปัญหาความสม่ำเสมอ

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรใช้คำไม่เกิน 2 คำ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรใช้ข้อความลักษณะเดียวกันเสมอ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรใช้คำไม่เกิน 2 คำ
	- ควรใช้ข้อความลักษณะเดียวกันเสมอ

ปัญหาความสั้น กระชับรัด

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรใช้ไม่เกิน 2 คำ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรใช้ไม่เกิน 2 คำ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรใช้ไม่เกิน 2 คำ

ปัญหาในการเป็นที่เข้าใจกับคนหมู่มาก

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ข้อความควรเป็นคำนาม ให้เข้าใจง่าย
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ข้อความควรเป็นคำนาม ให้เข้าใจง่าย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ข้อความควรเป็นคำกริยา ให้เข้าใจง่าย

ปัญหาในความหมายเชิงบวก

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรสื่อด้วยข้อความเดียว เพื่อให้เข้าใจได้เร็ว เด็ดขาด ไม่รู้สึกสับสนขึ้นมาแทน

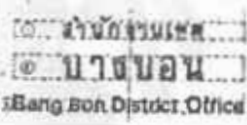
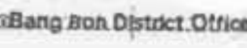
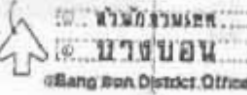
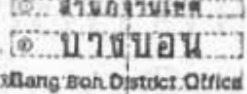

หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรสื่อด้วยข้อความเดียว เพื่อให้เข้าใจได้เร็ว เด็ดขาด ไม่รู้สึกสับสนขึ้นมาแทน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรสื่อด้วยข้อความเดียว เพื่อให้เข้าใจได้เร็ว เด็ดขาด ไม่รู้สึกสับสนขึ้นมาแทน

ปัญหาลักษณะข้อความ

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ใช้คำนามไม่เกิน 3 คำ เป็น 1 ข้อความ - ใช้ข้อความไม่เกิน 4 ข้อความบนแผ่นป้าย
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ใช้คำนามไม่เกิน 2 คำ เป็น 1 ข้อความ - ใช้ข้อความไม่เกิน 1 ข้อความบนแผ่นป้าย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ใช้คำกริยากับคำนามไม่เกิน 2 คำ เป็น 1 ข้อความ - ใช้ข้อความไม่เกิน 1 ข้อความบนแผ่นป้าย

การใช้ข้อความดังตารางที่ 40-42

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทเครื่องหมาย	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	ปัญหาของเครื่องหมาย	ชนิดของป้าย	ขนาดป้าย
ความสว่างแสง	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนตัวเกิน 3 ตัว - จัดวางที่ไม่ดีวามกัน ในส่วนแสง - มีการใช้ 1 สี 2 สี 3 สี ไม่เหมาะสม 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสีตัวไม่เกิน 2 สี - ควรใช้สีความถี่ความถี่เดียวกัน
สี กระทบต่อ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนตัวเกิน 3 ตัว - มีสีที่สื่อความไม่เหมาะสม 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ไม่เกิน 2 สี - ควรกำหนดสีที่กระทบต่อ สีไว้อาการ
เป็นที่เข้าใจกับคนหูหนวก	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่เข้าใจยากแก่คนหูหนวก - จัดวางเป็นคำนามเฉพาะถิ่น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้เป็นสื่อที่ง่ายแก่คนหูหนวก - ควรใช้สื่อความเป็นคำนาม
ความหมายเชิงบวก	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สื่อความหมายเชิงบวก เช่น ใช้ภาพ สีสัน - สบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สื่อความที่เข้าใจง่าย ไม่สับสน
Directional Sign	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้จำนวนเกิน 3 ตัว - ใช้สื่อความเกิน 2 สื่อความ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้จำนวนไม่เกิน 2 ตัว - ควรใช้สื่อความไม่เกิน 4 สื่อความ

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ภัยาระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	นิเทศวิทยการวิเคราะห์	ข้อมูลเบื้องต้น	สรุปผลที่ได้
ความสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนค่าเกิน 3 ค่า - ข้อความที่จัดพิกัด ไม่สม่ำเสมอ - มีการใช้ 1 ภาพ 2 ภาพ ไม่ปะปน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสีที่ไม่เกิน 2 ค่า - ควรใช้ข้อความที่กะทัดรัด
สี กระจัด	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเกิน 3 ค่า - มีทั้งข้อความและสีปะปน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรสีไม่เกิน 2 ค่า - ควรกำหนดสีที่กระจัด ให้ออกความ
เป็นก็เข้าใจกับคนหมู่มาก	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่เข้าใจยากแก่คนหมู่มาก - ข้อความเป็นคำนามและคำกริยาปะปน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้เป็นที่เข้าใจแก่คนหมู่มาก - ควรใช้ข้อความเป็นคำนาม
ความหมายเชิงบวก	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ข้อความหลายเรื่องความ เข้าใจยาก สับสน - สบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ข้อความที่เข้าใจง่าย ไม่สับสน
Identificational Sign	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้จำนวน เกิน 3 ค่า - ใช้ข้อความเกิน 2 ข้อความ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้จำนวน ไม่เกิน 2 ค่า - ควรใช้ข้อความไม่เกิน 1 ข้อความ

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาระบบปียาสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	ปัญหาการวิเคราะห์	หมวดหมู่	ผลกระทบ
ความสับสน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคำเกิน 3 คำ - สีความถี่ใช้ต่างกัน ไม่สม่ำเสมอ - มีตรึง 1 ภาพ 2 ภาพ ไม่สม่ำเสมอ 	<p>คำเตือน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดใช้สีไม่เกิน 2 สี - ควรใช้ข้อความลักษณะเดียวกัน
สิ้น กระจัด	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเกิน 3 คำ - เนื้อข้อความสั้นๆยาว 	<p>คำเตือน</p> <p>พ.บ. จราจรทางบก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ไม่เกิน 2 คำ - ควรกำหนดให้กระจัดรอ ได้ข้อความ
เป็นที่เข้าใจกับคนหมู่มาก	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่เข้าใจยากหรือคนกลุ่มใหญ่ - สีข้อความเป็นสีจางและกึ่งสีอำพัน 	<p>คำเตือน</p> <p>พ.บ. จราจรทางบก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้สีที่เข้าใจง่ายกับคนหมู่มาก - ควรใช้ข้อความเป็นคำกริยา
ความหมายเชิงบวก	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ข้อความหลายข้อความ เข้าใจยาก สับสน - สบ 	<p>คำเตือน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ข้อความที่เข้าใจง่าย ไม่สับสน
Restrictive Sign	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำกริยาอุปสรรคจำนวน เกิน 3 คำ - ใช้ข้อความเกิน 3 ข้อความ 	<p>คำเตือน</p> <p>พ.บ. จราจรทางบก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้จำนวน ไม่เกิน 2 คำ - ควรใช้ข้อความไม่เกิน 1 ข้อความ

5. การใช้ป้ายสัญลักษณ์

การใช้งานป้ายสัญลักษณ์มีความสัมพันธ์กับผู้สัญจรไปมาอย่างมาก การใช้งานต้องคำนึงถึงความเด่นชัดของข้อมูล ความสม่ำเสมอ และความเป็นระเบียบในการติดตั้งเพื่อความสะดวกในการมองและจดจำของผู้สัญจร หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์ไปแล้ว สามารถสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขด้วยการออกแบบลงในตารางที่ 43-45

แนวทางแก้ไขการออกแบบ

ปัญหาการกำหนดการติดตั้ง

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ความสูงกำหนดระดับเหนือศีรษะขึ้นไป
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ความสูงกำหนดระดับเหนือศีรษะขึ้นไป
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ความสูงกำหนดระดับเหนือศีรษะขึ้นไป

ปัญหาดำเนนงติดตั้ง

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรติดตั้งโดยแขวนเหมือนกันทั้งหมวด
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรติดตั้งที่ถนนด้านเดียว มองตามได้ง่าย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรติดตั้งบนเสาเหมือนกันทั้งหมวด
	- ควรติดตั้งที่ถนนด้านเดียว มองตามได้ง่าย

ปัญหาสี รูปร่าง

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ใช้คู่สีเข้มตัดกับสีขาว เห็นได้เด่นชัด
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- รูปร่างป้ายสีเหลี่ยมผืนผ้าแนวนอน มุมมน คู่มั่นคง
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ใช้คู่สีเข้มตัดกับสีขาว เห็นได้เด่นชัด

	- รูปร่างป้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง มุมมน ดูน่าสนใจ หยุคสายตา แสดงการห้าม
--	---

ปัญหาความสูง

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรใช้ระดับเหนือศีรษะ เห็นได้ง่าย - ไม่ถูกบังจากยานพาหนะ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรใช้ระดับสายตาจนถึงเหนือศีรษะ เห็นได้ง่าย - ไม่ถูกบังจากยานพาหนะ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรใช้ระดับสายตาจนถึงเหนือศีรษะ เห็นได้ง่าย - ไม่ถูกบังจากยานพาหนะ

ปัญหาขนาดตัวอักษร

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ไม่ควรมากกว่า 2 ขนาดปนกัน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ไม่ควรมากกว่า 2 ขนาดปนกัน
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ไม่ควรมากกว่า 2 ขนาดปนกัน

ปัญหารูปแบบตัวอักษร

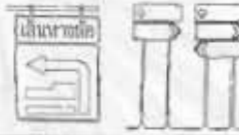

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรใช้ตัวอักษรไทยมีหัว อังกฤษไม่มีฐาน - ความหนาสม่ำเสมอและเรียบง่าย
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรใช้ตัวอักษรไทยมีหัว อังกฤษไม่มีฐาน - ความหนาสม่ำเสมอและเรียบง่าย
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรใช้ตัวอักษรไทยมีหัว อังกฤษไม่มีฐาน - ความหนาสม่ำเสมอและเรียบง่าย

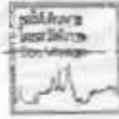

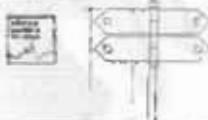

ปัญหาในข้อมูล

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- กำหนดไว้มากที่สุด 4 ข้อมูล ในการชี้ทาง - บอกสถานที่ใช้ข้อความสั้นๆ
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- กำหนดไว้มากที่สุด 1 ข้อมูล ในการแนะนำ - บอกสถานที่ใช้ข้อความสั้นๆ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- กำหนดไว้มากที่สุด 1 ข้อมูล ในการเตือน ห้าม - บอกข้อห้ามใช้ข้อความสั้นๆ

ปัญหาระยะตัวอักษร

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- <u>ควร</u> ใช้ช่องไฟขนาดเดียว - ระยะบรรทัดลดลงเหลือ 1 ตัวอักษร
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- <u>ควร</u> ใช้ช่องไฟขนาดเดียว - ระยะบรรทัดลดลงเหลือ 1 ตัวอักษร
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- <u>ควร</u> ใช้ช่องไฟขนาดเดียว - ระยะบรรทัดลดลงเหลือ 1 ตัวอักษร

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	ผลการดี (3 ข้อ)	ผลการพอ (3 ข้อ)	ผลการไม่ดี (3 ข้อ)
กำหนดการติดตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงตั้งพอดีหรือระนาบเชิงเสาไฟฟ้า 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดความสูงระดับพอดีหรือระนาบ
กำหนดตำแหน่งติดตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ติดบนเสา สะดวก - ติดตั้งทั้งสองด้านถนน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดติดตั้งโดยระนาบหนึ่งกับ - ควรกำหนดติดตั้งที่ถนนด้านเดียวกับ
สี รูปร่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สีที่กลมกลืน ถ้าขาว ก็เป็นพื้นสี - รูปร่างป้ายสีที่เขียนพิมพ์ ก็ตรงตัวชัดเจน ดูไม่น่าจดจำ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดใช้สีที่กลมกลืนกับสีราว พื้นผิวสีดราม - ควรใช้รูปร่างป้ายสีที่เขียนพิมพ์ชัดเจน ดูไม่น่าจดจำ
ความสูง	<ul style="list-style-type: none"> - สูงกลางระดับ สามารถเห็นได้จากถนน - บางระดับต่ำจนถูกมองไม่เห็น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้สูงระดับพอดีหรือ ระนาบกับสีฟ้า - ควรกำหนดให้ไม่ต่ำเกินไป สามารถเห็นได้จากถนน
ขนาดตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ทั้งใหญ่และเล็กปนกัน ไม่สัมพันธ์กับการมอง - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้าย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดขนาดให้สัมพันธ์กับการมอง ไม่ควรใช้ลักษณะมาปนกัน - ควรกำหนดให้เป็นสัมพันธ์กับขนาดป้าย
รูปแบบตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรลักษณะดี ความหนาไม่สม่ำเสมอ - สังเกตดูไม่มีฐาน ความหนาไม่สม่ำเสมอ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดตัวอักษรให้มีความหนาสม่ำเสมอ - ควรกำหนดตัวอักษรอังกฤษให้เรียบร้อย
ข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดตัวอักษร 3 ข้อ - บอกสถานที่ให้ชัดเจนยาว - ต้องใช้เวลากในการอ่านให้ละเอียด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดตัวอักษร 4 ข้อ - ควรบอกสถานที่อย่างสั้นๆ ให้ใจความ
ระบบตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบข้อต่อสีที่กลมกลืนและน้อยปนกัน - ระบบรหัสของประเภท - ระบบรหัสก่อนสีที่กลมกลืน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดข้อต่อสีที่กลมกลืนกับสีฟ้า - ควรกำหนดตัวอักษรของประเภท - ควรกำหนดระบบรหัสที่กลมกลืนกับสีฟ้า

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาาระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	เกณฑ์การวัดผล	แนวปฏิบัติ	แนวปฏิบัติ
กำหนดการติดตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงต้องระดับสายตาคนท้องถิ่นหรือ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดความสูงระดับท้องถิ่นหรือชนบท
กำหนดตำแหน่งติดตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ชัดบนเสา และสวน - ติดตั้งทั้งสองด้านถนน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดติดตั้งที่สายตาคน - ควรกำหนดติดตั้งชิดถนนด้านเดียว
สี รูปร่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สัญลักษณ์ ถ้าขาว พื้นสีเข้มชัด แต่สีกับรูปร่างป้าย - รูปร่างป้ายให้คนเดินเท้า มีส่วนระดับด้านบน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสีคู่สีเข้มชัดกับสีขาว ให้เห็นได้ชัดเจน - ควรใช้รูปร่างป้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า ฐานยก
ความสูง	<ul style="list-style-type: none"> - สูงระดับสายตา สามารถเห็นได้ง่าย - บางระดับต่ำจากถนนก็ได้ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดที่สูงระดับสายตาคนท้องถิ่นหรือ สามารถเห็นได้ง่าย - ควรกำหนดที่ต่ำจากถนนได้
ขนาดตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ทั้งใหญ่และเล็กบนพื้น ไม่เกินเส้นกับการมอง - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกับป้าย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดขนาดให้มีส่วนกับระยะการมอง ไม่ควรใช้หลายขนาดบนพื้น - ควรกำหนดให้เกินเส้นกับการมอง
รูปแบบตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรไทยมีหัว ความหนาไม่สม่ำเสมอ - ขัดถูกไม่มีฐาน ความหนาไม่สม่ำเสมอ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดตัวอักษรไทยมีความหนาสม่ำเสมอ - ควรกำหนดตัวอักษรอังกฤษมีรอยชัด
ข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวันอาทิตย์ 3 ถึง 5 - บอกสถานที่ไม่มีข้อความยาว - ติดอยู่ตลอดเวลาการอ่านไม่สะดุด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดขนาดสูง 1 ถึง 5 - ควรบอกสถานที่ผ่านสั้นๆ ให้ใจความ
ระยะตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างที่ห่างจากและชิดบนพื้น - เว้นวรรคของประมาท - ระยะบรรทัดที่กว้างตามมือ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดช่องว่างให้ชัดเจน - ควรกำหนดเว้นวรรคของประมาท - ควรกำหนดระยะบรรทัดที่กว้างตามมือ

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาาระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	สมรรถนะ	จุดอ่อน	แนวทางการแก้ไข
กำหนดการติดตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงต้องเป็นระดับสายตาจนถึงเหนือศีรษะ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดความสูงระดับสายตาเหนือศีรษะ
กำหนดตำแหน่งติดตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - อัดแน่น - ติดตั้งทั้งสองด้านถนน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดติดตั้งบนเสาตั้งเหนือศีรษะ - ควรกำหนดติดตั้งชิดถนนด้านเดียว
สี รูปร่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สีพื้นหลัง ตัวขาว เส้นสีแดงหรือแดงเข้มรูปร่างป้าย - รูปร่างป้ายสีพื้นหลังมีเส้นดำ แบ่งเป็น 3 ส่วน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดใช้สีพื้นหลังกับสีขาว ให้เห็นได้ชัดเจน - ควรใช้รูปร่างป้ายสีพื้นหลังมีเส้นดำขอบดำ มุมตัด นำสายตา
ความสูง	<ul style="list-style-type: none"> - สูงหลายระดับ สามารถเห็นได้จากถนน - บางระดับต่ำจนถูกบดบังได้ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้สูงระดับสายตาจนถึงเหนือศีรษะ สามารถเห็นได้ง่าย - ควรกำหนดให้ไม่ต่ำเกินไป สามารถเห็นได้จากถนน
ขนาดตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - กิ่งใหญ่และเล็กปนกัน ไม่สัมพันธ์กับการมอง - ไม่ใหญ่เกินไป เมื่อเทียบกันป้าย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดขนาดให้สัมพันธ์ส่วนกับระยะการมอง ไม่ควรใช้หลายขนาดปนกัน - ควรกำหนดให้สัมพันธ์กับขนาดป้าย
รูปแบบตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษรกลมปนหัว ความหนาไม่สม่ำเสมอ - ชัดกุดปนมีฐาน ความหนาไม่สม่ำเสมอ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดตัวอักษรกลมที่มีความหนาสม่ำเสมอ - ควรกำหนดตัวอักษรชัดกุดมีฐานเรียบง่าย
ข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดไว้บนถนน 3 ข้อมูล - บดบังกันอยู่สื่อความยาว - ต้องใช้เวลาในการอ่านให้ละเอียด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดมากที่สุด 1 ข้อมูล - ควรบดบังกันอย่างสั้นๆ ได้ใจความ
ระยะตัวอักษร	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะห่างไม่เพียงพอและน้อยเกินไป - เว้นวรรคของประมาณ - ระยะบรรทัดกว้างและน้อย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดช่องว่างของประมาณ ให้คำทับ - ควรกำหนดเว้นวรรคของประมาณ - ควรกำหนดระยะบรรทัดที่กว้างของประมาณ

หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์และสรุปแนวทางการใช้งานป้ายสัญลักษณ์แล้ว ผู้วิจัยจะได้ทำการสรุปการวิเคราะห์การออกแบบชุดป้ายสัญลักษณ์ต่อไป ซึ่งหลังจากนี้ผู้วิจัยจะได้ทำการสรุปและมีข้อเสนอแนะสำหรับการใช้ ข้อมูลเหล่านี้เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับบทม. ต่อไป

(2) ข้อเสนอสรุปการออกแบบชุดป้ายสัญลักษณ์

1. องค์ประกอบของป้ายสัญลักษณ์

องค์ประกอบป้ายสัญลักษณ์เป็นจุดแรกที่ต้องคำนึงในการวางแผนออกแบบป้ายสัญลักษณ์ หลังจากวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขลงในตารางที่ 46

แนวทางแก้ไขการออกแบบ

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>รูปร่าง</u>	- ควรกำหนดเป็นกรอบแบบเรขาคณิต : สี่เหลี่ยมผืนผ้า วงกลม - เป็นรูปร่างมาตรฐาน ง่ายแก่การใช้งาน
<u>สี</u>	- ควรกำหนดการใช้สีตามหน้าที่ของป้าย - ใช้แม่สี: น้ำเงิน แดง เหลือง และเขียวเพื่อความ เข้าใจง่ายตามแบบสากล
<u>ตัวอักษร ข้อความ</u>	- กำหนด 2 ภาษา ภาษาละ 1 แบบ อังกฤษไม่มี ฐาน ไทยมีหัว - ข้อความใช้ไม่เกิน 1-2 บรรทัด
<u>สัญลักษณ์ภาพ</u>	- ควรแบ่งหมวดตามหน้าที่ของป้าย - สัญลักษณ์ต้องเข้าชุดกัน - ใช้ภาพลักษณะภาพตัดทอน อิงสากล - ถ่ายทอดเลียนแบบของจริงเป็นหลัก
<u>การจัดวาง</u>	- กำหนดข้อความสำคัญเป็นอันดับแรก ตามด้วย สัญลักษณ์ภาพ และลูกศร - การจัดวางแบบเว้นพื้นที่โดยรอบ

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการระบบนิเวศสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	มาตรฐาน (S)	งานวิจัย (R)	แนวทางแก้ไข
รูปร่าง	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบนิยามนิยามระบบ และสัญลักษณ์เป็นรูปร่างลบที่จับต้อง - มีรูปร่างที่ดูง่ายต่อผู้ชม 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้เป็นแบบเดียว โดยเป็นกรอบนิยามรูปเรขาคณิต สีทึบพื้นผิว ง่าย ชัดเจน - ควรเป็นรูปร่างมาตรฐาน
สี	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่กำหนดกฎเกณฑ์การใช้สีที่ชัดเจน หรือตามเกณฑ์ใด - ใช้สีที่คมชัดและสีผสมกัน - ใช้สีพื้นกัน ไม่มีการตัดกัน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดใช้สีตามเกณฑ์ ISO (เกณฑ์สีของป้าย) - ควรใช้สีที่มีสี: ฟ้าเข้ม แดง ส้ม และเขียว - ใช้สีขาว-ดำ ติดกัน
ตัวอักษรและข้อความ	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดขนาดตัวอักษรภาษาละ 1 แบบ: ตัวใหญ่เป็นฐาน ไทยมีหัว - ข้อความใช้กัน 2 บรรทัด ต้องใช้เวลาในการอ่านแต่ละสิ่ง 		<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดขนาดตัวอักษรภาษาละ 1 แบบ: ตัวใหญ่เป็นฐาน ไทยมีหัว - ควรกำหนดข้อความไม่เกิน 2 บรรทัด เพื่อสะดวกในการอ่านและเข้าใจ
สัญลักษณ์ภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - การแบ่งหมวดหมู่ไม่ชัดเจน - ระบบสัญลักษณ์ของระบบยังไม่เข้าสู่จุดจับ - ใช้ภาพวาดลักษณะภาพประกอบ - ถ้ายกออกจากความถี่ดูเป็นกันเขียนระบบของจริง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดแบ่งหมวดหมู่ตามหน้าที่ใช้บ่อย - ควรออกแบบสัญลักษณ์ให้เข้าใจง่าย - ควรใช้การขยายลักษณะชัดเจน - ควรออกแบบโดยคำนึงถึงคนพิการและผู้สูงอายุ
การจัดวาง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่กำหนดองค์ประกอบโดยมีพื้นที่สูงอื่นด้วย - จัดวางตารางของประกอบไม่ทั่วถึงแผนผัง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดข้อความเป็นสำคัญอื่นด้วย ยกตามด้วยสัญลักษณ์ภาพ - ควรจัดวางส่วนอื่นที่โดยรอบ

2. การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพ

หลังจากที่ได้วิเคราะห์สัญลักษณ์ภาพไปแล้ว การแบ่งหมวดสัญลักษณ์ภาพจะเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดหมวดหมู่ที่เป็นระเบียบและเป็นแนวทางในการออกแบบสัญลักษณ์ภาพที่จำเป็นเพิ่มเติมต่อไปในอนาคต สามารถสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขด้วยการออกแบบลงในตารางที่ 47

แนวทางแก้ไขการออกแบบ

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>บอกทิศทาง</u>	- ควรบอกการสัญจรในเมือง - ควรกำหนดจำนวนเป็น 25% ของระบบ
<u>ระบุชื่อ สถานที่</u>	- ควรเป็นการระบุสถานที่หลักในเมือง - จำนวนเป็น 45 % ของระบบ
<u>ให้ข้อมูลข่าวสาร</u>	- ควรเป็นการบอกกล่าวกฎ การใช้บริการ - ควรกำหนดเป็น 5% ของระบบ
<u>ควบคุม บังคับ</u>	- ควรเป็นการบอกข้อห้าม - การใช้ถนน ที่สาธารณะ - จำนวนเป็น 25% ของระบบ
<u>บริการสาธารณะ</u>	- ควรเป็นการแนะนำบริการทั่วไปในเมือง - จำนวนเป็น 50% ของระบบ
<u>บริการธุรกิจ</u>	- ควรเป็นการแนะนำบริการทางธุรกิจ - จำนวนเป็น 10% ของระบบ
<u>กิจกรรมที่มีขั้นตอน</u>	- ควรเป็นการแนะนำกิจกรรมในการใช้บริการ - จำนวนเป็น 10% ของระบบ
<u>กฎ ระเบียบ</u>	- ควรเป็นการแนะนำข้อห้ามและกฎ - จำนวนเป็น 30% ของระบบ

แผนการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหา-ระบบปัญหาหลักหน้าองค์กรตามแผน		
	ผลกระทบ	วัตถุประสงค์	มาตรการ
บอกทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่กำหนดค่าเฉลี่ย - จำนวนเงิน 25% ของระบบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรบอกการสัญจรในเมือง - ควรกำหนดจำนวนสัญลักษณ์ภาพให้เฉลี่ย - ควรกำหนดจำนวนเงิน 25% ของระบบ
ระบุชื่อ สถานที่	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการระบุสถานที่ในเมือง - จำนวนเงิน 40% ของระบบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรระบุสถานที่ในเมือง - ควรกำหนดเป็นการระบุสถานที่ในเมือง - ควรกำหนดจำนวนเงิน 45% ของระบบ
ให้อีเมล ข่าวสาร	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มี 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นการบอกกล่าวทุก การให้บริการ - ควรกำหนดจำนวนเงิน 5% ของระบบ
ควบคุม มังคัม	<ul style="list-style-type: none"> - มีการบอกถึงค่า - จำนวนเงิน 50% ของระบบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นการบอกถึงค่า - ควรกำหนดจำนวนเงิน 25% ของระบบ
บริการสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแนะนำบริการทั่วไป - จำนวนเงิน 30% ของระบบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นการแนะนำบริการทั่วไป ในเมือง - ควรกำหนดจำนวนเงิน 50% ของระบบ
บริการธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแนะนำบริการทางธุรกิจ - จำนวนเงิน 10% ของระบบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นการแนะนำธุรกิจ - ควรกำหนดจำนวนเงิน 10% ของระบบ
กิจกรรมที่ขึ้นตอน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มี 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นการแนะนำกิจกรรมในการให้บริการ - ควรกำหนดจำนวนเงิน 10% ของระบบ
กฎระเบียบ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแนะนำกฎระเบียบ - จำนวนเงิน 25% ของระบบ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นการแนะนำกฎระเบียบ - ควรกำหนดจำนวนเงิน 30% ของระบบ

3. การออกแบบสัญลักษณ์ภาพ

หลังจากที่ได้วิเคราะห์การสื่อความหมายสัญลักษณ์ภาพไปแล้ว การออกแบบสัญลักษณ์ภาพก็เป็นส่วนสำคัญที่ต้องคำนึงเพื่อการออกแบบที่มีประสิทธิภาพ สามารถสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขด้วยการออกแบบลงในตารางที่ 48-55

ปัญหาการตีความหมาย

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรตีความหมายโดยตรง - ใช้สิ่งของ จักรยาน
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรตีความหมายโดยตรง - ใช้สิ่งของ เรือ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรตีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรตีความหมายโดยนัยแฝง - ใช้สัญลักษณ์ที่รู้จัก

ปัญหาการสื่อความหมาย

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรสื่อความหมายในทางบวก - ควรมีการเคลื่อนไหวมาตามทาง มีการเคลื่อนไหว สะดวก
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรสื่อความหมายในทางบวก - แสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ ให้ความมั่นใจ
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรสื่อความหมายในทางบวก - แสดงความมั่นใจในการให้บริการ
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรสื่อความหมายในทางบวก - แสดงความหนักแน่นในข้อห้าม

ปัญหาการมีความแปลกแตกต่าง

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ไม่ควรเป็นสากล แต่อิงลักษณะสากล - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ไม่ควรเป็นสากล แต่อิงลักษณะสากล - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ไม่ควรเป็นสากล แต่อิงลักษณะสากล - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ไม่ควรเป็นสากล แต่อิงลักษณะสากล - แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่

ปัญหาการมีจุดสนใจ

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรมีจุดสนใจชัดเจนที่สิ่งของ - ควรมีการเคลื่อนไหว หรือเข้ามาใกล้ตัว - จุดรวมสายตาดตรงกลาง
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรมีจุดสนใจชัดเจนที่สิ่งของ - ควรแสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ - จุดรวมสายตาดตรงกลาง
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรมีจุดสนใจชัดเจนที่สัญลักษณ์ - ไม่ควรมีการเคลื่อนไหว ควรดูหนักแน่น - จุดรวมสายตาดตรงกลาง
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรมีจุดสนใจชัดเจนที่สัญลักษณ์ - ไม่ควรมีการเคลื่อนไหว ควรดูหนักแน่นในการห้าม - จุดรวมสายตาดตรงกลาง

ปัญหาความเป็นนามธรรม

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรสื่อความเคลื่อนไหวในภาพได้

หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรสื่อสถานที่ได้
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรสื่อการบริการได้
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรสื่อข้อห้ามได้หนักแน่น

ปัญหาการใช้สีเดียว

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- ควรกำหนดใช้ 1 สีต่อหมวด 1 หมวด
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- ควรกำหนดใช้ 1 สีต่อหมวด 1 หมวด
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- ควรกำหนดใช้ 1 สีต่อหมวด 1 หมวด
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- ควรกำหนดใช้ 1 สีต่อหมวด 1 หมวด

ปัญหาเรื่องน้ำหนัก

ประเภทป้าย	แนวทางแก้ไข
หมวดที่ 1 ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง	- น้ำหนักพื้นภาพมากกว่ารูปร่าง - ควรเน้นน้ำหนักของรูปร่าง
หมวดที่ 2 ป้ายสัญลักษณ์แนะนำ	- น้ำหนักพื้นภาพมากกว่ารูปร่าง - ควรเน้นน้ำหนักของรูปร่าง
หมวดที่ 3 ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร	- น้ำหนักพื้นภาพมากกว่ารูปร่าง - ควรเน้นน้ำหนักพื้นภาพ
หมวดที่ 4 ป้ายสัญลักษณ์เตือน	- น้ำหนักพื้นภาพน้อยกว่ารูปร่าง - ควรเน้นน้ำหนักรูปร่าง

การออกแบบสัญลักษณ์ภาพดังตารางที่ 48-55

เกณฑ์การพิจารณา	ผลการวิเคราะห์ปัญหา-แบบปัยลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	ไม่สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	สอดคล้อง
ข้อความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีความหมายโดยตรง - ไร้สิ่งอื่น - ไม่แสดงการเคลื่อนไหว 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีความหมายโดยตรง - ควรไร้สิ่งอื่นเป็นกรีก หรือสองไปเป็นเส้นทแยง - ควรให้มีการเคลื่อนไหว ไม่ยึดติด
สื่อความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางลบ ไม่มีการเคลื่อนไหว ถูกหยุดด้วยกรอบ รูปอื่น - คู่มืออธิบาย สับสน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรสื่อความหมายในทางบวก โดยกำหนดให้มีการเคลื่อนไหวตามเส้นทแยง - ควรสื่อความเสถียร โดยไม่มีการปิดกั้นภาพจนดูหยุดนิ่ง
ความแปลกแตกต่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีการใช้บ่อย - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้เป็นสากล เพื่อใช้ลักษณะสากล - ควรใช้แสดงเอกลักษณ์ของสถานที่
มีจุดสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด ทั้งกรอบและรูป - ไม่มีการเคลื่อนไหว - กรอบรบกวนจุดสนใจส่วนมาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีจุดสนใจชัดเจนเพียงจุดเดียว - ควรกำหนดทิศทางการเคลื่อนไหว หรือเข้ามามีชีวิต - ควรกำหนดจุดรวมสายตาดูอย่างง่าย
มีความเป็นนามธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูปธรรม - ไม่มีการเคลื่อนไหวในภาพ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นนามธรรมเหมาะสม - ควรสามารถสื่อความเคลื่อนไหวในภาพได้
สีเดียว	<ul style="list-style-type: none"> - ไร้ 1 สีแต่ไม่กำหนดว่าสีอะไร ไม่สื่อความ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสี 1 สี - ควรไร้สีเดียวทั้งหมด
น้ำหนัก	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักเส้นภาพดูถ่วง กับรูปร่าง - เส้นน้ำหนักของรูปร่าง - ถูกตัด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้น้ำหนักเส้นภาพมากกว่ารูปร่าง - ควรเป็นน้ำหนักของรูปร่าง - ควรให้ถูกน้ำหนักเส้นภาพ

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการระบบยานักศึกษาน้องกรุงเทพมหานคร		
	การติดต่อ	การจอด	การจอด
สีพื้น	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์แบบปิด - ไม่มีการใช้สี - ไม่มีการทาสีพื้นผิว 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นสัญลักษณ์แบบปิด - ไม่ควรมีการใช้สี - ควรใช้สีพื้นผิวสีเทา ไม่ขัด
ทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศรถจอดเป็นทางซ้าย - ทิศการเคลื่อนที่ของรถจอดด้วยตนเอง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดทิศทางรถจอด เป็นกันซ้ายขวา - ควรแสดงการสัญจรที่ปลอดภัย และชัดเจน
ผสมผสาน	<ul style="list-style-type: none"> - รถจอดถูกเก็บใส่รถเข็น - การผสมกันของรถจอดจำนวน 1 ชั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้รถจอดจอดซ้อนต่อรถจอด - ควรเป็นกรณีของรถจอดจำนวน 1-2 ชั้น
ความสัมพันธ์กับ	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนกับสิ่งอื่นที่เกี่ยว: ขนาดเส้น นำหนัก - การจัดที่ว่างและรถจอดซ้อนกันภาพหลากหลาย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสัดส่วนกับสิ่งอื่นที่เกี่ยวของภาพ ขนาดเส้น นำหนัก - ควรจัดที่ว่างของสิ่งกีดขวางรอบคันด้วย
โครงสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีระบบการจอด ชั้นรถจอด - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure) 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ระบบการจอดที่มีโครงสร้างชัดเจน - ควรใช้โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure)
วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - เกี่ยวพันกับสิ่งอื่นวัฒนธรรมในมากรวม 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดรูปแบบให้เป็นสากล - ควรใช้การเขียนแบบสื่อถึงวัฒนธรรม
จุดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพด้านซ้าย ขวามองรถจอดหน้าเลน - จุดเด่นของรถจอดทุกฝั่ง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นภาพลักษณะด้านซ้าย หน้านำรถจอด - ควรแสดงจุดเด่นของรถจอดจำนวน 1 จุด
ระบบการจอดทับ	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการจอดทับ - จุดรวมสายการจอดของรถจอดซ้อนกัน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้เส้นลวดทองแดงหรือสีอื่นที่ และชัดเจน - ควรกำหนดจุดรวมสายการจอดของรถจอดซ้อนกัน

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาระบบป๊ายสัญญาณของกรุงเทพมหานคร		
	พ.ร.บ.จราจร	พ.ร.บ.วินยต	พ.ร.บ.ขนส่ง
ดีความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ดีความหมายโดยตรง - ได้สิ่งของ คน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรดีความหมายทั้งโดยตรง - ควรได้สิ่งของ
สื่อความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายไม่ทางตรง เพราะแสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ไม่ชัดเจน - สื่อองค์ประกอบหลายอย่างปนกัน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรสื่อความหมายไม่ทางตรง - ควรแสดงเอกลักษณ์ของสถานที่ ให้ความน่าฟัง
ความแปลกแตกต่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีการใช้มือ - ไม่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้เป็นสากล - ควรให้แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่
มีจุดสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> - จุดสนใจมากกว่า 1 จุดในรูปถ่ายเดียว - จุดรวมสายตาตรงกลาง และด้านล่าง ไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีจุดสนใจตรงกลางหรือจุด - ควรมีการใช้สิ่งของเด่นที่พบสถานที่ - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลาง
มีความเป็นมาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นรูปธรรม สื่อองค์ประกอบหลายอย่าง - ไม่สามารถสื่อสถานที่ได้ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นรูปธรรมบนภาพ - ควรสามารถสื่อสถานที่ได้ทั่วถึง
สื่อเดียว	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ 1 สื่อไม่กำหนดว่าสื่อใด ไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดใช้ 1 สื่อ - ควรใช้สื่อตัวกันทั้งจุด
น่าหนัก	<ul style="list-style-type: none"> - น่าหนักเกินภาพมากกว่ารูปถ่าย - มีน้ำหนักของชิ้นภาพ - ดูเบา ไม่ปลอดภัย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้น่าหนักเกินภาพมากกว่ารูปถ่าย - ควรเน้นน้ำหนักของรูปถ่าย - ควรให้ดูหนักและปลอดภัย

ผลการวิเคราะห์ปัญหา-ระบบเป็นสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหา-ระบบเป็นสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	MANAGEMENT	SYSTEM	SYMBOL
สิ่งไหล	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์แบบเปิด - มีการรับไหล - ไม่มีการเคลื่อนไหล 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นสัญลักษณ์แบบเปิด - ไม่ควรมีการรับไหล - ควรให้มีการเคลื่อนไหล
ทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางหน้าตรง - สัญลักษณ์มีองค์ประกอบหลากหลายทิศทาง สองของน้ำแสดงลักษณะของสถานที่ในอ่าว 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดทิศทางตรงเป็นหน้าตรง - ควรแสดงลักษณะของสถานที่ให้ชัดเจน
ผสมผสาน	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างถูกบิดงออยู่ตรงกลาง ลอดจนข้างขวา - การผสมกันของรูปร่างจำนวน 1-3 ชิ้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้รูปร่างถูกบิดงออยู่ตรงกลาง - ควรเป็นการผสมของรูปร่างจำนวน 1-2 ชิ้น
ความสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งส่วนไม่สัมพันธ์กัน: สกอตแลนด์ น้ำหนัก - การจัดที่ว่างและรูปร่างของสิ่งภาพกลางกลาง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสิ่งส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ: สกอตแลนด์ น้ำหนัก - ควรจัดที่ว่างของสิ่งภาพแบบเดียวกัน
โครงสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช้ระบบตาราง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และผืนผ้า - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure) 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ระบบตารางรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ชุดด้านบน - ควรใช้โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure)
วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบที่ชัดเจนในประเทศไทยเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดรูปแบบไม่เป็นสากล - ควรมีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสถานที่
จดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพหน้าตรง - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด ไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นภาพลักษณะหน้าตรง - ควรแสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน
ระบบการมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบจากการมองเห็น - จุดรวมสายตากลางและด้านข้าง ซึ่งมีจุดโฟกัสชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้หนังสือที่จากระบบมองเห็น และแยกภาพ - ควรกำหนดจุดรวมสายตากลาง ด้านข้างเป็นหลัก

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	ผลการวิเคราะห์	สัญลักษณ์	ข้อกำหนด
ตีความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ตีความหมายที่ตรงต่อ และนับแบ่งปันกัน - ใช้สัญลักษณ์ ที่สอดคล้องกัน สับสน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรตีความหมายโดยนับพอ - ใช้สัญลักษณ์ตามที่ให้บริการ
สื่อความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายไม่ทางลบ - ดูไม่สอดคล้องในการให้บริการ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรสื่อความหมายในทางบวก - ควรสอดคล้องความไปตรงกับการให้บริการ
ความแปลกแตกต่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีการใช้บ่อย - ใช้ลักษณะสากลแบบที่ผิดลักษณะที่ควรใช้ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้เป็นสากล - ควรอิงกับลักษณะเกณฑ์ AIGA
มีจุดสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด มีการแสดงสิ่งของซึ่งขนาดต่างกันมาก - จุดรวมสายตาทั้งด้านล่าง และด้านบน ไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีจุดสนใจอัตราที่สัญลักษณ์ - ควรมีการใช้สัญลักษณ์ที่มีการบริการ - ควรกำหนดจุดสนใจที่สอดคล้องกัน
มีความเป็นมาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาตรฐานมาก - ใช้สัญลักษณ์ที่มีผู้ใช้บริการส่วนแบ่งกันซึ่งจะดี ที่ใช้หลักการสับสน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นมาตรฐานอย่างเหมาะสม - ควรสามารถให้บริการที่สถานที่ที่ทั่วไป
สีเดียว	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดสี 2 สี 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสี 1 สี - ควรใช้สีเดียวกันทั้งชุด
น้ำหนัก	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักเส้นขอบมากกว่ารูปร่าง - เส้นน้ำหนักของเส้นภายใน - ดูมา ไม่สอดคล้อง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดที่น้ำหนักเส้นภายในมากกว่ารูปร่าง - ควรเน้นน้ำหนักของเส้นภายใน - ควรให้ดูหนักและปลอดภัย

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	มาตรการตรวจสอบ	ขนาดของป้าย	แนวทางการแก้ไข
อื่นไกล	<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์แบบเปิด - มีการอื่นไกล - มีการเคลื่อนที่ของตัวอักษร 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นสัญลักษณ์แบบปิด - ไม่ควรมีการอื่นไกล - ไม่ควรมีการเคลื่อนที่ของตัวอักษร
ทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศรูปร่างหน้าตรง และหันซ้ายปัดกัน - ทิศทางชัดเจน แสดงการบริการไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดทิศรูปร่างเป็นหน้าตรง - ควรแสดงลักษณะการบริการชัดเจน ไม่สับสน
ผสมผสาน	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างกระจายทั้งบนและล่าง ซิดอชนบนและล่าง - การผสมกันของรูปร่างจำนวน 1-3 ชิ้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้รูปร่างถูกปิดล้อมอยู่ตรงกลาง - ควรเป็นการผสมของรูปร่างจำนวน 1 ชิ้น
ความสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนไม่สัมพันธ์กัน: สัดส่วนเส้น น้ำหนัก - การจัดที่ว่างและรูปร่างของเส้นภาพหลากหลาย 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ สัดส่วนเส้น น้ำหนัก - ควรจัดที่ว่างของเส้นภาพแบบเดียวกัน
โครงสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีระบบตาราง เป็นรูปห้าเหลี่ยม - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure) 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ระบบตารางรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขุนัดบน - ควรใช้โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure)
วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปแบบใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดรูปแบบเป็นสากล - ควรเลือกรูปแบบที่สื่อวัฒนธรรม
จดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพหน้าตรงและด้านข้าง - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด ไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นภาพลักษณะหน้าตรง - ควรแสดงจุดเด่นของรูปร่างชัดเจน
ระยะการมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะจากระดับตึก - จุดรวมสายตาง่วงด้านบนและด้านล่าง ที่ไม่ชัดในระยะใกล้ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้ต้นตอตั้งจากระดับตึก และยานพาหนะ - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลาง ต้นตอจากระดับตึก

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการระบบปีนสัญญาณของกรุงเทพมหานคร

มาตรการป้องกัน

มาตรการแก้ไข

มาตรการเฝ้าระวัง

เกณฑ์การวิเคราะห์	มาตรการป้องกัน	มาตรการแก้ไข	มาตรการเฝ้าระวัง
ดีความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ดีความหมายของตรง - ใช้จุดประกอบมาก สันสนับการถ้ำ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรดีความหมายโดยนิตยสง - ควรดีสัญญาณไฟจราจร - ควรดีการจราจรเพื่อสัน
สื่อความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความหมายในทางลบ - ภาพฮวงความหมายไม่ - ทัศนภาพไม่สัมพันธ์กัน ไม่น่าเชื่อถือ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรสื่อความหมายในทางบวก - ควรแสดงความหมายเป็นสีฟ้า น่าน่าเชื่อถือ
ความแปลกตาต่าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล มีการฉ้อฉล - ไม่สอดคล้องกับแนวระของสถานที่ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรทำแบบไม่เป็นสากล - ควรแสดงสอดคล้องกับแนวระของสถานที่
มีจุดสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด คัดลบ ทำทาง มีของปนกัน - นำหนักต่ำมา จุดรวมสายตาไม่ชัด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรนำจุดสนใจจุดหนึ่งที่สัญญาณ - ควรนำการชัดคร่อนกัน - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลาง
นิเวศเป็นนามธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นนามธรรมมาก - แสดงสื่อคำไม่หนักแน่น ไม่น่าเชื่อถือ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นนามธรรมอย่างเหมาะสม - ควรสามารถสื่อสื่อคำหนักแน่น
สีเขียว	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดสี 2 สี 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดสี 1 สี - ควรใช้สีเดียวกันทั้งจุด
น้ำหนัก	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักสีมากน้อยกว่ารูปราว - สันน้ำหนักของไม่ชัดเจน - ดูยา กระดาษ ไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรสันน้ำหนัก Negative มากกว่า Positive - สันน้ำหนักสัญญาณ - ดูยา ไม่หนักแน่น

ผลการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหา-ระบบปีชงัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	มาตรการป้องกัน	การควบคุม	มาตรการแก้ไข
สีน้ไหล	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาลักษณะบึง - ไม่มีการสีน้ไหล - การเคลื่อนไหลถูกปิดกั้นในบาง ฤดูหน้าฝน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นัญลักษณ์บึง - ไม่ควรมีการสีน้ไหล - ควรแสดงการควบคุมโดยปิดกั้นการเคลื่อนไหล
ทิศทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางที่ทางออก อีซง ล่าง - ทิศทางอืดอึง แสดงการหันบึงอืด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดทิศทางบึงอืด - ควรแสดงการอืดอึงบนแสดงการหันอืด
ผสมผสาน	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่างกระซมที่ผสมผสาน บึงอืดบนบึงล่าง - การผสมผสานของรูปร่างจำนวน 1-4 ชั้น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้รูปร่างถูกบึงอืดบนบึงล่าง - ควรเป็นการผสมผสานรูปร่างจำนวน 1-2 ชั้น
ความสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - บึงส่วนบึงสัมพันธ์กัน: สมารถเห็น บึงบึง - การจัดที่ว่างและรูปร่างอืดอึงบนบึงอืด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดให้ส่วนที่สัมพันธ์กันของอืดอึง สมารถเห็น บึงบึง - ควรจัดที่ว่างอืดอึงบนบึงอืด
โครงสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช้ระบบตาราง บึงรูปวงกลม - โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure) 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ระบบตารางรูปสี่เหลี่ยม บึงอืดบน บึงอืดบนด้านใน - ควรใช้โครงสร้างที่มองไม่เห็น (Invisible Structure)
วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นสากล - รูปร่างบึงอืดอึงบนบึงอืด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดรูปร่างบึงอืดอึงบนบึงอืด - ควรเป็นแบบบึงอืดอึงบนบึงอืด
จดจำ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพหน้าตาสง่าง - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด ไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเป็นภาพลักษณ์หน้าตาสง่าง - ควรแสดงจุดสนใจของรูปร่างและการหันอืดอึง
ระยะการมองเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะจากการมองเห็น - จุดรวมสายตาที่ด้านบนและด้านล่าง เห็นได้ชัดในบึง-บึง 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้ที่บึงอืดอึงจากระยะต้นบึง และบนบึง - ควรกำหนดจุดรวมสายตาตรงกลาง เห็นได้จากระยะไกล

4. การจัดวาง

หลังจากที่ได้วิเคราะห์องค์ประกอบทั้งหมดไปแล้ว การจัดวางจะเป็นส่วนสำคัญส่วน ต่อไปในการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ให้มีประสิทธิภาพ สามารถสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขด้วยการออกแบบลงในตารางที่ 56

แนวทางแก้ไขการออกแบบ

เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
<u>องค์ประกอบ</u>	- ควรใช้รูปร่างป้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า - สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ตัวอักษร - สัญลักษณ์และลูกศร
<u>องค์ประกอบที่สำคัญ</u>	- ควรกำหนดตัวอักษรเป็นองค์ประกอบสำคัญ
<u>ขนาดตัวอักษร</u>	- ควรใช้ขนาด 1:2 ของสัญลักษณ์ภาพ
<u>ไม่เกิน 2 ประโยค</u>	- กำหนดไม่เกิน 2 ประโยค
<u>พื้นที่ระหว่างตัวอักษร</u>	- ระยะความห่างมากกว่าปกติ 1 ระยะ
<u>ข้อความคู่กับสัญลักษณ์</u>	- ข้อความคู่กับสัญลักษณ์ภาพทั้งแนวนอน ตั้ง
<u>จัดวางลูกศร</u>	- ลูกศรควรวางด้านล่าง บน และระดับเดียวกับข้อความ

การจัดวางดังตารางที่ 56

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์ปัญหาาระบบป้ายสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร		
	ผลการวิเคราะห์	ตัวอย่างปัญหา	ผลการแก้ไข
องค์ประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> - รูปถ่ายป้ายหลากหลายแบบ - สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ไม่กำหนดลักษณะตัวอักษรที่แน่ชัด - ไม่กำหนดบนสัญลักษณ์และลูกศรที่แน่ชัด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ป้ายรูปร่างที่เหลี่ยมมีเงา - ควรกำหนดใช้สีขาวบนพื้นสีเข้ม - ควรกำหนดตัวอักษร - ควรกำหนดสัญลักษณ์ภาพและลูกศร
องค์ประกอบที่สำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่กำหนดแน่ชัด 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดตัวอักษรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ
ขนาดตัวอักษรและสัญลักษณ์ภาพที่สัมพันธ์กัน	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาด 2:3 สอดคล้องกันภาพ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดอัตราส่วนขนาด 1:2 สอดคล้องกันภาพ
ไม่เกิน 2 ประเด็น	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดไม่เกิน 3 ประเด็น 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดไม่เกิน 2 ประเด็น
พื้นที่ระหว่างตัวอักษรถึงความถี่ในการมอง	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะความห่างมาก อ้ามาก - ระยะบรรทัดห่างมาก และเด่น ไม่เท่ากัน ของต้นมาก 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดระยะความห่างพอประมาณ อ้าง่าย - ควรกำหนดระยะบรรทัดพอประมาณ สั้นง่าย
ข้อความสัมพันธ์กับสัญลักษณ์ภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความสัมพันธ์สัญลักษณ์ภาพไม่ชัดเจน 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดข้อความสัมพันธ์สัญลักษณ์ภาพให้ชัดเจนและสอดคล้อง
จัดวางลูกศร	<ul style="list-style-type: none"> - ลูกศรวางด้านซ้าย บน และเด่นเกินกว่าข้อความ - อยู่ข้างข้อความ 		<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดลูกศรวางระดับเดียวกับข้อความ - ควรกำหนดอยู่ข้างสัญลักษณ์ภาพ

ข้อเสนอแนะ

หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์งานทั้งหมดไปแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการสรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการออกแบบไว้ด้วย ซึ่งจากการศึกษาทั้งหมดทำให้ได้ทราบถึงข้อสรุปดังนี้

1. ประวัติและพัฒนาการป้ายสัญลักษณ์ของกทม.
2. ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ในปัจจุบัน
3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างป้ายสัญลักษณ์กทม. กับระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศ

4. ผลสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขด้วยการออกแบบ

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้นี้ ต้องถือว่าเป็นกรณีศึกษาการเปรียบเทียบระบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. กับระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานของต่างประเทศซึ่งได้รับการยอมรับใช้งานแพร่หลาย ผลที่ได้ก็นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหในการออกแบบเพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในการวางระบบในอนาคตได้ แต่ทั้งหมดนี้เป็นกรณีศึกษาโดยการอาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน และเฉพาะในขอบเขตเท่าที่ผู้วิจัยสามารถศึกษาได้

งานวิจัยชิ้นนี้จึงยังอยู่ในขอบเขตเท่าที่ผู้วิจัยสามารถทำการศึกษาได้ ยังไม่ใช่งานที่สมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันที จึงควรที่จะต้องมีการศึกษาและสนับสนุนงานลักษณะนี้ ให้สามารถศึกษาลงไปในขอบเขตที่กว้างและครอบคลุมมากขึ้นในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลป้ายของกทม. กับข้อมูลของต่างประเทศควรต้องศึกษาในระบบที่ทางกทม. ไม่ได้ใช้เป็นแบบอย่างด้วย เนื่องจากในปัจจุบันมีการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์ขึ้นมาอีกหลายระบบ ซึ่งได้รับแบบอย่างมาจากระบบมาตรฐานเดิม แต่ได้มีการพัฒนาการใช้งานให้เหมาะกับยุคสมัยมากขึ้น จึงควรที่จะพิจารณานำมาใช้เพื่อให้แนวทางแก้ไขมีความทันสมัยมากขึ้น

2. การศึกษางานป้ายสัญลักษณ์ควรใช้แนวทางการแก้ไขที่ได้มาทำการออกแบบและทดสอบงานออกแบบเพื่อประเมินผลอีกครั้ง เพื่อเป็นการประเมินแนวทางการแก้ไขและการวิเคราะห์ที่ผ่านมาด้วยว่าวิธีการที่ใช้นั้นมีความครอบคลุมและทันสมัยพอหรือไม่ ซึ่งอาจต้องมีการปรับปรุงและเพิ่มวิธีการให้เหมาะสมกับการใช้งานในยุคปัจจุบัน

3. การศึกษางานลักษณะนี้ควรได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานของ รัฐที่รับผิดชอบในด้านนี้ เพื่อให้เกิดความตื่นตัวและให้ความร่วมมือกันอย่างแท้จริงในการแก้ปัญหา

บทที่ 6

การออกแบบ

ในบทที่ 6 นี้ ผู้วิจัยจะได้เสนองานออกแบบซึ่งได้ทำการออกแบบตามแนวทางแก้ไขการออกแบบที่ได้สรุปไว้ในบทที่ 5 เพื่อแสดงแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์ มาตรฐานสำหรับกทม. ไว้ในบทที่ 6 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

งานออกแบบนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

1. งานออกแบบหนังสือคู่มือ (Manual) -ในเล่มบรรจุ 1) ข้อมูลประวัติพัฒนาการป้ายสัญลักษณ์ของกทม. 2) ข้อมูลป้ายสัญลักษณ์กทม. ที่รวบรวมขึ้นมา 3) ข้อมูลการวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์กทม. และป้ายสัญลักษณ์ของต่างประเทศ 4) แนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม.

2. งานออกแบบป้ายสัญลักษณ์กทม. ตามแนวทางในหนังสือคู่มือ -เพื่อแสดงตัวอย่างป้ายสัญลักษณ์ที่ออกแบบขึ้นตามแนวทางที่ได้

งานทั้งสองส่วนนี้มีรายละเอียดดังนี้

(1) งานออกแบบหนังสือคู่มือแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม.

1. บทที่ 1 ประวัติและพัฒนาการป้ายสัญลักษณ์ของกทม.
2. บทที่ 2 ข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ของกทม.
3. บทที่ 3 ข้อมูลการวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์ของกทม. และต่างประเทศ
4. บทที่ 4 ข้อมูลแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกทม.

(2) งานออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกทม. ตามแนวทางจาก Manual

1. สัญลักษณ์ภาพ จำนวน 4 แบบ
2. สัญลักษณ์ลูกศร จำนวน 1 แบบ
3. ตัวอักษรและข้อความ จำนวน 2 แบบ
4. การจัดวาง จำนวน 1 แบบ
5. ป้ายสัญลักษณ์ จำนวน 4 แบบ

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) งานออกแบบหนังสือคู่มือแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกม.

1. บทที่ 1 ประวัติและพัฒนาการป้ายสัญลักษณ์ของกม.

งานในส่วนแรกนี้ประกอบไปด้วยข้อมูลประวัติและพัฒนาการทั้งในอดีตและแนวโน้มในอนาคต แผนภาพที่ 40-41

2. บทที่ 2 ข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ของกม.

งานในส่วนต่อมานี้เป็นข้อมูลป้ายสัญลักษณ์ของกม. ในปัจจุบันที่ถูกรวบรวมขึ้นมา ซึ่งแสดงให้เห็นป้ายสัญลักษณ์ของกม. ในปัจจุบันทั้งหมด ลักษณะการออกแบบที่ขัดแย้งกัน การแบ่งหมวดหมู่ป้ายและองค์ประกอบที่ใช้ในปัจจุบัน แผนภาพที่ 42-43

3. บทที่ 3 ข้อมูลการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างป้ายสัญลักษณ์ของกม. กับต่างประเทศ

งานในส่วนต่อมานี้เป็นข้อมูลแสดงการวิเคราะห์ป้ายสัญลักษณ์ของกม. และต่างประเทศ เพื่อให้ได้เห็นถึงข้อจำกัด ข้อดี ข้อเสียของป้ายสัญลักษณ์ของกม. และของต่างประเทศ และแสดงให้เห็นถึงปัญหาในการออกแบบและใช้งานของชุดป้ายสัญลักษณ์ของกม. แผนภาพที่ 44-45

4. บทที่ 4 ข้อมูลแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกม.

งานในส่วนนี้ เป็นข้อสรุปแสดงแนวทางการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์ของกม. แผนภาพที่ 46-47

(2) งานออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของกม. ตามแนวทางจากหนังสือคู่มือ

1. สัญลักษณ์ภาพ

งานออกแบบสัญลักษณ์ภาพทำการออกแบบตามเกณฑ์การสื่อความหมาย การออกแบบและการแบ่งหมวดหมู่ที่เหมาะสมที่ได้อธิบายไว้แล้วในบทที่ 5 ซึ่งสามารถแบ่งงานได้ดังนี้

- สัญลักษณ์ช่องทางจักรยาน -เป็นสัญลักษณ์หน้าที่ชี้ทาง (แผนภาพที่ 48-50)
- สัญลักษณ์ท่าเรือ -เป็นสัญลักษณ์หน้าที่แนะนำสถานที่ (แผนภาพที่ 51-53)
- สัญลักษณ์ที่จอดรถ -เป็นสัญลักษณ์หน้าที่แจ้งข่าวสาร (แผนภาพที่ 54-56)

- สัญลักษณ์ห้ามจอดรถ - เป็นสัญลักษณ์หน้าที่เตือน (แผนภาพที่ 57-59)

2. สัญลักษณ์ลูกศร

งานออกแบบตัวสัญลักษณ์ลูกศรเป็นการออกแบบและกำหนดทิศทางการใช้งานให้มีความครอบคลุม และเหมาะสมสำหรับกม. (แผนภาพที่ 60-61)

3. ตัวอักษรและข้อความ

งานออกแบบตัวอักษร เป็นการเลือกแบบตามเกณฑ์ที่เหมาะสมทั้งตัวภาษาไทยและอังกฤษ เพื่อให้สามารถใช้งานร่วมกันได้ และได้ลักษณะที่สะท้อนเอกลักษณ์แบบไทยๆ โดยในภาพได้แสดง การเลือกแบบตัวอักษรที่เหมาะสมและวิธีการจัดวาง ระยะ ช่องไฟไว้แล้ว (แผนภาพที่ 62)

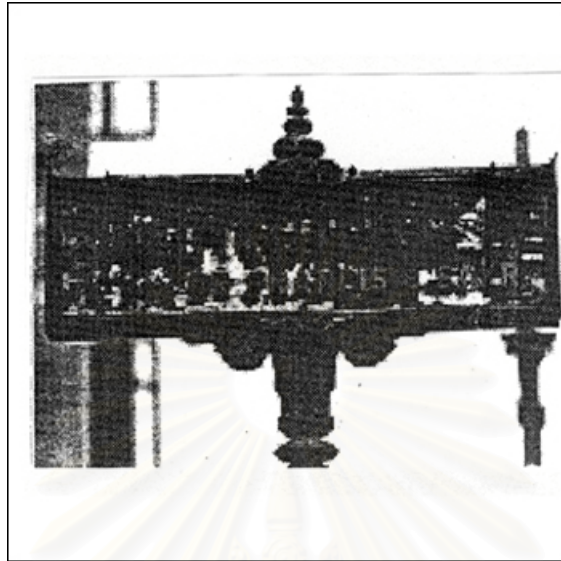
4. การจัดวาง

งานออกแบบตัวอักษร สัญลักษณ์ภาพ ลูกศร ต้องนำมาจัดวางร่วมกันได้ เพื่อนำไปใช้งานบนป้ายสัญลักษณ์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแนวทางที่ได้นี้จะถูกนำไปใช้บนป้ายสัญลักษณ์ได้ในการใช้งานทุกประเภท (แผนภาพที่ 63)

5. ป้ายสัญลักษณ์

งานออกแบบป้ายสัญลักษณ์เป็นการออกแบบตามประเภทการใช้สอย ซึ่งครอบคลุมไปจนถึงการติดตั้งใช้งาน ตามแนวทางในบทที่ 5 ซึ่งสามารถแบ่งงานได้ดังนี้

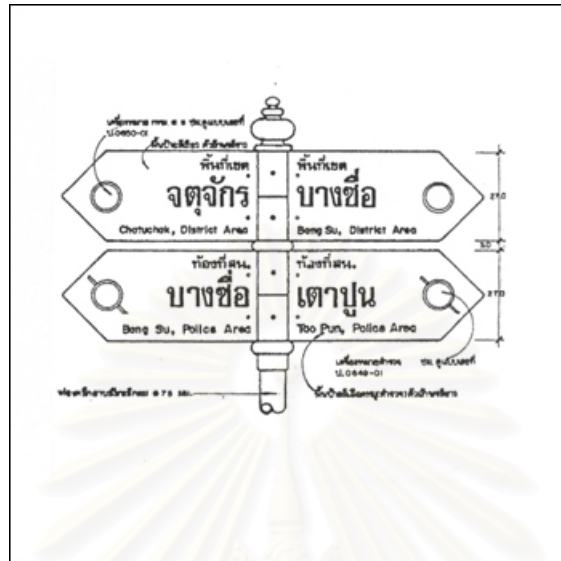
- ป้ายสัญลักษณ์ชี้ทาง (Directional Sign) แผนภาพที่ 64-66
- ป้ายสัญลักษณ์แนะนำสถานที่ (Identifying Sign) แผนภาพที่ 67-69
- ป้ายสัญลักษณ์ข่าวสาร (Information Sign) แผนภาพที่ 70-72
- ป้ายสัญลักษณ์เตือน (Restrictive Sign) แผนภาพที่ 73-75

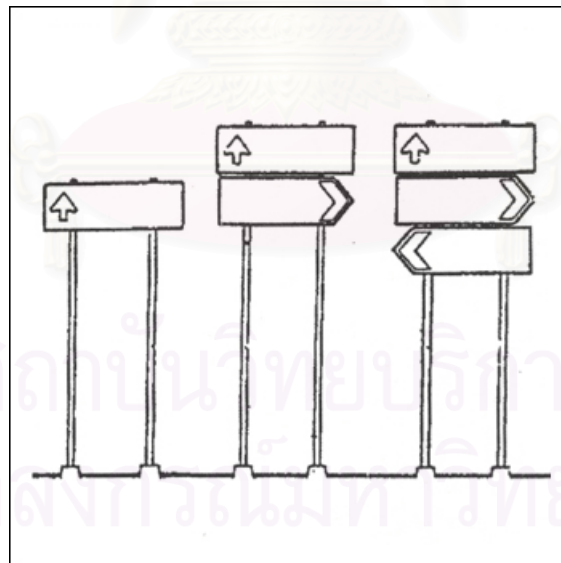
แผนภาพที่ 40

แผนภาพที่ 41

แผนภาพที่ 42

แผนภาพที่ 43

กิจกรรมที่เน้นต้น	- เป็นการแนะนำกิจกรรมในการให้บริการ - ชื่อตัว ตระจกระมา - จำนวนเป็น 20% ของระบบ	- เป็นการแนะนำกิจกรรมในการให้บริการ - ชื่อตัว - จำนวนเป็น 10% ของระบบ
กฎระเบียบ	- เป็นการแนะนำกฎและข้อกำหนด - กำหนดสิทธิ์ กำหนดค่า - จำนวนเป็น 20% ของระบบ	- เป็นการแนะนำกฎและข้อกำหนด - กำหนดสิทธิ์ กำหนดจุดรถ - จำนวนเป็น 30% ของระบบ
งานตัวอย่าง		

แผนภาพที่ 44

- เป็นการแนะนำกิจกรรมในการให้บริการ - ชื่อตัว - จำนวนเป็น 10% ของระบบ มีน้อยมาก	- ไม่มี
- ส่วนใหญ่เป็นการแนะนำกฎและข้อกำหนด - กำหนดสิทธิ์ กำหนดจุดรถ - จำนวนเป็น 30% ของระบบ	- เป็นการแนะนำกฎและข้อกำหนด - กำหนดสิทธิ์ กำหนดค่า - จำนวนเป็น 25% ของระบบ
	

แผนภาพที่ 45

วีช รพ ล Watcharephon เขตปทุมธานี กรุงเทพมหานคร	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดแบบที่เรียบง่าย สดวกกับการใช้งาน - ควรใช้ตัวอักษรหลักขนาดใหญ่กว่า
กุงเทพพานค Watcharaphon วีช รพ ล	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดระยะความห่างพอประมาณ - ควรกำหนดให้ดูมีความต่อเนื่องในการอ่าน - อ่าง่าย
	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้เว็บเส้นที่มีความหนา - ควรใช้หัวลูกศรเป็นเส้นบนทิศทาง - ควรให้ดูเรียบง่าย สดวกน้ำหนัก - ควรกำหนดขนาดเส้นลูกศรให้สัมพันธ์กับเส้นตัวอักษร

แผนภาพที่ 46

<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาพเส้นทาง - สีส่วนใหญ่ไม่สัมพันธ์กัน: ภาพ สดวกเส้น น้ำหนัก 	
<ul style="list-style-type: none"> - สัญลักษณ์ภาพเป็นอันดับแรก - มีจุดสนใจมากกว่า 1 จุด จดจำลำบาก 	
<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภาพเส้นทางแสดงการเคลื่อนไหว - จุดสนใจมากกว่า 1 จุด สดวกกับการเคลื่อนไหว - น้ำหนักไม่สม่ำเสมอ 	

แผนภาพที่ 47

แผนภาพที่ 48

แผนภาพที่ 49

แผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 51

แผนภาพที่ 52

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 53

แผนภาพที่ 54

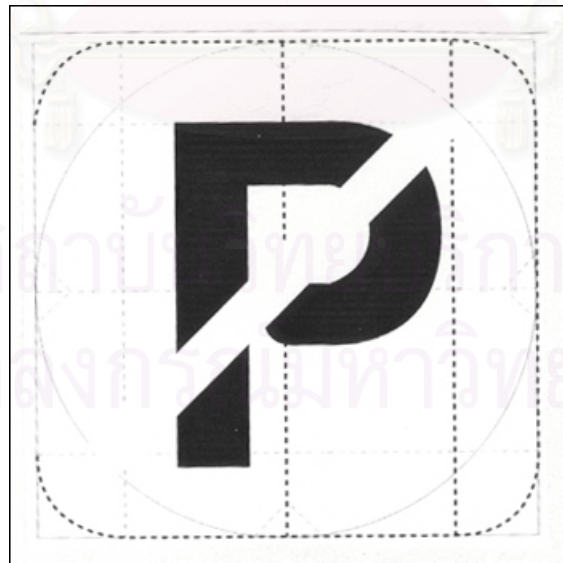

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 55

แผนภาพที่ 56

แผนภาพที่ 57

สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

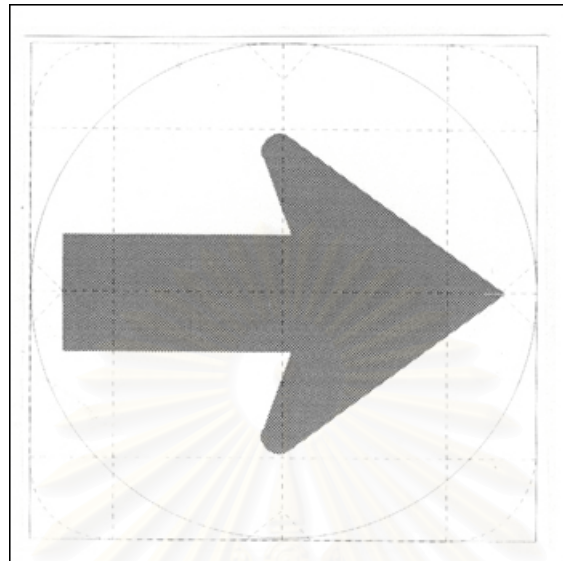

แผนภาพที่ 58

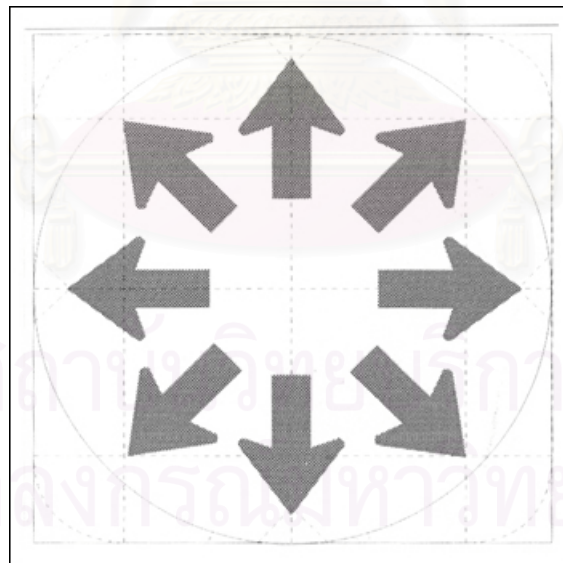

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 59

แผนภาพที่ 60

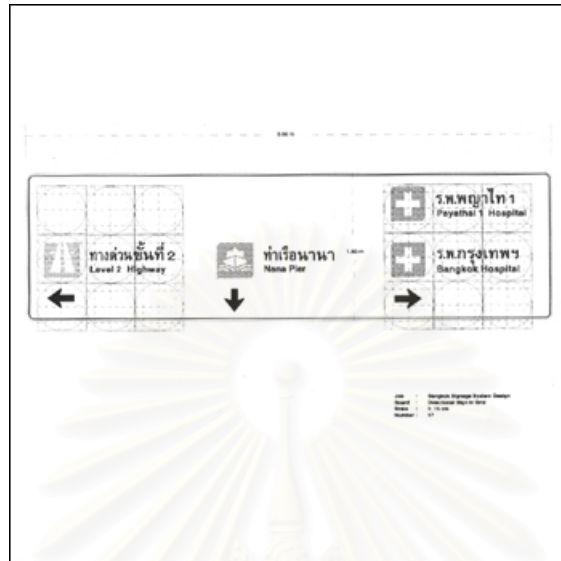
แผนภาพที่ 61

แผนภาพที่ 62

แผนภาพที่ 63

แผนภาพที่ 64

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 65

แผนภาพที่ 66

แผนภาพที่ 67

แผนภาพที่ 68

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

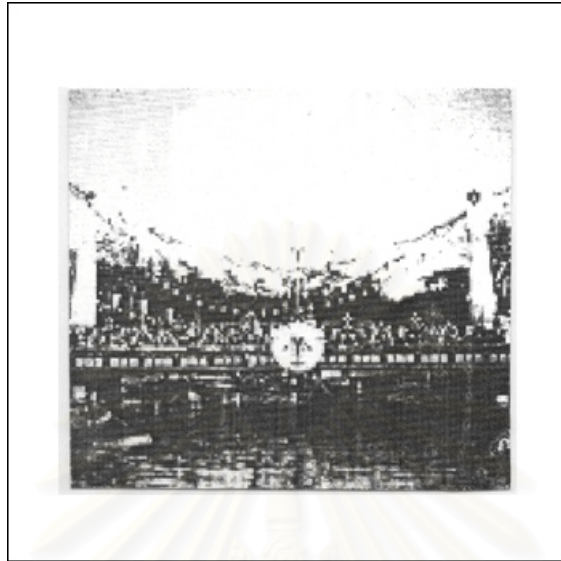
แผนภาพที่ 69

แผนภาพที่ 70

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 71

แผนภาพที่ 72

แผนภาพที่ 73

แผนภาพที่ 74

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 75

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมตำรวจ. ความปลอดภัยในการจราจร. กรุงเทพมหานคร : ไบรอนโรงพิมพ์, 2509.
- ประชิด ทิณบุตร. การออกแบบกราฟิก. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.
- ประวิทย์ มหาครุฑ . นายช่างศิลป์ 4 ประจำฝ่ายออกแบบสัญลักษณ์จราจร สำนักงานเขตบางซื่อ .
สัมภาษณ์, 23 กรกฎาคม 2541.
- ฝ่ายออกแบบและผลิตเครื่องหมายจราจร. แบบมาตรฐานป้ายสัญลักษณ์ชนิดต่างๆ.
กรุงเทพมหานคร : กองจราจร (อัดสำเนา)
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2509.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. การออกแบบ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2526.

ภาษาอังกฤษ

- Allen Hurbert. Layout. New York : Watson-Guptill Publication, 1977.
- Follis Hammer. Architectural Signing & Graphic. New York : Watson-Guptill Publication, 1979.
- Fred T. Knowles. Handbook of speciality Elements in Architecture. New York : Van nostrand
Reinhold Co., 1977.
- Julius Panero and Martin Zelnik. Human Dimension & Interior Space. New York : Watson-
Guptill Publication, 1979.
- J. Abbott Miller. Sign & Spaces. Rockport : Rockport Allworth Press, 1994.
- Masaru Sato. City Planning and Signs. Tokyo : Hakusensha Inc., 1992.
- Mitzi Sims. Sign Design. London : Thames and Hudson, 1991.
- Naoki Mukoda. Street Furniture. Tokyo : Bujutsu Shuppan-Sha ltd., 1989.
- Philip B. Meggs. A History of Graphic Design. New York : Van nostrand Reinhold Co., 1992.
- Rudolf Modley. Handbook of Pictograms Symbol. New York : Dover Publication, 1976.
- The American Institute of Graphic Arts. Symbol Sign. New York : Hasting House, 1981.
- Todd Pierce Design Pacific Inter. The International Pictograms Standard. Oregon : Riddle Press,
1996.
- Tsuneyo Kamata. Town & Signs. Tokyo : Bujutsu Shuppan-Sha ltd., 1995.

Walter Diethelm. Signing, Signal Symbols. Zurich : ABC Edition Zurich, 1994.

Way Hunt. Design and Planning Environmental Graphics. New York : Madison Square Press,
1981.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสุปิติ จันทร์ประสิทธิ์

เกิดวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2519 ที่โรงพยาบาลพระพุทธบาท สระบุรี

จบการศึกษาชั้นปริญญาบัณฑิตจากภาควิชาคณิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2539

ประสบการณ์ฝึกงานจากบริษัทอิกิลวี แอนด์ แมทเธอร์ ปี พ.ศ. 2538

ร่วมแสดงผลงาน Suphumor Project ที่สยามเซ็นเตอร์ ปี พ.ศ. 2537

ร่วมแสดงผลงาน Senior Project ที่สยามเซ็นเตอร์ ปี พ.ศ. 2540

ทำงานตำแหน่งนักออกแบบ Graphic ที่บริษัทครุไซ ปี พ.ศ. 2540

ปัจจุบันทำงานตำแหน่งนักออกแบบ Graphic ที่บริษัทเออร์เบิ้ล อาคิเทคเจอร์
แอนด์กราฟิก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย